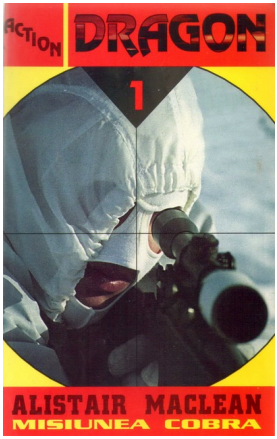

Cap. IV

În realitate, nu aveam niciun element. De aceea n-am pierdut timpul cu reflecţii. Am luat o lanternă şi m-am întors în baraca unde se aflau cadavrele. Îmi era frig, eram obosit şi singur, iar gândul că mă voi duce în acel loc nu-mi plăcea deloc. Orice persoană sănătoasă la minte s-ar fi ferit de el ca de ciumă. Eu totuşi m-am dus, nu pentru că nu eram întreg la minte, ci pentru că niciun om nu se putea duce acolo fără un motiv extrem de puternic, precum intenţia de a lua un obiect esenţial, ascuns de el în acel loc, având aproape certitudinea că nimeni altcineva nu se va duce acolo. Treaba părea complicată chiar şi pentru mine. Eram foarte obosit.

Pereţii barăcii erau plini de etajere şi de dulapuri, unde se aflau diferite ustensile de chimie, cărora nu le-am aruncat mai mult de o privire. M-am dus în colţul barăcii, unde cadavrele erau mai numeroase, am luminat cu lanterna şi, în câteva secunde, am descoperit ce căutam: o scândură separată de vecinele ei. Două grămezi de carne carbonizată, care fuseseră doi oameni, erau culcate de-a latul acestei scânduri. Am dat la o parte cadavrele cu o greaţă crescândă, ca s-o eliberez, şi am ridicat-o de la un capăt.

ISBN 973 – 38707 – 5 – 9

Alistair MacLean

MISIUNEA COBRA

DRAGON 1: ACTION
Editura LUCMAN

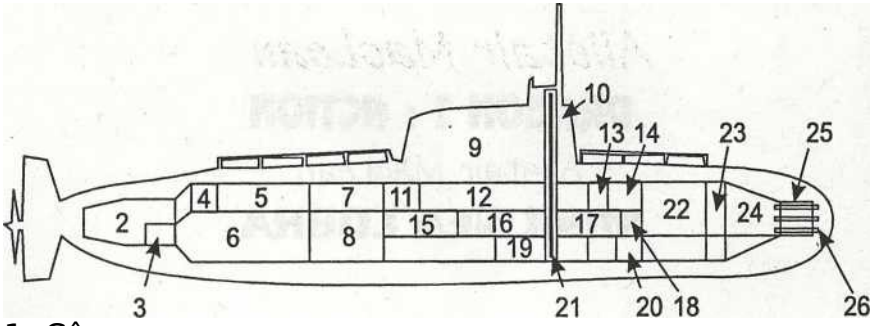

1. Cârma
2. Post spate
3. Laborator nuclear
4. Post de manevră
5. Manevrare maşini
6. Maşini
7. Coridor deasupra reactorului
8. Reactor
9. Pavilion
10. Pasarelă
11. Localul staţiei radio (babord)
12. Post central
13. Camera comandantului (babord)
Infirmerie (tribord)
14. Careu
15. Aparat de navigaţie prin inerţie
16. Local aparatură electronică
17. Cabine echipaj
18. Bucătărie
19. Magazie medicală
20. Evacuare deşeuri
21. Periscop (coborât)
22. Magazie de torpile
23. Compartiment de abordare
24. Postul torpilelor
25. Tuburi lansatoare de torpile

26. Uşi exterioare tuburi
Staţia COBRA

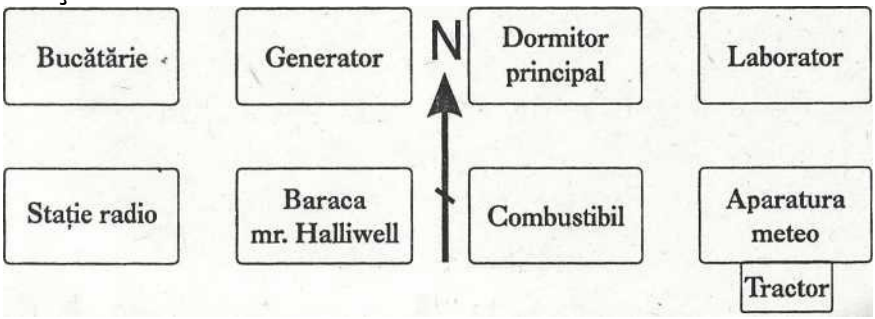

Alistair MacLean

MISIUNEA COBRA

DRAGON 1: ACTION

Traducerea:
Mihai C. Niculescu

Editura Lucman
Bucureşti, 1998

Coperta colecţiei: Grupul DUCOVY

ISBN 973 – 98707 – 5 – 9

Capitolul 1

Căpitanul de fregată James D. Swanson, din marina americană, era mic de statură, grăsuţ, aproape de patruzeci de ani. Avea părul foarte negru, o faţă roz de heruvim, riduri permanente, provocate de hohotele de râs, pornind de la ochi şi rotunjindu-se în jurul gurii. Era întruchiparea omului de viaţă la o serată unde invitaţii îşi lăsau grijile la vestiare odată cu haina şi pălăria... Cel puţin asta a fost impresia mea. Dar, mi-am zis că omul ales ca să comande cel mai nou şi cel mai puternic submarin nuclear avea probabil şi alte calităţi. L-am examinat din nou, şi am văzut atunci ceea ce ceaţa, care cădea peste Clyde, împreună cu lumina redusă a crepusculului de iarnă, mă împiedicase să remarc: ochii. Cu siguranţă că nu erau ochii unui petrecăreţ tradiţional. Erau limpezi şi cenuşii, şi niciodată nu văzusem alţii mai reci. Probabil că se folosea de ei aşa cum se folosea dentistul de sonda lui, chirurgul de lanţetă şi savantul de microscop. Nişte ochi care îţi luau măsura. Deci, îmi luă măsura, apoi se uită la hârtia pe care o avea în mână. Nimic nu trăda concluziile la care ajunsese.

— Îmi pare rău, doctore Carpenter, îmi zise el cu o voce calmă, curtenitoare, dar fără un regret real, punând telegrama în plic pentru a mi-o înapoia. Nu pot considera această telegramă ca o autorizare suficientă ca să vă iau la bordul navei mele. Nu e nimic personal, dar ordinele sunt ordine.

— N-o puteţi considera ca o autorizare suficientă? am zis, scoţând telegrama din plic ca să arăt semnătura. Am impresia că nu vine din partea spălătorului de geamuri de la Amiralitate!

Nu era prea hazliu. Şi, într-adevăr, ridurile de ilaritate nu se accentuară decât foarte puţin pe faţa

interlocutorului meu.

— Amiralul Hewson, zise el cu un ton ferm, comanda forţele orientale ale NATO. În timpul aplicaţiilor, trec sub comanda lui, dar, în restul timpului depind direct de Washington, şi acum ne aflăm într-o astfel de perioadă. Scuzaţi-mă, dar aţi fi putut să faceţi să vă vină această telegramă de la Londra, de la oricine. Nici măcar nu e transcrisă într-o formulă regulamentară a marinei.

Nu se înşela. Totuşi bănuielile lui nu aveau obiect.

— Puteţi obţine confirmarea prin radio-telefon, domnule comandant.

— Adevărat, dar asta n-ar schimba nimic. Numai cetăţenii americani acreditaţi pot urca la bordul acestei nave. Iar autorizaţia trebuie să vină de la Washington.

— De la directorul Operaţiunilor Navale sau de la comandantul submarinelor din Atlantic? Fiţi amabil şi trimiteţi-le o telegramă radio, cerându-le să ia contact cu amiralul Hewson. Timpul trece, domnule comandant.

Aş fi putut adăuga că începuse să ningă şi că-mi era din ce în ce mai frig, dar m-am abţinut.

Se gândi o clipă, încuviinţă cu o mişcare a capului şi se apropie de un telefon legat printr-un fir lung care se afla sub picioarele noastre. Pronunţă câteva cuvinte cu glas scăzut, apoi închise. Mai înainte de a fi avut timp să revină la mine, trei persoane, îmbrăcate cu mantouri trei sferturi cu glugă, sosiră pe o altă pasarelă. Tipul cel mai înalt, un bărbat slab, având culoarea părului de un blond cânepiu, dădea impresia că are un cal între picioare. Mergea puţin mai în faţă decât ceilalţi. Comandantul Swanson îi făcu semn să se apropie.

— Locotenentul de vas Hansen, secundul meu. Se va ocupa de dumneata până la întoarcerea mea.

— Nu e nevoie să se ocupe cineva de mine, am răspuns cu un glas domol. Sunt băiat mare şi nu mă

plictisesc niciodată.

— Mă voi întoarce cât pot de repede, doctore Carpenter, zise Swanson depărtându-se în grabă.

Era clar, şeful submarinelor din Atlantic nu-şi recruta comandanţii de pe băncile din Central Park. Încercasem să mă îmbarc pe nava lui Swanson. Dacă nu eram autorizat s-o fac, comandantul era foarte hotărât să nu mă lase să plec mai înainte ca motivele mele să fi fost pe deplin elucidate. Mi-am zis că Hansen şi ceilalţi doi erau probabil cei mai înalţi oameni de la bord.

Am contemplat forma mare şi neagră, care zăcea aproape la picioarele mele. Dar nu mai văzusem un submarin nuclear, şi *Delfinul* nu semăna deloc cu ceea ce cunoşteam eu. Avea cam aceeaşi lungime ca un submarin oceanic din al doilea război mondial, dar asemănarea se oprea aici. Diametrul era cel puţin dublu faţă de un submersibil obişnuit. Avea doar vag aspectul unui vas obişnuit, dar era aproape perfect cilindric; partea din faţă, în loc să fie în formă de V, era sferică. Nu avea punte; marginile rotunjite nu lăsau, în vârful cocii, decât o trecere îngustă foarte alunecoasă. La vreo treizeci de metri de etravă, pavilionul pentru navigaţia la suprafaţă, subţire şi totuşi masiv, se înălţa la peste şase metri deasupra punţii, ducându-te cu gândul la înotătoarea dorsală a unui rechin monstruos. La jumătatea înălţimii, şi în unghi drept, se aflau barele de scufundare auxiliare. Ceaţa şi zăpada m-au împiedicat să văd mai departe de ele. De altfel, îmi cam scăzuse entuziasmul. Nu aveam pe mine decât un impermeabil subţire şi vântul iernii mă biciuia fără milă.

— Nimeni nu ne-a comandat să murim de frig, i-am spus lui Hansen. Ce-ar fi să mergem la cantină? Principiile vă interzic să acceptaţi o ceaşcă de cafea de la doctorul Carpenter, binecunoscutul spion?

— Când e vorba de cafea, nu mai am principii, amice,

răspunse el zâmbind. Mai ales în seara asta. Ar fi trebuit să ni se spună că iernile scoţiene sunt atât de aspre! Rawlings, anunţă-l pe comandant că ne punem la adăpost de intemperii.

În timp ce Rawlings se ducea la telefon, Hansen înaintă spre cantina luminată cu neon, mă pofti să intru primul şi se îndreptă spre tejghea, în timp ce al treilea personaj, cam de talia unui urs alb, mă împinse pe un scaun aşezat într-un colţ. Nu voiau să rişte băieţii! Hansen şi Rawlings se întoarseră. Primul se aşează lângă mine, în timp ce al doilea luă loc în faţă.

— Frumos lucrat! am zis. Sunteţi foarte bănuitori, nu-i aşa?

— Deloc, răspunse Hansen. Suntem trei băieţi de treabă care execută ordinele. Comandantul Swanson e bănuitor. Nu-i aşa, Rawlings?

— Exact, căpitane! Când e vorba de securitate, comandantul e foarte bănuitor.

Şi asta nu vă stinghereşte? am întrebat. Deoarece plecaţi peste mai puţin de două ore, credeam că e nevoie de prezenţa lulnrot la bord.

Zi mai departe, doctore, zău că mă interesezi, zise Hansen, ai căror ochi de un albastru arctic păreau că vor să spună contrariul.

Sunteţi gata să întreprindeţi această călătorie sub banchiză? am întrebat iar zâmbind.

Toţi erau acordaţi pe aceeaşi lungime de undă. Nici măcar nu se priveau dar, într-o armonizare perfectă, toţi se apropiară de mine. Hansen aşteptă, relaxat în aparenţă, până când chelneriţa ne aduse patru boluri cu cafea aburindă. Apoi zise cu acelaşi ton încurajator:

— Spune-mi, amice. Ne dăm în vânt după informaţiile de primă mână care se schimbă la cantină. De unde ştii unde mergem?

Am vrut să-mi bag mâna în haină, dar mâna lui Hansen mi-a oprit acest gest.

— Nu c-am fi bănuitori, zise el pe un ton de scuză, dar marinarii de pe submarine au nervii încordaţi, din cauza vieţii periculoase pe care o duc. La bordul navei avem şi o colecţie frumoasă de filme. Când un om îşi bagă mâna în haină n-o face totdeauna ca să-şi pipăie portofelul.

I-am respins braţul. Nu a fost uşor, căci marina americană administrează marinarilor de pe submarine un regim bogat în proteine. Am reuşit totuşi să-mi eliberez mâna, fără să-mi rup vreun vas sanguin, şi am scos din buzunar un ziar împăturit.

— Vreţi să aflaţi de unde ştiu încotro mergeţi? Pur şi simplu ştiu să citesc. Iată un ziar din Glasgow pe care l-am cumpărat la aerodromul Renfrew în urmă cu o jumătate de oră.

Hansen îşi frecă încheietura mâinii gânditor, apoi zâmbi şi zise:

— Cum ţi-ai luat doctoratul? Practicând halterele?... Şi, mă rog, cum ai putut să faci rost de ziar în urmă cu o jumătate de oră?

— Am venit cu elicopterul.

— Am auzit unul sosind acum câteva minute, dar era unul de-al nostru.

— Purta inscripţia *US Navy*. Pilotul îşi omora timpul molfăind gumă de mestecat şi cerând o întoarcere imediată în California.

— I-ai spus toate astea comandantului?

— Nu mi-a lăsat timp să-i spun nimic.

— Se gândeşte la multe şi trebuie să prevadă şi mai multe, zise Hansen desfăcând ziarul.

Nu fu nevoie să caute prea mult, manşeta cuprindea şapte coloane.

— Iată! exclamă căpitanul Hansen cu un ton

descurajat şi totodată agasat. Luăm toate măsurile de precauţie posibile, în acest colţ pierdut de lume, ca să păstrăm secretul misiunii şi destinaţiei noastre. Şi ce găsesc în fiţuica asta afurisită? Toate detaliile confidenţiale se lăfăie pe prima pagină!

— Glumeşti, căpitane? zise omul cu faţă rozalie şi aspect de urs polar, a cărui voce părea că vine din cizme.

— Nu glumesc deloc, Zabriński, răspunse Hansen, după cum ţi-ai fi putut da imediat seama dacă ai fi învăţat să citeşti. „Un submarin nuclear venit în ajutor”. „Raid dramatic spre Polul Nord”.

Bineînţeles, la Polul Nord! Au pus poza *Delfinului* şi pe cea a comandantului. Dumnezeule mare, au publicat chiar şi poza mea!

Rawlings întinse mâna păroasă şi luă ziarul ca să examineze o fotografie destul de neclară a bărbatului din faţa lui.

— Ah, uite-o! Nu te prea avantajează, căpitane. Dar de semănat semeni, asta e indiscutabil. Fotograful a ştiut să prindă esenţialul.

— Habar n-ai de cele mai elementare principii ale fotografiei, zise Hansen cu dispreţ. Ia ascultaţi! „Londra şi Washingtonul au dat astăzi, cu puţin înainte de prânz, următorul comunicat: fiind condiţiile critice în care se află supravieţuitorii staţiei în derivă Cobra, precum şi eşuarea tuturor mijloacelor convenţionale care ar fi permis intrarea în contact cu ei, marina americană a acceptat să trimită urgent submarinul nuclear *DELFINUL* pentru a încerca să-i salveze.

DELFINUL s-a întors azi-dimineaţă în zori la baza Holy Loch din Scoţia, după ce a luat parte la aplicaţii importante împreună cu forţele navale NATO în Atlanticul Oriental. Nava comandată de căpitanul de fregată James D. Swanson. Se speră că va putea ridica ancora chiar în

această seară, pe la orele nouăsprezece, cu laconismul său, acest comunicat anunţă începutul unei acţiuni de salvare, disperate şi periculoase, fără precedent în istoria Arcticii, în urmă cu şaizeci de ore...”

— Ai zis „disperată”, căpitane? întrebă Rawlings încruntându-se. Şi „periculoasă”? Comandantul va cere voluntari?

— Inutil. Am făcut un sondaj şi toţi cei optzeci şi opt de oameni îmbarcaţi au acceptat, fără excepţii.

— Dar pe mine nu m-ai întrebat.

— Probabil că te-am uitat. Acum, ciocu’ mic, şi lasă-l să vorbească pe ofiţerul tău secund. „În urmă cu şaizeci de ore lumea a aflat cu consternare despre dezastrul suferit de staţia în derivă Cobra, singura staţie meteorologică britanică din Arctica, după ce un operator radio din Bodoe, Norvegia, a captat un mesaj SOS slab venind dinspre Polul Nord.

Un alt mesaj, captat cu mai puţin de douăzeci şi patru de ore în urmă de traulerul britanic *Morning Star*, care pescuia în Marea Barentz, face să se creadă că după incendiul păcurii, care a distrus cea mai mare parte din staţia Cobra, în primele ore ale zilei de marţi, situaţia supravieţuitorilor este complet disperată. După distrugerea rezervelor de combustibil, după arderea alimentelor, ei nu vor putea rezista foarte multă vreme temperaturilor de 50 de grade sub zero, care domnesc actualmente în acea zonă.

Nu se ştie dacă toate barăcile din materiale prefabricate, în care locuiau membrii expediţiei, au fost distruse.

Staţia Cobra, instalată abia la sfârşitul verii trecute, se află acum în punctul având coordonatele 85 grade şi 40 de minute latitudine nordică şi 21 de grade şi 30 de minute longitudine estică, aproximativ la cinci sute de kilometri de

Polul Nord. Nu se poate stabili cu mai multă precizie această poziţie, din cauza derivei banchizei, care înaintează în sensul acelor de ceasornic.

În cursul ultimelor treizeci de ore, bombardiere supersonice americane, britanice şi sovietice au explorat această banchiză, în încercarea de a zări staţia Cobra. Nu au reuşit, necunoscând cu precizie poziţia acestei staţii, din cauza vizibilităţii proaste, deoarece în această perioadă a anului în Arctica este permanent noapte, şi din cauza condiţiilor meteorologice nefavorabile”.

— Nu e nevoie să-i vadă direct, zise Rawlings. Având în vedere instrumentele pe care le au la bord, aceste bombardiere sunt în stare să repereze o pasăre numai după cântat, la o distanţă de o sută de kilometri. E destul ca operatorul staţiei să continue să emită, servind astfel drept baliză sonoră.

— Poate că operatorul radio a murit, replică Hansen, sau aparatul a fost distrus, sau nu mai are cu ce să funcţioneze. Totul depinde de sursa de energie pe care o foloseşte.

— Un grup electrogen Diesel, am zis eu. Are şi baterii, dar poate că le menajează, păstrându-le pentru cazuri de urgenţă. Mai au şi un emiţător manual.

— De unde ştii toate astea? întrebă Hansen.

— Probabil c-am citit undeva.

— Zău! zise el privindu-mă fără niciun fel de expresie pe faţă.

Apoi se întoarse la ziar şi citi mai departe:

— „Moscova semnalează că *Dvina*, spărgătorul de gheaţă atomic cel mai puternic din lume, a ridicat ancora de la Murmansk, în urmă cu vreo douăzeci de ore, şi se îndreaptă cu mare viteză spre banchiză. Specialiştii nu se aşteaptă la rezultate spectaculoase, banchiza fiind groasă în această perioadă a anului, sfidând probabil eforturile

oricărui spărgător de gheaţă, inclusiv cele ale navei Dvina.

Recurgerea la submarinul *Delfin* pare să constituie ultima speranţă – destul de slabă – pentru supravieţuitorii staţiei Cobra, după toate aparenţele condamnaţi deja. Şansele de succes trebuie considerate extrem de mici. *Delfinul* va trebui să navigheze sub calota glaciară pe o distanţă de câteva sute de kilometri, iar posibilităţile de ieşire la suprafaţă, sau de recuperare a supravieţuitorilor, sunt foarte reduse. Dar, indiscutabil, singurul care mai poate face ceva este *Delfinul*, mândria flotei nucleare americane”.

Hansen citi în tăcere preţ de un minut.

— Asta e tot ce e mai interesant, zise el în cele din urmă. Restul sunt detalii cunoscute despre *Delfin*, iar ziarul se acoperă de ridicol prezentând echipajul ca elita elitei marinei americane.

Rawlings avea un aer vexat. Zabriński zâmbi, scoase un pachet de ţigări din buzunar, îi servi pe toţi şi întrebă:

Dar ce făceau idioţii ăia în vârful lumii?

— Meteorologie, tărtăcuţă! răspunse Rawlings. N-ai auzit ce-a zis căpitanul? O staţie meteorologică, te-ai prins?

— Asta nu înseamnă că nu sunt săriţi de pe fix. De ce fac asta, căpitane?

— Adresează-te doctorului Carpenter, răspunse Hansen, cu privirea pierdută pe geam, de parcă i-ar fi zărit deja pe oamenii izolaţi pierduţi în imensitatea banchizei. Cu siguranţă că e mai bine informat decât mine.

— Puţinul pe care îl cunosc n-are nimic misterios sau sinistru, am răspuns. Meteorologii consideră Arctica şi Antarctica ca pe cele două mari regiuni unde se elaborează vremea care domneşte în alte regiuni ale globului. Acum avem destule informaţii despre Antarctica, dar încă nu ştim mare lucru despre Arctica. De aceea, se

alege o bucată de gheaţă potrivită, se instalează pe ea barăci pline cu tehnicieni şi aparate, care sunt lăsate în derivă timp de aproape şase luni. Americanii au echipat deja două-trei din aceste staţii, iar ruşii cel puţin zece. Mai ales în nord-estul Siberiei, dacă sunt bine informat.

— Cum sunt stabilite aceste tabere, doctore? întrebă Rawlings.

— Metodele diferă. Voi, americanii, preferaţi să faceţi această operaţiune iarna, când banchiza e suficient de îngheţată ca să permită aterizarea avioanelor. Un avion decolează în mod obişnuit de la Point Barrow, din Alaska, şi caută o bucată de gheaţă potrivită. Chiar şi atunci când banchiza e foarte compactă, specialiştii pot să recunoască bucăţile care vor rezista încă în momentul dezgheţului. Atunci, avioane cu tălpici transportă barăcile, materialul, proviziile şi apoi oamenii. Tabăra se organizează treptat.

Am făcut o scurtă pauză după care am continuat:

— Ruşii preferă să folosească un vas, vara. Folosesc de obicei spărgătorul de gheaţă nuclear *Lenin*. Nava îşi croieşte drum prin banchiză, lasă materialul şi personalul pe gheaţă, şi pleacă înainte de marile geruri. Am recurs la această metodă în cazul staţiei Cobra, singura noastră staţie în derivă. Ruşii ne-au împrumutat vasul lor *Lenin* – toate ţările sunt pregătite să favorizeze explorările meteorologice, căci toţi profită de ele – care ne-a dus destul de departe, la nord de zona Franz-Iosef. Cobra s-a deplasat deja considerabil faţă de poziţia iniţială. Banchiza polară, aflată în partea de sus a Oceanului Arctic, nu urmează întru totul rotaţia pământului în sensul vest-est, având o uşoară deviere spre vest. Actualmente, staţia se află cam la 650 km de insula Spitzberg.

— Asta nu înseamnă că nu sunt ţăcăniţi, zise Zabriński.

Mă privi un moment apoi mă întrebă:

— Eşti angajat al marinei englezilor, doctore?

— Scuză-l pe Zabriński, doctore Carpenter, zise Rawlings tăios. Dar el nu deţine avantajele pe care ceilalţi le consideră de la sine înţelese. Vreau să spun că s-a născut în Bronx.

— N-am vrut să supăr pe nimeni, zise liniştit Zabriński. Mă rog, marina regală! Faci parte din ea?

— Să spunem că-i sunt ataşat.

— Într-un mod destul de suplu, cu siguranţă, zise Rawlings. De unde dorinţa de a-ţi petrece vacanţa în Arctica? Acolo e un frig al dracului, ascultă-mă pe mine!

— Oamenii de pe staţia Cobra vor avea mare nevoie de îngrijiri medicale... Dacă există supravieţuitori, bineînţeles.

Avem deja un medic la bord şi se descurcă destul de bine cu un stetoscop, după cum povestesc cei care au fost trataţi de el. Un şarlatan cu o reputaţie bună!

— Ai grijă ce vorbeşti, zise cu severitate Zabriński.

— Scuzele mele. Nu am deseori ocazia să stau de vorbă cu cineva la fel de bine crescut ca mine. Mi-a scăpat. Vreau să spun că *Delfinul* este destul de bine pregătit din punct de vedere medical.

— Nu mă îndoiesc nicio clipă de asta, am răspuns zâmbind. Dar supravieţuitorii, dacă-i vom găsi, e posibil să sufere de degerături şi probabil de cangrene. Or, asta e specialitatea mea.

— Zău? zise Rawlings. Mă întreb cum te poţi specializa în chestia asta.

Hansen tresări şi nu se mai uită afară.

— Doctorul Carpenter nu riscă să fie condamnat la moarte, zise el domol. Juriul va înclina spre achitare.

Această familiaritate dintre ofiţeri şi simpli marinari, această camaraderie naturală, această toleranţă mutuală le mai întâlnisem la echipajele bombardierelor din RAF,

grup restrâns de specialişti admirabil antrenaţi, care ştiau că depind unii de alţii. Această familiaritate nu risca să ducă la slăbirea disciplinei – mai curând invers –, o disciplină liber consimţită, unde fiecare om îl privea pe vecinul său nu numai ca pe un tehnician de mare valoare, ci şi ca pe o fiinţă omenească. În mod vădit, un anumit număr de reguli nescrise guvernau comportamentul acestor oameni. Părând că se comportă fără respect cu locotenentul de vas Hansen, Rawlings şi Zabriński n-ar fi depăşit niciodată o anumită limită. Iar Hansen evita cu grijă să-şi arate autoritatea în remarcile adresate celor doi marinari, dar nicio clipă nu te puteai îndoi că el e şeful.

Rawlings şi Zabriński porniră o lungă discuţie despre lipsurile portului Holy Loch în special şi ale Scoţiei în general, ca bază de submarine. Un jeep trecu prin faţa ferestrelor; fulgi de zăpadă zburau în lumina farurilor. Rawlings se opri în mijlocul unei fraze, sări în picioare, apoi se aşeză la loc.

— Misterul se adânceşte, ne anunţă el.

— Ai văzut cine era? întrebă Hansen.

— Da, Andy Bandy în persoană!

— Cine?

— Viceamiralul John Garvie, din marina americană, căpitane.

— Amiralul Garvie comandă forţele americane ale NATO, îmi spuse Hansen zâmbind. Devine interesant! Ce caută pe-aici?

— A izbucnit al treilea război mondial, zise Rawlings.

— Nu scria nimic în hârtia pe care ai adus-o în după-masa asta de la Renfrew? mă întrebă Hansen.

— Nu.

— Nu-l cunoşti personal?

— N-am auzit niciodată de el.

— Din ce în ce mai ciudat!

Trecură câteva minute. Era clar că cei trei bărbaţi se întrebau ce putea să însemne sosirea viceamiralului. Apoi uşa se deschise, lăsând să intre un curent de aer rece. Un marinar cu haină albastră veni la masa noastră.

— Căpitane, comandantul doreşte să-l aduci pe doctorul Carpenter.

Hansen dădu din cap, se ridică şi zâmbi. Ninsoarea se mai potolise, se făcea repede noapte iar vântul dinspre nord „muşca” rău de tot. Hansen se îndreptă spre pasarela cea mai apropiată, se opri o clipă ca să privească marinarii şi muncitorii, cu alură spectrală, care coborau lent o torpilă prin panoul din faţă, apoi merse mai departe până la pasarela din spate. Când ajunseră la ea, Hansen îmi zise:

— Atenţie, doctore, cam alunecă.

Perspectiva unui plonjon în apele reci ca gheaţa de la Holy Loch mă îndemnă să fiu extrem de prudent. Intrarăm sub capotul de pânză care proteja planul din spate, apoi coborârăm, pe o scară de oţel verticală, într-o cameră a maşinilor deosebit de curată, plină cu o mulţime de aparate şi tablouri de comandă luminate de lămpi fluorescente.

— Nu mă legi la ochi, căpitane? l-am întrebat.

— Inutil, răspunse el zâmbind. Dacă totul merge bine, nu e necesar. În caz contrar, nici atât, căci următorii ani îi vei petrece după gratii, aşa că n-ai să poţi spune nimănui ce-ai văzut.

L-am urmat spre partea din faţă. Un covor de cauciuc înăbuşea zgomotul paşilor. Trecurăm pe lângă două maşini mari, după toate aparenţele nişte turbogeneratoare care produceau electricitate, şi alte aparate, am intrat pe o uşă şi am păşit pe o cursivă foarte îngustă, lungă de vreo zece metri. În timp ce înaintam, am sesizat o vibraţie înăbuşită sub picioarele mele. Probabil că în partea aceea se afla reactorul nuclear. Cursiva era prevăzută cu panouri

circulare, capace pentru hublourile groase, singurul mijloc de a supraveghea focarul atomic situat sub noi.

Am intrat pe altă uşă şi am ajuns în ceea ce era, cât se poate de evident, centrul de comandă *al Delfinului*. La stânga, lăcaşul pentru transmiţătorul radio, în spatele unui perete; la dreapta un şir de aparate şi de cadrane misterioase pentru mine; drept în faţă, o masă mare cu hărţi. Dincolo de ea, în centru, învelişurile groase ale catargului, apoi, şi mai în faţă, coloana masivă a periscopului dublu. Acest post central era de două ori mai mare decât cel al submarinelor convenţionale văzute de mine, totuşi fiecare milimetru de perete era ocupat de un instrument sau de un aparat cu un aspect extrem de complicat. Plafonul aproape că dispărea sub mulţimea cablurilor şi tuburilor de tot felul.

Partea din faţa a babordului semăna cu postul de comandă al unui avion cu reacţie modern. Două „mături cu coadă" în faţa a două tablouri cu manometre. În spate, un scaun acoperit cu piele, cu centură pentru menţinerea cârmaciului. Mă întrebam ce manevre violente putea să facă *Delfinul* ca să justifice prezenţa acelor centuri.

De cealaltă parte a cursivei, care se continua spre partea din faţă, se afla alt lăcaş, şi el izolat printr-un perete. Nimic nu indica ce-ar fi putut să fie şi nu am avut timp să mă mir. Hansen se opri în faţa primei uşi din stânga şi ciocăni. Uşa se deschise şi l-am văzut pe comandantul Swanson.

— Ah, iată-te! zise el. Îmi pare rău că te-am făcut să aştepţi, doctore Carpenter. Vom pleca la optsprezece şi jumătate, John (Hansen). Poate să fie totul gata până atunci?

— Depinde de rapiditatea îmbarcării torpilelor, comandante.

— Nu luăm decât şase.

— Toate în tuburi? întrebă Hansen fără alt comentariu.

— Da. Vom avea de lucru.

— Fără reîncărcare?

— Fără.

Hansen dădu din cap şi plecă. Swanson mă pofti să intru în cabină şi închise uşa.

Această cabină de comandant abia dacă era mai mare decât o cabină telefonică. O cuşetă încastrată în perete, un lavabou pliant, un birou mic de tot cu un scaun pliant, un dulap, câteva repetitoare deasupra cuşetei, nimic mai mult. Dacă ai fi încercat să dansezi twist, te-ai fi ales cu o duzină de fracturi, fără ca picioarele să poată părăsi centrul podelei.

— Doctore Carpenter, zise Swanson, aş vrea să te prezint amiralului Garvie, şeful forţelor navale americane.

Amiralul puse pe masă paharul pe care îl avea în mână, se ridică de pe singurul scaun din cabină şi îmi întinse mâna. Spaţiul dintre genunchii lui m-a făcut să-i înţeleg porecla. Ca şi Hansen, practica călăria. Şi acel bărbat cu faţa colorată, părul şi sprâncenele albe şi ochi albaştri scăpărători, avea acel ceva imposibil de precizat pe care îl au toţi amiralii din lume, indiferent de rasă sau de naţionalitate.

— Îmi pare foarte bine că te-am întâlnit, doctore Carpenter, mi-a spus el. Scuză primirea... ăăă... călâie din partea comandantului Swanson. Dar avea tot dreptul să acţioneze astfel. Oamenii lui au avut grijă de dumneata?

— Mi-au dat voie să-i cinstesc cu o ceaşcă de cafea la cantină.

— Nişte oportunişti, „nuclearişti” ăştia! zise el zâmbind. Mi-e teamă că reputaţia ospitalităţii americane a fost puţin compromisă. Puţin whisky?

— Credeam că pe navele marinei americane alcoolul

e interzis.

— Exact, prietene, exact! Dar se permite folosirea moderată a alcoolului medical. E provizia mea personală.

Scoase o sticlă din buzunar şi căută un pahar.

— Înainte de a pătrunde pe tărâmurile singuratice ale nordului Scoţiei, îţi iei măsuri de precauţie dacă eşti prudent. Îţi datorez scuze, doctore Carpenter. După ce m-am întâlnit cu amiralul Hewson ieri seară, la Londra, aveam de gând să sosesc aici devreme, ca să-l conving pe comandantul Swanson să te ia la bord. Dar am întârziat.

— Să-l convingeţi, domnule amiral?

— Păi, da, să-l conving. Comandanţii noştri de submarine nucle are sunt foarte susceptibili. Dacă te-ai lua după comportamentul lor, ai zice că toţi au acţiuni prioritare la *Boat Company* din Groton, unde sunt construite cele mai multe dintre aceste nave.

Îmi întinse paharul.

— Pentru succesul comandantului şi al dumitale! Sper să-i găsiţi pe acei amărâţi. Dar nu vă acord nicio şansă la o mie.

— Îi vom găsi, domnule amiral. Cel puţin, comandantul Swanson îi va găsi.

— De unde atâta siguranţă? întrebă el. Ai o intuiţie?

— Dacă vreţi, să-i zicem intuiţie.

Puse paharul pe masă şi strălucirea dispăru din ochii lui.

— Amiralul Hewson s-a arătat foarte evaziv în privinţa dumitale. Cine eşti de fapt, Carpenter?

— Cu siguranţă că v-a spus, domnule amiral. Pur şi simplu un medic ataşat marinei, pentru efectuarea...

— Un medic de marină?

— Nu, nu tocmai.

— Un civil, atunci?

Am dat din cap afirmativ. Amiralul şi Swanson

schimbară o privire, pe care nici măcar nu-şi dădură osteneala s-o ascundă. Era posibil să fie în al nouălea cer de fericire că au la bordul celui mai recent şi mai secret submarin american un civil străin, dar probabil că şi-au ascuns foarte bine acest sentiment!

— Continuă, zise Garvie.

— Asta e tot. Fac studii pentru diferite servicii. Modul în care oamenii reacţionează în condiţii extreme, în Arctica sau la tropice, în lipsa gravitaţiei sau la presiuni foarte puternice, încercând să evacueze un submarin... înainte de orice...

— Un submarin? Ai navigat pe submarine, doctore Carpenter? Ai navigat sub apă?

— A trebuit. Rezervoarele pe care le folosim la experienţe nu pot să înlocuiască condiţiile reale.

Amiralul şi Swanson păreau foarte nefericiţi. Un străin?... Rău! Un civil? Şi mai rău! Dar un civil străin care cunoştea submarinele, era chiar culmea! îi înţelegeam. În locul lor aş fi simţit şi eu aceeaşi indispoziţie.

— De ce te interesează staţia Cobra? m-a întrebat direct amiralul Garvie.

— Pentru că Londra mi-a cerut să mă duc acolo.

— Bineînţeles! Amiralul Hewson mi-a dat foarte clar de înţeles acest lucru. Dar de ce te-au ales pe tine, Carpenter?

— Am ceva cunoştinţe despre Arctica. Sunt considerat un specialist în răni provocate de frig, în degerături, cangrene. Aş putea să salvez vieţi omeneşti sau membre, în cazuri în care medicul vostru ar fi neputincios.

— În câteva ore aş putea să adun vreo zece de astfel de specialişti, zise Garvie cu un ton calm. Şi în plus medici din cadrul marinei. Asta nu e o explicaţie suficientă, Carpenter.

Conversaţia devenea dificilă.

— Cunosc staţia Cobra, am continuat eu. Am ajutat la alegerea zonei şi la instalarea taberei. Maiorul Halliwell, comandantul ei, e cel mai bun prieten al meu de ani de zile.

Aceste ultime cuvinte nu erau chiar exacte, dar nu aveam nici timp şi nici poftă să elaborez o explicaţie completă.

— Bine, zise Garvie. Şi tot mai pretinzi că eşti un medic obişnuit?

— Atribuţiunile mele sunt destul de suple, domnule amiral.

— Sunt convins. Dar dacă eşti un doctoraş banal, cum explici asta, care tocmai a venit de la Washington, ca răspuns la întrebarea pusă de comandantul Swanson în legătură cu dumneata?

Mi-a întins o telegramă pe care m-am grăbit s-o citesc:

„Buna credinţă a doctorului Neil Carpenter este mai presus de orice bănuială. Acordaţi încredere totală. Repet: încredere totală. Oferiţi-i tot ajutorul posibil, în măsura în care acest lucru nu compromite siguranţa navei şi a echipajului. *Semnat*: Directorul Operaţiunilor Navale”.

— E foarte amabil din partea directorului Operaţiunilor Navale, am zis eu. Dar de ce vă neliniştеşte această referinţă? Ar trebui să satisfacă pe toată lumea.

— Nu mă satisface, răspunse Garvie. Până la urmă, răspund de securitatea *Delfinului*. Acest document îţi dă mai mult sau mai puţin mână liberă să faci tot ce doreşti şi comandantul Swanson poate să fie pus în situaţia să acţioneze contrar aprecierii sale. Nu pot să accept asta.

Aţi primit nişte ordine. De ce nu le respectaţi?

Nu urmă niciun fel de reacţie violentă, nici măcar o clipire. Nu motivul prezenţei mele misterioase îl îngrijora, ci siguranţa submarinului.

— Dacă consider mai important să păstrez pe picior de război, în loc să-l trimit în această aventură, sau dacă consider că eşti un pericol pentru el, pot să anulez acest ordin al directorului Operaţiunilor Navale. Eu comand aici. Şi nu sunt satisfăcut.

Cazul era deosebit de stingheritor. Vorbea cât se poate de sincer şi nu părea omul care să fie îngrijorat de consecinţe, dacă credea că are dreptate... I-am privit pe amândoi îndelung, de parcă aş fi vrut să-mi fac o părere despre ei, deşi, de fapt, căutam o explicaţie care să-i poată satisface. Apoi am întrebat:

— Putem fi auziţi de cineva din partea cealaltă a peretelui?

— Nu cred, răspunse Swanson, coborând glasul.

— N-am să vă jignesc cerându-vă să vă angajaţi că veţi păstra secretul. Vreau totuşi să subliniez că sunt constrâns să vorbesc, pentru că amiralul Garvie mă ameninţă că nu mă va lua la bordul submarinului dacă nu dau explicaţii suplimentare.

— Asta nu va avea nicio consecinţă, zise Garvie.

— De unde puteţi să ştiţi? De altfel, acum asta nu mai are importanţă. Domnilor, iată faptele. Staţia Cobra este în mod oficial catalogată ca o staţie meteorologică, ţinând de Ministerul Aviaţiei. Ea aparţine într-adevăr acestuia, dar nu numără decât doi meteorologi specializaţi în rândul personalului.

Amiralul Garvie umplu din nou paharul şi mi-l întinse, fără să-şi schimbe expresia de pe faţă.

— Acolo se află, am continuat eu, unele dintre cele mai competente persoane din lume în domenii precum radarul, transmisiile radio, infraroşiile, computerele electronice, persoane care dispun de cele mai perfecţionate aparate. Cunoaştem semnalele trimise de ruşi înainte de lansarea unei rachete. O antenă enormă a

staţiei Cobra recepţionează şi amplifică imediat aceste semnale. Radarul şi infraroşiile se orientează imediat după primirea acestui semnal, în următoarele trei minute de la lansarea rachetei, altitudinea, viteza şi traiectoria ei sunt cunoscute de noi, cu un grad infim de eroare. După un minut, aceste date ajung la toate staţiile antirachetă, din Alaska până în Groenlanda. După încă un minut, rachete cu combustibil solid îşi iau zborul pentru a distruge fără milă rachetele deasupra regiunilor arctice. Consultând o hartă, veţi vedea că staţia Cobra se află practic la limita regiunii de unde pornesc rachetele ruseşti. Ea se află la sute de kilometri înainte de Linia DEW[1], care dădea până acum alarma şi care s-a perimat.

— Aceste regiuni nu-mi spun nimic, zise calm Garvie. N-am auzit niciodată de această linie.

Asta nu m-a surprins, căci nici eu nu auzisem niciodată de această linie mai înainte de a o fi imaginat-o. Reacţia comandantului Swanson nu va fi deloc lipsită de interes atunci când va constata că era vorba de o minciună. Vom vedea atunci... Deocamdată nimic altceva nu conta decât să ajung acolo.

— Cei care cunosc adevărul nu cred că sunt mai mulţi de zece, în afara membrilor staţiei, am continuat eu. Acum vă număraţi printre ei şi înţelegeţi importanţa vitală, pentru lumea liberă, a menţinerii acestei baze. Dacă s-a întâmplat ceva, trebuie descoperit cât mai repede ca să reparăm stricăciunile.

— Îmi menţin părerea că nu eşti un medic obişnuit, zise Garvie zâmbind. Swanson, peste cât timp eşti gata să ridici ancora?

---

1 Distant Early Warning – O reţea de staţii radar având o lungime de peste 4500 km situată la nord de Cercul Polar de Nord, menţinută de S.U.A. şi Canada în scopul semnalizării eficiente a apropierii unor avioane, rachete etc. inamice (n. red.).

— Trebuie să se termine încărcarea torpilelor, să acostez lângă *Hunley* ca să iau alimente şi haine pentru Arctica, după care voi fi gata de plecare, domnule amiral.

— Asta e tot? Nu vrei să faci o scufundare prealabilă ca să verifici cârmele şi să-ţi ajustezi greutatea? Torpilele lipsă vor provoca o mare diferenţă.

— Asta aş fi făcut înainte de spusele doctorului Carpenter. Acum vreau să ajung cât mai repede posibil. Mă voi duce să văd dacă sunt necesare rectificări ale echilibrului. În caz afirmativ, le vom face în larg.

— Asta te priveşte, zise Garvie. Aş vrea tare mult să pot pleca cu voi. Apropo, unde îl vei instala pe doctorul Carpenter?

— E loc pentru o saltea în camera secundului şi a inginerului mecanic. Ţi-am şi trimis acolo valiza, zise el zâmbind.

— Ai avut probleme cu broasca? l-am întrebat.

Comandantul avu amabilitatea să roşească uşor.

— În viaţa mea n-am mai văzut o astfel de broască la o valiză, mărturisi el. Părea imposibil de deschis, şi asta ne-a făcut bănuitori pe mine şi pe domnul amiral. Noi mai avem câteva lucruri de stabilit, aşa că voi cere să fii condus în cabină. Cina e la orele douăzeci.

— Aş prefera să evit această cină, mulţumesc.

— Nimeni n-a avut vreodată rău de mare pe *Delfin*, te asigur de asta.

— Aş prefera să dorm. Aproape că n-am închis ochii de trei zile şi am călătorit peste cincizeci de ore.

— Într-adevăr, e o călătorie lungă, zise Swanson zâmbind, şi am avut impresia că trebuia să interpretez cumva acel zâmbet. Unde te aflai în urmă cu cincizeci de ore, doctore?

— În Antarctica.

Amiralul Garvie îmi aruncă o privire încruntată, dar nu

puse nicio întrebare.

Capitolul 2

M-am trezit cu năuceala celui care a dormit foarte multe ore. (Ceasul meu arăta orele nouă şi jumătate, dimineaţa nu seara, evident. Dormisem deci cincisprezece ore.

În cabină era întuneric. M-am ridicat în căutarea comutatorului pe care l-am găsit cu uşurinţă. Nu i-am văzut nici pe Hansen şi nici pe inginerul mecanic; probabil că fuseseră pe acolo între timp. M-am uitat şi am ascultat. Deodată am devenit conştient de tăcerea absolută, de absenţa oricărei mişcări perceptibile. Aş fi putut să mă aflu la fel de bine în propriul meu pat. Ce se întâmplase? De ce, pentru numele lui Dumnezeu, nu plecaserăm? Aş fi putut totuşi să jur că, în ajun, comandantul Swanson era la fel de grăbit ca şi mine.

M-am spălat rapid la lavaboul pliant, nu m-am bărbierit, mi-am luat o cămaşă, pantalonii, pantofii şi am ieşit. O uşă se deschise la tribord, numai la câţiva paşi. Am intrat. Cu siguranţă că acolo era careul ofiţerilor. Unul dintre ei tocmai lua dejunul. Mesteca lent un biftec cu ouă şi cartofi prăjiţi, privind nepăsător o revistă cu poze, dând impresia că se bucură din plin de viaţă. Avea aproape vârsta mea. Era înalt, cu o mică tendinţă spre burtică – o chestie comună tuturor marinarilor, care mănâncă mult şi nu fac efort fizic – iar părul negru era uşor încărunţit la tâmple. Avea o faţă veselă şi inteligentă. Se ridică şi îmi întinse mâna.

— Doctorul Carpenter, nu-i aşa? Fii binevenit în careu. Mă numesc Benson. Ia loc.

Am răspuns cu câteva cuvinte potrivite momentului şi am întrebat:

— Ce s-a întâmplat? Ce ne-a întârziat? De ce n-am plecat?

— Asta e boala lumii din zilele noastre! Repede, tot mai repede, din ce în ce mai repede! Şi unde, mă rog, ne duc toate astea?... Am să-ţi spun eu...

— Scuză-mă! Trebuie să vorbesc cu comandantul.

M-am întors, dar m-a apucat de braţ.

— Relaxează-te, doctore Carpenter. Suntem pe drum. Stai jos.

— Pe drum?... în larg?... Dar nu simt absolut nimic!

— Totdeauna e aşa la imersia de 90, poate 100 de metri. Las amănuntele astea mecanicilor.

— Mecanicilor?

— Da, comandantului, inginerului mecanic şi celor asemenea lor.

Agită mâna ca să indice că acest termen rămânea foarte vag în mintea lui.

— Nu ţi-e foame?

— Am ieşit din Clyde?

— Da, mai mult ca sigur, doar dacă nu cumva Clyde se întinde până în nordul Scoţiei. La ultima verificare ne aflam în marea Norvegiei, cam în dreptul oraşului Bergen.

— Dar azi e abia marţi dimineaţa! am zis simţindu-mă stupid.

— Marţi dimineaţa! exclamă el râzând. Dacă ai putea calcula viteza noastră de deplasare în cursul ultimelor cincisprezece ore, ţi-am fi recunoscători să păstrezi rezultatul pentru dumneata! Henry!

Chelnerul în haină albă ieşi din ceea ce am bănuit că ar fi oficiul. Înalt, cu ten închis, Henry avea expresia lugubră a unui prepelicar dispeptic.

— Alţi cartofi prăjiţi, doctore? întrebă el.

— Ştii foarte bine că nu iau decât o singură dată din acei oribili hidraţi de carbon. Cel puţin la micul dejun... Henry, ţi-l prezint pe doctorul Carpenter.

— Încântat, spuse politicos Henry.

— Micul dejun. Şi nu uita că e britanic. Nu trebuie să plece de la noi cu o impresie proastă despre carnea cu care e hrănită marina americană.

— Eu n-am auzit pe nimeni plângându-se la bordul acestei nave! Micul dejun? Felul principal? Imediat!

— Nu, pentru Dumnezeu! Fără fel principal! Noi, britanicii decadenţi, nu putem mânca unele lucruri chiar de dimineaţă. Cartofii prăjiţi fac parte dintre aceste lucruri.

— Bine.

Şi plecă. M-am întors spre tovarăşul meu.

— Presupun că eşti doctorul Benson?

— Medicul submarinului *Delfin*, întocmai. Singurul, la bord, a cărui competenţă este supusă de acum înainte concurenţei.

— Mă aflu la bord doar ca simplu călător, şi nu voi face concurenţă nimănui, te asigur.

— Ştiu, zise el repede, mult prea repede.

Era evident că Swanson le spusese ofiţerilor să nu-l prea frecventeze pe acel Carpenter. Încă o dată m-am întrebat cum va reacţiona comandantul când va descoperi, sosind la staţia în derivă, că eram un mincinos.

Un medic nu are prea multă treabă de făcut la bord. Cu atât mai puţin, doi.

— Nu eşti surmenat?

— Surmenat? Mă duc zilnic la infirmerie, unde nu vine niciodată nimeni. Cu excepţia dimineţii de după sosirea în port după o lungă croazieră. Atunci am de tratat câteva „mahmureli”. Misiunea mea principală, ceea ce se consideră a fi specialitatea mea, este să verific radiaţiile şi poluarea atmosferei. La bordul vechilor submarine, această atmosferă se deteriora după câteva ore de navigaţie la adâncime, şi trebuie să rămânem sub apă luni în şir, dacă e necesar. Niciuna dintre aceste treburi nu e obositoare. Distribui un dozator fiecărui membru al

echipajului şi verific periodic filmul care înregistrează radiaţiile. Rezultatul e totdeauna mai mic decât ce se găseşte pe o plajă, într-o zi cu căldură moderată.

Suspină apoi continuă:

— În ceea ce priveşte atmosfera, problema e şi mai simplă. E destul să te ocupi de acidul carbonic şi de oxidul de carbon. Avem un aparat de purificare, care absoarbe acidul carbonic eliminat prin respiraţie şi îl aruncă în mare. Oxidul de carbon – pe care l-am putea elimina mai mult sau mai puţin interzicând filmatul, dar asta ar însemna să provocăm o răzmeriţă – este transformat în acid carbonic cu ajutorul unui arzător special, apoi e expulzat ca acidul carbonic. Asta nu mă preocupă, căci am un operator care menţine aparatele în stare de funcţionare optimă.

Suspină din nou şi zise:

— Am un întreg instrumentar de chirurgie, care-ţi va bucura sufletul, doctore Carpenter. O masă de operaţii, un scaun de dentist... Cazul cel mai grav pe care l-am avut de tratat a fost o arsură la degetul unui bucătar, care a adormit în timpul unei conferinţe.

— O conferinţă?

— Trebuie să fac ceva ca să-mi ocup timpul. Zilnic, timp de vreo două ore, mă ţin la curent cu ce a apărut nou în medicină, lucru inutil, căci nu voi avea norocul să aplic vreodată ceea ce învăţ astfel. Aşa că ţin conferinţe despre locurile pe care trebuie să le vizităm. Şi toată lumea vine să mă asculte. Am ţinut conferinţe despre sănătate în general şi despre igienă, şi încă mai găsesc auditori. Am ţinut conferinţe şi despre pericolul de a mânca prea mult fără a face destulă mişcare, dar în privinţa asta nu mă ascultă nimeni, nici măcar eu însumi. În cursul unei astfel de conferinţe s-a ars bucătarul. Iată de ce amicul nostru Henry adoptă această atitudine superioară faţă de cei care ar trebui să-şi supravegheze modul de a se hrăni. El însuşi

mănâncă cât doi, dar, din cauza metabolismului defectuos, rămâne slab ca o scovergă, pretinzând că asta se datorează regimului.

— Tot ce-mi spui mi se pare mult mai puţin sever decât viaţa unui medic de bord obişnuit.

— Asta e sigur. Dar mai am o ocupaţie, străină atribuţiunilor unui medic de bord obişnuit: maşina de gheaţă. Am devenit un fel de expert.

— Şi Henry ce zice?

— Henry?... Oh, zise el râzând, nu e vorba de maşina de gheaţă a bucătarului! O să-ţi arăt.

Henry aduse micul dejun. Aş fi vrut ca şefii chelnerilor de la restaurantele londoneze de cinci stele să fi fost acolo să vadă ce înseamnă un mic dejun adevărat. După ce-am terminat, i-am spus lui Benson că nu va ajunge nicăieri cu conferinţele lui despre pericolul îngrăşării.

— Comandantul Swanson, îmi zise el, a crezut că o să-ţi facă plăcere să vizitezi nava. Îţi stau la dispoziţie.

— Foarte amabil. Totuşi, mai înainte aş vrea să mă bărbieresc, să mă îmbrac şi să am o discuţie cu comandantul.

— Bărbiereşte-te dacă aşa vrei. Nimeni nu va băga de seamă. Cât priveşte îmbrăcatul, aici nu purtăm decât o cămaşă şi o pereche de pantaloni. Pe de altă parte, comandantul mi-a spus că îţi va anunţa Imediat tot ce-ar putea să reprezinte interes pentru dumneata.

M-am bărbierit deci şi l-am urmat pe Benson care m-a dus să vizitez *Delfinul*. Trebuie să mărturisesc că acel adevărat oraş submarin m-a făcut să consider antediluviene toate submarinele britanice pe care le cunoscusem.

Mai întâi, dimensiunile lui erau impozante. Coca, calculată să adăpostească reactorul enorm, echivala cu cea a unei nave de suprafaţă de 3.000 t, cu trei punţi, în

loc de o singură punte, aşa cum are un submarin obişnuit. Aceste dimensiuni combinate cu folosirea foarte abilă a vopselei în culori pastel pentru diferitele spaţii şi pentru cursive, dădeau o impresie uimitoare de uşurare şi mai ales de spaţiu.

În mod inevitabil, Benson m-a condus la infirmeria lui. Niciodată n-am mai văzut una atât de bine echipată: puteai să execuţi o operaţie importantă sau simpla plombare a unui dinte. Pentru a decora peretele rămas complet liber, Benson recursese la un procedeu ciudat: toate personajele desenelor animate erau reprezentate acolo în culori, de la Popeye până la Pinocchio, iar în centru se afla o poză de un metru pătrat care îl arăta pe ursul Yogi tăind cu fierăstrăul primele litere ale unei pancarte pe care scria *de mâncare urşilor*. Peretele era acoperit cu aceste siluete.

— E o schimbare faţă de pozele obişnuite cu fetiţe, am zis eu.

— Am fost inundat cu ele, răspunse Benson, pe un ton plin de regret, dar nu le-am putut folosi. N-ar fi fost bine pentru disciplină. Numai că nu puteam să las aici să se formeze o ambianţă de morgă. Aceste imagini îi reconfortează pe bolnavi şi îi distrează. Cel puţin aşa îmi place să-mi închipui, în timp ce caut la pagina 217 a manualului ca să văd de ce suferă.

Apoi am traversat careul, am trecut pe lângă cabinele ofiţerilor şi am coborât de pe o punte ca să ajungem în sala de zi a echipajului. În trecere, Benson mi-a arătat lavabourile, de o curăţenie impecabilă, şi cuşetele imaculate.

— Asta e inima navei, zise el. Nu e, cum s-ar putea crede, reactorul nuclear, ci această sală. Uite: tonomat, filtru mare de cafea, maşină de îngheţată, cinema, bibliotecă, refugiul tuturor amatorilor de jocuri de cărţi.

Vechii marinari de pe submarine s-ar răsuci în groapă dacă ar vedea asta. În comparaţie cu condiţiile preistorice în care trăiau, ne-ar considera pur şi simplu răsfăţaţi, nişte oameni buni de nimic. Poate că e adevărat, numai că ei nu erau obligaţi să stea sub apă luni în şir... Tot aici îmi ţin şi eu conferinţele soporifice despre pericolele supraalimentaţiei.

Ridică vocea ca să-l audă cei şapte-opt oameni care fumau şi citeau bând cafea.

— Poţi constata pe viu, doctore Carpenter, efectul acestor conferinţe. Ai mai văzut băieţi într-o formă fizică mai slabă?

Oamenii zâmbiră cu amabilitate. Se vedea bine că erau obişnuiţi cu astfel de remarci. Benson exagera, şi ei ştiau prea bine asta. Fiecare părea foarte capabil să se descurce, la masă, cu un cuţit şi o furculiţă, dar lucrurile se opreau aici. Toţi – scunzi sau înalţi – aveau genul de caracter pe care îl observasem la Rawlings şi Zabriński: un aer de competenţă liniştit, o imperturbabilitate veselă, care făcea din ei cu siguranţă nişte fiinţe aparte.

Benson îmi prezentă conştiincios pe fiecare dintre ei. Îmi preciză funcţia fiecăruia şi le declară tuturor că eram un medic din cadrul flotei britanice care făcea o croazieră de aclimatizare. Această explicaţie, evident imaginată de Swanson şi de altfel destul de apropiată de adevăr, avea darul să curme speculaţiile pe care le-ar fi putut provoca prezenţa mea.

Ghidul meu intră într-o mică încăpere vecină.

— Postul de purificare a aerului, zise el. El e operatorul Harrison. Totul e în regulă, Harrison?

— Totul merge perfect, doctore. Treizeci de părţi de gaz carbonic la un milion.

Notă câteva cifre într-un registru pe care i-l prezentă lui Benson. Acesta semnă făcând câteva remarci.

— Semnătura asta mă eliberează de jumătate din sarcina mea cotidiană, zise el. Cred că nu te-ar interesa să inspectezi sacii cu grâu, ciozvârtele de vită, grămezile de cartofi şi vreo sută de feluri de conserve.

— Nu prea. De ce?

Asta vei găsi sub partea din faţă a punţii unde ne aflăm. Pare enorm, ştiu, dar vreo sută de oameni consumă o cantitate de hrană foarte mare în trei luni, durata minimă de timp de şedere pe mare, în caz de nevoie. Imaginea acestor provizii mă face să înţeleg că duc o luptă pierdută. Haide mai bine să vedem bucătăria.

M-a condus la bucătărie, o mică încăpere pătrată care strălucea de curăţenie. Un personaj filiform se întoarse şi îi zâmbi lui Benson.

— Ai venit să iei masa de prânz? întrebă el.

— Nu, răspunse scurt Benson. Doctorul Carpenter. Bucătarul şef Sam MacGuire, duşmanul meu declarat. Ce exces de calorii ţi-ai propus să bagi azi pe gât oamenilor?

— Nu e nevoie să le bag pe gât! răspunse MacGuire râzând. Supă cu smântână, muşchi de vacă, cartofi prăjiţi şi piure de cartofi cât pot să mănânce. Nimic foarte hrănitor.

Benson îmi arătă un tub mare de bronz, gros de 25 cm, care urca până la 1, 20 în deasupra podelei bucătăriei. Capacul era fixat în şuruburi.

— Asta ar putea să te intereseze, doctore Carpenter. Ştii ce e?

— Oală cu presiune?

— Seamănă, dar e aparatul de eliminare a deşeurilor. Altă dată, când un submarin trebuia să urce la suprafaţă după câteva ore, nu erau probleme, deşeurile erau evacuate în mare. Dar acum nu mai e posibil când te deplasezi săptămâni întregi la o adâncime de treizeci de metri. Evacuarea deşeurilor devine o problemă dificilă.

Tubul ăsta coboară până la chila *Delfinului*. Acolo, un capac puternic, etanş, corespunde acestuia de-aici. Siguranţe speciale împiedică deschiderea amândurora în acelaşi timp, altfel s-ar termina cu submarinul nostru. Sam, sau unul dintre ajutoarele lui, pune deşeurile în saci de plastic, îi face să atârne greu cu ajutorul cărămizilor...

— Cu cărămizi?

— Cărămizi. Câte avem la bord, Sam?

— La ultima numărare, ceva mai mult de o mie, doctore.

— Un adevărat şantier de construcţii! Aceste cărămizi nu lasă sacii să se menţină la suprafaţă. Nu ne place să ne dezvăluim poziţia nici chiar în timp de pace. Se introduc trei-patru saci în tub, se închide uşa şi sunt expulzaţi sub presiune. Apoi uşa inferioară se închide. Nimic mai simplu!

— Într-adevăr!

Dintr-un motiv pe care nu l-am înţeles, aparatul exercita asupra mea o fascinaţie ciudată. Aveam să-mi amintesc de asta mai târziu şi să mă întreb dacă nu cumva, cu vârsta, dobândisem calităţi psihice.

— Nu merită chiar atâta atenţie, zise vesel Benson. E doar o instalaţie mai perfecţionată de evacuare a gunoiului. Să mergem mai departe, mai avem destul drum de făcut.

Mă duse la o uşă grea de fier încastrată într-un perete lateral. Opt tacheţi masivi de manevrat, apoi de adus în aceeaşi poziţie după trecere.

— Magazia de torpile din faţă, zise Benson.

Vorbea mai încet, căci cel puţin jumătate din cele şaisprezece cuşete aliniate pe lângă pereţi sau pe locaşurile torpilelor erau ocupate de oameni care dormeau profund.

— Numai şase torpile, după cum poţi vedea. În mod normal luăm douăsprezece, şase în tuburi. Dar de data

asta nu le avem decât pe acestea şase. Două, teleghidate, au avut defecte de funcţionare în timpul ultimelor manevre NATO şi amiralul Garvie a ordonat să fie debarcate pentru verificări, când ne-am întors la Holy Loch. *Hunley*, nava-depozit, are specialişti. Din păcate, abia le scosesem ieri dimineaţă când a sosit ordinul de a pleca în ajutorul staţiei polare. Comandantul Swanson a insistat să păstreze măcar şase. Un comandant de submarin nu suportă să plece fără torpile. În astfel de cazuri, mai bine rămâi acasă!

— Torpilele astea nu sunt în stare de funcţionare?

— Habar n-am. Asta vor încerca să descopere aceşti războinici adormiţi când se vor trezi.

— De ce nu lucrează acum?

— Pentru că atunci când am ajuns la Clyde, toţi munceau de şaizeci de ore ca să găsească cauza avariei şi să vadă dacă nu se întindea şi la celelalte torpile. L-am prevenit pe comandant că erau frânţi de oboseală şi le-a ordonat să se odihnească.

Benson se opri în faţa altei uşi de oţel şi o deschise. La patru paşi de ea se afla alta asemănătoare. Pragurile se găseau la vreo cincizeci de centimetri deasupra punţii.

— Vă luaţi măsuri de precauţie la construirea acestor nave! am exclamat eu. Ai impresia că intri în Banca Angliei.

O navă nucleară nu e, *ipso facto*, invulnerabilă în faţa pericolelor submarine, răspunse Benson. Ruperea peretelui de abordaj a dus la sfârşitul multor nave. Coca *Delfinului* poate să suporte presiuni enorme, dar un şoc relativ uşor, un obiect tăios de exemplu, o poate desface ca pe o cutie de conserve. La suprafaţă, pericolul cel mai mare vine de la abordaje care, aproape totdeauna, implică partea din faţă. Avem în consecinţă acest perete dublu, şi suntem primii care îl avem. Asta face ceva mai dificilă

circulaţia între partea din faţă şi partea din spate, dar nu-ţi închipui cât de liniştiţi dormim noaptea.

Închise uşa părţii din spate şi o deschise pe cea a părţii din faţă. Ne aflam în postul torpilelor, compartiment îngust şi încărcat, lung doar cât să permită punerea sau retragerea unei torpile într-un tub. Aceste tuburi, cu porţi puternice, erau poziţionate pe două rânduri verticale de câte trei. Pe tavan erau şine, cu lanţuri solide. Asta era tot. Nici urmă de cuşetă, şi asta nu m-a mirat deloc. Nu mi-ar fi plăcut să mă culc în partea din faţă a peretelui de abordaj.

Ne-am întors în partea din spate. Când am intrat în sala echipajului, un marinar veni să mă anunţe că comandantul dorea să mă vadă. La postul central, Swanson mă aştepta lângă spaţiul care adăpostea aparatura radio.

— Bună ziua, doctore. Ai dormit bine?

— Cincisprezece ore! Ce crezi? Şi am mâncat şi mai bine. Ce s-a întâmplat, comandante?

Cu siguranţă că se întâmplase ceva căci, pentru prima dată, Swanson nu zâmbea.

— A sosit un mesaj în legătură cu staţia Cobra. Trebuie descifrat, dar nu durează mai mult de câteva minute.

Am avut sentimentul că, descifrat sau nu, interlocutorul meu ştia deja ce conţinea mesajul.

— Când am ieşit la suprafaţă? am întrebat, ştiind că un submarin pierde orice contact radio imediat ce se lasă la adâncime;

— N-am mai ieşit de când am plecat de la Clyde. În acest moment ne aflăm la o adâncime de nouăzeci de metri.

— Şi e vorba de o telegramă radio?

— Despre ce altceva ar putea să fie vorba? Timpurile s-au schimbat. Suntem obligaţi să ieşim la suprafaţă ca să

emitem, dar primim mesaje până la adâncimea maximă la care putem ajunge. Undeva în Connecticut se află cel mai mare emiţător din lume, care operează pe o lungime de undă extrem de mică şi ne permite să-l auzim foarte uşor la această adâncime. Între timp, haide să vezi cârmacii.

Mă prezentă personalului postului central, abţinându-se, ca şi Benson, să facă cea mai mică diferenţă între un ofiţer şi un matelot. În cele din urmă se opri în faţa unui ofiţer, aşezat la periscop, un tânăr al cărui loc părea a fi mai curând la colegiu.

— Will Raeburn, zise Swanson. În mod normal, nu-i dăm atenţie, dar, după sosirea noastră sub gheaţă, va deveni omul cel mai important de la bord. E ofiţerul nostru de navigaţie. Ne-am rătăcit, Will?

— Ne aflăm exact aici, comandante.

Arătă un punct mic luminos în marea Norvegiei pe o hartă aflată sub sticlă.

— Girobusola şi sin-urile concordă perfect.

— Când spune sin-uri, îmi explică Swanson, sublocotenentul Raeburn se referă la sistemul de navigaţie prin inerţie, altă dată folosit de rachetele intercontinentale şi adaptat pentru uzul submarinelor nucleare. E inutil să-ţi explic. Will o să-ţi împuie capul cu explicaţiile lui dacă reuşeşte să te prindă într-un colţ. Eşti mulţumit de viteza cu care ne deplasăm?

— Nu-mi vine să cred.

— Am părăsit Holy Loch ceva mai devreme decât fusese prevăzut, cu puţin înainte de orele nouăsprezece. Doream să fac câteva scufundări de reglare a greutăţii, dar n-a fost necesar. Nici măcar absenţa celor douăsprezece torpile din faţă nu ne-a dereglat echilibrul. Nava e atât de mare încât câteva tone în plus sau în minus nu schimbă aproape nimic. Aşa că ne-am grăbit...

Se opri ca să citească telegrama pe care i-o întinsese

un marinar. O citi fără grabă, dădu capul uşor pe spate, se duse într-un colţ liniştit al postului central şi se uită la mine. Nu zâmbea.

Îmi pare rău, zise el. Ai spus ieri seară că maiorul Halliwell, comandantul staţiei, îţi era prieten?

Am simţit că mi se usucă gura. Am înclinat capul şi am luat mesajul.

„La 9: 45 GMT, traulerul britanic *Morning Star*, care interceptase precedentul mesaj al staţiei Cobra, a primit altul, foarte mutilat, greu de descifrat. Maiorul Halliwell, comandant, şi alte trei persoane neprecizate ar fi grav rănite sau moarte. Alţi oameni, tot neprecizaţi, ar suferi de arsuri şi de degerături. Indicaţiile referitoare la alimente şi combustibil, la condiţiile atmosferice şi la transmisie sunt indescifrabile.

Se poate deduce că supravieţuitorii se află într-o baracă din care nu pot să iasă din cauza vremii. Cuvintele «furtună de gheaţă» au fost descifrate în mod clar. Mai sunt şi detalii despre viteza vântului şi temperatură, dar nu se pot citi cu claritate. *Morning Star* a încercat zadarnic, de mai multe ori, să ia legătura cu Cobra. La cererea Amiralităţii, *Morning Star* şi-a abandonat sectorul de pescuit ca să se apropie de banchiză şi să acţioneze ca post de ascultare. Sfârşitul mesajului”.

Am citit telegrama şi i-am înapoiat-o lui Swanson.

— Îmi pare rău, Carpenter, repetă el.

— Grav rănit sau mort, am zis eu. Ce diferenţă e într-o staţie arsă, iarna, pe banchiză?

Vocea mea mi s-a părut a fi a altui om, banală, fără viaţă, lipsită de orice emoţie.

— Johnny Halliwell şi trei dintre subordonaţii săi. Un om remarcabil, cum nu întâlneşti prea des, comandante. Avea cincisprezece ani la moartea părinţilor săi. A părăsit imediat şcoala ca să-şi întreţină un frate mai mic cu opt

ani decât el. A muncit ca un negru, s-a sacrificat, şi-a consacrat cei mai buni ani din viaţă acestui frate, pe care chiar l-a ajutat să intre la o universitate. Abia atunci s-a gândit şi la el şi s-a căsătorit. Lasă o soţie adorabilă şi trei copii minunaţi. Două nepoate şi un nepot care încă n-a împlinit şase luni...

— Două nepoate?...

Se întrerupse şi se uită ţintă la mine.

— Dumnezeule mare, era fratele tău!... Fratele tău!

Pe moment nu a fost frapat de diferenţa de nume.

Am făcut un semn afirmativ. Sublocotenentul Raeburn se apropie de noi cu un aer preocupat. Swanson îl trimise de acolo cu un gest, fără să pară că priveşte în direcţia lui. Încă mai dădea din cap când am spus:

— E un om robust. S-ar putea să facă parte dintre supravieţuitori. Trebuie să aflăm neapărat poziţia staţiei Cobra.

— Poate că nici ei n-o cunosc. E o staţie în derivă, nu trebuie să uiţi asta. Timpul fiind aşa cum e, se poate să fi trecut câteva zile de la ultima lor observaţie astronomică. Pe de altă parte, cu siguranţă că incendiul le-a distrus sextanţii, cronometrele şi goniometrele.

— Ei cunosc această ultimă observaţie astronomică, chiar dacă e veche de o săptămână, şi au o idee despre viteza şi direcţia derivei lor. Pot deci să furnizeze informaţii aproximative. Trebuie transmis celor de pe *Morning Star* să emită fără întrerupere, cerându-le poziţia. Dacă ieşim acum la suprafaţă, am putea lua contact cu traulerul?

— Mă îndoiesc. Probabil că se află la aproape 1500 km la nord. Receptorul lui nu este destul de puternic ca să ne ghideze spre el, ceea ce e un alt mod de a spune că transmiţătorul nostru e prea slab.

— BBC nu duce lipsă de transmiţători destul de buni. La fel şi Amiralitatea. De ce să nu cerem unuia dintre ei să

menţină contactul cu *Morning Star*, care va cere constant staţiei Cobra informaţii despre poziţia ei?

— Pot s-o facă direct.

— Sigur, dar nu pot să audă răspunsul, ceea ce e posibil numai pentru trauler, care se apropie în permanenţă.

— Foarte bine, vom ieşi la suprafaţă, zise Swanson.

Părăsi masa hărţilor, alături de care ne aflam, şi se îndreptă spre postul de comandă al imersiei. Trecând pe lângă navigator, întrebă:

— Ce doreşti, Will?

Raeburn îmi întoarse spatele şi coborî glasul, dar de când mă ştiu am avut un auz ieşit din comun.

— I-aţi văzut expresia feţei, comandante? zise el. Am avut impresia că era gata să vă lovească.

— Şi eu, preţ de o clipă, răspunse Swanson. Dar probabil că mă aflam în câmpul său vizual. Expresia de pe faţă se adresa altcuiva.

M-am întors în cabina mea şi m-am întins pe cuşetă.

Capitolul 3

— Iată-ne ajunşi. Asta e banchiza, zise Swanson.

Delfinul înainta spre nord; coca lui mare şi cilindrică, cufundată la un moment dat, complet descoperită în alt moment, aluneca pe o mare care îl bătea dintr-o parte. Se deplasa cu mai puţin de trei noduri, reactorul nuclear furnizând elicelor gemene de 2, 50 m doar atâta energie cât să poată fi condusă nava.

Ne aflam pe pasarelă şi, la nouă metri dedesubt, cel mai bun sonar din lume explora în permanenţă apele din jurul nostru. Swanson nu voia cu niciun preţ să rişte un abordaj cu un sloi de gheaţă în derivă. Era ora prânzului dar lumina era cel mult crepusculară.

După termometrul pasarelei, temperatura mării era de minus 1, 5 grade, iar cea a aerului, de minus 30 de grade. Vântul sufla dinspre nord-est cu forţa unei furtuni, smulgând crestele valurilor mari de un cenuşiu de oţel, bombardând pavilionul cu stropi mari de apă care se transformau în gheaţă înainte de a-l atinge. Era deosebit de frig.

Deşi eram înfofolit într-un mantou cu glugă peste care pusesem o haină impermeabilă, nu puteam să-mi reţin dârdâitul, şi căutam adăpostul iluzoriu al prelatei pasarelei, privind în direcţia indicată de Swanson. I-am auzit dinţii clănţănind, prin şuierul vântului şi ropotul stropilor de apă.

La mai puţin de trei kilometri spre nord, o linie subţire, lungă şi bătând în cenuşiu, care părea regulată de la această distanţă, se întindea pe tot orizontul septentrional. Nu era prima dată când o vedeam, iar spectacolul nu avea nimic impozant în sine, dar imediat ce-l vedeai nu-l mai uitai, din cauza a ceea ce reprezintă: începutul calotei glaciare care acoperă creştetul lumii; o

masă compactă în acea perioadă a anului. Trebuia să trecem pe sub acea masă ca să găsim nişte oameni la sute de kilometri, oameni care puteau să fie muribunzi sau deja morţi... Trebuia totuşi, cu ajutorul Domnului, să dăm de ei în acea imensitate.

Nu mai primisem nimic de la mesajul sosit cu patruzeci şi nouă de ore mai înainte. De atunci – tăcere!... în acest interval, traulerul *Morning Star* emisese permanent, îndemnând Cobra să vorbească. Dar nimic nu venise dinspre pustiul de gheaţă. Niciun cuvânt, niciun semnal, niciun murmur...

În urmă cu optsprezece ore, spărgătorul de gheaţă nuclear *Dvina* ajunsese la banchiză şi încercase cu disperare să pătrundă. La acel început de iarnă, gheaţa nu era nici atât de groasă şi nici atât de compactă cum va deveni în martie. Puterea vasului era considerată destul de mare ca să treacă prin gheaţa cu o grosime de 5, 50 m, în condiţii normale; mulţi îl credeau în stare să ajungă la pol. După ce înaintase vreo şaizeci de kilometri, *Dvina* fusese blocat de un zid înalt de 6 m şi gros de cel puţin 30 m. După cum spuneau mesajele, spărgătorul de gheaţă îşi deteriorase partea din faţă. Nava încerca să se degajeze, întâmpinând mari dificultăţi. Tentativa nu dăduse niciun rezultat, ci doar o destindere a raporturilor dintre Est şi Vest.

Ruşii şi americanii făcuseră câteva zboruri deasupra regiunii respective, cu bombardiere de primă linie. Aceste avioane exploraseră regiunea, de vreo sută de ori, cu radarul lor de o precizie fantastică, fără să poată descoperi însă nimic. Se spunea totuşi că avioanele B25 ale Aviaţiei Strategice aveau un radar care putea să repereze o cabană, pe un teren în care forma un contrast, de la trei mii de metri, în întuneric complet.

S-a presupus că baraca nu se mai afla acolo, că miile

de aglomerări de gheaţă dereglau condiţiile în acea perioadă a anului, că operaţiunile de căutare nu se făcuseră în direcţia potrivită. Foarte probabil, eşecul era imputabil nenumăratelor particule de gheaţă care umpleau atmosfera şi deviau undele radarului. În orice caz, staţia Cobra rămânea tăcută de parcă n-ar fi existat niciodată.

— Nu avem niciun motiv să murim de frig aici, zise deodată comandantul Swanson, ridicând glasul ca să se facă auzit. Din moment ce trebuie să coborâm sub această gheaţă, mai bine s-o facem imediat... Privi spre vest, unde un trauler puternic se deplasa la mai puţin de patru sute de metri. Era *Morning Star*, care ajunsese la marginea banchizei, în cursul ultimelor două zile, fără să mai capteze nimic, şi care acum se întorcea la Hull, deoarece îşi epuizase combustibilul.

— Adresează-i un semnal, zise Swanson unui marinar aflat lângă el. Vom coborî sub apă şi vom înainta sub gheaţă. Nu intenţionăm să revenim la suprafaţă mai înainte de cel puţin patru zile şi suntem pregătiţi să rămânem în imersie cel mult două săptămâni.

Se întoarse spre mine şi zise:

— Dacă îl găsim în acest interval...

Apoi continuă mesajul:

— Mulţumesc pentru colaborarea excelentă. Noroc şi întoarcere bună în port!

În timp ce timonierul începea să acţioneze lampa de semnalizare, Swanson întrebă:

— Pescadoarele astea stau în Arctica toată iarna?

— Bineînţeles.

— Toată iarna!... După patru ore aş fi mort!... O bandă de englezoi decadenţi, asta sunt!

O lampă clipi preţ de câteva secunde pe *Morning Star.*

— Ce răspund?

— „Atenţie la capete sub gheaţa asta! Noroc şi la revedere!”

— Toată lumea jos, ordonă Swanson.

În timp ce timonierul lua prelata pasarelei, am ajuns pe o scară într-un mic compartiment şi am trecut printr-un panou în postul central al *Delfinului*. Swanson şi timonierul veniră în urma mea, apoi Hansen care trebuia să închidă cele două panouri.

Cei care au văzut la cinematograf submarine intrând în imersie ar fi fost dezamăgiţi de tehnica comandantului Swanson. Nici vorbă de agitaţie frenetică, de privire de oţel supraveghind aparatele, de ţipete, de zgomote de claxon. Swanson se apropie de un mic microfon şi zise:

— Aici comandantul. Vom înainta sub gheaţă. Imersie treizeci de metri.

Tehnicianul electronist verifică cu nonşalanţă lămpile care indicau închiderea panourilor şi a deschiderilor din cocă. Verifică încă o dată şi zise calm:

— Toate deschiderile sunt închise, comandante.

Swanson dădu din cap. Aerul şuieră ieşind printre balast. Am intrat în imersie. După zece minute, Swanson veni la mine. În cursul ultimelor două zile, învăţasem să-l cunosc bine, să ţin mult la el şi să-l respect enorm. Echipajul avea deplină încredere în el şi începusem şi eu să am acest sentiment. Era un om politicos, care îşi cunoştea perfect meseria, bun observator, foarte inteligent şi dotat cu o nepăsare care nu ceda niciodată, indiferent de împrejurări.

Hansen, secundul său, care nu menaja pe nimeni, îl decretase cel mai bun marinar din flota americană. Speram să aibă dreptate. De astfel de oameni aveam nevoie.

— Vom intra sub gheaţă, doctore Carpenter, zise el. Te impresionează asta?

— M-aş simţi mai bine dacă aş putea să văd, am răspuns.

— Putem vedea. *Delfinul* are cei mai buni ochi din lume, care văd în toate direcţiile. În jos, sonarul indică adâncimea apei de sub chilă; aici, această mărime este de 1500 m. Prin urmare, nu avem motive să ne temem că ne vom lovi de vreo proeminenţă a fundului. Această măsurătoare este o pură formalitate, dar nici unui ofiţer de navigaţie nu i-ar trece prin minte să se lipsească de ea. Avem două sonare dintre care unul explorează nava iar celălalt un unghi de 15 grade de la fiecare bord. Văd totul, aud totul. Dacă o cheie franceză cade la bordul unei nave de război, la o depărtare de treizeci de kilometri, o auzim. Asta e realitatea, şi din nou pare o simplă formalitate. Sonarul caută stalactitele de gheaţă pe care presiunea le-ar putea genera sub banchiză. Dar am făcut deja cinci incursiuni sub gheaţă şi două călătorii la pol şi n-am întâlnit niciodată astfel de stalactite sub şaizeci de metri, iar noi navigăm la nouăzeci de metri. Totuşi menţinem această măsură de precauţie.

— Aţi putea să vă loviţi de o balenă, am zis eu.

— Sau alt submarin, răspunse el fără să zâmbească. Ceea ce ar însemna sfârşitul pentru amândouă. Având în vedere submarinele ruseşti şi submarinele noastre care se plimbă acum la pol, circulaţia va fi în curând la fel de intensă ca în Times Square!

— Dar şansele sunt cu siguranţă...

— Ce şanse există să vezi abordându-se două avioane care zboară în douăzeci de mii de hectare de cer? Totuşi, de la începutul anului au avut loc trei coliziuni de acest gen. Deci punem la treabă sonarul. Dar, sub gheaţă, cel mai important ochi este cel care priveşte în sus. Haide să arunci o privire.

Mă conduse la extremitatea tribord a postului central,

unde doctorul Benson şi un alt om studiau cu atenţie un aparat care, în exterior, era format dintr-o bandă de hârtie mobilă, lată de 18 cm, pe care o peniţă trasa o linie subţire. Benson era cufundat în reglarea unor aparate.

— Aparatul care sondează suprafaţa, zise Swanson, mai cunoscut sub numele de maşina de gheaţă. N-are nicio legătură cu doctorul Benson, şi avem doi operatori bine antrenaţi. Dar, cum nu există alt mijloc de a-l despărţi de maşină decât aducându-l în faţa curţii marţiale, am adoptat o soluţie mai simplă, care constă în a-l lăsa.

Benson zâmbi, dar nu-şi luă ochii de la foaia de hârtie.

— Aparatul funcţionează pe principiul sonarului. Această linie subţire reprezintă suprafaţa liberă. Când vom intra sub gheaţă, peniţa va coborî, indicând nu numai prezenţa gheţii, ci şi grosimea ei.

— Ingenios! am zis.

— Mai mult decât atât. *Delfinul* poate să întâlnească moartea sub banchiză. Şi pentru oamenii staţiei Cobra e o chestiune de viaţă şi de moarte. Dacă găsim staţia, va trebui să străpungem gheaţa ca să ajungem la ea, şi acest aparat e singurul care poate să ne spună unde e mai subţire.

— Nu există apă liberă în această perioadă a anului? Nu există canale?

— Noi le numim *polynya*. Nu sunt. Dar să nu uităm că banchiza nu e niciodată statică. Chiar şi iarna, presiunile de suprafaţă pot s-o spargă şi să deschidă în ea canale. Având în vedere temperatura, nu se poate niciodată şti cât timp vor rezista aceste canale de apă liberă. Gheaţa le acoperă în cinci minute, atingând doi centimetri şi jumătate într-o oră, treizeci de centimetri în două zile. Dacă ajungem la una dintre *aceste polynya* la mai puţin de trei zile de la formarea lui, avem o şansă să străpungem gheaţa.

— Cu pavilionul?

— Bineînţeles. Toate noile submarine nucleare au pavilioane întărite în acest scop – ca să străpungă gheaţa arctică. Totuşi trebuie avut grijă la şoc care se transmite astfel până la coca groasă.

— Ce i s-ar întâmpla dacă aţi aborda gheaţa prea repede – aşa cum totdeauna e posibil, din cauza variaţiilor de salinitate şi de temperatură ale apei – sau dacă constataţi în ultima clipă că v-aţi deplasat în derivă şi vă aflaţi sub gheaţă groasă?

— Da. Asta se poate întâmpla în ultima clipă. Dar nu te gândi şi nici nu-mi mai vorbi despre această eventualitate. Nu-mi pot permite să am coşmaruri în cursul acestei misiuni.

I-am aruncat o privire scrutătoare, dar nu zâmbea.

Continuă cu glas scăzut:

— Sincer îţi spun, cred că toată lumea de la bordul *Delfinului* va fi mai mult sau mai puţin îngrijorată când vom intra sub gheaţă. Asta e valabil şi în cazul meu. Ne deplasăm cu cea mai frumoasă navă din lume, doctore Carpenter, dar o mulţime de lucruri pot să nu meargă aşa cu trebuie. Dacă reactorul are o avarie, la turbinele cu vapori sau la generatoarele electrice, ne putem considera deja în sicriu, cu un capac solid deasupra: banchiza. În larg, asta n-ar avea aceeaşi importanţă. Am ieşi la suprafaţă şi am naviga cu motoarele diesel. În imersie, cu Schnorkel[2]-ul. Dar dieselul are nevoie de aer, şi sub gheaţă nu e aer. În consecinţă, dacă se produce un incident, va trebui să găsim o *polynya* – o şansă dintr-o mie în această perioadă a anului – mai înainte de a se termina bateria... Dacă nu, soarta noastră e pecetluită.

---

2 Dispozitiv pentru furnizarea şi ventilarea aerului la submarinele aflate în submersie, asemănător ca principiu tuburilor pentru respiraţie folosite de scufundători (n.red.).

— Perspectivă foarte încurajatoare! am zis.

— Nu-i aşa? zise el zâmbind în sfârşit. Dar asta nu se va întâmpla. De ce se agită Benson?

— Am ajuns, anunţă Benson. Primul sloi de gheaţă. Un altul! încă unul! Vino să vezi, doctore.

M-am dus. Peniţa, cu un şuierat uşor, nu mai trasa o linie orizontală continuă, ci se mişca cu repeziciune pe verticală, conturând profilul gheţii de deasupra noastră. O nouă linie dreaptă, mişcări mai precipitate ale peniţei: trecuse un alt sloi de gheaţă.

În timp ce priveam, liniile orizontale deveniră din ce în ce mai numeroase, apoi dispărură.

— Gata, zise Swanson. Vom executa o imersie sănătoasă şi vom mări viteza.

* * *

Când Swanson vorbea de acţiuni repezi, nu erau doar vorbe în vânt. A doua zi dimineaţă, devreme, o mână mare se aşează pe umărul meu şi mă trezi dintr-un somn profund. Am deschis ochii, am clipit şi l-am zărit pe locotenentul de vas Hansen.

— Îmi pare rău că ţi-am întrerupt visul frumos, doctore, dar am ajuns.

— Unde?

— În punctul 85 grade şi 21 minute N, 21 grade şi 20 minute li, ultima poziţie estimată a staţiei Cobra, luându-se în calcul şi deriva banchizei.

— Deja! am zis uitându-mă repede la ceas. Am şi ajuns?

— N-am stat să hoinărim. Comandantul îţi propune să vii să vezi cum acţionăm.

— Te urmez!

Dacă *Delfinul* reuşea să străpungă gheaţa, ca să-şi

încerce acea şansă la un milion de a intra în contact cu Cobra, voiam neapărat să fiu de faţă.

* * *

Lângă postul central m-am împiedicat. Ca să nu cad, a trebuit să mă prind de unul dintre mânerele cursivei, se legăna violent, ca un avion de vânătoare într-un viraj foarte strâns. N-aş fi crezut niciodată că un submarin era în stare să facă astfel de mişcări. Am înţeles atunci de ce era nevoie de centuri la posturile de comandă.

— Ce se petrece? l-am întrebat pe Hansen. Încercăm să evităm un obstacol în partea din faţă?

— Poate că e o *polynya*, în orice caz un loc unde gheaţa e mai subţire. Ori de câte ori apare ocazia, încercăm să n-o ratăm. Oamenii nu sunt prea încântaţi, mai ales când îşi beau cafeaua.

Am intrat în postul central. Comandantul Swanson, încadrat de navigator şi de alt om, era aplecat deasupra mesei cu hărţi şi privea cu multă atenţie. Ceva mai în spate, un alt om anunţa grosimea gheţii cu o voce lipsită de expresie. Swanson ridică ochii.

— Bună ziua, doctore. Cred că am găsit ceva, John.

Hansen se duse să privească harta. Nu era chiar mare lucru de văzut: un punct luminos minuscul şi o bucată de hartă, cu linii ondulate, cu un aspect nu prea marin, trasate cu creionul de un om care urmărea deplasările punctului luminos. Se zăreau trei cruci roşii, dintre care două foarte apropiate. În acel moment, servantul de la maşina de gheaţă – entuziasmul doctorului Benson pentru jucăria lui nu părea să treacă dincolo de miezul nopţii – strigă: „Marcaţi!”. Fu imediat trasată a patra cruce roşie.

— Mi se pare foarte îngust, comandante, zise Hansen.

— Şi mie, dar e prima breşă de care dăm de o oră. Cu

cât urcăm mai spre nord, cu atât şansele sunt mai reduse. Putem încerca. Viteza?

— Un nod, răspunse Raeburn.

— Înapoi o treime! De tot la stânga.

Aceste cuvinte nu aveau nimic imperativ, păreau nişte sugestii paşnice; dar unul dintre oamenii care stătea în faţa cârmei de imersie nu pierdea nicio clipă pentru a transmite ordinul maşinii.

Swanson examină de aproape punctul luminos şi linia de creion se deplasă spre centrul aproximativ al triunghiului alungit pe care îl formau crucile roşii.

— Stop! comandă el. Zero la cârmă... înainte un sfert... Gata... Stop!

— Viteza zero, anunţă Raeburn.

— Imersie 65 de metri, zise Swanson ofiţerului de imersiune, dar uşor, foarte uşor.

Se auzi un zgomot.

— Balastul? l-am întrebat pe Hansen.

— Nu. Pompăm apă în compartimentul de reglaj. Asta ne permite să controlăm mai eficient viteza ascensională şi să menţinem mai bine echilibrul navei. Când e vorba de un submarin oprit, manevra asta nu e treaba unor începători. Un submarin obişnuit nu încearcă niciodată să facă o astfel de manevră.

Pompa se opri. Se auzi zgomotul apei pe care o introducea ofiţerul de imersie ca să frâneze viteza ascensională. Zgomotul încetă.

— Închideţi admisia, zise ofiţerul de imersie. Ne-am oprit la treizeci de metri.

— Sus periscopul! ordonă Swanson marinarului care se afla lângă el.

Acesta manevră o manetă. Se auzi zgomotul uleiului sub presiune, care acţiona pentru ridicarea periscopului de la tribord. Cilindrul lucitor se ridică lent, din cauza presiunii

exterioare, apoi piciorul său ieşi din puţ. Swanson lăsă în jos mânerele şi lipi ochiul de ocular.

— Ce se aşteaptă să vadă în crucea nopţii la adâncimea asta? l-am întrebat pe Hansen.

— Nu se ştie niciodată. Întunericul e rareori total. Dacă gheaţa e suficient de subţire, se poate percepe o luminiţă de la lună sau de la stele.

— Cât e de groasă în dreptunghiul de deasupra?

— Adevărul e că nu ştim. Pentru ca maşina de gheaţă să aibă dimensiuni raţionale, graficul trebuie să aibă o scară foarte mică. Poate să fie între zece centimetri şi un metru. În primul caz, vom trece ca prin brânză, în al doilea, ne vom alege cu un cucui urât.

Făcu o mişcare cu capul spre Swanson şi continuă:

— Mi se pare că nu e tocmai bine. A întors obiectivul la verticală şi acum manevrează butonul de reglare. Asta înseamnă că nu găseşte mare lucru.

— E întuneric beznă, zise comandantul. Aprindeţi reflectoarele fixate pe cocă şi pe pavilion.

Mai privi câteva secunde.

Piure de mazăre!... Gros şi galben... Nu disting nimic. Să încercăm cu camera.

M-am uitat la Hansen care, cu o mişcare a capului, îmi indică un ecran atunci descoperit pe peretele opus.

— Televiziune, doctore. Camera de luat vederi se află pe punte, într-o cuşcă de sticlă solidă. Poate fi manevrată din interior.

— Aţi face bine să vă procuraţi una mai nouă.

Totul era cenuşiu şi neclar pe ecran.

— Nu se găseşte alta mai bună în acest moment, răspunse Hansen. Aşa e apa. În unele condiţii de temperatură şi de salinitate, apa devine aproape impermeabilă la lumină. Ca şi cum te-ai afla într-o ceaţă deasă cu farurile aprinse...

— Stingeţi reflectoarele, comandă Swanson... Aprindeţi-le.

Rezultatul era acelaşi.

— Ce zici, John?

— Mi se pare că am zărit vag vârful pavilionului, în colţul stâng. Dar e cumplit de neclar.

— Rămânem pe poziţie? întrebă Swanson cu un ton calm.

— Nu ştiu, răspunse Raeburn de la masa de hărţi. Nu se poate avea o certitudine.

— Sanders?

Era servantul de la maşina de gheaţă.

— Gheaţa e la fel de subţire, comandante.

— Dă în continuare grosimea. Coborâţi periscopul.

Îndoi mânerele, apoi se întoarse spre ofiţerul de imersie.

— Urcă-ne spre suprafaţă ca şi cum am avea un coş cu ouă în vârful pavilionului şi n-am vrea să spargem niciunul.

Pompa fu pusă din nou în mişcare. M-am uitat la cei aflaţi în postul central. Toţi – cu excepţia lui Swanson – erau calmi, tăcuţi şi încordaţi. Sudoarea curgea pe faţa lui Raeburn. Vocea lui Sanders, cu un accent prea impersonal, repeta cu un ton monoton:

— Gheaţă subţire! Gheaţă subţire!

Se simţea o oarecare tensiune.

— Nimeni nu pare în largul său, i-am spus lui Hansen. Mai sunt de urcat încă vreo treizeci de metri.

— Doisprezece! Punctul de reper e chila, şi între ea şi vârful pavilionului sunt optsprezece metri. Doisprezece metri minus grosimea gheţii. Şi poate o stalactită, ascuţită ca o lance, ca să crape *Delfinul* la mijloc... Ştii ce înseamnă asta?

— Că trebuie să mă îngrijorez şi eu?

Hansen zâmbi forţat. Nici eu nu aveam chef de zâmbit.

— 27 de metri, zise ofiţerul de imersie.

— Gheaţă subţire, gheaţă subţire, repeta Sanders.

— Aprindeţi reflectorul de pe punte şi luminaţi pavilionul, zise Swanson. Să nu opriţi camera. Sonar?

— Totul e curat, comandante... Ah, nu! Opriţi! Contact dreapta spate!

— Ce distanţă?

— Prea aproape ca să se poată preciza, dar foarte apropiat.

— Vasul sare! anunţă ofiţerul de imersie. 24 metri... 22!...

Delfinul întâlnise un strat de apă mai rece sau mai sărată.

— Gheaţă groasă! Gheaţă groasă! strigă Sanders.

— La fund, de urgenţă! ordonă Swanson.

De data asta tonul era imperativ.

Am simţit creşterea presiunii aerului când ofiţerul de imersie a deschis evacuarea compartimentului central de reglare, ca să lase să intre tone de apă de mare. Dar era prea târziu. Un şoc ne mişcă pe toţi din loc. *Delfinul* lovea cu violenţă gheaţa de deasupra. Geamul unui manometru se sparse, câteva lumini se stinseră şi submarinul o porni în jos ca o piatră.

— Goliţi compartimentul de imersie rapidă.

Aerul comprimat îşi făcu auzit şuieratul. Am fi fost striviţi mai înainte ca pompele să fi putut începe expulzarea cantităţii enorme de apă îmbarcată. 70... 75 de metri, şi ne duceam mereu spre fund...

Nimeni nu vorbea, toţi păreau încremeniţi la posturile lor. Nu era nevoie să fii telepat ca să ştii la ce se gândea fiecare. Era clar că un vârf de presiune submarină izbise chiar în momentul în care pavilionul lovise gheaţa groasă.

Dacă coca groasă se crăpase, nimeni nu mai putea să oprească nava mai înainte de a fi strivită de adâncuri, ceea ce ar fi pecetluit soarta tuturor.

— 90 de metri! anunţă ofiţerul de imersie. 105!... Dar încetineşte... încetineşte.

Delfinul se ducea la fund şi trecuse de 120 de metri când Rawlings îşi făcu apariţia în postul central, cu o geantă de scule într-o mână şi un mănunchi de lămpi electrice în cealaltă.

— Nu e normal, zise el apucându-se de treabă. E contrar legilor naturii, totdeauna am spus asta. Omul nu e făcut ca să se plimbe în adâncurile oceanului. Toate invenţiile astea blestemate se vor sfârşi rău de tot, ascultaţi-mă pe mine!

— Şi tu la fel, dacă nu taci, zise tăios Swanson.

Nu era un ton de ceartă. Comandantul aprecia, ca fiecare dintre noi, adierea de aer proaspăt adusă de Rawlings în acea atmosferă încordată.

— Rezistăm? îl întrebă el pe ofiţerul de imersie.

Acesta ridică un deget şi zâmbi. Swanson dădu din cap şi luă microfonul instalat în faţa lui.

— Aici comandantul, zise el calm. Îmi cer scuze pentru şocul de adineauri. Semnalaţi-mi stricăciunile.

Manevră un comutator şi un difuzor începu să cârâie.

— Aici camera de manevră (situată în partea din spate, după motoare). Şocul s-a produs chiar deasupra noastră. Rezolvăm cu un set de bujii. Unele manometre sunt distruse, dar încă mai avem un acoperiş deasupra capului.

— Mulţumesc. O să meargă?

— Bineînţeles!

Swanson răsuci un alt buton.

— Postul din spate?

— Încă mai suntem ataşaţi de navă? întrebă o voce

prudentă.

— Bineînţeles. Aveţi ceva de semnalat?

— Doar că la întoarcerea în Scoţia vom avea o mare cantitate de rufe murdare. Maşina de spălat a încasat-o rău de tot.

Swanson zâmbi şi întrerupse legătura. Îşi păstra expresia nepăsătoare şi probabil că avea o piele specială care reţinea sudoarea. Mie mi-ar fi fost de folos un prosop.

— N-am avut noroc, îi zise el lui Hansen. Conjugarea unui curent de aer acolo unde n-ar fi trebuit să fie cu o schimbare a temperaturii, complet intempestivă, şi un vârf de presiune acolo unde aveam toate motivele să nu-l prevedem. Fără a mai vorbi de blestemata asta de opacitate a apei... E nevoie de două-trei tururi ca să cunoaştem *polynya* asta ca pe buzunarul nostru, cu o marjă de derivă şi ceva mai multe precauţii la apropierea de treizeci de metri.

— Da, comandante. Ai dreptate. Dar ce vom face?

— Păi, chiar asta. Urcăm şi încercăm.

Aveam şi eu mica mea mândrie, aşa că m-am abţinut să-mi şterg sudoarea care îmi picura printre sprâncene. Am urcat şi am luat-o de la capăt. La şaizeci de metri, timp de un sfert de oră, Swanson manevră elicele şi cârma ca să obţină, cu precizie, conturul canalului îngheţat. Apoi plasă *Delfinul* în apropierea uneia dintre borduri şi ordonă o ridicare foarte lentă.

— 36 m, anunţă ofiţerul de imersie. 33...

— Gheaţă groasă, zise Sanders. Groasă...

Delfinul îşi continua ascensiunea. Mi-am zis că data viitoare nu trebuia să uit să-mi iau un prosop.

— Dacă am subestimat viteza derivei, zise Swanson, mi-e teamă că va urma un alt şoc.

Se întoarse spre Rawlings, care continua reparaţiile.

— Eu m-aş opri dacă aş fi în locul tău. S-ar putea s-o

iei de la capăt peste câteva secunde. Nu avem chiar atâtea piese de schimb la bord.

— 30 m, zise ofiţerul de imersie, cu o voce mai puţin sumbră decât expresia feţei.

— Apa se luminează, zise deodată Hansen. Priviţi!

Într-adevăr, apa se limpezise puţin. Pe ecran puteam vedea clar vârful aripii. Deodată văzurăm altceva: gheaţă groasă la mai puţin de patru metri deasupra pavilionului...

Apa intră în compartimentul de reglare. Nu era nevoie să i se spună ofiţerului de imersie ce trebuia să facă. Prima dată urcaserăm ca un ascensor expres şi dăduserăm peste un strat de apă diferit. Asta era de ajuns în viaţa unui submarin.

— 27 m, anunţă el. Urcăm...

Zgomotul apei încetă.

— Staţionăm. Exact sub 27 m.

— Rămâi aşa, zise Swanson examinând un ecran mic. Derivăm spre interiorul canalului... Sper.

— Şi eu, zise Hansen. Nu sunt mai mult de vreo cincizeci de centimetri între vârful pavilionului şi această gheaţă afurisită.

— Nu, nu e mult loc, confirmă Swanson. Sanders?

— O clipă, comandante. Graficul pare cam ciudat... Nu, ne-am desprins. Gheaţa e subţire, zise el fără să-şi poată domina agitaţia.

M-am uitat pe ecran. Avea dreptate. Zării peretele vertical al unui zid de gheaţă care se deplasa lent pe ecran. Deasupra, apa era liberă.

— Încet, foarte încet, zise Swanson. Păstraţi zidul ăsta de gheaţă pe laterala ecranului, apoi urcaţi drept.

Pompa intră iar în funcţiune. Gheaţa, situată la mai puţin de zece metri, defilă lent prin spatele nostru.

— 25 m, zise ofiţerul de imersie. 24...

— Să nu ne grăbim. Acum suntem protejaţi de derivă.

— 23 m.

Pompa se opri.

— 22 m.

Delfinul era oprit aproape complet, derivând în sus ca un puf de scaiete. Camera de luat vederi, îndreptată în sus, ne arătă vârful pavilionului, sub un plafon de gheaţă care venea în întâmpinarea lui. Compartimentul de reglare mai înghiţi puţină apă şi, după un şoc abia perceptibil, se opri complet.

— Frumos lucrat! îi zise Swanson ofiţerului de imersie. Să tatonăm puţin gheaţa asta. Ne răsucim?

— Direcţia rămâne constantă.

Swanson dădu din cap. Pompa se puse din nou în mişcare, evacuând apa, uşurând nava, dându-i flotabilitate pozitivă. Timpul trecea. Nu se întâmpla nimic.

— De ce nu se umblă la balastul principal? l-am întrebat încet pe Hansen. Am avea o flotabilitate de câteva sute de tone cât ai clipi, şi chiar dacă ar fi groasă de un metru, gheaţa n-ar rezista.

— *Nici Delfinul*. Cu o flotabilitate aşa de bruscă, ar sări ca un dop de şampanie. Presupun că coca va avea de suferit. Dar cârma e sigur că va fi strivită ca o plăcuţă de staniu. Vrei să-ţi petreci timpul pe care îl mai ai de trăit învârtindu-te în cerc sub banchiză?

Nu, nu voiam. Am tăcut. M-am uitat la Swanson, care examina manometrele, şi a început să mă preocupe ce va face, deoarece înţelesesem că nu era omul care să renunţe uşor la o treabă începută.

— Ajunge. Ne luăm zborul cu toată presiunea asta în spate. Gheaţa e mai groasă decât am crezut. Metoda blândă n-a reuşit. E clar că trebuie acţionat cu mai multă forţă. Coborâţi lent la 24 m. Apoi vom acţiona asupra balastului, ca să ne repezim ca taurul cu coarnele.

Instalaţia de aer condiţionat nu funcţiona. Aerul cât

mai rămăsese – era cald. Am văzut că toţi sufereau din cauza asta, mai puţin Swanson, care părea că are butelia lui personală de oxigen, îşi amintea – speram asta – că construirea *Delfinului* costase o sută douăzeci de milioane de dolari. Ochii lui Hansen trădau îngrijorare. Chiar Rawlings, de obicei imperturbabil, îşi freca bărbia cu o mână care avea dimensiunile şi forma unei lopeţi.

Se auzi apa care intra în compartiment. Ne-am uitat pe ecran, între pavilion şi gheaţă apăru un spaţiu. Pompa intră în funcţiune ca să frâneze coborârea. Ne-am oprit destul de repede.

— Acum e momentul, zise Swanson, până nu ne prinde curentul.

Aerul comprimat şuieră. *Delfinul* reîncepu să urce lent. Conul de lumină al reflectorului pe gheaţă se îngustă şi deveni mai strălucitor.

— Ceva mai mult aer, ordonă Swanson.

Am urcat mai repede, prea repede după cât aş fi vrut eu. 5 metri, 4... 3...

Aer!

M-am proptit de obiectele de lângă mine. Pe ecran, gheaţa părea că se repezise în întâmpinarea noastră. Deodată imaginea deveni tulbure şi *Delfinul* vibră pe toată lungimea. Aripa rămânea sub gheaţă. Apoi nava fremătă şi devie brusc. Aripa dispăru de pe ecran, locul ei fiind luat de ceva alb şi opac. Ofiţerul de imersie, cu aceeaşi voce anxioasă, exclamă:

— 12 m! 12 m. Am străpuns!

— Ei bine, am reuşit, zise calm Swanson. E destul să perseverezi.

M-am uitat la silueta durdulie, la faţa veselă şi m-am întrebat, pentru a nu ştiu câta oară, de ce oamenii dotaţi cu nervii cei mai solizi din lume arată atât de rar ceea ce sunt.

Mi-am trimis mândria la plimbare. Am scos batista, mi-am şters faţa şi i-am zis lui Swanson:

— Chestia asta se întâmplă tot timpul?

— Nu. Şi poate că e foarte bine.

Se întoarse spre ofiţerul de imersie.

— Să încercăm să ne fixăm bine pe poziţie.

Aerul comprimat şuieră din nou.

— Acum nu mai e pericol de alunecare, comandante.

— Ridicaţi periscopul.

Cilindrul lung şi argintiu ieşi din tubul lui. Swanson nici măcar nu-şi dădu osteneala să lase în jos mânerele. Se mulţumi să privească scurt în ocular.

— Coborâţi periscopul.

— Cred că afară e frig, nu glumă! zise Hansen.

— Probabil că apa de pe lentile a îngheţat imediat ce a ieşit în aer. N-am putut să văd nimic... Suntem pe poziţie stabilă la 12 m?

— Perfect stabilă. Cu toată flotabilitatea pe care ne-am putea-o dori!

— Foarte bine.

Swanson se uită la timonier care, îmbrăcat cu o blană groasă de oaie, se pregătea să iasă.

— Probabil că e friguleţ, nu-i aşa, Ellis?

— Cu siguranţă, comandante... Ar putea să dureze puţin.

— Nu cred, răspunse Swanson. Poate că vei găsi pasarela şi panourile pline de gheaţă spartă. Dar nu cred. După părerea mea, s-a rupt în bucăţi mari şi a căzut în afara pasarelei.

Urechile îmi păcăniră la schimbarea presiunii, când s-a deschis comunicarea cu aerul de-afară.

— Totul e în regulă sus, anunţă curând Ellis.

— Ridică antena, zise Swanson. John, ai grijă să înceapă imediat să transmită până îşi vor toci degetele.

Stăm aici până când vom prinde staţia Cobra!

— Dacă mai trăieşte careva, am zis eu.

— Evident. E posibil şi asta, răspunse Swanson evitându-mi privirea.

Capitolul 4

Concepţia originală despre o lume oribilă probabil că a îngheţat spiritul şi sufletul îndepărtaţilor noştri strămoşi nordici când ultimul val de viaţă s-a retras lent; şi au fost torturaţi de imaginea unui sinistru infern al frigului veşnic. Dar ei doar şi-l imaginaseră. Noi aveam să facem cunoştinţă cu el. Concepţia orientală a infernului era totuşi mai reconfortantă; cel puţin puteai spera într-o căldură rezonabilă.

În orice caz, un lucru era sigur. Nimeni nu putea beneficia de o căldură rezonabilă pe pasarela *Delfinului*, unde eu şi Rawlings făceam de cart de o jumătate de oră. Dacă dinţii noştri clănţăneau ca nişte castaniete, vina era numai a mea. Cu treizeci de minute în urmă, staţia radio a submarinului a început să emită pe lungimea de undă a Cobrei, fără să obţină vreun răspuns. I-am sugerat comandantului Swanson că era posibil ca staţia să ne audă dar să nu dispună de destulă energie ca să emită. Dar ar putea să confirme recepţionarea în alt mod. Aceste staţii erau echipate în mod obişnuit cu rachete – singurul reper pentru membrii rătăciţi ai expediţiei –, radiosonde şi aşa numitele *rockoon*. Sondele erau nişte baloane care purtau aparate radio, capabile să se ridice până la o altitudine de treizeci de mii de metri ca să culeagă observaţii meteorologice. *Rockoon*, racheta lansată de baloane, urca şi mai sus şi rămânea vizibilă la peste treizeci de kilometri, şi chiar până la dublul acestei distanţe dacă avea aparate care luminau.

Swanson a înţeles imediat şi a cerut voluntari. Având în vedere împrejurările, n-am avut de ales. Rawlings se oferise să-mi ţină de urât.

Peisajul – dacă acest cuvânt se poate aplica unui pustiu total – aparţinea unei alte lumi, foarte vechi, bizară

şi ciudat de înspăimântătoare. Niciun nor pe cer, dar nici stele, ceea ce nu reuşeam să înţeleg. Foarte jos, la orizontul meridional, o lună lăptoasă îşi răspândea lumina misterioasă peste banchiza lipsită de viaţă. Te-ai fi aşteptat să vezi lumina reflectându-se pe milioanele de cristale de gheaţă, ca într-o lustră gigantică. Dar totul rămânea întunecat.

Luna era atât de jos încât culoarea predominantă a banchizei era cea a unor umbre lungi proiectate de suprafaţa fantastic de plină de creste şi de *hummocks*, muncele de gheaţă. Partea luminată de lună suferise atât de mult de atacurile furtunilor încât aproape că pierduse posibilitatea de reflectare a razelor.

Această banchiză, acoperită de creste şi de muncele, avea o capacitate ciudată de insensibilitate, de evanescenţă. Un moment se arăta foarte clară, foarte fermă, într-un contrast de negru şi alb; în momentul următor căpăta un aspect fantomatic pierzând orice linie precisă, dispărând ca un miraj. Nu era rezultatul unei iluzii optice al unui joc al imaginaţiei, ci efectul unui vârtej de particule de gheaţă, purtate de un vânt care atingea forţa furtunii şi care proiecta astfel milioane de ace ascuţite.

Pe pasarelă, la şase metri deasupra nivelului gheţii, restul *Delfinului* nu exista pentru ochii noştri. Ne aflam deasupra acestui vârtej dar, uneori, o deviere a vântului îl făcea să urce şi atunci cei câţiva centimetri descoperiţi ai pielii noastre erau supuşi unor milioane de înţepături de viespe. Dar durerea dispărea imediat, fiecare particulă purtând cu ea antisepticul ei rece.

Apoi devierea vântului dispărea, bombardamentul asupra pavilionului înceta. În tăcerea care urma, auzeam un zgomot asemănător cu cel provocat de un milion de şobolani, cel al particulelor care îşi continuau goana oarbă pe banchiză. Termometrul pasarelei indica minus 30 de

grade Celsius.

Şi eu şi Rawlings tropăiam, agitam braţele, tremuram, adăpostindu-ne cât mai bine în spatele prelatei pasarelei, ne frecam continuu ochelarii ca să putem vedea clar şi priveam în permanenţă tot orizontul.

Undeva, în această singurătate îngheţată, se aflau nişte oameni disperaţi, muribunzi, a căror viaţă putea să depindă de o opacizare trecătoare a ochelarilor noştri. Priveam cu o intensitate care provoca durere, dar fără să vedem nimic. Pe banchiză nu era niciun semn de viaţă, banchiza era moartă.

Am fost schimbaţi şi am coborât cât de repede ne permiteau picioarele amorţite. Comandantul Swanson stătea pe un scaun pliant de pânză, în faţa locaşului staţiei radio. Mi-am scos hainele şi ochelarii, am luat bolul de cafea aburindă, care părea că apăruse din neant, şi am evitat să mă mişc, în timp ce se restabilea circulaţia membrelor.

Unde te-ai aranjat aşa frumos? întrebă Swanson cu un ton îngrijorat. Ai sânge pe frunte.

— Efectul gheţii zburătoare, nu-i nimic, am zis eu obosit. Ne pierdem timpul emiţând. Dacă oamenii staţiei Cobra n-au adăpost, nu e de mirare că n-au mai fost interesaţi de multă vreme de semnale. Aici e imposibil să trăieşti câteva ore fără alimente şi adăpost. Nici eu şi nici Rawlings nu suntem flori de seră, dar, după o jumătate de oră petrecută sus, ne-am simţit la capătul puterilor.

— Şi totuşi, zise Swanson, dacă ne gândim la Amundsen, Scott, Peary!... Au mers *pe jos* până la poli!

— O rasă diferită, comandante. Sau au avut noroc... Eu ştiu că o jumătate de oră acolo sus e prea mult. Cincisprezece minute ar fi destul.

— Vom adopta cadenţa de cincisprezece minute, zise el, cu o faţă lipsită de expresie. N-ai prea mare speranţă?

— Nicio speranţă, dacă au rămas fără adăpost.

— Pentru cazuri de urgenţă au o baterie din pile electrice Nife pentru emiţătorul lor, parcă aşa mi-ai spus. Iar aceste baterii ţin foarte multă vreme, ani de zile, indiferent de condiţiile de depozitare. Cu siguranţă că acum câteva zile au folosit o astfel de baterie, ca să transmită primul SOS. Nu cred că s-a consumat.

Ceea ce insinua era atât de evident încât n-am răspuns. Dacă bateria nu se epuizase, oamenii însă era posibil să-şi fi găsit sfârşitul.

— Îţi dau dreptate, continuă el calm. Ne pierdem timpul. Cel mai bine ar fi să plecăm. Dacă nu intrăm în contact cu ei, nu-i putem găsi în veci.

— Poate. Dar uiţi instrucţiile de la Washington, comandante.

— Ce vrei să spui?

— Adu-ţi aminte. Trebuie să-mi dai tot ajutorul necesar atâta vreme cât nu va compromite securitatea navei şi a echipajului. Deocamdată nu facem nimic. Dacă nu stabilim contactul, sunt dispus să parcurg treizeci de kilometri pe jos, în jurul acestui punct, ca să încerc să descopăr staţia. În caz de eşec, vom căuta altă *polynya* şi vom reîncepe căutările. Zona de explorat nu e chiar atât de mare. Avem o şansă rezonabilă. Sunt gata să petrec aici iarna ca să-i găsesc.

— Şi crezi că asta n-ar compromite siguranţa oamenilor mei? Căutări pe jos, pe banchiză, în plină iarnă!

— Nu e vorba de oamenii dumitale.

— Vrei să spui... vrei să spui că vei pleca singur? Să cred cumva că nu eşti în toate minţile? Sau că oamenii care te-au trimis, oricare ar fi ei, ştiau ce fac?... Adineauri spuneai că nu mai e nicio speranţă. Acum zici că vrei să-ţi petreci iarna aici. Îmi cer scuze, doctore, dar nu mi se pare prea coerent.

— Simplu orgoliu. Nu-mi place să abandonez ceva mai înainte de a fi început cu adevărat. Care e atitudinea marinei americane în astfel de cazuri?

Îmi aruncă o privire întrebătoare. Privirea muştei căreia un păianjen i-ar propune să doarmă la el peste noapte...

— Marina americană, zise el zâmbind, nu se ofensează chiar atât de uşor. Îţi recomand să dormi două-trei ore, atât cât e posibil. Vei avea nevoie dacă ai de gând să pleci pe jos spre pol.

— Şi dumneata? N-ai dormit toată noaptea.

— Voi mai aştepta puţin.

Făcu un gest cu capul spre locaşul staţiei radio.

— Pentru cazul în care s-ar ivi ceva.

— Ce se transmite? Numai indicativul?

— Le mai cerem şi poziţia şi îi rugăm să lanseze o rachetă, dacă mai au. Te voi anunţa. Noapte bună, doctore Carpenter. Mai curând, ziuă bună.

M-am ridicat greoi şi m-am dus în cabina lui Hansen.

* * *

Atmosfera din careu, pe la orele opt, cu ocazia micului dejun, nu a fost deosebit de veselă. Toţi ofiţerii se aflau acolo, cu excepţia locotenentului de vas şi a inginerului mecanic de cart. Unii atunci se sculaseră, alţii urmau să se culce imediat. Toţi vorbeau monosilabic, chiar şi doctorul Benson, atât de jovial de obicei.

Inutil să mai întreb dacă se stabilise contactul cu Cobra. Era clar că nu se obţinuse niciun rezultat după cinci ore de eforturi. În careu plutea un sentiment de înfrângere, impresia că nu mai existau supravieţuitori.

Nimeni nu se grăbea să mănânce. Nu aveau niciun motiv să se grăbească. La sfârşit, plecară unul câte unul:

Benson la infirmeria lui; locotenentul de vas torpilor Mills să-şi ajute oamenii, care munceau de două zile; al treilea trebuia să-l schimbe pe Hansen care era de cart; alţi patru se duceau la culcare. Numai Swanson şi Raeburn rămaseră cu mine. Swanson nu dormise toată noaptea, dar avea privirea limpede a unui om odihnit.

În momentul în care Henry aducea din nou cafea se auziră paşi precipitaţi. Timonierul intră în careu. Dacă nu scosese uşa din ţâţâni, vina a fost numai a constructorului care o echipase cu balamale solide!

— Gata! strigă el.

Apoi, amintindu-şi probabil că marinarii trebuiau să se poarte cu mai multă sobrietate în careu, adăugă:

— I-am găsit, comandante. I-am găsit!

— Ce! exclamă Swanson ridicat deja de pe scaun.

— Ne aflăm în contact radio cu staţia Cobra, zise Ellis ceva mai calm.

Comandantul ajunse primul la staţia radio. Doi operatori se aflau în faţa emiţătoarelor, unul aplecat şi celălalt cu capul într-o parte, de parcă aceste atitudini îi ajutau să se concentreze asupra sunetelor slabe care se auzeau în receptoare. Unul dintre ei scria mecanic pe un blocnotes, repetând mereu trei litere: DSY, indicativul Cobrei. Se opri zărindu-l cu coada ochiului pe Swanson.

— I-am prins, comandante, e clar, zise el. Semnalul e foarte slab şi intermitent, dar...

— Important e semnalul însuşi! zise Raeburn care atunci intra.

Încerca zadarnic să-şi ascundă tremurul vocii. Părea şi mai tânăr.

— Ai coordonatele lor?... Coordonatele?... Altceva nu contează!

Celălalt operator se roti cu scaunul. L-am recunoscut pe Zabriński, fostul meu gardian. Se uită la Raeburn cu un

aer plin de reproş.

— Bineînţeles, locotenente, zise el. Ăsta a fost primul lucru pe care l-am făcut. Aproape patruzeci şi cinci de grade. Adică nord-est.

— Mulţumesc, Zabriński, zise tăios Swanson. Am fi ghicit şi noi. Ce poziţie?

Zabriński dădu din umeri şi se întoarse spre colegul său, un bărbat rubicond cu gâtul ridat şi capul puţin cam chel.

— Ce zici, Curly?

— Nimic. Absolut nimic, răspunse acesta adresându-se lui Swanson. Am cerut poziţia de douăzeci de ori. Nu transmit decât indicativul. Nu cred că ne aud. Probabil că nici măcar nu ascultă, ci repetă la infinit acest indicativ. Poate că n-au branşat antena pe recepţie.

— Imposibil, zise Swanson.

— Totuşi aşa stau lucrurile! insistă Zabriński. La început, eu şi Curly am crezut că semnalul era slab, apoi că operatorul e bolnav. Dar ne înşelam, era doar un amator.

— Cum poţi să ştii asta?

— Se poate. Se poate...

Zabriński tăcu şi atinse braţul colegului său.

— Ah! l-am prins! zise Curly cu un ton banal. Poziţie necunoscută, declară tipul.

Nimeni nu vorbi. Faptul că nu se putea indica poziţia părea puţin important. Numai contactul conta. Raeburn dădu fuga la postul central. L-am auzit vorbind cu repeziciune la telefonul pasarelei.

— Baloanele despre care vorbeai, sunt libere sau captive? mă întrebă Swanson.

— Au de ambele feluri.

— Cum funcţionează captivele?

— Pe un troliu, cu o coardă de nylon gradată.

— Le vom cere să trimită unul la 1500 m, cu fuzee de luminare. Dacă se află la 50-60 km îl vom zări în mod sigur. Ţinând cont de elevaţia lui şi de efectul vântului, vom obţine o indicaţie destul de precisă asupra distanţei... Ce-i, Brown?

Se adresase bărbatului căruia Zabriński îi zicea Curly.

— Vorbesc din nou. Foarte slab. „Pentru Dumnezeu, grăbiţi-vă!” De două ori. „Pentru Dumnezeu, grăbiţi-vă!”

— Trimite-le asta, zise Swanson, dictând un mesaj scurt referitor la balon. Transmite foarte lent.

Curly dădu din cap şi începu să emită. Raeburn reveni în fugă.

— Luna nu a apus, îi zise el repede lui Swanson. E încă la un grad sau două deasupra orizontului. Voi lua sextantul să fac o observaţie. Nu schimbaţi nimic din ce-aţi spus. În felul ăsta vom obţine diferenţa de latitudine, şi pentru că ştim că sunt la 45, vom putea să-i reperăm cu o eroare de aproape o milă.

— Merită să încercăm, zise Swanson.

Îi dictă un nou mesaj lui Brown, care îl transmise imediat după primul. Aşteptarăm răspunsul timp de zece minute. Mă uitam la cei din jurul meu; toţi aveau gândurile departe.

Brown reîncepu să scrie. Nu prea mult.

— Toate baloanele arse. Nu e lună, zise el.

— Cum nu e lună! exclamă Raeburn, vădit decepţionat. La dracu’! Probabil că cerul e foarte acoperit. Sau au de-a face cu o furtună.

— Nu, am zis eu. Pe banchiză n-au loc astfel de variaţii de vreme. Condiţiile rămân aceleaşi pe o suprafaţă de peste o sută de mii de kilometri pătraţi. Pentru ei luna a apus. Probabil că au calculat greşit ultima poziţie. Cred că se află la cel puţin o sută cincizeci de kilometri mai departe la nord-est decât credem noi.

— Întreabă-i dacă au rachete, îi zise Swanson lui Brown.

— Putem încerca, dar e pierdere de timp. Dacă sunt atât de departe cum cred eu, rachetele lor nu vor urca nici măcar deasupra orizontului. Iar dacă o vor face, nu le vom vedea.

— Există măcar o şansă, zise Swanson.

— Am început să pierd contactul, comandante, anunţă Brown. Vorbesc de alimente, dar semnalul e extrem de slab.

— Spune-le să lanseze rachete, dacă au, ordonă Swanson. Repede, până nu pierzi contactul!

Brown transmise de patru ori mesajul până când obţinu un răspuns.

— Spune: „Două minute”, zise Brown. Tipul e la capătul puterilor, dacă nu cumva e de vină bateria. „Două minute”. Asta e tot.

Swanson dădu din cap şi ieşi. L-am urmat. Am luat fiecare o haină groasă şi binocluri şi am urcat pe pasarelă. Frigul se aruncă asupra noastră; acele de gheaţă erau la fel de ascuţite. Swanson descoperi repetitorul busolei giroscopice şi indică nord-estul celor doi oameni de cart, cerându-le să observe cu mare grijă.

Trecură două minute, apoi cinci. Ochii mă dureau; părţile expuse ale feţei începuseră să-mi amorţească. Ştiam că atunci când voi lua binoclul de la ochi, acesta se va desprinde cu piele cu tot.

Sună telefonul. Swanson lăsă jos binoclul, care îi lăsă două jupuituri în jurul ochilor, dar nu dădu semne că le ia în seamă – durerea se simţea abia după aceea. Ridică receptorul, ascultă o clipă apoi închise.

— De la staţia radio, zise el. Să coborâm. Toţi. Rachetele au fost lansate acum trei minute.

Coborârăm. În trecere, Swanson îşi zări faţa în geamul

unui manometru.

— Nu se poate să nu aibă un adăpost, zise el cu calm. Vreo baracă. Altfel toţi ar fi murit de multă vreme.

Intră la staţia radio. Păstraţi contactul?

— Da, răspunse Zabriński. Cu intermitenţă. Zău că e ciudat! De obicei, când un contact se pierde, pierdut rămâne. Ăsta, nu! Ciudat!

— Poate că nu mai au baterie, am zis. Poate că nu dispun decât de un generator manual şi niciunul dintre ei nu are forţa de a-l face să funcţioneze mai mult de câteva clipe.

— Poate, zise Zabriński. Curly, repetă comandantului ultimul mesaj.

— „Nu poate să dureze mai multe tururi”, zise Brown. Ceea ce probabil că înseamnă: „Nu poate să dureze mai multe ore”. Nu văd altă interpretare.

Swanson îmi aruncă o privire scurtă. Numai el ştia că comandantul staţiei era fratele meu.

— Fixează-le un orar, îi zise el lui Brown. Să-şi transmită indicativul cinci minute înainte de fiecare oră exactă. Anunţă-i că vom relua contactul înainte de orele şase, poate patru. Zabriński, coordonatele tale sunt precise?

— La fix, comandante. Am verificat de mai multe ori. Exact 45.

Swanson se întoarse în postul central.

— Cobra nu vede luna, zise el. După spusele doctorului Carpenter, condiţiile meteorologice sunt aceleaşi pe toată banchiza. Asta înseamnă că luna se află sub orizontul lor. Cunoaştem înălţimea la care se află luna şi coordonata de 45. Care e distanţa lor maximă?

— În jur de 150 km, după cum a spus doctorul Carpenter, răspunse Raeburn, după un calcul rapid. Cel puţin!

— Bine. Vom pleca de-aici pe direcţia de 40, ceea ce nu ne va depărta prea mult de direcţia lor generală, dar ne va oferi un interval pentru obţinerea unei eventuale verificări. Vom parcurge exact 150 km şi vom căuta o altă *polynya*. Ia legătura cu secundul şi executaţi comenzile pentru imersie.

Îmi zâmbi.

— Cu două verificări şi o bază măsurată cu precizie, le vom afla poziţia cu o eroare de aproximativ o sută de metri.

— Cum ai de gând să măsori 150 km sub gheaţă? Cu precizie, vreau să spun.

— Va face asta pentru noi sistemul nostru de navigaţie prin inerţie. E de o precizie incredibilă pe care o vei aprecia. Pot să intru sub apă pe coasta estică a Statelor Unite şi să ies la suprafaţă în Mediterana orientală, la mai puţin de 500 m de locul unde voiam să mă aflu. La 150 km, eroarea nu va depăşi 20 m.

Antenele fură coborâte şi panourile închise. Cinci minute mai târziu, *Delfinul* îşi părăsise gaura din gheaţă şi se îndrepta spre nord-est. La cârmele de imersie, cei doi oameni fumau fără să spună nimic – cârmele fuseseră branşate pe sistemul de navigaţie prin inerţie, care le manevra cu o precizie şi o sensibilitate mult superioare celei a mâinilor omului. Am simţit pentru prima dată nava vibrând. „Nu poate dura mai multe ore”, spunea mesajul, pornise puternic la drum.

* * *

În dimineaţa aceea n-am părăsit postul central. Mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului privind peste umărul doctorului Benson care, negăsind niciun bolnav la infirmerie, ca de obicei, venise rapid să se aşeze lângă

maşina de gheaţă. Aceasta devenea arbitrul existenţei pentru supravieţuitorii staţiei Cobra. Trebuia găsită o altă *polynya*, fără verificare, fără speranţă. Mă întrebam, pentru a nu ştiu câta oară, câţi supravieţuitori mai erau. Mesajele captate de Brown şi Zabriński lăsau să se creadă că nu rămăseseră prea mulţi. Profilul descris de peniţă nu era deloc încurajator. De cele mai multe ori indica o grosime a gheţii de cel puţin trei metri. De câteva ori arătă grosimi de trei-patru ori mai mari. La un moment dat, peniţa fu gata să iasă de pe hârtie, din cauza unui vârf enorm răsturnat, adânc de cel puţin patruzeci şi cinci de metri. Încercam zadarnic să-mi imaginez presiunea fantastică care dusese la un astfel de rezultat.

Numai de două ori, în primii o sută treizeci de kilometri, peniţa trasă o linie neagră indicând gheaţă subţire? Prima *polynya* ar fi putut adăposti o barcă, dar nu şi submarinul nostru, iar a doua nu se dovedi nici ea mai mare.

Cu puţin înainte de ora prânzului, coca nu mai vibră. Swanson ordonase o micşorare a vitezei.

— Cum se prezintă situaţia? îl întrebă el pe Benson.

— Foarte rău. Gheaţă groasă peste tot.

— Nu ne putem aştepta să găsim o *polynya* după dorinţa noastră. Aproape că am ajuns. Vom face o explorare: 8 km la est, 8 km la vest, de fiecare dată 500 de metri mai la nord.

Au trecut o oră, două, trei. Raeburn şi ajutorul său nu-şi ridicară deloc ochii de pe masa de stabilire a poziţiei, unde notau cu meticulozitate mişcările *Delfinului*.

La orele şaisprezece, zgomotul conversaţiilor încetă complet în postul de control. Observaţia ocazională a lui Benson – „Gheaţă groasă. Tot groasă!” – accentua şi mai mult tăcerea. Numai un antreprenor de pompe funebre s-ar fi simţit în largul său în acea atmosferă.

Orele şaptesprezece. Privirile se evitau. Mereu gheaţă groasă, înfrângerea, lipsa de speranţă planau în aer. Swanson nu mai zâmbea. Poate că avea şi el aceeaşi viziune ca a mea: un om cu faţa acoperită de degerături, înfometat, muribund, făcând apel la ultimele sale resurse de energie ca să învârtească manivela generatorului şi să emită indicativul cu degete amorţite, cu capul înclinat ca să audă, prin urletul furtunii, apropierea ajutorului promis... Poate că nimeni nu mai amintea acest indicativ. Pentru staţia Cobra nu fuseseră aleşi oameni obişnuiţi, dar vine un moment în care cel mai tare, mai brav, mai rezistent renunţă la orice speranţă şi se culcă pentru a muri. Gheaţă groasă, mereu gheaţă groasă!

La orele şaptesprezece şi jumătate, Swanson se apropie de maşina de gheaţă şi privi pe deasupra umărului lui Benson.

— Care e grosimea medie pe-aici? întrebă el.

— Între 4 şi 4, 50. Cred că mai aproape de 4, 50.

Swanson luă receptorul unui telefon.

— Căpitane Mills?... Aici, comandantul. Cum stăm cu torpilele la care lucraţi?... Patru?... Sunt gata?... Bine. Fiţi pregătiţi să le încărcaţi. Peste treizeci de minute voi renunţa la căutări şi va veni rândul vostru să intraţi în joc... Exact! Vom încerca să facem o gaură în gheaţă.

— 4, 50 m e mult, zise Hansen. Iar 90% din putere va fi trimisă în jos. Crezi că vei putea să faci o gaură în gheaţa de 4, 50 m, comandante?

— Nu ştiu. Nu se poate şti mai înainte de a fi încercat.

— Nimeni n-a mai încercat aşa ceva? am întrebat eu.

— Nu, în orice caz, nu în marina americană. Poate ruşii, dar nu ne ţin deloc la curent cu isprăvile lor în acest domeniu.

— Unda de şoc n-ar putea să avarieze *Delfinul*?

— În acest caz, *Electric Boat Company* va primi un

protest violent. Vom provoca electronic explozia conului la aproximativ 1.000 de metri după lansarea de pe navă. Trebuie să parcurgă 800 de metri înainte de funcţionarea unei siguranţe care permite armarea. Cu o cocă rezistentă ca a noastră, şocul va fi neglijabil.

— Gheaţă foarte groasă, repetă Benson. 9 m, 12, 15. Foarte, foarte groasă.

— Dacă torpila va exploda sub o astfel de grosime, am zis eu, nu va face decât să-i zgârie baza.

— Vom găsi o grosime normală. Atunci ne vom da înapoi 1.000 de metri şi vom trage.

— Gheaţă subţire! strigă deodată Benson. Gheaţă subţire!... Nu!... Apă liberă!... pe Dumnezeul meu, apă liberă!... Admirabil de liberă!

Pe moment, am avut sentimentul că maşina de gheaţă nu mai funcţiona, sau că Benson îşi pierduse judecata. Dar ofiţerul de imersie nu a avut această bănuială. Am fost nevoit să mă ţin bine, în timp ce *Delfinul* manevra cu brutalitate ca să revină în locul semnalat de Benson. Swanson supraveghe poziţia şi comandă manevrele de frânare a avântului.

— Cum e situaţia acum, doctore? întrebă el.

— Apă liberă! repetă Benson. Acum am o imagine bună. Breşa e destul de îngustă, dar suficient de largă ca să putem pătrunde. Lungă, cu un cot care se accentuează spre stânga.

— 15 m, zise Swanson.

Pompa intră în funcţiune. *Delfinul* se ridica graţios, ca un aerostat care părăsea pământul. În compartiment intră apă. Nava se opri.

— Ridicaţi periscopul.

Swanson privi repede prin ocular, apoi mă chemă.

— Vino să te uiţi. Niciodată nu vei vedea un spectacol mai frumos.

M-am uitat. Cei care ar fi pictat peisajul pe care l-am zărit n-ar fi putut să vândă tabloul, chiar dacă i-ar fi adăugat semnătura lui Picasso. Dar am înţeles ce voia să spună Swanson. Mase negre încadrând o bandă verde, doar cu puţin mai deschisă, şi paralelă cu nava – un canal de apă liberă în banchiză.

După zece minute pluteam la suprafaţa Arcticii, la patru sute de kilometri de pol.

* * *

Banchiza îşi înălţa crestele neregulate până la o înălţime de aproape cincisprezece metri, dominând pavilionul de peste şase metri atât de aproape încât ai fi crezut că le poţi atinge. Zăream trei-patru astfel de reliefuri fantastice, care se întindeau spre vest, apoi, dincolo de limita până la care bătea reflectorul nostru, nu mai era decât întuneric.

La est nu vedeam nimic. Dacă am fi privit în acea direcţie cu ochiul liber, am fi fost orbiţi pe viaţă în câteva secunde; chiar şi ochelarii se acopereau aproape imediat. Ţinând capul aplecat şi ochii adăpostiţi, distingeai lângă *Delfin*, o fracţiune de secundă, o întindere de apă neagră care îngheţa deja; dar mai curând ghiceai decât zăreai.

Anemometrul indica faptul că vântul care şuiera pe pasarelă şi printre antene avea o viteză de aproape 100 km/h. Furtuna nu mai era ceaţa în rafale de dimineaţă, ci un zid mişcător de ace de gheaţă, aproape mortale, care ar fi crăpat un carton foarte gros sau ar fi spart instantaneu un pahar ţinut în mână. Peste urletul vântului, auzeam scrâşnetul aproape permanent, pârâitul şi huruitul înăbuşit provenind de la milioanele de tone de gheaţă – torturată de furtună şi supusă unui puternic centru de presiune, aflat Dumnezeu ştie la câte sute de kilometri –

care se ridica şi se rotea, formând un alt pisc ciopârţit, înalt de trei metri, escaladat de un al treilea, şi care, într-un vacarm indescriptibil, deschidea un nou canal de apă neagră, încreţită de vânt. Canalul se acoperea de gheaţă aproape chiar în momentul formării sale.

— Ne-am pierdut minţile? Hai să coborâm! strigă Swanson lângă urechea mea.

Chiar şi aşa, l-am auzit destul de greu în acel vacarm cumplit.

Am revenit la calmul relativ de la postul central. Swanson desfăcu gluga hainei sale impermeabile şi îşi scoase fularul şi ochelarii care îi mascau complet faţa. Apoi se uită la mine dând din cap.

— Când te gândeşti că unii vorbesc de marea tăcere albă a Arcticii! Un atelier de cazangerie e liniştit ca sala de lectură a unei biblioteci în comparaţie cu vacarmul ăsta groaznic. Anul trecut am scos nasul deasupra banchizei de câteva ori, dar niciodată n-am văzut ceva comparabil. Nici n-am auzit... Era totuşi iarnă. Era frig, teribil de frig, şi bătea vântul, dar niciodată atât de puternic încât să ne împiedice să facem o plimbare pe gheaţă. Mă îndoiam de istorisirile despre exploratori blocaţi în cort zile în şir. Acum ştiu de ce-a murit căpitanul Scott.

— Timpul e într-adevăr foarte urât, am zis eu. Aici suntem în siguranţă, comandante?

— Cine ar putea s-o spună? răspunse el dând din umeri. Vântul ne lipeşte de marginea vestică a acestei *polynya* şi poate că avem 50 m de apă liberă la est. Deocamdată suntem în siguranţă. Dar, după cum poţi să-ţi dai seama, banchiza e în mişcare. Canalul în care ne aflăm a fost deschis cu mai puţin de o oră în urmă. Cât timp va rezista?... Asta depinde de configuraţia gheţii, iar aceste *polynya* pot, uneori, să se închidă al naibii de repede. Coca *Delfinului* poate să încaseze o presiune destul de mare.

Poate că vom putea să rămânem aici câteva ore, poate doar câteva minute. Oricum, când această margine orientală va fi la mai puţin de 3 metri de noi, va trebui să plecăm. Ştii ce se întâmplă cu navele prinse în gheaţă.

— Ştiu. Sunt strivite, plimbate în creştetul lumii timp de câţiva ani. Apoi, într-o zi, eliberate, se duc până la fund, la 3.000 metri. Asta n-ar fi deloc pe placul guvernului american, comandante.

— Nu. Şansele mele de avansare ar scădea drastic. Aşa cred.

— Hei! strigă cineva de la staţia radio. Hei! Veniţi!

— Probabil că Zabriński are nevoie de mine, murmură Swanson. Plecă cu rapiditatea lui surprinzătoare iar eu m-am luat după el. Zabriński, pe jumătate întors pe scaun, cu un zâmbet până la urechi, ţinea în mâna dreaptă căştile. Swanson le luă, ascultă câteva secunde şi dădu din cap.

— DSY, zise el încetişor. DSY, doctore Carpenter. I-am prins! Ai luat relevmentul?... Bine!

Se întoarse spre uşă, îl zări pe timonier şi îi zise:

— Ellis, spune-i ofiţerului de navigaţie să vină cât de repede posibil.

— Mergem să-i adunăm pe toţi, zise jovial Zabriński. Tipii ăştia sunt tari nu glumă!

Swanson avea un aer absent. Ştiam că ascultă răpăitul particulelor de gheaţă pe coca exterioară a submarinului, răpăit destul de puternic ca să fie imposibil să vorbeşti cu glas scăzut.

— Foarte tari, Zabriński, zise el. Contactul e stabilit în ambele sensuri?

Zabriński scutură din cap şi se întoarse spre aparatul lui. Nu mai zâmbea. Raeburn intră, luă un blocnotes şi se duse la masa hărţilor. L-am urmat. Ridică privirea după vreo două minute.

— Dacă cineva are chef să facă o mică plimbare,

acum e momentul, zise el.

— Suntem atât de aproape? întrebă Swanson.

— Foarte aproape. 8 km la est, cu o aproximaţie de 500 m. Suntem copoi destul de buni, nu?

— Am avut pur şi simplu noroc, răspunse Swanson întorcându-se la staţia radio. Mai ai legătura cu ei?

— I-am pierdut.

— Complet?

— Acum un minut încă mai eram în contact. Apoi emisia lor a devenit din ce în ce mai slabă. Cred că doctorul Carpenter are dreptate – folosesc un generator manual... am o fată de şase ani care poate să manevreze unul din aceste aparate vreo cinci minute bune.

Swanson se uită la mine, apoi se întoarse fără să spună nimic. L-am urmat în postul de comandă al camerelor de imersie, gol în acel moment. Prin panoul pasarelei auzeam urletele furtunii, zgomotul de moară al gheţii care acoperea toată gama de sunete.

— Mă întreb cât va dura afurisita asta de furtună, zise Swanson.

— Prea mult, oricum, am zis. Am o trusă în cabina mea, un flacon de spirt medicinal şi haine groase. Îmi poţi furniza vreo zece kilograme de raţii de urgenţă, cu un conţinut ridicat în proteine şi calorii? Benson va şti ce vreau să spun.

— Te-am înţeles bine? zise lent Swanson. Sau mi-am pierdut minţile?

— Pierdut minţile? repetă Hansen care tocmai sosea.

Zâmbetul lui arăta că nu prinsese înţelesul expresiei lui Swanson.

— Ar fi foarte grav. Aş fi obligat să preiau comanda şi să te închid, comandante. Aşa spune regulamentul.

— Doctorul Carpenter vrea să-şi ia sacul cu provizii la spate şi să pornească pe jos spre staţia Cobra.

— I-aţi regăsit?... Serios?

— Chiar acum. Am nimerit chiar sub nasul lor. Sunt la 8 km de noi, zise tânărul Raeburn.

— Dumnezeule mare! 8 km!... Numai 8 km!

Dar vocea i se schimbă brusc.

— 8 sau 500 e acelaşi lucru pe o vreme ca asta. Nici bătrânul Amundsen n-ar fi înaintat zece metri în tornada asta.

— Doctorul Carpenter se crede capabil să îmbunătăţească recordul lui Amundsen, zise tăios Swanson. Vrea să plece pe jos.

Hansen se uită la mine, apoi se întoarse spre Swanson.

— Cred că pe doctorul Carpenter trebuie să-l închidem, zise el.

— Poate.

— Ascultaţi-mă, am zis. În staţia Cobra au mai rămas oameni în viaţă. Poate că nu mulţi, dar cel puţin unu. Sunt pe moarte. Pentru oamenii aflaţi în situaţia lor, marja dintre viaţă şi moarte e foarte mică. Ştiu asta pentru că sunt medic. O nimica toată, câteva picături de alcool, o înghiţitură două de hrană, o băutură caldă, un medicament poate să le aducă supravieţuirea. Dar fără aceste mici lucruri mor. Nu cer nimănui să vină cu mine. Mă refer la ordinele Washingtonului, care spun să-mi acordaţi tot ajutorul posibil atâta vreme cât siguranţa *Delfinului* şi a echipajului nu este ameninţată.

După părerea mea, a mă reţine nu constituie un mod de a mă ajuta. Nu vă cer să puneţi în pericol existenţa submarinului, nici pe cea a oamenilor.

Swanson se uita în jos. La ce se gândea? La cel mai bun mod de a mă împiedica să plec? La ordinele Washingtonului? La faptul că cel care comanda staţia Cobra era fratele meu?...

— Nu trebuie să-l lăsăm, comandante, insistă Hapsen. Dacă ai vedea pe cineva ducându-şi la tâmplă un revolver sau la gât un brici, l-ai opri. E acelaşi lucru. Şi-a pierdut minţile, vrea să se sinucidă. Dumnezeule mare, doctore, de ce crezi că ţinem sonarul în funcţiune, deşi ne-am oprit? Ca să ne anunţe când celălalt mal al canalului se va apropia de noi!... Şi asta pentru că un om nu poate să stea mai mult de treizeci de secunde pe pasarelă, nici să vadă la mai mult de câţiva centimetri. Urcă acolo sus şi îţi garantez că te vei răzgândi.

— Mai adineauri am coborât de pe pasarelă, zise Swanson calm.

— Şi tot mai vrea să plece? Am avut dreptate că şi-a pierdut minţile.

— Acum am putea părăsi canalul ăsta, zise Swanson. Le cunoaştem poziţia. Poate vom găsi o *polynya* la un kilometru, la o jumătate de kilometru de Cobra. Asta ar fi cu totul altceva!

— Poate găsim un ac în carul cu fân! am zis eu. Aţi avut nevoie de şase ore ca să găsiţi acest canal, şi am avut mult noroc. Nu aduceţi în discuţie torpilele; gheaţa coboară până la 30 m în această regiune. Aproape peste tot. Ca şi cum ai vrea să-ţi croieşti un drum cu revolverul. Va fi nevoie de ore, poate chiar de zile, ca să revenim la suprafaţă. Iar eu pot să ajung la staţie în două-trei ore.

— Dacă frigul nu te ucide după primii o sută de metri, zise Hansen. Dacă nu aluneci pe o creastă, rupându-ţi piciorul. Dacă nu orbeşti în câteva minute. Dacă nu cazi într-o *polynya* pe care n-ai văzut-o, ca să te îneci sau ca să fii transformat în bloc de gheaţă. Dacă vei supravieţui acestor nenorociri, tare mult aş vrea să ştiu cum vei ajunge într-un loc situat la 8 km de-aci. Nu poţi duce în spinare o busolă giroscopică de câteva tone, iar busolele magnetice sunt complet inutilizabile. Polul magnetic e la

sud şi mult la vest de punctul în care ne aflăm. Chiar dacă ai reuşi să iei un relevment al taberei sau a ceea ce a mai rămas din ea, ai putea s-o ratezi cu vreo sută de metri fără să-ţi dai seama. Dacă o descoperi, şi pentru asta ai o şansă la un milion, cum ai să te întorci? Lăsând în urmă bucăţi de hârtie? Întinzând o sfoară lungă de 8 km?... Luând în considerare toate aceste lucruri, cuvântul nebunie e încă prea blând.

— Da, pot să-mi rup un picior, să mă înec şi să îngheţ, am admis eu. E un risc pe care mi-l asum. Drumul dus-întors nu e deloc dificil. Aveţi un relevment al staţiei Cobra şi ştiţi exact unde se află. Puteţi lua un relevment de la orice emiţător. E destul să iau cu mine un aparat de emisie recepţie, să păstrez contactul cu voi şi voi mă veţi îndruma pe drumul cel bun. E uşor.

— Ar fi dacă am avea un aparat de acest gen, replică Hansen.

— Am în bagajul meu unul care bate până la 30 km.

— Coincidenţă! Ţi-a trecut prin minte să-l iei aşa, pur şi simplu. Pun prinsoare că ai chestii foarte ciudate în bagajul dumitale, doctore.

— Ceea ce are în bagaj doctorul Carpenter nu ne priveşte, interveni Swanson. Dar ne priveşte intenţia pe care o are de a face un lucru care echivalează cu o sinucidere. Nu te poţi aştepta din partea noastră să fim de acord cu acest proiect ridicol, doctore.

— Nimeni nu vă cere să fiţi de acord cu ceva, am zis eu. Consimţământul dumitale nu e obligatoriu. Nu vă cer decât să staţi de-o parte şi să-mi furnizaţi proviziile. Dacă nu vreţi, voi găsi altă soluţie.

M-am întors în cabina mea, sau mai curând în cea a lui Hansen. Asta nu m-a împiedicat să încui uşa imediat ce am ajuns înăuntru.

M-am grăbit, gândindu-mă că lui Hansen – dacă venea

după mine – nu i-ar fi plăcut să găsească uşa încuiată. Am deschis valiza. Era plină pe trei sferturi cu haine speciale pentru Arctica, cele mai bune care se puteau găsi. Nu fuseseră plătite cu banii mei.

Mi-am scos hainele, mi-am pus pe dedesubt lenjerie groasă, cămaşă de lână, haine groase, apoi o scurtă impermeabilă cu glugă, din lână, căptuşită cu mătase pură. Această scurtă nu avea chiar un model obişnuit. Avea un buzunar cu o formă ciudată, căptuşit cu piele întoarsă, sub subsuoara stângă şi uşor în faţă, şi altul, cu o formă diferită, în partea dreaptă. De la fundul valizei am scos trei obiecte. Mai întâi un Mannlicher-Schoenauer automat cu un calibru de 9 mm, care se potrivea perfect în buzunarul stâng, făcut special pentru el. Apoi încărcătoare, care îşi găsiră locul în buzunarul din dreapta.

Restul îmbrăcatului nu dură prea mult. Două perechi de şosete groase, cizme de pâslă, apoi blănurile: karibu pentru scurtă şi pantaloni, gluton pentru glugă, piele de focă pentru încălţări, de ren pentru mănuşi, trase peste alte mănuşi din mătase şi mănuşi de lână. Un urs alb poate că ar fi avut un uşor avantaj faţă de mine, în ceea ce priveşte supravieţuirea în furtunile din Arctica, dar diferenţa nu era considerabilă.

Mi-am agăţat de gât o mască împotriva zăpezii şi ochelarii, am pus o lanternă etanşă în buzunarul interior al scurtei, am scos aparatul de emisie-recepţie şi am închis valiza. Nu mai era nevoie să folosesc încuietoarea cu cifru, pentru că arma era la mine; dar Swanson s-ar fi putut ocupa de ea cât eram absent...

Am luat trusa medicală şi un bidon din oţel cu alcool, pe care l-am pus într-un rucsac. Apoi am descuiat uşa.

La postul central, Swanson rămăsese acolo unde îl lăsasem. La fel şi Hansen. Dar mai erau de faţă două persoane: Rawlings şi Zabriński. Cei mai solizi oameni de

la bord. Şi păreau şi mai solizi ca la Holy Loch.

— Pot să contez pe acele raţii? l-am întrebat pe Swanson.

— O ultimă declaraţie formală, zise el. Pentru arhive. Intenţiile dumitale echivalează cu o sinucidere. N-ai nicio şansă de reuşită. Nu-ţi pot da consimţământul meu.

— De acord. Declaraţia a fost făcută în faţa martorilor. Acum dă-mi raţiile.

— Nu-mi pot da consimţământul din cauza unui fapt nou şi periculos. Unul dintre electrotehnicienii noştri a făcut un control la maşina de gheaţă. O rolă a ars. Nu avem alta de schimb; va trebui să facem alta. Înţelegi ce înseamnă asta? Dacă sunt obligat să cobor sub banchiză, nu voi putea urca la suprafaţă. Asta înseamnă sfârşitul pentru oricine se află pe gheaţă.

Am fost puţin decepţionat; ar fi putut imagina un motiv mai bun.

— Raţiile, te rog, am zis. Mi le dai, comandante?

— Vrei totuşi să pleci, după tot ce ţi-am spus?

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu!... O să mă descurc şi fără raţiile astea!

— Secundul meu, Rawlings şi Zabriński nu agreează deloc povestea asta.

— Nu mă interesează ce agreează sau nu.

— Consideră că nu putem să te lăsăm să pleci.

Erau enormi şi, fizic, nu aveam nicio şansă împotriva lor. Sigur, aveam un revolver, dar ar fi trebuit să-mi dau scurta jos ca să-l scot, iar Hansen demonstrase la Holy Loch că reacţiona repede la un gest suspect. De altfel, o armă n-ar fi speriat oameni ca Hansen, Rawlings şi Zabriński, şi nu mă puteam folosi de ea împotriva unor oameni care-şi făceau datoria.

— Consideră că nu putem să te lăsăm să pleci, repetă Swanson, dacă nu eşti de acord să te însoţească. S-au

oferit voluntari.

— Cu bucurie, confirmă Rawlings.

— N-am nevoie de ei.

— Zău? zise Rawlings. Măcar ai putea să ne mulţumeşti, doctore!

— Pui în pericol viaţa acestor oameni, comandante. Şi cunoşti ordinele Washingtonului.

— Da. Dar mai ştiu că în Arctica, ca în alpinism şi în expediţii, o echipă are mai multe şanse de reuşită decât un singur om. Şi mai ştiu că dacă vom permite unui medic civil să plece singur spre staţia Cobra, pentru că nouă ne e frică să părăsim cuibul cald al submarinului, reputaţia marinei americane ar fi oarecum pătată.

— Oamenii dumitale sunt gata să-şi rişte viaţa pentru bunul renume al marinarilor americani?

— Ai auzit ce-a spus comandantul, spuse Rawlings. Suntem voluntari. Uită-te la Zabriński. Oricine poate să vadă că a fost făcut după calapodul după care sunt făcuţi eroii!

— V-aţi gândit la ce se poate întâmpla dacă gheaţa se închide în absenţa noastră iar submarinul trebuie să intre sub gheaţă? am zis.

— Să nu vorbim despre asta, interveni Zabriński. Nu mă simt deloc un erou.

Am renunţat, neavând de ales. În plus, ca şi Zabriński, nu mă simţeam un erou. Dar am simţit brusc o mare satisfacţie că îi aveam cu mine pe aceşti trei bărbaţi.

Capitolul 5

Locotenentul de vas Hansen fu primul care renunţă. Poate că nu ăsta e cuvântul potrivit, căci ideea îi era complet străină. Probabil că ar fi mai exact dacă aş spune că a fost primul dintre noi care a arătat puţin bun simţ. M-a prins de braţ, şi-a apropiat capul de al meu, a lăsat în jos masca de zăpadă şi mi-a strigat:

— Să nu mergem mai departe, doctore. Trebuie să ne oprim.

— La următoarea creastă! am răspuns eu.

Nu ştiu dacă m-a auzit, căci, după ce mi-a vorbit, şi-a pus imediat masca ca să se protejeze de particulele de gheaţă, dar a părut că înţelege deoarece m-a lăsat să înaintez.

De două ore şi jumătate, eu, Hansen şi Rawlings ocupam pe rând locul din faţă, în timp ce ceilalţi rămâneau la vreo zece metri în spate. Ideea nu era că cel din faţă făcea pe ghidul, ci că putea să fie salvat de ceilalţi în caz de necesitate. Această necesitate apăruse cel puţin o dată. Înaintând în patru labe de-a lungul unei creste retezate, Hansen căzuse în întuneric şi furtună, de la aproximativ 2, 50 m, scuturând puternic coarda. Şocul fusese încasat de mine şi de Rawlings. Timp de două minute se legănă deasupra apei unui canal recent deschis, mai înainte de a-l aduce într-o poziţie sigură. Scăpase ca prin urechile acului, căci, dată fiind temperatura, chiar şi câteva secunde de imersie l-ar fi ucis. Hainele i s-ar fi transformat instantaneu într-un fel de armură, imposibil de scos. Pietrificat în acel linţoliu de gheaţă, omul murea de frig, chiar dacă inima suporta şocul provocat de diferenţa bruscă de temperatură.

Înaintam deci cu multă precauţie, tatonând gheaţa în faţa mea cu un dispozitiv pe care îl imaginasem după

incident: un capăt de frânghie de 1, 50 m, pe care îl băgasem în apa canalului şi îl lăsasem în aer până când căpătase rigiditatea unei bare de oţel. Uneori mergeam, uneori mă poticneam; alteori, când o rafală neaşteptată mă făcea să-mi pierd echilibrul, înaintam în patru labe.

În cursul unei astfel de perioade, am constatat că vântul, cel puţin momentan, îşi pierduse cea mai mare parte din violenţă, că nu mai eram bombardat de jetul orizontal de particule de gheaţă. Câteva clipe mai târziu, „bastonul” meu intră în contact cu un obstacol solid: peretele vertical al unei creste. M-am grăbit să ajung la acel adăpost, mi-am scos ochelarii şi am aprins lanterna în direcţia celorlalţi.

Veneau ca orbeţii, bătând aerul cu mâinile întinse, ceea ce făceau de două ore şi jumătate. Ochelarii ne foloseau atât de puţin încât ne-am fi putut la fel de bine vârî capul într-un sac înainte de a părăsi *Delfinul*.

M-am uitat la Hansen care a apărut primul. Un strat de gheaţă îi acoperea hainele, de la cap la picioare, cu excepţia încheieturilor. Această gheaţă emitea un zgomot audibil de la câţiva paşi. Benzile de gheaţă care atârnau de cap, de umeri şi de coate, dădeau tânărului ofiţer aspectul unui marţian, aşa cum probabil că arătam şi eu.

Ne-am strâns unul în altul la adăpostul peretelui. La un metru şi ceva deasupra capului nostru, furtuna continua să se scurgă ca un râu. Rawlings, aşezat la stânga mea, îşi împinse ochelarii spre spate, se uită la blănurile lui şi începu să se bată în piept cu pumnul ca să spargă gheaţa. L-am prins de braţ.

— Nu face asta! am zis.

— De ce? m-a întrebat el cu o voce înăbuşită de masca împotriva zăpezii, dar nu suficient ca să nu-l aud clănţănind din dinţi. Atârnă cel puţin o tonă. Nu mai am destul antrenament ca să port o astfel de greutate,

doctore.

— Fără gheaţa asta, ai fi murit de frig. Ea te izolează de furtună. Să-ţi văd restul feţei şi mâinile.

Am căutat degerături la toţi trei, în timp ce Hansen făcea acelaşi lucru la mine. Avusesem noroc. Carnea era albastră şi se înfiora, dar nu era degerată. Blănurile însoţitorilor mei nu erau la fel de frumoase ca ale mele, dar se dovedeau cel puţin la fel de eficace. Se dă totdeauna tot ce e mai bun echipajelor submarinelor nucleare, chiar şi în materie de îmbrăcăminte arctică. Vedeam totuşi, după faţă şi după felul în care respirau, că se apropiau de epuizare. Înaintarea prin acea furtună echivala cu mersul contra unui curent de melasă, efort care ne epuiza energiile. Dar pe lângă alunecări, căderi şi ocolişuri, cu sacii noştri de douăzeci de kilograme în spate, şi greutatea gheţii de pe haine, totul era un coşmar înfiorător.

— Punctul de unde nu te mai întorci, doctore, zise Hansen care, ca şi, Rawlings, gâfâia. Nu mai putem rezista multă vreme.

— Ar fi trebuit să ascultaţi mai des conferinţele doctorului Benson, răspunsei eu cu un ton de reproş. Smântână, piureul de cartofi, siestele lungi pe cuşetă nu vă pregătesc pentru acest gen de lucruri.

— Sigur, răspunse el. Dar dumneata cum te simţi?

— Puţin obosit, mărturisii eu, dar nu merită să mai vorbim despre asta.

Aveam impresia că picioarele îmi erau separate de corp, dar mă susţinea mândria. Am dat jos rucsacul şi am luat flaconul cu alcool.

— Vă propun o oprire de un sfert de oră, am zis. Dacă stăm mai mult, nu vom mai putea pleca. Între timp, să gustăm câteva picături din asta care, cred, ne va pune sângele în mişcare.

— Credeam că medicina se împotriveşte folosirii alcoolului la temperaturi joase, zise Hansen. Alcoolul deschide porii.

— Citează-mi oricare activitate umană, iar eu vă voi cita o mulţime de medici care nu recomandă această activitate. De altfel, e vorba de un whisky excelent.

— De ce nu ne-ai spus mai repede! Ia dă-mi. Rawlings şi Zabriński nu obişnuiesc. Auzi ceva, Zabriński?

Zabriński scosese antena aparatului de emisie-recepţie şi plasase un receptor în gluga scurtei sale de blană. Vorbea în microfon, printre mâinile aşezate în formă de cupă. Ca tehnician radio, Zabriński era calificat să folosească aparatul, pe care i-l înmânasem înainte de a părăsi submarinul. De aceea nu mergea niciodată primul. O cădere sau o imersie ar fi distrus aparatul şi pe noi, căci, fără acel aparat, nu puteam avea nici cea mai mică speranţă că vom găsi staţia Cobra, nici că ne vom întoarce la bordul *Delfinului*. Zabriński era clădit ca o gorilă de talie mijlocie şi avea chiar şi rezistenţa ei, şi totuşi ne purtam cu el precum cu un vas preţios de Saxa.

— E greu, zise el. Aparatul funcţionează bine, dar furtuna asta deformează totul... Ah!... Aşteptaţi!

Lăsă capul spre microfon şi începu din nou să vorbească printre mâinile aşezate în formă de cupă.

— Aici, Zabriński... Zabriński. Da, sunt mai mult sau mai puţin la capătul puterilor, dar doctorul crede că vom reuşi... Aşteptaţi, îl voi întreba...

Se întoarse spre mine.

— Ce distanţă crezi că am parcurs?

— Şase kilometri, am răspuns dând din umeri. Poate cinci şi jumătate, poate şase şi jumătate.

Zabriński se uită întrebător la mine şi la Hansen.

— Ofiţerul de navigaţie spune că ne aflăm la 45 de grade nord de locul unde ar trebui să fim şi că trebuie s-o

luăm spre sud, ca să nu trecem la câteva sute de metri de Cobra.

* * *

Ar fi putut să fie şi mai rău. Trecuse o oră de la recepţionarea ultimului relevment al *Delfinului*. În acest interval, trebuia să apreciem direcţia după forţa vântului care ne lovea faţa. Aceasta, amorţită, nu constituia deloc un mijloc bun de orientare. Cu atât mai mult cu cât ne confruntam cu schimbări ale vântului. Da, ar fi putut să fie şi mai rău şi i-am spus-o lui Hansen.

— De acord, zise el. Am fi putut să ne învârtim în loc sau să murim. În afară de asta, nu văd ce-ar putea să fie mai rău.

Luă o gură de whisky şi tuşi.

—...E mai bine. Crezi sincer că vom reuşi?

— Da, cu puţin noroc. Poate că rucsacul ni se pare prea greu. Am putea abandona o parte aici.

Nu aveam chef să abandonez nimic: 40 kg de alimente, un reşou, 15 kg de combustibil solid, trei litri de alcool, un cort, o trusă medicală bine echipată. Dar dacă trebuia să facem asta, aş fi vrut ca decizia să vină din partea lor, şi eram sigur că nu o vor face.

— Nu abandonăm nimic, zise Hansen.

Odihna şi alcoolul îi făcuseră bine. Vocea era mai puternică; dinţii nu-i mai clănţăneau.

— Nici să nu mai vorbim de asta, zise Zabriński.

Prima dată când îl văzusem, în Scoţia, mă gândisem la un urs polar; pe banchiză, în blănurile albe, asemănarea era şi mai mare. Avea aspectul fizic al acestui animal şi părea că nu oboseşte niciodată. Era într-o formă mult mai bună decât noi.

— Greutatea asta de pe umeri e ca un vechi prieten

care mă necăjeşte. Dar fără el n-aş mai exista.

— Eu, replică Rawlings, îmi păstrez energia. Mă aştept să-l duc în cârcă pe Zabriński.

Ne-am pus din nou ochelarii. Ne-am ridicat greoi şi am pornit spre sud ca să dăm de extremitatea crestei care ne bloca trecerea, încă nu mai întâlnisem una atât de lungă, dar ocolul constituia încălzirea, adăpostindu-ne încă puţin. La patru sute de metri de-acolo, creasta se termina brusc, expunându-ne furiei furtunii. Dat peste cap, m-am agăţat de coardă şi m-am ridicat cu greutate, strigând un avertisment însoţitorilor mei. Înaintam drept în bătaia vântului, aplecaţi în faţă ca să ne păstrăm echilibrul.

Am parcurs un kilometru şi jumătate în mai puţin de treizeci de minute. Drumul era mult mai uşor decât fusese până atunci, deşi fusesem nevoiţi să facem mereu ocoluri printre gheaţa spartă. Eram epuizaţi, cu excepţia lui Zabriński. Ne poticneam şi cădeam mai des ca înainte, deşi terenul şi condiţiile exterioare nu mai erau la fel de rele. Aveam impresia că picioarele îmi luaseră foc; fiecare pas îmi provoca o mare durere, de la gleznă până în partea de sus a coapsei. Cu toate astea, cred că aş fi rezistat mai mult decât oricare dintre însoţitorii mei, inclusiv Zabriński, căci aveam un motiv ca să merg înainte cu orice preţ. Eram pus în mişcare de un impuls disperat: mă gândeam la maiorul John Halliwell, fratele meu mai mare, singurul meu frate. Oare murise acest om căruia îi datoram totul? Agoniza în acest moment în care mă gândeam la el? Soţia lui, Mary, şi cei trei copii, care îl răsfăţau pe unchiul celibatar aşa cum şi eu îi răsfăţam pe ei, aveau dreptul să ştie, şi numai eu îi puteam informa. John încă mai trăia? Voiam să fiu cu sufletul împăcat, chiar dacă ar fi trebuit să străbat în patru labe distanţa până la staţia Cobra. Şi mai aveam un motiv, pe care lumea îl considera mai important decât moartea comandantului

staţiei. Un motiv capital...

Răpăitul particulelor de gheaţă pe mască încetă brusc. Vântul se potolea. Mă aflam la adăpostul unei creste şi mai înaltă decât precedenta. I-am auzit pe ceilalţi cerându-i lui Zabrinskisă verifice poziţia noastră faţă de *Delfin* şi am distribuit o nouă porţie de whisky, puţin mai mare decât prima, căci aveam şi mai mare nevoie. Hansen şi Rawlings se aflau într-o stare îngrijorătoare, respiraţia lor devenise şuierătoare, precum cea a unui alergător în ultima parte a cursei. Am constatat că nici a mea nu era mai strălucită, şi am făcut un efort extraordinar ca să-mi înghit picul de whisky. Poate că Hansen avea dreptate. Alcoolul ne făcea rău, dar gustul nu dădea această impresie.

Zabriński vorbea din nou în microfon. După vreo două minute, Zabriński scoase căştile din scurta de blană şi închise aparatul.

— Nu ne descurcăm rău deloc sau avem noroc, zise el. După spusele celor de p *Delfin* ne aflăm exact pe drumul cel bun!

Bău paharul pe care i l-am întins şi suspină de satisfacţie.

— Asta e vestea bună. Dar mai e şi una proastă. Canalul începe să se închidă destul de repede. Comandantul consideră că peste cel mult două ore va trebui să coboare sub gheaţă... Maşina de gheaţă e tot în pană.

— Maşina de gheaţă? am repetat stupid. Chiar...

— Bineînţeles, zise Zabriński, cu un ton ostenit. Nu l-ai crezut pe comandant, doctore Carpenter? îl crezi chiar atât de viclean?

— Ei bine, totul se aranjează cum nu se poate mai bine! zise Hansen. Totul devine perfect. *Delfinul* coboară, gheaţa se închide şi toată banchiza ne desparte de el. E

aproape sigur că nu ne va mai găsi, chiar dacă maşina de gheaţă va fi reparată. Ne culcăm aici ca să murim sau ne mai învârtim în cerc vreo două ore ca să ajungem la acelaşi rezultat?

— E tragic! spuse Rawlings. Nu aspectul personal, ci pierderea pentru marina americană. Cred că pot să spun, căpitane, că suntem... sau eram... trei tineri plini de viitor. Cel puţin noi doi. Zabriński, după părerea mea, a ajuns de multă vreme la limita posibilităţilor sale.

Mi-am zis că acest Rawlings e omul pe care aş fi dorit să-l am lângă mine dacă lucrurile se înrăutăţeau. Zabriński şi Rawlings erau umoriştii *Delfinului*. Din motive cunoscute numai de ei, ascundeau o inteligenţă viguroasă şi o bună educaţie sub aparenţe de bufoni.

— Încă două ore, am zis. Cu un astfel de vânt, care ne va catapulta, putem să fim la bord în mai puţin de o oră.

— Şi oamenii de la staţia Cobra? întrebă Zabriński.

— Am făcut tot ce-a fost posibil. Cu atât mai rău!

Oh, doctore Carpenter! Ne şochezi profund! exclamă Rawlings.

De data asta în vocea lui nu era nici cea mai mică urmă de ironie.

— Numai ideea ne dezgustă, zise şi Zabriński pe acelaşi ton.

— Singurul lucru dezgustător este lipsa de înţelegere a situaţiei de către unii mateloţi, zise şi Hansen, cu o oarecare asprime. Doctorul Carpenter consideră că noi trebuie să ne întoarcem la bord, nu şi el. Acum nu s-ar mai întoarce din drum nici pentru tot aurul din lume. Cred că nu ne-au mai rămas mai mult de 800 m de parcurs. Să terminăm imediat.

La lumina lanternei mele, i-am văzut pe Rawlings şi pe Zabriński privindu-se, apoi dând din umeri în acelaşi timp. Se ridicară în picioare şi pornirăm.

Trei minute mai târziu, Zabriński şi-a rupt glezna.

Accidentul s-a produs în mod stupid. Era un adevărat miracol că nu ni se întâmplase nici unuia dintre noi până atunci. În loc să căutăm extremitatea nordică sau sudică a crestei, am luat hotărârea s-o escaladăm. Era înaltă de vreo trei metri, dar am ajuns în vârf fără prea mare dificultate. Am tatonat drumul cu precauţie, folosind „bastonul”. Lanterna nu era de niciun folos în furtună. Ce să vezi cu ochelarii acoperiţi de gheaţă?... După vreo treizeci de paşi am ajuns la cealaltă margine.

— 1, 50 m. Numai 1, 50 m! le-am spus celorlalţi.

Mi-am dat drumul să alunec şi i-am aşteptat.

Hansen a ajuns la mine primul, urmat de Rawlings. N-am văzut ce i se întâmpla lui Zabriński. A greşit distanţa sau a fost răsturnat de o rafală. În orice caz, l-am auzit ţipând, fără să înţeleg cuvintele duse de vânt. Păru că aterizează uşor pe picioare, dar se prăbuşi greoi.

M-am întors cu spatele la furtună, mi-am ridicat ochelarii inutili şi am scos lanterna. Zabriński stătea pe jumătate aşezat, pe jumătate întins, sprijinit pe cotul drept. Înjura de mama focului şi, după cum mi-am putut da seama, fără să repete de două ori aceeaşi înjurătură. Călcâiul drept era prins în una din nenumăratele fante ale gheţii şi piciorul se înclina într-un unghi imposibil. Nu era nevoie să fii prea învăţat ca să înţelegi că avea glezna ruptă, sau partea inferioară a tibiei, os care probabil că suportase cea mai mare parte a şocului. Speram, împotriva oricărei raţiuni, că era o fractură simplă, dar în acest caz osul nu avea cum să nu fi străpuns pielea. De altfel, pe moment asta conta prea puţin. Nu aveam intenţia să-l examinez. O expunere de câteva minute la aer liber l-ar fi făcut pe Zabriński să-şi petreacă restul vieţii cu un singur picior.

Am ridicat masa prăbuşită, am tras din fisură piciorul

rănit şi l-am ajutat pe rănit să se aşeze uşor în fund. Am desfăcut trusa, m-am lăsat în genunchi lângă el şi l-am întrebat:

— Te doare rău?

— Nu, e amorţit. Pot să zic că nu simt nimic... Ce prostie! O fisură amărâtă! Ce idiot am putut să fiu!

— Dacă spuneam eu asta, nu m-ai fi crezut, zise Rawlings dând din cap. V-am spus eu că aşa se va termina. O să fiu nevoit s-o duc în cârcă pe gorila asta!

Am pus atele la piciorul rănit, strângându-le cât am putut de tare peste cizmă şi blănuri. Încercam să nu mă gândesc la catastrofa care ni se întâmplase. Mai întâi pierdusem aportul celui mai puternic om din grupul nostru; apoi, vom avea de transportat mai mult de o sută de kilograme, fără a mai pune la socoteală rucsacul. Zabriński înţelese ce gândeam.

— Lasă-mă aici, căpitane, îi zise el lui Hansen, clănţănind din dinţi din cauza şocului şi a frigului. Probabil că aproape am ajuns. Mă luaţi la întoarcere.

— Nu spune prostii, răspunse sever Hansen. Ştii foarte bine că nu te vom mai găsi.

— Exact, spuse Rawlings, ai cărui dinţi clănţăneau ca cei ai lui Zabriński, adică la fel ca o mitralieră astmatică. Regulamentul spune că idioţii nu primesc decoraţii.

— Dar nu veţi ajunge niciodată la Cobra dacă va trebui să mă transportaţi!

— M-ai auzit, zise Hansen. Nu te lăsăm.

— Căpitanul are perfectă dreptate, întări Rawlings. Nu e genul tău să faci pe eroul. Întoarce-te ca să pot lua ce-ai în spate.

Am terminat cu strânsul alelelor şi mi-am pus la loc mănuşile pe mâinile deja îngheţate. Ne-am împărţit bagajul lui Zabriński, l-am ridicat pe piciorul sănătos şi am pornit clătinându-ne.

Din fericire, în acel moment în care aveam atâta nevoie, norocul ne surâse. Gheaţa de sub picioarele noastre deveni plată şi moale precum cea a unui râu îngheţat. Nu mai erau creste, nici muncele, nici crevase; nici măcar fisuri, precum cea în care se rănise Zabriński. Gheaţa era netedă şi nici măcar alunecoasă.

Fiecare dintre noi prelua pe rând conducerea, ceilalţi doi susţinându-l pe Zabriński, care înainta sărind într-un picior, fără să se plângă. După vreo trei sute de metri, Hansen se opri atât de brusc, încât ne izbirăm de el.

— Am ajuns! strigă el din toate puterile. Am reuşit! Mirosiţi?

— Ce?

— Petrol, cauciuc ars!... Nu simţiţi?

Mi-am scos masca, am pus mâinile în dreptul feţei şi am mirosit cu precauţie. O singură încercare a fost de ajuns. Mi-am pus la loc masca, am strâns şi mai tare braţul lui Zabriński şi l-am urmat pe Hansen.

Gheaţa netedă s-a sfârşit după câţiva paşi. O pantă urca spre un platou. A fost nevoie de toţi trei ca să-l remorcăm pe Zabriński. Mirosul devenea mai puternic. M-am despărţit de ceilalţi, m-am întors cu spatele la vânt, cu ochii în jos, explorând solul, mişcând circular lanterna. Mirosul părea să vină din faţă. M-am reîntors cu faţa la vânt, protejându-mi ochii cu mâinile. Lanterna mea lumină ceva tare, metalic. Am ridicat fasciculul luminos şi am distins vag silueta fantomatică a ceea ce fusese o baracă.

Găsisem staţia Cobra!

Mi-am aşteptat însoţitorii, i-am ajutat să treacă prin faţa acelei barăci, le-am spus să întoarcă spatele vântului şi să-şi ridice ochelarii. Preţ de vreo zece secunde, am examinat ruinele la lumina lanternei. Nimeni nu a pronunţat un cuvânt. Apoi ne-am întors iar cu faţa la vânt.

Cobra fusese formată din opt barăci, aşezate pe două

şiruri paralele. Între şiruri era un interval de nouă metri, iar între barăci, în fiecare şir, un interval de şase metri. Asta ca să se reducă pericolul de incendiu. Dar nu se ţinuse suficient cont de hazard. Nu era greşeala nimănui. Nimeni – poate într-un coşmar – n-ar fi putut să-şi imagineze ceea ce se întâmplase: rezervoare făcând explozie, şi mii de litri de petrol în flăcări, mânaţi de furtună peste tabără. Printr-o ironie a sorţii, focul, fără de care oamenii nu puteau să trăiască la pol, este şi inamicul lor cel mai temut, căci niciodată nu se poate obţine, topind gheaţa, destulă apă ca să lupţi împotriva unui incendiu. Totuşi, în toate barăcile existau extinctoare chimice enorme.

Primele barăci din fiecare şir de patru erau complet distruse. Nici urmă de pereţii care, între două straturi de placaj, conţinuseră cândva fibră de sticlă şi capoc pentru a asigura izolarea. Chiar şi acoperişurile din tablă de aluminiu dispăruseră. Într-o baracă am zărit carcasa unui generator, acoperit de gheaţă pe partea din care bătea vântul, răsucit, aproape topit, în cealaltă parte, ceea ce îţi dădea posibilitatea să-ţi faci o idee despre puterea focului.

A cincea baracă, a treia din dreapta, oferea un spectacol şi mai cumplit. Ne-am întors privirile, prea emoţionaţi ca să vorbim, când Rawlings strigă ceva greu de înţeles. M-am apropiat de el şi mi-am ridicat gluga scurtei de blană.

— O lumină! strigă el. O lumină, doctore!... Vezi?... Acolo!

Într-adevăr, se zărea o lumină, o lumină îngustă verticală, ciudat de albă, în faţa ruinelor lângă care ne aflam. L-am târât pe Zabriński în acea direcţie. Pentru prima dată, lanterna arătă altceva decât o ruină: o baracă înnegrită, deteriorată, cu un panou de placaj aşezat pe ceea ce fusese singura fereastră, dar o baracă totuşi. Lumina provenea de la o uşă, întredeschisă, aflată la

extremitatea adăpostită. Am pus mâna pe mâner, singurul lucru pe care îl văzusem intact până atunci. Balamalele pârâiră ca cele ale unui portal de cimitir. Uşa se deschise. Intrarăm. Atârnată de centrul tavanului, o lampă Coleman răspândea o lumină puternică, amplificată de tabla de aluminiu, în toate colţurile barăcii, lungă de cinci metri şi jumătate şi lată de trei. Un strat gros de gheaţă acoperea tot tavanul, cu excepţia unui cerc de nouăzeci de centimetri, exact deasupra lămpii. Iar această gheaţă cobora până la podea – de-a lungul pereţilor – acoperind-o, cu excepţia locurilor unde zăceau corpurile. Şi n-aş fi jurat că nu era gheaţă şi sub ele.

Primul lucru pe care l-am simţit a fost un sentiment de înfrângere. O convingere, mai glacială ca furtuna de-afară: ajunsesem prea târziu! Văzusem mulţi morţi şi eram obişnuit să-i recunosc, iar toate corpurile pe care le vedeam îmi dădeau această impresie. Forme imprecise, inerte, înghesuite sub cuverturi, haine, blănuri. Aş fi băgat mâna în foc că în acea grămadă nu era niciunul viu. Înghesuiţi unii în alţii, într-un fel de semicerc, la capătul opus al uşii, rămâneau perfect inerţi, îngheţaţi parcă pentru vecie. Nu se auzea niciun zgomot în afară de şuieratul lămpii şi de bombardamentul metalic al peretelui estic de către particulele de gheaţă.

Zabriński fu aşezat în fund, cu spatele sprijinit de un perete. Rawlings lăsă jos bagajele, desfăcu reşoul şi combustibilul. Hansen trase uşa în urma lui, desfăcu cataramele rucsacului şi aşeză încărcătura de conserve pe podea.

Urletul furtunii şi şuieratul lămpii Coleman sporeau parcă şi mai mult tăcerea mortală care domnea în baracă. Zgomotul cutiilor de conserve care se năruiau mă făcu să tresar. Unul dintre oameni se agită, în stânga mea, şi se ridică pe jumătate. Se uita la noi cu surprindere. Avea ochii

injectaţi de sânge şi faţa arsă. Rămase aşa câteva secunde, apoi o mândrie secretă îl făcu să ignore braţul meu şi se ridică în picioare, vădit cu dificultate. Buzele lui crăpate schiţară un zâmbet. Zise cu o voce slabă şi răguşită:

— V-a trebuit al naibii de mult ca să veniţi! Mă numesc Kinnaird şi sunt operator radio.

— Puţin whisky? i-am propus eu.

Zâmbi din nou şi încercă să-şi treacă limba peste buze. Se aplecă şi tuşi sec până când îi dădură lacrimile. Dar când se ridică, viaţa revenea deja în ochii lui stinşi şi dădea culoare obrajilor albi ca varul.

— Nu vei duce niciodată lipsă de prieteni, amice, dacă aşa te prezinţi în viaţă. Ei, Jolly, bătrâne! Ai uitat buna creştere? Avem oaspeţi.

Jolly avu nevoie de ceva timp ca să conştientizeze ce se întâmpla. Dar atunci se comportă cu o vioiciune uimitoare. Era un tip scund şi bucălat, cu ochi de porţelan. Deşi avea nevoie să se bărbierească la fel ca şi Kinnaird, faţa lui îşi păstrase culoarea. Dar degerăturile îi afectaseră rău gura şi nasul. Ochii albaştri, pătaţi de roşu, măriţi de surpriză, ne urară totuşi bun venit. Mi-am zis că acest Jolly va şti totdeauna să se adapteze împrejurărilor.

— Oaspeţi, zise el cu o voce profundă şi accent irlandez. Ne pare al naibii de bine că vă vedem. Fă onorurile, Jeff.

— Nu ne-am prezentat, am zis. Sunt doctorul Carpenter şi aceştia...

— Suntem între confraţi, bătrâne.

În curând aveam să-mi dau seama că spune „bătrâne” la două-trei fraze, ceea ce nu se potrivea deloc cu accentul său irlandez.

— Doctorul Jolly?

— El însuşi. Medic rezident, bătrâne.

— Locotenentul de vas Hansen, din marina americană, îmbarcat pe submarinul *Delfin*...

— Un submarin?

Jolly şi Kinnaird se uitară unul la altul.

— Chiar ai spus submarin, bătrâne?

— Explicaţiile pot să mai aştepte. Torpilor Rawlings. Operator radio Zabriński.

Unii dintre oameni se mişcară auzind voci; unul doi se ridicară chiar pe coate.

— Care e situaţia lor? am întrebat.

— Două-trei cazuri de arsuri urâte de tot, răspunse Jolly. Doi-trei în pragul epuizării. Dar alimentele şi căldura îi vor pune pe picioare în câteva zile. I-am pus să se culce astfel ca să se încălzească reciproc.

I-am numărat. Doisprezece, inclusiv Jolly şi Kinnaird.

— Unde sunt ceilalţi?

— Ceilalţi?

Kinnaird se uită un moment la mine surprins, apoi expresia îi îngheţă pe faţă. Îndreptă degetul pe deasupra umărului.

— În baraca vecină, amice.

— De ce?

— De ce? Pentru că nu e plăcut să te culci cu stârvurile, de asta!

M-am uitat la oamenii întinşi la picioarele mele. Şapte erau treji; trei, ridicaţi pe coate, patru, culcaţi. Toţi exprimau un anumit grad de uluire. O cuvertură acoperea feţele ultimilor trei – adormiţi sau inconştienţi.

— Eraţi nouăsprezece, am zis.

— Nouăsprezece, repetă Kinnaird. Ceilalţi... N-au avut nici cea mai mică şansă.

N-am răspuns. Scrutam faţa acestor oameni, în speranţa că o voi găsi pe cea pe care doream s-o văd. Îmi ziceam că poate nu o recunoscusem din cauza

degerăturilor, a arsurilor sau a deformărilor provocate de foame. În realitate, nu mai văzusem niciodată acele feţe.

M-am apropiat de cel mai apropiat dintre cei adormiţi şi am tras cuvertura: un necunoscut.

— Ce nu e în regulă? Ce cauţi? întrebă Jolly mirat.

N-am răspuns. M-am apropiat de al doilea om care dormea, am ridicat cuvertura apoi i-am dat drumul să cadă. Am simţit cum mi se usucă gura; inima îmi bătea cu putere. M-am îndreptat spre al treilea om care dormea, cuprins de angoasă. Am ridicat repede cuvertura şi am văzut o faţă plină de pansamente, un nas rupt, o barbă blondă şi deasă, o faţă pe care nu o mai văzusem niciodată în viaţa mea. Am lăsat iar jos cuvertura şi m-am ridicat.

Rawlings pusese deja soba în funcţiune.

— Asta va aduce temperatura aproape de zero, i-am spus doctorului Jolly. Combustibil e destul. Am adus şi alimente, alcool, o trusă medicală. Dacă vrei să te ocupi de treaba asta imediat împreună cu Kinnaird, vă voi da o mână de ajutor. Căpitane, acea întindere de gheaţă plată pe care am întâlnit-o era o *polynya*!... Un canal îngheţat?

— Nu avea ce altceva să fie, răspunse Hansen privindu-mă cu un aer întrebător. E clar că aceşti oameni nu pot să parcurgă 200-300 m, cu atât mai puţin 8 km. În plus, comandantul a spus că în curând va trebui să coboare sub gheaţă. Vom anunţa să iasă la suprafaţă la uşa noastră!

— Va putea să găsească canalul?... Fără maşina de gheaţă?

— Nimic mai simplu. Voi lua aparatul lui Zabriński, voi parcurge 200 m spre nord, voi trimite un mesaj pentru relevment, apoi voi face acelaşi lucru la 200 m mai la sud. Cei de la bord vor avea distanţa noastră cu o eroare de aproape un metru. Vor ajunge exact în mijlocul canalului.

— Dar dedesubt! Care ar putea să fie grosimea gheţii? Ai văzut un canal de apă liberă la vest de tabără, doctore Jolly? Cu cât timp în urmă?

— O lună. Cinci săptămâni poate. Nu pot să spun sigur.

— Care e grosimea gheţii, după părerea dumitale? l-am întrebat pe Hansen.

— 1, 50 m, poate chiar 2 m. Imposibil să spargi gheaţa asta. Dar comandantul a avut totdeauna chef să încerce una din torpile. Zabriński, mai poţi să foloseşti aparatul de emisie-recepţie?

I-am lăsat. De altfel, abia dacă fusesem conştient de ceea ce spusesem. Mă simţeam bolnav, bătrân, trist, obosit de moarte. Aveam răspunsul pe care venisem să-l caut la o depărtare de douăzeci de mii de kilometri. Aş fi parcurs două milioane ca să fiu scutit de această constatare. Dar realitatea era realitate, nimic nu o mai putea schimba. Cumnata mea, Mary, nu-şi va mai revedea soţul, iar copiii, tatăl. Fratele meu murise. Nimeni nu-l va mai revedea vreodată... Cu excepţia mea!

Am ieşit afară, am închis uşa şi, cu capul în jos, am pornit împotriva furtunii. După zece secunde am ajuns la uşa ultimei barăci de pe acel şir. Am căutat clanţa cu lanterna, am apăsat pe ea şi am intrat.

Acolo fusese altă dată un laborator; acum era morgă. Materialul fusese împins într-o parte, ca să se facă loc morţilor. Acolo erau morţii, ştiam asta pentru că-mi spusese Kinnaird, dar acele forme complet arse, carbonizate, contorsionate ar fi putut să fie orice. Mirosul era groaznic. Cine fuseseră cei care, dintre toţi, avuseseră curajul, hotărârea de fier de a transporta aici rămăşiţele oribile ale foştilor lor camarazi?

Toţi avuseseră o moarte rapidă. Udaţi, înecaţi de o mare de petrol în flăcări, toţi îşi petrecuseră ultimele

secunde ale existenţei transformaţi în torţe. Nu exista o moarte mai cumplită!

Unul dintre cadavre îmi atrase atenţia. M-am oprit, am luminat ceea ce fusese o mână dreaptă şi nu mai era decât un fel de gheară înnegrită din care ieşea osul. Căldura fusese atât de puternică încât deformase, dar nu topise, un inel pus pe al treilea deget. Cunoşteam acel inel. Eram de faţă când îl cumpărase cumnata mea.

N-am simţit nici durere, nici repulsie. Probabil că asta va veni mai târziu, după primul şoc. Dar am avut sentimentul că nu va fi nimic. Nu-l recunoşteam pe acel frate căruia îi datoram totul, datorie de care nu mă mai puteam achita în veci. Acea masă de carne arsă era un lucru ciudat, foarte diferit de omul care continua să trăiască în memoria mea, şi atât de greu de recunoscut încât mintea mea obosită nu reuşea să umple breşa.

Ceva în felul în care zăcea cadavrul îmi atrase atenţia profesională. M-am aplecat foarte jos şi am rămas aşa un moment care mi s-a părut foarte lung. M-am ridicat încet şi, în acel moment, am auzit uşa deschizându-se în spatele meu. M-am întors rapid şi am văzut că era căpitanul Hansen. Îşi lăsă jos masca, ridică ochelarii şi se uită la mine şi la omul întins la picioarele mele.

— Condoleanţele mele, zise el.

— Ce vrei să spui?

— E fratele dumitale, nu-i aşa?

— Te-a informat comandantul Swanson?

— Da. La plecare. De aceea am venit cu dumneata.

Se uită fascinat la podeaua barăcii. Faţa lui deveni cenuşie.

— O clipă, doctore! O clipă! zise el repezindu-se spre uşă.

Când se întoarse nu păru că se simte mai bine.

— Comandantul Swanson a spus că pentru asta ne

lasă să plecăm.

— Mai ştiu şi alţii?

— Nu, nimeni.

— Fă-mi serviciul să nu mai spui la nimeni.

Pe faţa lui se zugrăvi mirarea, dar expresia dominantă era cea de oroare.

— Dumnezeule mare, ai mai văzut vreodată aşa ceva?

— Să mergem la ceilalţi, am zis. Nimănui nu-i face bine să stea aici.

Ne-am întors în cealaltă baracă. În afară de doctorul Jolly şi de Kinnaird, alţi trei erau acum în picioare: căpitanul Folsom, foarte înalt şi slab, cu faţa şi mâinile cumplit de arse, comandantul secund al bazei; Hewson, cu un caracter taciturn, conducător de tractor, mecanic care avea grijă de motoarele Diesel ale grupurilor electrogene; Naseby, bucătar jovial, originar din Yorkshire.

Jolly îmi deschisese trusa şi schimba pansamentele de pe braţele unui om ars. Mi i-a prezentat pe cei trei, apoi şi-a reluat treaba. Nu părea să aibă nevoie de ajutorul meu, cel puţin deocamdată.

— Eşti în contact cu *Delfinul?* îl întrebă Hansen pe Zabriński.

— Nu, răspunse operatorul radio, încetând să mai emită indicativul. Nu ştiu cum să-ţi explic, căpitane. Mi se pare că aparatul a fost buşit rău de tot.

— Nu poţi intra în contact cu nava?

— Îi aud, dar ei nu mă aud, răspunse Zabriński dând din umeri. Probabil că l-am lovit când mi-am rupt glezna.

— Darâl poţi repara?

— Nu cred, căpitane.

— Haide! Eşti operator radio!

— Dar nu vrăjitor. Cu mâinile amorţite, fără scule, un model vechi fără schemă, indicaţii în japoneză, nici Marconi n-ar fi fost în stare să facă ceva.

— E posibil să fie reparat? insistă Hansen.

— E un aparat cu tranzistori. Deci nu cu lămpi care pot fi înlocuite. Ar trebui să se poată repara. Dar poate să dureze câteva ore. Va trebui să-mi fac singur nişte scule.

— Ei bine, fă-le! Fă tot ce vrei, dar pune aparatul ăsta în stare de funcţionare.

Zabriński nu răspunse. Întinse căştile lui Hansen şi acesta ascultă, dădu din umeri, dădu înapoi căştile şi zise:

— Am impresia că nu mai e urgent să reparăm acest aparat.

— Mda, zise Zabriński. Poţi să spui că e cumplit, căpitane.

— Ce e cumplit? am întrebat.

— Trebuie să ne ajutăm singuri, explică Hansen. De la bord ni se semnalează aproape fără încetare: „Gheaţa se închide cu repeziciune. Întoarceţi-vă imediat”.

Rawlings încălzea supa de conservă şi mesteca în ea cu o furculiţă.

— Am fost de la început împotriva acestei nebunii, zise el. O tentativă curajoasă, băieţi, dar hărăzită dinainte eşecului!

— Nu-ţi băga degetele murdare în supă şi păstrează-ţi pentru tine observaţiile, zise cu asprime Hansen.

Deodată se întoarse spre Kinnaird.

— Dar avem emiţătorul vostru, bineînţeles! Avem oameni în stare să dea la manivelă...

— Îmi pare rău, zise Kinnaird, cu un zâmbet care ar fi putut să fie cel al unei fantome. Generatorul cu manivelă, nu generatorul cu baterie a fost distrus. Bateriile sunt însă descărcate.

— Baterii! exclamă Zabriński surprins. De unde veneau atunci variaţiile de putere care se produceau în timp ce emiteaţi?

— Schimbam bateria, încercând să le folosim la

maximum. Nu mai aveam decât cincisprezece, celelalte se pierduseră în incendiu. De aici variaţia de putere. Dar nici bateriile nu durează o veşnicie. S-au terminat, amice. Cu ce-a mai rămas în ele nu poţi aprinde nici măcar o lampă de control.

Nimeni nu spuse nimic. Particulele de gheaţă răpăiau pe peretele dinspre est; lampa Coleman şuiera; soba duduia molcom. Aceste trei zgomote păreau să facă şi mai deplină tăcerea dinăuntru. Toate privirile ţinteau podeaua. Văzând fotografia grupului, cititorii ziarelor n-ar fi putut să creadă că era vorba de membrii staţiei Cobra, salvaţi de la o moarte sigură cu zece minute mai înainte. Cititorii s-ar fi aşteptat la o anumită jubilare, măcar la o uşurare, şi, lucru vădit, situaţia era cu totul alta.

— Ei bine, am zis eu, problema e foarte clară. Nu e nevoie de calculator pentru rezolvarea ei. Cineva trebuie să se ducă la *Delfin* şi să se întoarcă. Mă ofer eu.

— Nu! interveni Hansen cu violenţă. Îmi pare rău, prietene, dar ordinele comandantului nu dau voie nimănui să se sinucidă. Vei rămâne aici.

Nu era momentul să-i spun că nu aveam nevoie de permisiunea lui, nici să folosesc revolverul Mannlicher-Schoenauer.

— Vom rămâne deci toţi aici, am zis. Vom rămâne ca să murim. Liniştiţi, fără să încercăm să reacţionăm. Iată ce înseamnă să ştii să comanzi! Lui Amundsen i-ar fi plăcut asta la nebunie.

Nu era o dovadă de echitate din partea mea, dar nu aveam deloc chef să fiu echitabil.

— Nimeni nu se va duce nicăieri, zise Hansen. Blestemat să fiu dacă te las să te sinucizi! Nu eşti în stare, nimeni nu e, să se întoarcă la *Delfin* după toate prin câte am trecut. Ăsta e primul punct. Al doilea e că, fără transmiţătorul necesar pentru a obţine relevmente de la

submarin, nu avem nicio speranţă de a-l regăsi. Al treilea punct – probabil *că Delfinul* va trebui să coboare sub gheaţă mai înainte ca noi să fi ajuns la jumătatea drumului. În sfârşit, dacă nu-l găsim – fie că nu reuşim să-l găsim, fie că a coborât sub gheaţă – nu vom mai putea reveni în veci la Cobra, pentru că nu vom mai avea forţa necesară şi nimeni nu ne va mai ghida.

— Evident, condiţiile nu sunt chiar favorabile, am admis eu. Ce şanse are maşina de gheaţă să fie reparată?

Hansen dădu din cap fără să răspundă. Rawlings continuă să mestece în supă fără să ridice ochii, deoarece nu voia, la fel ca mine, să întâlnească privirile anxioase, disperate ale acelor oameni cu feţele deformate de degerături. Totuşi, Rawlings se uită când căpitanul Folsom făcu spre noi doi paşi nesiguri. Evident, căpitanul era într-o stare foarte proastă, şi ar fi avut de suportat dureri puternice, chiar şi în cazul, improbabil, în care ar fi ajuns într-un spital.

— Nu înţelegem, zise el. Aţi putea să ne explicaţi? Care e dificultatea?

— Iată, i-am răspuns eu. *Delfinul* are un aparat care permite măsurarea grosimii gheţii pe verticală. În mod normal, dacă comandantul navei, căpitanul de fregată Swanson, nu primeşte veşti de la noi, ar trebui să vină aici, peste câteva ore. Cunoaşte cu o mare precizie poziţia staţiei Cobra. E de ajuns să coboare sub gheaţă, să caute cu maşina de gheaţă şi să găsească aproape imediat stratul relativ subţire al fostului canal. Dar acum nimic nu mai e normal. Maşina de gheaţă e în pană iar submarinul are toate şansele să nu găsească niciodată acest loc. Iată de ce aş vrea să mă reîntorc acum, mai înainte ca gheaţa să-l oblige pe Swanson să coboare.

— Nu înţeleg, bătrâne, zise Jolly. Cu ce poate să ne ajute asta? Ai putea să măsori grosimea acestei gheţi?

— Inutil. Comandantul Swanson cunoaşte, cu o eroare de 100 m, distanţa de la submarin la staţie. E destul să-i spun să parcurgă această distanţă, mai puţin 500 m, şi să lanseze o torpilă. Asta ar trebui să...

— O torpilă! exclamă Jolly. Ca să spargă gheaţa pe dedesubt?

— Exact. Asta nu s-a mai încercat niciodată până acum. Nu văd de ce n-ar reuşi dacă gheaţa nu e prea groasă. Şi nu poate să fie peste tot în acel fost canal.

— Să ştii, doctore, că vor trimite avioane, zise liniştit Zabriński. Nava va transmite vestea imediat ce va ieşi la suprafaţă. Toţi vor şti că Cobra a fost găsită. Cel puţin i se va cunoaşte poziţia. Peste câteva ore vom vedea venind câteva bombardiere mari.

— Pentru ce? am întrebat. Ca să se rotească inutil deasupra noastră, în întuneric? Chiar dacă ar cunoaşte poziţia precisă, întunericul şi furtuna le vor împiedica să zărească ce-a mai rămas din staţie. Poate că vor reuşi cu radarul, nu e imposibil. Dar ce vor face pe urmă? Vor paraşuta provizii? Poate. Dar nu deasupra noastră, ca nu cumva să ne omoare. Vor trebui să se depărteze cel puţin 500 m, iar noi nu vom avea nicio şansă să găsim aceste alimente. Cât priveşte aterizatul – chiar dacă condiţiile ar fi perfecte, niciun avion capabil să zboare până aici n-ar ateriza pe banchiză. Asta o ştiţi cu toţii.

— Cum te mai cheamă, doctore? întrebă Rawlings. Nu cumva Ieremia?

— N-a existat niciodată o regulă mai bună decât sacrificiul în interes general. Dacă nu facem nimic ca să ne ajutăm şi maşina de gheaţă rămâne în pană, vom muri toţi, toţi şaisprezece. Dacă reuşesc, toţi vom fi salvaţi. Chiar dacă nu reuşesc, maşina de gheaţă poate să fie reparată, şi nu se va pierde decât un singur om. Unu, nu şaisprezece!

Am început să-mi pun mănuşile.

— Doi oameni ar fi mai bine, zise Hansen suspinând şi punându-şi şi el mănuşile.

Nu am fost surprins peste măsură. În timpul discuţiei, spusese „n-ai nicio şansă” şi terminase declarând că „nu avem”. Evoluţia gândirii sale nu era greu de urmărit. Oameni ca el nu au obiceiul să treacă responsabilitatea pe umerii altora imediat ce o situaţie devine dificilă. Nici măcar n-am încercat să discut.

Rawlings se ridică.

— Un voluntar calificat va putea foarte bine să mestece în supă, zise el. Indivizii ăştia doi nu vor fi în stare să ajungă nici măcar până la uşă, dacă nu merg şi eu cu ei. Probabil că pentru asta voi primi o decoraţie. Care e cea mai înaltă decoraţie oferită în timp de pace, căpitane?

— Nu se dau decoraţii pentru mestecatul în supă. Ceea ce vei continua să faci, Rawlings, răspunse Hansen. Rămâi aici.

— Oh! oh! Vei avea de înăbuşit prima dumitale revoltă, căpitane! Merg cu voi. N-am nimic de pierdut. Dacă ajungem le vei fi al naibii de satisfăcut să raportezi nesupunerea mea, şi în acel moment vei fi destul de cinstit ca să admiţi că această reuşită s-a datorat în întregime torpilorului Rawlings. Dacă nu reuşim, nu vei avea posibilitatea să raportezi nesupunerea mea, nu-i aşa, căpitane?

Hansen se apropie de el.

— Ştii foarte bine, zise el cu calm, că nu avem nici măcar o şansă din două de a ajunge la *Delfin*. Vor rămâne doisprezece oameni foarte bolnavi, fără a mai vorbi de Zabriński cu glezna lui ruptă. Deci – nimeni care să se ocupe de ei. Or, trebuie să fie cineva. Nu fi egoist, Rawlings. Fă asta pentru mine.

Rawlings îl privi câteva secunde, se aşeză la loc şi

reîncepu să mestece în supă.

— Fac asta pentru dumneata! zise el cu amărăciune. Am înţeles, rămân. Pentru mine, dar şi pentru Zabriński, ca să nu mai cadă iar ca un bleg şi să-şi rupă şi celălalt picior. Acum, ce mai aşteptaţi? Comandantul poate să coboare sub gheaţă din clipă în clipă.

Avea dreptate. Am respins protestele şi obiecţiile căpitanului Folsom şi ale doctorului Jolly. Treizeci de secunde mai târziu, Hansen ieşi pe uşă. M-am întors în prag ca să-i privesc pe supravieţuitorii staţiei Cobra: Folsom, Jolly, Kinnaird, Hewson, Naseby şi ceilalţi şapte. Nu puteau să fie înţeleşi între ei. Cine era cel sau cei pe care va trebui să-i omor, pentru asasinarea fratelui meu şi ai celorlalţi şase membri ai misiunii Cobra?

Am închis uşa în urma mea şi l-am urmat pe Hansen în noaptea cumplită.

Capitolul 6

Eram obosiţi, mai mult decât obosiţi, chiar mai înainte de a ieşi; ne simţeam picioarele de plumb şi ne aflam în pragul epuizării, înaintam prin întunericul vuitor al acelei nopţi ca două fantome mari şi albe într-un peisaj lunar de coşmar. Nu mai aveam rucsacuri. Vântul ne împingea de la spate, astfel încât, pentru fiecare pas făcut la dus, făceam cinci care, în comparaţie, ne păreau fără efort.

Vedeam fără greutate încotro mergem, fără să ne temem că vom cădea într-o crevasă sau că ne vom răni de un obstacol neprevăzut, căci, cu ochelarii ridicaţi, cu o lanternă puternică în mână, aveam o vizibilitate care depăşea în general cinci metri, de cele mai multe ori apropiindu-se de zece metri.

Astea erau anumite facilităţi materiale, dar pintenul care ne mâna înainte era mult mai puternic, alungând din mintea noastră orice alt gând: teama ca nu cumva comandantul Swanson să fie obligat să coboare şi să rămânem părăsiţi în acea singurătate oribilă, fără adăpost şi fără alimente. Nu ne-ar mai fi rămas decât să aşteptăm moartea, care n-ar fi întârziat...

Alergam, dar nu prea repede, căci ne-ar fi bătut pe umăr ca să ne aducă la ordine. La aceste temperaturi extreme, eschimosul evită oboseala, mai mortală decât ciuma. Un efort fizic prea mare provoacă fatalmente transpiraţia, şi la capătul efortului sudoarea îngheaţă pe piele. Singurul mod de a distruge această peliculă de gheaţă este un nou efort fizic – cerc vicios care nu poate să sfârşească decât rău. Înaintam deci într-un pas de plimbare puţin mai accelerat, luând toate precauţiile posibile ca să nu ne încălzim.

După o jumătate de oră, poate chiar ceva mai mult, am propus o oprire la adăpostul unei creste abrupte. De

două ori, în precedentele două minute, Hansen căzuse, fără vreun motiv aparent. Şi eu simţisem că picioarele mele sunt mai instabile decât ar fi trebuit să fie.

— Cum te descurci? am întrebat.

— Destul de rău, răspunse el gâfâind. Dar nu mă considera încă terminat. Ce distanţă crezi că am parcurs?

— Aproape cinci kilometri.

Am pipăit zidul de gheaţă din spatele meu.

— Pentru că avem două-trei minute, hai să urcăm pe acest bloc, care mi se pare destul de înalt.

— Ca să încercăm să vedem pe deasupra furtunii?... N-o să realizăm mare lucru, doctore. Gheaţa are o grosime de cel puţin şase metri. *Delfinul* nu are decât pavilionul deasupra gheţii.

— M-am gândit, am zis. Am trecut prin atâtea încercări şi am avut atâtea griji pe cap încât am uitat de comandantul Swanson. Şi cred că am greşit.

— S-ar putea. Deocamdată mintea mea e preocupată numai de locotenentul de vas Hansen. Ce vrei să spui?

— Swanson ne crede în drum *spre Delfin*, asta e mai mult decât probabil. A trecut ceva timp de când ne-a ordonat să ne întoarcem. Chiar dacă presupune că ni s-a întâmplat ceva, nouă sau aparatului, tot se aşteaptă la întoarcerea noastră.

— Nu neapărat. Am putea să fim încă în drum spre staţia Cobra.

— Nici vorbă. Swanson crede că acţionăm aşa cum ar face el dacă ar fi în locul nostru. În caz de avarie a aparatului, el ştie că orice continuare a drumului spre Cobra ar fi curată sinucidere, dar nu şi întoarcerea la *Delfin*. Presupune că avem destulă judecată ca să ghicim că va plasa o lampă la fereastră după care să se ghideze oiţa rătăcită.

— Dumnezeule mare, doctore, ai nimerit-o bine!

Evident, asta va face! Ce prost am fost că nu m-am gândit!

Am urcat cu greu creasta. Vârful se afla la cel puţin şase metri. Am stat la adăpost de bombardamentul particulelor de gheaţă. Imediat ce vântul slăbea, aruncam o privire pe cerul senin, o fracţiune de secundă. Dacă ar fi fost ceva de văzut, n-am fi putut zări într-un interval atât de scurt.

— Poate că sunt alte creste mai înalte, am strigat la urechea lui Hansen.

Dădu din cap fără să răspundă. Nu i-am văzut expresia de pe faţă, dar am ghicit-o. Avea aceeaşi idee ca şi mine: nu vedeam nimic pentru că nu aveam ce vedea. Comandantul Swanson nu pusese nicio lampă la fereastră, căci nu mai era fereastră. Probabil că *Delfinul* coborâse ca să nu fie strivit de gheaţă.

De cinci ori, în cursul următoarelor douăzeci de minute, am escaladat alte creste şi de cinci ori am coborât mai dezamăgiţi, mai descurajaţi.

Ajunsesem aproape la capătul puterilor, înaintând ca într-un coşmar dureros. Hansen era într-o stare şi mai proastă; se clătina ca un om beat. În calitatea mea de medic, ştiam că un om epuizat poate să mai facă apel, în caz de urgenţă, la resurse de energie nebănuite, şi ne găseam foarte aproape de sfârşit. Când avea să sosească, ar fi fost destul să ne culcăm la adăpostul unei creste pentru a aştepta moartea care nu avea să întârzie.

A şasea creastă a fost gata să ne termine. Nu pentru că ar fi fost prea greu de escaladat – aveai unde pune piciorul şi de ce să te prinzi cu mâna –, dar simplul efort fizic ne-a dus în pragul sfârşitului. Am înţeles imediat că era creasta cea mai înaltă de până acum. Acolo se concentraseră presiuni colosale, ridicând gheaţa ciopârţită la aproape zece metri deasupra nivelului general. Dedesubt, partea nevăzută cobora probabil la cel puţin

şaizeci de metri spre fundul întunecat al Arcticei.

La doi metri şi jumătate sub vârf am ajuns în partea limpede a atmosferei. Susţinându-ne reciproc, am văzut jos spectacolul fantastic al unei mări cenuşii enorme, în plină turbulenţă, al unui râu gigantic şi clocotitor curgând de la un orizont la altul. Ca atâtea alte spectacole în Arctica, şi acesta avea un caracter feeric şi părea că nu se află pe planeta noastră.

Am privit spre vest, cu atâta insistenţă încât ochii au început să ne doară. Nimic, numai un pustiu infinit! Am explorat suprafaţa acelui râu uriaş de la nord la sud, dar n-am zărit nimic. Trecură astfel trei minute. Începeam să simt cum îmi îngheaţă sângele în vene.

Crezând că poate trecusem d *Delfin*, m-am întors spre est.

Nu a fost uşor, căci vântul mă făcu imediat să lăcrimez, dar nu era imposibil, bombardamentul particulelor de gheaţă fiind absent la acea înălţime. Am explorat cu minuţiozitate orizontul apoi l-am apucat de braţ pe Hansen.

— Priveşte! am zis. La nord-est, între 500 şi 800 de metri. Nu zăreşti nimic?

Hansen se uită câteva secunde în direcţia pe care o indica braţul meu întins, apoi scutură din cap.

— Nu văd nimic. Ce-ar trebui să văd?

— Nu ştiu exact. Mi s-a părut că zăresc o pată luminoasă pe suprafaţa furtunii. Ceva puţin mai alb decât restul.

Hansen se uită din nou, o jumătate de minut, cu mâinile streaşină la ochi...

— Nu. Nu văd nimic. Nici măcar nu-mi pot imagina că văd ceva.

Am întors ochii ca să-i odihnesc, apoi am privit din nou.

— La dracu’! am exclamat. Nu sunt sigur că acolo era ceva, dar n-aş putea să afirm nici contrariul.

— Ce crezi că ai văzut? mă întrebă Hansen cu o voce descurajată. Lumină?

— Un reflector îndreptat spre cer. Un reflector incapabil să străpungă grosimea furtunii de gheaţă.

— Te păcăleşti singur, doctore. Dorinţa te face să vezi ce nu e.

În plus, asta ar însemna că am trecut d ceea ce nu e posibil.

— E foarte posibil. De când am început să escaladăm blestematele astea de creste, am pierdut noţiunea de distanţă şi de timp. Deci nu este deloc imposibil.

— Mai vezi chestia aia? întrebă Hansen cu o voce neutră.

Era clar că nu mă credea.

— Poate că ochii îmi joacă şi mie un renghi. Dar, pe toţi dracii, nu sunt deloc sigur că n-am avut dreptate!

— Să mergem, doctore.

— Unde?

— Nu ştiu.

Dinţii îi clănţăneau atât de tare încât îl înţelegeam cu greu.

— Cred că asta nu mai are nicio importanţă.

Deodată, aproape în centrul petei luminoase pe care mi-o imaginam, la mai puţin de patru sute de metri, o rachetă traversă valul de particule de gheaţă şi se ridică spre cerul senin, lăsând în urmă o coadă de scântei roşii. Urcă astfel la 150-200 metri, apoi făcu explozie într-o jerbă de stele stacojii, care căzură lent stingându-se. Cerul redeveni imediat la fel de gol ca înainte.

— Tot mai crezi că direcţia nu contează? l-am întrebat pe Hansen. Ai văzut?

— Niciodată fiul mămicuţei Hansen n-a văzut şi nici nu

va vedea ceva mai frumos.

M-a bătut cu mâna peste spate atât de puternic încât a trebuit să mă agăţ de el ca să nu cad.

— Am reuşit, doctore! strigă el. Am reuşit. Simt că mi-au revenit toate forţele! Am ajuns acasă!

Peste zece minute ne aflam la bordul *Delfinului*.

* * *

— E minunat, repeta Hansen suspinând. Ochii lui se plimbau de la comandant la mine, de la paharul din mână la apa care picura din blănurile de pe el.

— Căldură, lumină, confort, nu credeam că voi mai avea vreodată parte de ele. Când ai lansat racheta aceea, comandante, tocmai căutam un loc unde să mă întind ca să mor. Să nu crezi cumva că glumesc.

— Şi doctorul Carpenter? întrebă Swanson zâmbind.

— Cred că-i lipseşte o doagă, răspunse Hansen. Am impresia că ideea renunţării nici măcar nu-i trecuse prin minte. Are un cap de catâr. Există astfel de oameni.

Ne întorsesem de vreo douăzeci de minute, povestisem totul, tensiunea dispăruse, se profila un sfârşit fericit, se putea reveni la normal. Dar spiritul se întoarce repede la preocupările lui. Ştiam ce revedea Hansen: forma arsă, răsucită, care fusese fratele meu. Nu voia să vorbească despre asta şi nu puteam să-i port pică, deşi probabil ştia că era imposibil. Aşa sunt oamenii cei mai tandri: aspri şi cinici în exterior, pentru că au suferit de tandreţea care creşte în ei.

— În orice caz, zise Swanson zâmbind, vă puteţi considera nişte norocoşi. Nu mai aveam decât trei rachete, după ce ne-am dedat unui adevărat foc de artificii. Credeţi că Rawlings, Zabriński şi supravieţuitorii staţiei Cobra sunt deocamdată în siguranţă?

— Nu trebuie să ne facem griji pentru ei timp de două-trei zile, răspunse Hansen. Suferă de frig şi cei mai mulţi dintre ei au mare nevoie de îngrijiri medicale. Dar vor supravieţui.

— Foarte bine. Canalul şi-a oprit închiderea de vreo jumătate de oră. Acum nu mai are importanţă, putem coborî, păstrându-ne poziţia. Important e că am reperat avaria la maşina de gheaţă. E o chestie teribil de complicată şi vom avea nevoie de câteva ore ca s-o reparăm, şi va trebui să aşteptăm până atunci ca să încercăm ceva. Ideea de a ne apropia de Cobra şi de a face o gaură cu o torpilă nu mă încântă prea mult. Acum nu ne grăbeşte nimeni. Prefer să aştept repararea maşinii de gheaţă ca să explorez cu precizie acel fost canal înainte de a lansa torpila. Dacă grosimea nu e mai mare de 1-1, 50 m, nu ne va fi prea greu să facem o gaură.

— Ăsta e lucrul cel mai bun, aprobă Hansen.

Goli paharul de alcool, un whisky american excelent, se ridică cu greu şi se întinse.

— Ah! Trebuie să ne reîntoarcem la rutină! Câte torpile sunt în stare de funcţionare?

— Patru, la ultimul inventar.

— Aş putea să-l ajut pe tânărul Mills să le încarce, dacă n-ai nimic împotrivă, comandante.

— Ba am, şi e destul să te uiţi în oglindă ca să-ţi dai seama. N-ai avea putere să pui un cartuş într-o puşcă de vânătoare, cu atât mai puţin să încarci o torpilă într-un tub. Nu te-ai întors dintr-o plimbare duminicală. Dormi câteva ore, John, pe urmă mai vedem.

Hansen nu discută. Nu discutai cu comandantul Swanson. Ofiţerul se îndreptă spre uşă.

— Vii, doctore?

— Imediat. Odihnă plăcută.

— Mulţumesc!

Îmi atinse uşor umărul şi mă privi cu ochii injectaţi de sânge.

— Mulţumesc pentru tot! Noapte bună tuturor!

— Cred că n-a fost deloc uşor? zise comandantul o clipă mai târziu.

— N-aş recomanda această expediţie unor pensionare ca distracţie duminicală.

— Hansen pare să creadă că-ţi datorează ceva.

— Pură imaginaţie! Nimeni nu s-ar fi putut comporta mai bine ca Hansen. Eşti norocos că ai un secund ca el.

— Asta e şi părerea mea.

Avu o ezitare, apoi continuă calm:

— Îţi promit că n-am să mai amintesc despre asta, dar ţin să-ţi prezint condoleanţele mele.

Am mulţumit cu un semn al capului, ştiind că era sincer. Ce să-i răsf id?

— Alţi şase au murit împreună cu el, comandante.

Ezită din nou.

— Trebuie să ducem cadavrele în Marea Britanie?

— Pot să mai capăt o picătură din acel whisky excelent, comandante? Mi-e teamă că ştirbim serios din provizia dumitale de alcool medical.

Îmi umplu paharul.

— Nu le vom lua cu noi. Cadavrele sunt imposibil de recunoscut. Să rămână aici!

Uşurarea lui fu vădită şi se grăbi să spună, ca să ascundă acest sentiment:

— Şi echipamentul pentru reperarea rachetelor ruseşti? A fost complet distrus?

— N-am verificat.

Va descoperi destul de repede că acest material nu existase niciodată. Cum va reacţiona când va înţelege că inventasem această poveste la Holy Loch, în faţa lui şi a amiralului Garvie? încă nu-mi puteam imagina.

Deocamdată nu mă interesa. Nimic nu mi se mai părea important. Deodată m-am simţit obosit, cumplit de obosit. M-am ridicat, mi-am luat rămas bun şi m-am îndreptat spre cabină.

* * *

Hansen se culcase şi blănurile lui zăceau acolo unde le aruncase. M-am convins că dormea, mi-am scos şi eu blănurile, le-am agăţat frumos şi am pus revolverul la locul lui în valiză. M-am întins pe cuşetă dar somnul mă ocolea. În ciuda oboselii fantastice, parcă niciodată nu avusesem mai puţin chef să dorm.

Aveam mintea chinuită de prea multe probleme. M-am ridicat, m-am îmbrăcat sumar şi m-am dus în postul central. Am rămas acolo practic tot restul nopţii, privindu-i pe cei doi tehnicieni care reparau interiorul, extrem de complicat, al maşinii de gheaţă. Am citit mesajele de felicitare care continuau să sosească; am stat de vorbă cu ofiţerul de cart şi am băut câteva ceşti de cafea. Dimineaţă, deşi nu închisesem ochii, m-am simţit aproape odihnit.

La micul dejun, toată lumea părea veselă. Întreaga lume credea că aceşti oameni făcuseră o treabă remarcabilă şi nu aveau de gând să se oprească aici. Toţi credeau că Swanson era în stare să sape o gaură în gheaţă. Dacă n-aş fi fost acolo, precum fantoma comandorului, şi-ar fi manifestat şi mai pe faţă bucuria.

— Domnilor, zise Swanson, vom servi în dimineaţa asta câteva ceşti de cafea suplimentare. Staţia Cobra ne aşteaptă. Deşi putem spera că toţi supravieţuitorii vor trăi, trebuie spus că le este teribil de frig şi se simt probabil îngrozitor. Maşina de gheaţă funcţionează de o oră. Vom coborî, o vom încerca şi, după ce vom încărca două torpile

– care cred că vor fi de ajuns –, vom face o gaură în fostul canal de lângă staţia Cobra.

După douăzeci de minute, *Delfinul* se afla la patruzeci şi cinci de metri de la suprafaţă – sau de la banchiză. După zece minute de manevre, ca să ne menţinem poziţia faţă de Cobra, fu evident că maşina de gheaţă funcţiona perfect. Comandantul îşi manifestă satisfacţia.

— Să mergem! zise el făcând un gest spre Hansen şi spre Mills, ofiţerul torpilor. Vrei să-i însoţeşti, doctore Carpenter? Poate te interesează încărcarea unor torpile.

— N-am văzut niciodată asta, am răspuns. Îţi voi urma sugestia.

Swanson ştia sau bănuia că, în afară de durerea provocată de moartea fratelui meu, eram îngrijorat şi de multe alte lucruri. Aflase, fără să mă întrebe, că petrecusem noaptea la postul central. Dorea să mă distragă, să mă destindă, măcar provizoriu... I-am urmat deci pe Hansen şi Mills. Acesta mi se părea destul de asemănător cu Raeburn, navigatorul. Aveam tendinţa să-l consider mai curând ca un gradat inferior decât un ofiţer extrem de distins aşa cum era. Semn, desigur, că îmbătrâneam.

Hansen, în faţa unui panou, studie un grup de lumini. Somnul îi făcuse mult bine. Particulele de gheaţă îi răniseră fruntea şi pometii, dar redevenise complet el însuşi. Îmi arătă panoul.

— Lămpile de siguranţă ale torpilelor, doctore Carpenter. Fiecare din aceste lumini verzi corespunde cu uşa închisă a unui tub. Şase uşi care se deschid spre mare. Ne asigurăm totdeauna cu mare grijă că aceste lumini sunt verzi. Cele de pe rândul de sus corespund uşilor exterioare.

Se uită.

— Mills! Tot e verde?

— Tot e verde.

Am mers mai departe pe coridor, am traversat sala de zi a echipajului şi am intrat în magazia de torpile din faţă. Mai fusesem acolo o dată, după plecarea noastră de la Clyde. Atunci nouă-zece oameni dormeau pe cuşetele lor. Acum aceste cuşete erau goale, dar eram aşteptaţi de cinci marinari, dintre care un ofiţer, Bowen, căruia Hansen îi spunea familiar Charlie.

— Vei vedea, îmi zise Hansen, de ce ofiţerii sunt mai bine plătiţi decât ceilalţi. În timp ce Charlie şi băieţii lui se vor adăposti în spatele a doi pereţi de abordaj, noi ne vom duce să verificăm situaţia tuburilor. Aşa e regulamentul. E nevoie de o minte rece şi nervi de oţel. O facem bucuros pentru oamenii noştri.

Bowen zâmbi şi deschise prima uşă. Am înaintat, lăsându-i pe cei cinci oameni în urmă şi am aşteptat ca uşa să fie închisă înainte de a o deschide pe a doua. Intrarăm în post, lăsând uşa deschisă, menţinută în această poziţie de o bară de fier.

— Totul e prevăzut, zise Hansen. Cele două uşi nu sunt deschise simultan decât în momentul în care încărcăm torpilele.

Verifică poziţia levierelor metalice, situate în partea din spate a tubului, şi luă un microfon:

— Gata pentru încercarea tuburilor. Levierele lăsate. Toate luminile sunt verzi?

— Sunt verzi, răspunse o voce metalică, impersonală.

— Dar ai mai verificat, am zis eu.

— Încă o verificare nu poate să facă niciun rău. Regulamentul. Bunicul meu a murit la nouăzeci şi şapte de ani şi vreau neapărat să bat acest record. Mai bine mai mult decât mai puţin. Care vor fi tuburile, George?

— III ŞI IV.

Plăcile din bronz indicau II, IV ŞI VI la babord; I, III ŞI V

la tribord. Mills îşi propunea să folosească tubul central al fiecărui rând. Luă o lanternă de pe perete şi se apropie de tubul III.

— Continuăm să înlăturăm orice risc, zise Hansen. George va deschide mai întâi robinetul de verificare al uşii din spate, ca să vadă dacă e apă în tub. N-ar trebui să găsească, dar uneori au loc infiltrări. Va deschide uşa şi, cu lanterna, se va convinge că tubul e într-adevăr gol. E în regulă, George?

— Da, e în regulă.

Mills manevră robinetul de trei ori. Nu apăru nicio picătură de apă.

— Deschid.

Manevră un levier mare din spate, deplasă în spate marea uşă circulară şi lumină interiorul tubului.

— Curat, perfect uscat!

— Foarte bine, George. La IV.

Mills zâmbi. Închise uşa tubului III şi trecu la IV. Deschise micul robinet de verificare şi exclamă:

— Oh! Oh!

— Ce-i? întrebă Hansen.

— Apă!

— Multă? Ia să vedem.

— Un firicel.

— Nu e bine? am întrebat eu.

— Se poate întâmpla.

Hansen manevră robinetul şi obţinu altă scurgere de apă.

— Uşa din faţă poate că prezintă unele imperfecţiuni şi, dacă nava coboară destul de mult, apa poate să intre sub efectul presiunii. Probabil că aşa s-a şi întâmplat. Dacă deschidem uşa la această imersie, prietene, apa ar ieşi cu viteza unui glonţ. Dar să nu riscăm.

Luă microfonul.

— Beculeţul de la uşa exterioară a tubului IV e tot verde? Avem puţină apă aici.

— Tot verde.

— Mai curge? îl întrebă Hansen pe Mills.

— Mai puţin.

— Postul central, zise Hansen în microfon. Verificaţi tabelul de echilibru.

Urmă o scurtă pauză.

— Aici, comandantul. Toate tuburile sunt indicate „goale”, şi e semnat de căpitanul Hansen şi de inginerul mecanic.

— Mulţumesc, comandante. O atestare semnată de căpitanul Hansen îmi ajunge pe deplin. Cum mai e acum?

— S-a oprit.

— Atunci, deschide.

Mills manevră levierul mare, care se deplasă câţiva centimetri apoi se blocă.

— E anormal de tare, zise el.

— Poate că voi, torpilorii, n-aţi auzit niciodată de uleiul de ungere, George. Forţează, George, forţează!

Mills spori efortul. Levierul se deplasă încă patru-cinci centimetri. George se cramponă şi apăsă cu toată forţa sa exact în momentul în care Hansen striga:

— Nu, George, stop!... Pentru Dumnezeu, opreşte-te!

Dar era prea târziu. Levierul se degajă brusc, uşa se deplasă înapoi, ca împinsă de un piston gigantic şi un torent de apă se revărsă în compartiment. Acea coloană de apă aproape orizontală avea ceva înspăimântător prin dimensiuni, putere şi viteză. Se năpusti peste locotenentul de vas Mills, deja rănit de deschiderea bruscă a uşii, şi-l aruncă cu violenţă în peretele din spate. Tânărul rămase acolo în picioare un moment, menţinut de jet, apoi alunecă moale pe podea.

— Interveniţi la balastul principal! strigă Hansen în

microfon.

Se agăţă de uşa unui tub ca să nu fie luat de apă. Dar vocea lui se auzea peste vacarmul apei.

— Interveniţi la balastul principal! Poarta exterioară a tubului IV deschisă!

Dădu drumul uşii şi înaintă clătinându-se, încercând să-şi păstreze echilibrul.

— Să ieşim de-aci, pentru Dumnezeu!

Ar fi putut să-şi economisească energia în ceea ce mă privea, încercam deja să ies, trăgându-l pe Mills sub braţ, ca să-l trec peste pragul înălţat al uşii etanşe, dar nu înaintam deloc. Echilibrul unui submarin e ceva foarte delicat. După câteva secunde, sub efectul apei pătrunse la bord, *Delfinul* se înclină puternic cu faţa în jos. A-l trage pe Mills şi a încerca să-mi păstrez echilibrul în apa care îmi ajungea deja la genunchi era ceva peste puterile mele. Dar, deodată, Hansen îl apucă pe Mills de picioare şi-l răsturnă peste prag, în spaţiul dintre cei doi pereţi de abordaj.

Hansen rămăsese de cealaltă parte. Îl auzii înjurând furios, în timp ce încerca, manevrând uşa grea, să desprindă zăvorul permanent. Din cauza înclinaţiei căpătate de *Delfin*, trebuia să apese cu toată greutatea lui în acea uşă şi, în vârtejul de apă, nu putea să-şi sprijine bine picioarele.

L-am lăsat pe Mills, am sărit peste prag, m-am aruncat asupra uşii pe care această greutate suplimentară o eliberă. Se închise imediat pe jumătate, trăgându-ne după ea şi făcându-ne să cădem în coloana care ţâşnea mai departe din tubul IV. Pe jumătate sufocaţi, am reuşit să ne ridicăm, am trecut pragul şi, apucând fiecare un tachet, am încercat să închidem uşa.

Am eşuat de două ori. Nivelul apei ajungea în acel moment la marginea de sus a pragului. Înclinaţia negativă

a submarinului creştea cu fiecare secundă, făcând închiderea din ce în ce mai dificilă. Apa începu să treacă în compartimentul intermediar.

Hansen îmi zâmbi dar avea dinţii strânşi şi ochii lui nu exprimau deloc amuzament.

— Acum ori niciodată! strigă el prin vacarmul apei.

Da, acum ori niciodată! La un semnal al lui Hansen, am apăsat cu toată puterea noastră, ţinând un tachet cu o mână şi apăsând puternic cu cealaltă.

Am închis uşa cu douăzeci de centimetri şi ne-am reluat efortul. Şi am înţeles că era încercarea decisivă.

— Poţi s-o ţii un moment? am strigat.

Hansen dădu din cap. Am pus mâinile pe tachetul din colţul cel mai de jos, m-am lăsat să cad pe podea, m-am sprijinit cu picioarele de perete şi am apăsat cu o mişcare convulsivă. Uşa se închise. Hansen strânse tachetul lui. Am făcut la fel cu al meu. Acum eram în siguranţă. Măcar pe moment.

Am blocat şi ceilalţi tacheţi şi am început să-i desfac pe cei ai uşii din spate când aceasta se deschise. Bowen şi oamenii lui, de cealaltă parte, ştiau că trebuie să ne scoată de acolo cât mai repede posibil. Imediat ce uşa se deschise, urechile începură să-mi ţiuie din cauza diferenţei de presiune. Am auzit zgomotul aerului comprimat care intra în balast. L-am săltat pe Mills pe umăr ajutat de ceilalţi. Câteva secunde mai târziu mă aflam lângă el împreună cu Hansen.

— Ce s-a întâmplat, pentru Dumnezeu? îl întrebă Bowen pe Hansen.

— Tubul IV era deschis spre mare.

— Dumnezeule!

— Blocaţi bine uşa asta.

Hansen porni în fugă de-a lungul punţii în pantă. Am aruncat o privire spre locotenentul de vas Mills – mi-a fost

de ajuns – şi am pornit după Hansen, dar fără să alerg, căci asta nu folosea nimănui.

Zgomotul aerului comprimat umplea bordul; balastul se golea cu rapiditate, *dar Delfinul* continua să se lase în picaj spre adâncimile întunecate ale Arcticii. Era imposibil să se corecteze atât de repede efectul apei intrate în postul torpilelor. Mă întrebam dacă se va reuşi. Înaintând pe culoar, ţinându-mă de rampă ca să îmi menţin echilibrul, am simţit întreg submarinul vibrând sub picioarele mele. Am înţeles de ce. Swanson pornise marile elice de bronz din partea din spate, ca să frâneze coborârea spre adâncuri.

Teama se simte şi se vede. Am simţit-o şi am văzut-o sosind în postul central al *Delfinului* în acea dimineaţă. Nimeni nu a aruncat o privire în direcţia mea. Oamenii nu aveau ochi pentru nimeni. Cu expresii de oameni hărţuiţi, toţi se uitau la acul indicatorului de imersie.

Depăşise o sută optzeci de metri. Niciunul dintre submarinele convenţionale cunoscute de mine n-ar fi putut opera la o astfel de adâncime. Nici măcar să supravieţuiască! 200 m!... Gândul la presiunea exterioară enormă pe care o suportam mi-a sporit indispoziţia. Altcineva era şi mai emoţionat decât mine: tânărul marinar care manevra cârma de imersie faţă. Articulaţiile pumnilor săi strânşi deveniseră proeminente, un muşchi i se zbătea pe obraz; dădea impresia că se afla faţă în faţă cu moartea...

— 210 m... 230... 240...

După cunoştinţa mea, niciun alt submarin nu mai coborâse atât de jos! După toate aparenţele, comandantul Swanson ştia şi el asta.

* * *

— Am stabilit un nou record, băieţi, zise el cu o voce calmă, destinsă.

Era mult prea inteligent ca să nu-i fie frică, dar, în ton, nu se simţea nicio urmă a acestui sentiment.

— Un record de imersie, după cunoştinţa mea. Care e viteza de coborâre?

— Aceeaşi!

— În curând se va schimba. Postul de torpile e probabil plin acum.

Privi manometrul, bătu în geam, ceea ce probabil că era la el un semn de agitaţie, şi comandă:

— Goliţi în mare buncărele cu motorină şi compartimentele cu apă dulce!

În ciuda tonului liniştit, ordinul lui era un ordin disperat. A te debarasa astfel de combustibil şi de apa de băut, la mii de kilometri de orice bază, putea să constituie diferenţa dintre viaţă şi moarte. Dar, deocamdată, un singur lucru era important: uşurarea navei.

— Nu mai e balast, anunţă ofiţerul de imersie cu o voce răguşită.

Swanson dădu din cap însemnând că a auzit dar nu-i răspunse.

Zgomotul aerului comprimat se redusese cu cel puţin trei sferturi şi această tăcere era înspăimântătoare, părând să indice că *Delfinul* abandona lupta. Numai motorina şi apa potabilă ne mai puteau salva, dar având în vedere viteza cu care submarinul se ducea la fund, le-am considerat insuficiente.

Hansen se afla lângă mine. Din mâna stângă îi curgea sânge. Uitându-mă mai atent, am observat că avea două degete rupte. Asta se întâmplase probabil în postul torpilelor. Hansen nu dădea nicio importanţă degetelor rupte.

Imersia sporea. Ştiam că nimic nu mai putea să

salveze *Delfinul*. Răsună o sonerie. Swanson se duse la microfon şi apăsă pe un buton.

— Aici sala maşinilor. Trebuie să încetinim. Palierele principale se încălzesc. Pot să se topească dintr-o clipă în alta.

— Menţineţi numărul de rotaţii.

Swanson reveni. Tânărul marinar de la cârma de imersie începu să murmure, mai întâi cu glas scăzut, apoi din ce în ce mai tare:

— Oh, Dumnezeule! Oh, Dumnezeule!

Swanson se apropie de el şi îi atinse umărul.

— N-ai vrea să taci, micuţule? îi zise el. Nu pot să gândesc.

Băiatul tăcu, cu faţa cenuşie, doar cu muşchii care mai tremurau.

— Cât timp poate să mai dureze asta? am întrebat, străduindu-mă să păstrez un ton banal, dar care probabil că semăna cu cel al unui broscoi astmatic.

— Cred că intrăm pe un teren necunoscut, răspunse Swanson. Peste 300 m! Dacă acest manometru funcţionează bine, am depăşit punctul de rezistenţă, punctul în care coca ar fi trebuit să se rupă. Acum suportă o presiune de milioane de tone.

Calmul său era într-adevăr impresionant. Probabil că scotociseră prin toată America ca să găsească un om ca el. Era într-adevăr omul potrivit la locul potrivit, la bordul acelui submarin supus unei experienţe fără precedent.

— Încetineşte, murmură Hansen.

— Încetineşte, repetă Swanson.

Dar nu destul de repede după părerea mea. Coca nu mai putea să reziste mult timp. Am încercat să-mi imaginez ce se va întâmpla, dar am renunţat. De fapt, n-am să ştiu niciodată. Presiunea era probabil cam de două tone pe centimetru pătrat. Vom fi striviţi mai înainte de a

înţelege ce se întâmplă cu noi.

Se vorbi din nou cu sala maşinilor. De data asta vocea era imploratoare, disperată:

— Trebuie să încetinim, comandante. Ambreiajul e roşu!

— Să vă plângeţi când o să se facă alb.

Maşinile puteau să se distrugă, dar până atunci scotea din ele tot ce se poate scoate ca să salveze *Delfinul*.

Răsună altă sonerie.

— Postul central? Aici sala de zi a echipajului. Apa începe să urce.

Vocea era răguşită, încordată. Pentru prima dată, cei din postul central îşi luară ochii de la manometrul de imersie şi se uitară spre difuzor. Coca ceda în sfârşit sub presiunea înspăimântătoare. O fisură uşoară, o fantă minusculă avea să fie punctul de plecare al strivirii definitive. Acelaşi gând trecu prin mintea tuturor.

— În ce loc? întrebă Swanson.

— La peretele tribord.

— În ce cantitate?

— O jumătate de litru. Un litru. Dar creşte! Ce trebuie să facem, comandante?

— Ce trebuie să faceţi? Curăţaţi, bineînţeles. Doar n-aţi vrea să trăiţi la bordul unei nave murdare?

Swanson închise.

— S-a oprit! S-a oprit!

Câteva cuvinte şi o rugăciune...

Mă înşelasem crezând că ochii tuturor erau întorşi spre difuzor. O privire nu se dezlipise de pe manometrul de imersie, privirea tânărului servant de la cârma de imersie faţă.

— S-a oprit! confirmă ofiţerul de imersie cu o voce puţin tremurătoare.

Nimeni nu spuse nicio vorbă. Sângele continua să

curgă din degetele rupte ale lui Hansen. Pentru prima dată am crezut că văd o picătură de sudoare pe sprâncenele lui Hansen, dar n-aş fi putut jura.

Puntea tremura din nou sub picioarele noastre, când maşinile gigantice începură să scoată *Delfinul* din acele adâncuri mortale. Aerul comprimat şuiera în continuare în buncărele de motorină şi în compartimentele cu apă potabilă. Nu mai vedeam manometrul de imersie, era mascat de ofiţerul de imersie.

Trecură nouăzeci de secunde, interminabile, în care ne aşteptam să vedem apa năpustindu-se în interior ca să-şi ia victimele. Apoi ofiţerul de imersie zise:

— Trei metri! în sus!

— Eşti sigur? întrebă Swanson.

— Pariez pe solda mea din anul ăsta.

— Încă n-am scăpat, îi atrase atenţia Swanson. Coca poate să mai reziste – cu toate că ar fi trebuit să cedeze demult. După vreo treizeci de metri, presiunea va scădea sensibil. Cred că avem o şansă din două să scăpăm. Pe urmă, situaţia se va ameliora continuu. Urcând, aerul din faţă va alunga o parte din apa aflată în postul torpilelor, ceea ce ne va uşura şi mai mult.

— Continuăm să urcăm, zise ofiţerul de imersie. Viteza de urcare se menţine aceeaşi.

Swanson se duse să studieze mişcările acului:

— Câtă apă dulce a mai rămas?

— Treizeci la sută.

— Opriţi evacuarea din compartimente. Cele două maşini în spate două treimi.

Zgomotul aerului comprimat încetă şi vibraţiile navei se reduseră aproape total.

— Aceeaşi viteză de urcare, zise ofiţerul de imersie. Imersia a scăzut cu 30 de metri.

— Opriţi evacuarea din buncărele cu motorină. În

spate o treime.

— Urcăm în continuare.

Swanson scoase din buzunar o batistă de mătase şi îşi şterse faţa şi gâtul.

— Am fost puţin îngrijorat, zise el, fără să se adreseze cuiva anume.

Se îndreptă spre un microfon şi vocea lui răsună în toată nava:

— Aici, comandantul. Acum e bine. Puteţi respira mai în voie. Totul e sub control şi ne deplasăm în sus. Dacă vă interesează, ne aflăm încă la 90 în sub recordul de imersie pentru un submarin.

Am avut impresia că ies dintre cilindrii unui laminor gigantic.

— În viaţa mea n-am fumat, dar acum o să fumez o ţigară, zise o voce. Poate să-mi dea cineva una?

— Ştiţi ce-o să fac la întoarcerea în Statele Unite? întrebă Hansen.

— Da, răspunse Swanson. O să strângi ultimii centi şi o să dai o petrecere la Groton, cea mai scumpă, cea mai grandioasă, constructorilor acestui vas. Îmi pare rău, căpitane, dar o vei face după mine... Dar ce-ai la mână?

Hansen ridică mâna stângă şi se uită la ea surprins.

— Nu credeam că m-amjulit, zise el. Probabil că de vină a fost uşa aia blestemată de la postul torpilelor. Doctore, e acolo o trusă. Vrei să mă aranjezi puţin?

— Închizând acea uşă, ai făcut o treabă nemaipomenită, John, zise Swanson cu căldură. Cred că n-a fost de loc uşor.

— Sigur că nu. Dar prietenul nostru aici de faţă ar trebui felicitat. El a închis uşa, nu eu. Şi dacă n-ar fi fost închisă...

— Sau dacă v-aş fi lăsat să încărcaţi torpilele ieri seară, când v-aţi întors, zise Swanson. Atunci ne aflam la

suprafaţă; cu toate panourile deschise, am fi fost acum morţi, la o adâncime de 2500 m.

Hansen îşi trase brusc mâna.

— Dumnezeule, am uitat! exclamă el. Nu te ocupa de mâna asta, ci de George Mills! A primit o lovitură rea de tot. Examinează-l mai întâi pe el sau încredinţează-l doctorului Benson.

I-am luat din nou mâna.

— Nu e nicio grabă. Mai întâi mâna dumitale. Mills nu mai simte absolut nimic.

— Dumnezeule mare! exclamă Hansen stupefiat. Când o să-şi recapete cunoştinţa?

— Căpitanul Mills nu-şi va mai recăpăta niciodată cunoştinţa... A murit.

— Ce? zise Hansen vârându-şi unghiile în braţul meu. Mort, spui?

— Coloana de apă din tubul IV, i-am explicat cu un ton ostenit, l-a lovit ca un tren expres, l-a aruncat în peretele din spate şi i-a strivit occipitalul ca pe o coajă de ou. Moartea a fost probabil instantanee.

— Bravul nostru George, murmură Swanson, devenind brusc foarte palid. Bietul băiat! Era prima lui misiune la bordul *Delfinului*. Şi, iată... a murit!

— Asasinat, am zis.

— Ce! exclamă Swanson strângându-mă puternic de braţ. Ce spui?

— Am spus că a fost asasinat.

Swanson se uită lung la mine, cu faţa lipsită de orice expresie, dar cu ochii parcă brusc îmbătrâniţi. Se duse să spună ceva ofiţerului de imersie, apoi se întoarse.

— Vino, zise el. Poţi să pansezi mâna căpitanului în cabina mea.

Capitolul 7

— Îţi dai seama de gravitatea afirmaţiei dumitale? zise Swanson. Aduci o acuzaţie foarte gravă...

— Să vorbim sincer, am zis cu o oarecare asprime. Nu e vorba de tribunal şi nu acuz pe nimeni. Tot ce ştiu, e că a fost comis un asasinat. Cel care a lăsat uşa tubului deschisă este direct răspunzător de moartea locotenentului de vas Mills.

— Ce vrei să spui cu „a lăsat uşa deschisă”? Cine poate să spună că a fost ceva intenţionat? E posibil să fi fost cauze naturale. Dar dacă e cum spui – şi încă nu înţeleg pentru ce – nu putem acuza pe cineva de asasinat pentru că a uitat sau a fost neglijent, sau pentru că...

— Comandante, nu voi ezita să declar că n-am mai întâlnit vreodată un ofiţer de marină mai bun ca dumneata. Dar asta nu înseamnă că eşti superior în toate domeniile. Educaţia dumitale are lacune. O uşă deschisă din cauze naturale? Care cauze?

— Ne-am lovit de gheaţă de mai multe ori, destul de puternic, răspunse lent Swanson, ceea ce a putut să provoace întredeschiderea. Noaptea trecută, de exemplu, o stalactită a putut...

— Tuburile sunt retrase, nu-i aşa? Ar fi nevoie de o stalactită cu formă foarte ciudată ca să lovească o uşă, şi n-ar face decât s-o închidă şi mai ermetic.

— Uşile sunt verificate la fiecare şedere în port. Le mai deschidem ca să facem probe de echilibru, în doc. În fiecare arsenal există rămăşiţe care plutesc, frânghii etc., care ar fi putut cu uşurinţă să fi forţat acea uşă.

— Lămpile de siguranţă le indicau pe toate închise.

— Posibil să se fi întredeschis, dar nu suficient ca să acţioneze contactul de siguranţă.

— Să se fi întredeschis! De ce crezi că a murit Mills?

Dacă ai vizitat vreodată o uzină hidroelectrică, ştii cum intră apa în turbine. O întredeschidere! Cum funcţionează uşile?

— Fie prin comandă de la distanţă, hidraulic, apăsând pe un buton, fie cu ajutorul levierelor, acţionate chiar în post.

M-am adresat lui Hansen, care stătea pe cuşetă lângă mine şi se uita cum îi puneam atele la degete.

— Aceste leviere erau în poziţia închisă? am întrebat.

— Bineînţeles. Asta verificăm totdeauna, în primul rând.

— Cineva nu te înghite, i-am spus lui Swanson, sau nu ţine la *Delfin*. Sau cineva ştia că *Delfinul* va pleca după supravieţuitorii staţiei Cobra şi asta nu-i plăcea. Nava a fost deci sabotată. Amintiţi-vă că aţi fost surprinşi că nu trebuie să corectaţi greutatea submarinului. Aveai de gând să comanzi intrarea în imersie pentru că, aşa credeai, absenţa torpilelor din tuburile din faţă ar afecta stabilitatea. Ori, surpriză, n-a fost necesară nicio corecţie.

— Te ascult, zise Swanson.

Într-adevăr, asculta foarte atent. Se încruntă auzind apa intrând în compartimentul balastului. Repetitorul manometrului de imersie indica şaizeci de metri. Swanson ordonase probabil să se ajungă la acest nivel. *Delfinul* îşi păstra o înclinaţie negativă de douăzeci şi cinci de grade.

— Corecţia nu a fost necesară pentru că unele tuburi erau deja pline cu apă. După câte ştiu, tubul III, care a fost încercat, a rămas singurul gol. Sabotorul a lăsat uşile deschise, a deconectat levierele de mână, ca să pară închise în poziţia deschisă, a deplasat câteva fire într-o cutie de joncţiune, astfel încât lămpile să rămână verzi. Pentru cineva care ştie ce trebuie făcut, asta n-a durat mai mult de câteva minute. În doi, au făcut toată treaba cât ai clipi. Pun prinsoare pe orice că, dacă vei verifica, vei găsi

levierele deconectate, firele inversate şi robineţii martori astupaţi cu ceară sau gumă de mestecat.

— Din tubul IV a ieşit un firicel de apă, interveni Hansen.

— Gumă de mestecat de calitate proastă.

— Ticălosul! zise calm Swanson. Putea să ne omoare pe toţi şi ar fi reuşit fără capacităţile excepţionale ale constructorilor şi dacă Providenţa n-ar fi fost de partea noastră.

— Nu asta era intenţia lui, i-am atras eu atenţia. Trebuia să faci o imersie de greutate înainte de a părăsi Holy Loch. Mi-ai spus mie şi cu siguranţă că ai anunţat şi echipajul.

— Într-adevăr!

— Sabotorul era deci avertizat. Ştia că aceste încercări se fac foarte aproape de suprafaţă. Verificând tuburile, apa ar fi intrat cu prea mare presiune ca să permită închiderea uşilor din spate, dar nu suficientă ca să nu aveţi timp să închideţi pereţii de abordaj şi să renunţaţi. Ce s-ar fi întâmplat? Nu mare lucru. În cel mai rău caz, v-aţi fi dus până la fund, care nu era destul de adânc ca să pună *Delfinul* în pericol. Accidentul ar fi putut fi fatal unui submarin de acum vreo zece ani, – din cauza limitărilor de aprovizionare cu aer. Dar era posibil să rămâneţi la fund luni de zile. Aţi fi eliberat geamandura telefonică, v-aţi fi istorisit povestea şi aţi fi băut cafea până când un scafandru ar fi venit să înlocuiască uşa deschisă. Aţi fi golit postul torpilelor şi aţi fi revenit la suprafaţă. Amicul nostru necunoscut şi complicii lui nu aveau intenţia să omoare pe nimeni, dar urmăreau să te întârzie. Aţi fi putut reveni la suprafaţă cu propriile mijloace, dar şefii voştri ar fi insistat să se facă o verificare într-un arsenal.

— Dar de ce să ne întârzie? întrebă Swanson cu o

expresie impasibilă.

— Nu conta pe mine pentru acest răspuns.

— Bineînţeles! Bineînţeles! Spune-mi, doctore Carpenter, bănuieşti vreun membru al echipajului?

— Chiar vrei să-ţi răspund?

— Nu, zise el suspinând. A ajunge pe fundul Arcticii nu e deloc un mijloc prea agreabil de a te sinucide. Dacă un membru al echipajului ar fi făcut asta, ar fi schimbat totul, constatând că nu ne scufundăm în apă puţin adâncă. Rămân muncitorii de la arsenalul scoţian. Totuşi au fost controlaţi cu mare grijă.

— Asta nu înseamnă nimic. Hotelurile din Moscova şi închisorile americane şi britanice sunt pline de oameni care prezintă toate garanţiile imaginabile!... Ce vei face acum, comandante? Mă refer la *Delfin*, bineînţeles.

— M-am gândit. În mod normal, ar trebui închisă uşa exterioară a tubului IV, golit postul torpilelor, apoi intrat acolo pentru a închide uşa interioară. Dar uşa exterioară nu se închide. Cum a anunţat John avaria, ofiţerul de imersie a apăsat pe butonul hidraulic ca să închidă uşa prin comanda de la distanţă. Aţi putut constata că nu s-a întâmplat nimic. Uşa e probabil blocată.

— Asta e sigur, am zis eu.

— Mă pot întoarce la canalul pe care tocmai l-am părăsit, să ies din nou la suprafaţă şi să trimit un scafandru sub gheaţă ca să vadă care e situaţia. Dar n-aş cere nimănui să-şi rişte astfel viaţa. Pot să părăsesc banchiza şi să revin în marea liberă, să ies la suprafaţă şi să execut reparaţiile. Dar ar fi un parcurs foarte lent şi foarte neconfortabil, cu *Delfinul* înclinat în acest unghi, şi am avea nevoie de câteva zile ca să ne întoarcem. Ori, unii dintre oamenii staţiei Cobra sunt într-o stare foarte proastă. Ar putea să fie prea târziu.

— Bine! am zis eu. Ai la îndemână omul de care ai

nevoie, comandante. După cum ţi-am spus cu ocazia primei noastre întâlniri, sunt specializat în salvarea echipajelor de pe submarine. Am făcut un mare număr de antrenamente de acest gen. Sunt bine instruit în materie de presiuni, ştiu cum trebuie acţionat cu ele şi care trebuie să fie propriile mele reacţii.

— Şi cum reacţionezi, doctore Carpenter?

— Cu o foarte uşoară toleranţă. Presiunile nu mă jenează aproape deloc.

— La ce te gândeşti?

— O ştii foarte bine! am zis eu agasat. Trebuie să facem o gaură în peretele de abordaj-spate, să fixăm acolo o tubulatură de aer comprimat, să deschidem uşa, să băgăm pe cineva în spaţiul îngust, să egalizăm presiunea cu cea din postul din faţă. Apoi, tacheţii uşii din faţă se vor deschide cu uşurinţă, se va intra în post, se va închide uşa din spate a tubului IV şi se va ieşi. Şi dumneata te gândeai la asta, nu-i aşa?

— Mai mult sau mai puţin. Dar nu făceai parte din planurile mele. Toţi oamenii de la bord au făcut antrenamente şi cunosc efectul presiunilor. Iar cei mai mulţi sunt mult mai tineri decât dumneata.

— Mersi! Numai că, ştii bine asta, capacitatea de a rezista la presiune nu are nicio legătură cu vârsta. În ceea ce priveşte exerciţiile de salvare, am văzut tineri, perfect clădiţi, cum cedau cuprinşi de frică. Factorii psihologici şi fiziologici se combină.

— Ştiu că e greu să te combat, zise Swanson. Dar e un punct pe care îl neglijezi. Ce-mi va spune amiralul comandant al submarinelor din Atlantic, aflând că am pus la treabă un civil, în loc de unul din oamenii noştri?

— În orice caz, ştiu ce va spune dacă nu-l vei folosi. Căpitanul de fregată Swanson va fi retrogradat la sublocotenent de marină pentru că, având la bord un

specialist încercat, din orgoliu, a refuzat să-l folosească, punând astfel în pericol viaţa oamenilor săi şi siguranţa navei.

Swanson schiţă un zâmbet. Dar scăpaserăm ca prin urechile acului, ne aflam într-o situaţie foarte delicată iar ofiţerul torpilor murise. Nu mă aşteptam să-l văd pe comandantul *Delfinului* izbucnind în hohote de râs.

— Ce zici, John? îl întrebă el pe Hansen.

— Am văzut persoane mult mai puţin calificate decât doctorul Carpenter, răspunse el. În plus, este nervos şi înclinat spre panică, ca un sac de ciment.

— Adevărat, are calităţi pe care nu le găseşti la un medic obişnuit. Ei bine, accept, zise Swanson. Dar vei fi însoţit de unul dintre oamenii mei. Bunul simţ şi onoarea vor fi astfel împăcate.

* * *

Nu a fost deloc plăcut, dar nici cumplit. Totul s-a petrecut după cum puteam să ne închipuim. Swanson a urcat partea din spate a submarinului aproape să atingă gheaţa. Presiunea în postul torpilelor a atins valoarea minimă, dar partea din faţă rămânea scufundată la treizeci de metri.

A fost făcută o gaură în peretele de abordaj din spate şi a fost fixată o tubulatură. Echipaţi cu costume de cauciuc, cu un aparat de respirat, eu şi un tânăr torpilor pe nume Murphy am intrat în compartimentul îngust. Am auzit şuierul aerului comprimat. Presiunea a crescut progresiv. Am simţit-o în plămâni şi în urechi, m-a durut în fundul ochilor şi am simţit ameţeala pe care o provoacă respirarea oxigenului pur la acea presiune. Dar eram obişnuit cu aceste fenomene, ştiam că nu se moare din asta. Tânărul Murphy ştia şi el? Era una dintre acele

împrejurări în care efectele fizice şi mentale devin intolerabile pentru majoritatea oamenilor. Însoţitorul meu nu a arătat deloc că îi e frică. Swanson îmi dăduse cel mai bun om al lui, şi nu putea să fie decât excepţional.

Am ridicat tacheţii peretelui de abordaj-faţă şi i-am rotit cu precauţie în timp ce presiunea se egaliza. În postul de torpile, apa urcase până la vreo şaizeci de centimetri deasupra pragului uşii, şi, când am întredeschis-o, apa s-a revărsat în compartimentul intermediar, în timp ce locul îi era luat de aerul şuierător. Timp de zece secunde am luptat cu disperare ca să menţinem uşa deschisă, în timp ce se stabilea echilibrul. Am trecut pragul, am aprins lanternele etanşe şi am plonjat.

Temperatura acestei ape era înjur de minus două grade Celsius. Costumele noastre erau făcute să se acţioneze cu ele în ape reci, dar şocul m-a făcut să gâfâi, în măsura în care e posibil când respiri oxigen pur sub presiune. Ne-am grăbit, căci cu cât rămâneam mai mult în aceste condiţii, cu atât perioada de decompresie era mai mare. Pe jumătate mergând, pe jumătate înotând, am reparat uşa tubului IV şi am închis-o, nu fără să fi avut timp să arunc o privire în interior. Uşa părea intactă. Corpul nefericitului Mills suportase cea mai mare parte a şocului şi o împiedicase să fie smulsă din balamale. Nu era deloc deformată şi îşi ocupa perfect locul. Am lăsat în jos levierele de închidere şi am plecat.

Am revenit în compartimentul intermediar şi am făcut semnalul convenit, bătând în perete. Aproape imediat am auzit pornind o pompă, care a început să evacueze afară apa din postul torpilelor. Nivelul a scăzut treptat şi presiunea s-a micşorat. Grad cu grad, *Delfinul* a revenit la poziţia orizontală. Când nivelul apei a coborât sub prag, am făcut un alt semnal, şi excesul de presiune a fost evacuat prin tubulatură.

Câteva minute mai târziu, pe când scoteam costumul de cauciuc, Swanson mă întrebă:

— Nicio problemă?

— Niciuna. Murphy a fost grozav.

— E cel mai bun. Mii de mulţumiri, doctore.

Apoi scăzu glasul:

— Nu cumva...

— Ştii foarte bine că am făcut-o. N-a fost ceară, nici vopsea, nici gumă de mestecat, ci lipici tare, comandante! Aşa a fost astupat robinetul de control. Lipiciul s-a potrivit perfect.

— Înţeleg, zise el.

Şi plecă.

* * *

Delfinul fremătă pe toată lungimea când torpila ieşi din tub. Tubul III, singurul de care eram siguri...

— Numără, îi zise Swanson lui Hansen. Spune-mi când trebuie să explodeze torpila şi când trebuie să auzim explozia.

Hansen stătea cu ochii pe cronograf. Secundele treceau. Vedeam buzele lui Hansen mişcându-se în tăcere.

— Acum ar trebui să atingem ţinta, zise el.

Apoi, după două-trei secunde:

— Acum ar trebui să auzim explozia.

Omul care reglase torpila îşi cunoştea bine meseria. Chiar în acel moment, simţirăm şi auzirăm vibraţia sub efectul undei de şoc. Puntea se mişcă sub picioarele noastre, dar mult mai slab decât m-aş fi aşteptat. Am suspinat uşurat şi, fără să fiu ghicitor, am ştiut că toţi oamenii de la bord au făcut la fel.

Niciodată până atunci un submarin nu se mai aflase în vecinătatea unei torpile explodând sub banchiză; nimeni

nu ştia în ce măsură stratul de gheaţă va spori puterea exploziei.

— Magnific, murmură Swanson. Sper că efectul a fost mai mare asupra banchizei decât asupra noastră. Benson, anunţă-ne imediat ce ajungem la canal.

Se duse la masa hărţilor.

— 500 m parcurşi, 500 m de parcurs, îi anunţă Raeburn.

— Opriţi tot, comandă Swanson. Ne vom prezenta cu toate precauţiile de rigoare. E posibil ca explozia să fi aruncat în mare blocuri de gheaţă de câteva tone. Nu vreau să am viteză dacă le întâlnim în mişcarea noastră ascendentă.

— Încă 300 m, zise Raeburn.

— Totul e degajat înjur, anunţă omul de la sonar.

— Gheaţă puţin groasă, zise Benson. Ah, am ajuns!... Suntem sub canal. Gheaţă subţire... 1, 50-2 m.

— 200 m, zise Raeburn. Se potriveşte!

Urcam lent. La ordinele lui Swanson, elicele ne ajutară de două-trei ori.

— 50 m, anunţă Raeburn.

— Grosimea gheţii?

— Nicio schimbare. Înjur de 1, 50 m.

— Viteza?

— Un nod.

— Poziţia?

— Exact 1.000 m. Trecem exact sub zona exploziei.

— Şi nimic la maşina de gheaţă? Nimic?

— Nimic.

Benson dădu din umeri uitându-se la Swanson. Acesta veni să vadă peniţa care trasa linii verticale.

— În orice caz, e ciudat, murmură el. 350 kg de explozibil de foarte mare putere în această masă! Probabil că gheaţa e deosebit de groasă în această regiune. Vom

urca la 30 m şi vom face câteva treceri. Porniţi reflectoarele şi TV-ul.

Această manevră nu duse la nimic. Apa era complet opacă. Reflectoarele şi camera de luat vederi se dovediră inutile. Maşina de gheaţă înregistra cu încăpăţânare 1-2 metri – imposibil să se obţină mai multă precizie.

— Ei bine, zise Hansen, n-avem ce face. Ne retragem pentru o nouă încercare?

— Nu ştiu, răspunse Swanson gânditor. Şi dacă am încerca să străpungem cu o lovitură de umăr?...

— Cu o lovitură de umăr? zise Hansen la fel de surprins ca şi mine. Ce lovitură de umăr ar trebui ca să ridice 1, 5 m de gheaţă?

— Nu ştiu exact. Până aici, totdeauna am pornit de la ipoteze gratuite. Nu e un mod sănătos de a acţiona. Am presupus că, dacă torpila nu face gheaţa bucăţele, va face cel puţin o gaură în ea. Lucrurile nu s-au petrecut însă aşa. Poate că presiunea, repartizată pe o suprafaţă mare, a ridicat pur şi simplu gheaţa, rupând-o în bucăţi enorme care şi-au reluat imediat locul originar, cu fisuri în jurul secţionărilor izolate. Fisuri atât de înguste încât maşina de gheaţă nu le poate înregistra, chiar şi la viteza noastră foarte mică. Raeburn, care e poziţia noastră?

— Tot în centrul zonei de explozie, comandante.

— Haide să urcăm aproape de atingerea gheţii.

Nu fu nevoie să ceară o mare precauţie. Ofiţerul de imersie urcă nava ca pe un fulg până în momentul în care am simţit un mic şoc.

— Rămâneţi aşa, zise Swanson.

Privi ecranul televizorului, dar apa era atât de opacă încât nu se vedea decât baza pavilionului. Îi făcu semn ofiţerului de imersie.

— Urcă... în forţă!

Aerul comprimat şuieră în balast. Secundele treceau;

nimic nu mişca. Deodată, Delfinulfremătă, în contact cu ceva foarte greu şi foarte compact. Un moment de oprire, apoi văzurăm marginea unui segment gigantic alunecând pe ecranul televizorului.

— Ah, am marcat un punct! zise Swanson. Am atins, se pare o fisură dintre două blocuri de gheaţă, aproape exact în centru. Imersia?

— 14 m.

— 4, 50 în afară. Cred că nu putem să ridicăm sutele de tone care apasă pe restul navei. Avem destulă flotabilitate pozitivă?

— Tot ce putem avea.

— Bine. Să ne oprim aici. Timonier, du-te să vezi cum e timpul acolo sus.

Nu am aşteptat rezultatul. Mă interesa, dar am dat buzna în cabină unde, în absenţa lui Hansen, am luat revolverul pe care, de data asta, nu l-am mai pus în tocul lui, ci în buzunarul exterior al pantalonilor de karibu. În felul ăsta l-aş fi scos mai uşor.

* * *

Era exact ora prânzului când am escaladat pasarela şi mi-am dat drumul să alunec de-a lungul unei frânghii, lângă o bucată de gheaţă care aproape că atingea vârful pavilionului. Lumina era asemănătoare cu cea a crepusculului iarna, când cerul e plin de nori cenuşii. Era la fel de frig, dar timpul se ameliorase. Vântul nu mai depăşea 30 km/h; particulele de gheaţă nu se ridicau mai sus de cincizeci de centimetri deasupra banchizei. Nu mai era nevoie să-ţi protejezi ochii, ceea ce constituia o schimbare foarte plăcută.

Eram unsprezece: eu, comandantul Swanson în persoană, doctorul Benson, opt marinari, dintre care patru

duceau brancarde.

Cele 350 de kilograme de explozibil de foarte mare putere nu făcuseră prea multe pagube gheţii. Pe o suprafaţă de vreo şaizeci de metri pătraţi, gheaţa se crăpase în fragmente mari, cu dimensiuni ciudat de uniforme. Aceste fragmente, aproape hexagonale, recăzuseră la loc, atât de exact încât de cele mai multe ori nu puteai să bagi mâna în fisuri. Multe dintre ele începeau să se sudeze la loc.

Ăsta părea un rezultat destul de modest pentru ditamai torpila. Totuşi, deşi efortul fusese îndreptat mai ales în jos, el ridicase şi fracturase o bucată de banchiză care poate cântărea cinci mii de tone. Deci nu era neglijabil, şi cu siguranţă că avusesem noroc să realizăm asta.

Ne deplasam pe lângă marginea estică a canalului. Am urcat pe gheaţă şi ne-am orientat folosindu-ne de reflector al cărui fascicul urca spre cerul tulbure ca un deget ridicat în sus. De data asta nu ne puteam rătăci. Vântul se potolise şi nu mai eram jenaţi de particulele ascuţite, semnalul fiind vizibil până la 15 km.

De altfel, am zărit imediat ţinta: staţia polară Cobra. Trei barăci, dintre care una puternic avariată de foc, şi scheletul altor cinci – un tablou plin de dezolare...

* * *

— Deci asta e! îmi zise Swanson la ureche. Ce-a mai rămas!... Am venit de foarte departe ca s-o văd!

— A fost gata să ajungi şi mai departe fără să vezi nimic, am răspuns eu. Adică, pe fundul Arcticii... Nu e prea frumos, nu?

Swanson dădu încet din cap. Mai aveam de parcurs doar vreo sută de metri. M-am îndreptat spre cea mai

apropiată baracă intactă, am deschis uşa şi am intrat.

Era doar cu puţin mai cald decât prima dată când fusesem acolo, dar frigul se menţinea foarte intens. Numai Zabriński şi Rawlings nu dormeau. Înăuntru stăruia un miros de combustibil ars, de dezinfectant, de tinctură de iod, de morfină; iar un iz special emana dintr-un fel de tocană, cu aspect deosebit de respingător, aflată pe sobă într-o cratiţă în care mesteca Rawlings.

— Ia te uită, aţi apărut! zise Rawlings, de parcă ar fi fost vorba de vecinul care venea să împrumute maşina de tuns iarbă. Aţi picat la ţanc! Ora mesei, comandante!... Pui de Maryland, nu-i rău deloc!

— Deocamdată, nu, mulţumesc, răspunse politicos Swanson, îmi pare rău pentru glezna lui Zabriński. Cum se simte?

— Foarte bine, comandante, foarte bine. Medicul de-aici, doctorul Jolly, mi-a făcut un ghips. Dar dumneata, doctore Carpenter, ai avut mult de pătimit noaptea trecută?

— Da, zise Swanson, doctorul Carpenter a avut mult de pătimit noaptea trecută. Şi de atunci am avut cu toţii necazuri mari. Dar vom mai vorbi despre asta. Aduceţi brancarda. Mai întâi tu, Zabriński. Iar tu, Rawlings, nu mai e cazul să faci pe micul bucătar. *Delfinul* se află la mai puţin de două sute de metri de-aici. Peste o jumătate de oră veţi fi toţi la bord.

Am auzit zgomot în spatele meu. Doctorul Jolly îl ajuta pe căpitanul Folsom să se ridice. Acesta părea într-o stare şi mai rea ca în ajun. Am făcut prezentările:

— Căpitanul Folsom. Doctorul Jolly. Căpitanul de fregată Swanson, comandantul *Delfinului*. Doctorul Benson.

— Doctorul Benson, zici, bătrâne? spuse Jolly. Hotărât lucru, în regiunea asta va deveni al naibii de greu, pentru

un medic să-şi câştige friptana! Şi un căpitan de fregată!... Ne pare bine că vă vedem, oameni curajoşi!

— Te înţeleg, zise Swanson zâmbind.

Se uită la oamenii întinşi pe podea; oameni pe care i-ai fi putut crede morţi, fără condensul de la respiraţia lor. Şi zâmbetul îi pieri.

— Nu pot să spun cât de rău îmi pare, îi zise el lui Folsom. A fost un lucru cumplit.

Folsom deveni parcă mai rigid şi spuse ceva ce nu înţeleserăm. Faţa lui arsă era acum înconjurată de bandaje, dar asta nu părea să-i fi făcut prea mult bine. Din cauza obrajilor distruşi şi a gurii paralizate, cuvintele pe care le pronunţa nu erau inteligibile. Cea mai bună parte a feţei era ridată, deformată, ochiul aproape complet închis. Nu era vorba de reacţia neuro-musculară cauzată de arsurile obrazului drept. Era clar că omul acela suferea cumplit.

— Nu mai e morfină? l-am întrebat pe Jolly.

Mi-am zis că-i lăsasem o cantitate mai mult decât suficientă.

— Nu. Am folosit-o pe toată, răspunse el cu un ton ostenit. Toată.

— Doctorul Jolly a muncit toată noaptea, zise calm Zabriński. Opt ore. El, Rawlings şi Kinnaird. Nu s-au oprit nici măcar o clipă.

Benson îşi deschise trusa. Văzându-l, Jolly zâmbi uşurat. Se afla într-o stare mai rea decât în ajun. Muncise opt ore şi îşi făcuse timp să-i pună ghips şi lui Zabriński. Un medic bun, conştiincios, devotat. Avea dreptul să se destindă, pentru că acum avea acolo doi confraţi.

Îl ajută pe Folsom să se aşeze, cu ajutorul meu, apoi se aşează şi el pe podea, cu spatele sprijinit de perete.

— Îmi pare rău, zise el schiţând un zâmbet. Nu sunt deloc o gazdă bună.

— Lasă-ne pe noi, zise cu calm Swanson. Nu ducem lipsă de ajutoare. Ah! încă un lucru... Toţi aceşti oameni sunt transportabili?

— Nu ştiu, răspunse Jolly trecându-şi un braţ peste ochii injectaţi de sânge şi murdari. Nu mai ştiu. Starea unora s-a agravat mult în cursul nopţii trecute. Din cauza frigului. Cei doi de colo. Cred că e vorba de pneumonie. Ceva care se vindecă în câteva zile în condiţii normale, dar care aici riscă să fie fatal. Da, frigul!... Nouăzeci la sută din energie nu serveşte pentru lupta împotriva bolii şi a infecţiei, ci pur şi simplu pentru a produce destulă căldură ca să menţină viaţa.

— Nu-ţi face griji, zise Swanson. Poate că ideea de a-i avea pe toţi la bord într-o jumătate de oră n-a fost corectă. Care vor fi primii, doctore Benson?

Se adresa doctorului Benson, nu doctorului Carpenter! Evident, era medicul lui!... O anume răceală se manifestase în atitudinea lui faţă de mine, şi nu era deloc nevoie să-mi omor creierii ca să ghicesc motivul acestei schimbări.

— Zabriński, doctorul Jolly, căpitanul Folsom şi acest om de-aici, răspunse imediat Benson.

— Kinnaird, operator radio, se prezentă respectivul. Pot să merg.

— Nu discuta, zise cu severitate Swanson. Rawlings, încetează cu mestecatul în porcăria aia şi ridică-te. Îi vei însoţi. Cât timp îţi trebuie ca să instalaţi un cablu de la bord care să alimenteze aici două radiatoare electrice puternice şi câteva lămpi?

— Singur?

— Cu tot ajutorul care-ţi trebuie.

— Atunci doar un sfert de oră. Aş putea să montez şi un telefon, comandante.

— Ar fi util. Când se vor întoarce brancardierii, să

aducă cuverturi, cearşafuri şi apă caldă. Înfăşuraţi sticlele cu apă caldă în cuverturi. Mai e ceva, doctore Benson?

— Deocamdată nu, comandante.

— Bine. Plecaţi.

Rawlings scoase lingura din cratiţă, gustă, îşi plesni limba şi dădu din cap cu tristeţe.

— Păcat! zise el cu un ton lugubru. Mare păcat!

Dintre cei opt oameni întinşi pe podea, patru erau conştienţi: Hewson, conducătorul de tractor, Naseby, bucătarul, şi alţii doi care se prezentară ca fiind gemenii Harrington şi care chiar semănau uimitor. Chiar fuseseră arşi şi degeraţi în aceleaşi locuri. Ceilalţi patru dormeau sau erau în comă. Eu şi Benson i-am examinat cu stetoscopul şi le-am luat temperatura. Benson, mult mai atent decât mine, căuta cazurile de pneumonie.

Comandantul Swanson se uita gânditor la baracă, aruncând uneori o privire ciudată în direcţia mea. Din când în când agita braţele ca să întreţină circulaţia. Blănurile lui nu erau la fel de bune ca ale mele, iar locul acela semăna cu un frigider, în ciuda sobei.

Am examinat un prim om lungit pe o parte, în colţul drept cel mai depărtat al barăcii. A deschis pe jumătate pleoapele, arătând doar partea de jos a pupilei, sub fruntea ca de marmură.

— Cine e? am întrebat.

— Grant. John Grant, răspunse Hewson. Operator radio. Mâna dreaptă a lui Kinnaird. Cum îi merge?

— A murit deja.

— A murit? Eşti sigur? izbucni Swanson.

M-am limitat să-i arunc o privire foarte profesională. Se duse lângă Benson.

— Sunt unii care nu pot fi transportaţi?

— Cred că aceştia doi, răspunse Benson.

Nu remarcase privirea pe care mi-o aruncase

Swanson, de aceea îmi întinse stetoscopul. După un minut i l-am dat înapoi aprobând.

— Arsuri de gradul trei, îi zise el lui Swanson. Cel puţin din ce putem vedea. Temperaturi foarte ridicate, puls foarte slab şi neregulat.

— Vor fi mai bine la bordul *Delfinului.*

— Îi vei ucide transportându-i, am zis. Chiar dacă îi înfăşori bine ca să-i duci pe submarin, căţăratul în vârful pavilionului şi coborâtul în interior îi va termina mai mult ca sigur.

— Nu putem sta aici la nesfârşit, zise Swanson. Îmi asum responsabilitatea acestei transportări.

— Îmi pare rău, comandante, interveni Benson. Dar sunt de acord cu doctorul Carpenter.

Swanson dădu din umeri şi nu mai zise nimic. Puţin după aceea, brancardierii se întoarseră, însoţiţi de Rawlings şi de trei marinari, care aduceau cabluri, radiatoare, lămpi şi un telefon. Totul fu instalat în câteva minute. Rawlings roti manivela telefonului său portabil. Funcţionă imediat.

Hewson, Naseby şi gemenii Harrington au plecat pe brancarde. După plecarea lor, am luat lampa Coleman.

— Nu mai aveţi nevoie de ea, am zis. Mă întorc repede.

— Unde te duci? întrebă Swanson cu o voce calmă.

— Să arunc o privire. Nu va dura mult.

Ezită, apoi se dădu la o parte. Am ieşit, am dat colţul barăcii şi m-am oprit. Am auzit telefonul sunând. Bineînţeles, n-am auzit ce se vorbea; dar bănuiam.

Lampa Coleman tremură din cauza vântului, dar nu se stinse. Sticla rezistă şi şocului particulelor de gheaţă. Probabil că fusese aleasă o sticlă specială pentru acest gen de expediţii.

M-am apropiat de singura baracă întreagă din şirul

sudic. Nicio urmă de incendiu în exterior. Depozitul de combustibil se afla probabil alături, în acelaşi şir şi la vest, în bătaia vântului, ceea ce explica distrugerea celorlalte barăci.

Deformarea şarpantei confirma această ipoteză. Acolo fusese focarul incendiului.

Lângă baracă era o poiată, foarte solid construită: lată de doi metri, înaltă de doi şi lungă de doi metri şi jumătate. Uşa se deschise cu uşurinţă. O podea de scândură, pereţi şi tavan de aluminiu; la interior şi la exterior erau fixate radiatoare mari şi negre. De la ele plecau fire, şi nu era nevoie de mintea lui Einstein ca să înţelegi că duceau la localul, acum distrus, al generatoarelor. În momentul în care staţia funcţiona, acea poiată se menţinea cu siguranţă caldă zi şi noapte. Tractorul, care ocupa aproape întreg spaţiul, trebuia să fie constant în stare de funcţionare. Am închis uşa şi m-am întors la baracă.

Era plină de mese metalice, de bancuri, de maşini şi de toate aparatele concepute pentru a înregistra şi a interpreta cel mai mic aspect al climatului arctic. Nu cunoşteam destinaţia exactă a majorităţii aparatelor de-acolo şi nici nu mă interesa. Mă aflam în biroul meteorologic, asta îmi era de ajuns. Am examinat repede locul, dar cu atenţie, şi nu am descoperit nimic anormal. Într-un colţ, pe o ladă de ambalaj, se afla un emiţător radio cu căşti. Lângă el, într-o cutie din lemn rezistent, cincisprezece pile Nife, montate în serie. Pe un perete era agăţată o lampă de doi volţi pentru verificări. Am folosit-o ca să ating polii bateriei. Lampa nici măcar nu se înroşi. Am luat un fir de cupru şi am încercat să provoc un scurtcircuit. Nu a ieşit nici cea mai mică scânteie. Deci Kinnaird nu minţea declarând că bateria era complet descărcată. De altfel nu mă gândisem nicio secundă că ar

fi minţit în această privinţă.

M-am îndreptat spre ultima baracă, cea în care se aflau rămăşiţele carbonizate ale celor şapte victime ale incendiului. Mirosul părea şi mai îngrozitor. M-am oprit cât mai aproape de uşă, mi-am scos mănuşile, am pus lampa pe o masă, am luat lanterna şi m-am lăsat în genunchi lângă primul cadavru.

Trecură zece minute, sporindu-mi dorinţa de a fugi din acel loc. Există lucruri pe care medicii, chiar şi patologii cei mai oţeliţi, evită să le atingă, în măsura posibilului. Mai întâi cadavrele care au stat prea mult în mare, cele care s-au aflat în vecinătatea unei explozii submarine şi cadavrele celor care au ars literalmente de vii. Începeam să mă simt puternic incomodat, dar nu puteam să plec mai înainte de a fi terminat ceea ce venisem să fac.

Uşa se deschise. M-am întors şi l-am văzut intrând pe comandantul Swanson. Mă aşteptam să vină chiar mai repede. Era însoţit de locotenentul de marină Hansen, cu mâna înfăşurată într-un bandaj gros de lână. Telefonul avusese drept scop chemarea unor ajutoare suplimentare. Swanson stinse lanterna, îşi ridică ochelarii de zăpadă şi îşi lăsă în jos masca. Spectacolul din faţa lui îl făcu să mijească ochii şi să strâmbe din nas. Pe faţa lui se zugrăvi un dezgust involuntar şi se albi brusc. Eu şi Hansen îi spusesem la ce trebuia să se aştepte, dar nu-şi putuse imagina aşa ceva. O clipă am crezut că i se va face rău, dar obrajii îşi recăpătară puţin din culoare.

— Doctore Carpenter, zise el, cu o voce în care doar un fel de asprime părea să sublinieze dorinţa de a lua un ton oficial, doresc să te întorci imediat la bord, unde îţi cer să nu-ţi mai părăseşti cabina. Aş prefera să faci acest lucru de bunăvoie, însoţit de căpitanul Hansen aici de faţă. Aş vrea să evit orice scandal. Cred că şi dumneata la fel. Altfel, Rawlings şi Murphy sunt la uşă, gata să se ocupe de

dumneata.

— Nişte vorbe foarte ostile, comandante! am zis. Rawlings şi Murphy cred că tremură de frig afară!

Am băgat mâna în buzunarul în care aveam revolverul şi m-am uitat calm la comandant.

— Te-a lovit cumva congestia cerebrală?

Swanson îi aruncă o privire lui Hansen arătând spre uşă. Hansen se opri auzind întrebarea pe care o puneam.

— Suntem în plin arbitrar, nu-i aşa? N-am dreptul nici măcar la o explicaţie?

Hansen păru foarte jenat. Era clar că treaba nu-i plăcea deloc. Probabil că tot aşa simţea şi Swanson, dar el făcea ceea ce credea că trebuie să facă, fără să ia în seamă sentimentele.

— Eşti prea inteligent ca să ai nevoie de o explicaţie. Când ai sosit la bordul *Delfinului*, la Holy Loch, amiralul Garvie şi eu însumi am avut mari bănuieli în privinţa dumitale. Ai pretins că eşti un specialist în condiţiile Arcticii şi că ai ajutat la instalarea acestei staţii. Motivul nepărându-mi-se suficient ca să te iau cu mine în misiune, ai declarat că această staţie constituia un post de observare avansat împotriva rachetelor. Şi, deşi amiralul Garvie n-a auzit niciodată de un astfel de dispozitiv, am acceptat povestea asta. Unde sunt stâlpii mari ai radarului, antena circulară enormă, calculatoarele electronice?... Şi-au pierdut realitatea, nu?... Au fost doar nişte produse imaginare!... Nimic din toate astea n-a existat vreodată. Eşti vârât până-n gât în vreo treabă sinistră, prietene! Despre ce e vorba? Deocamdată nu ştiu, şi nici nu-mi pasă. Pe mine mă interesează siguranţa navei mele, a echipajului şi repatrierea supravieţuitorilor staţiei Cobra. Şi pentru asta nu vreau să risc nimic.

— Dorinţele Amiralităţii britanice, ordinele propriei direcţii de operaţiuni-submarine nu înseamnă nimic pentru

dumneata?

— Încep să-mi pun întrebări despre modul în care ai putut obţine aceste ordine. Eşti mult prea misterios pentru mine, doctore Carpenter... Şi eşti un mincinos patentat.

— Cuvintele astea sunt foarte dure, comandante!

— Sunetul reflectă uneori realitatea... Eşti dispus să ne urmezi?

— Îmi pare rău, dar încă nu mi-am terminat treaba aici.

— Înţeleg. John...

— Văd că îţi datorez o explicaţie. Eşti pregătit s-o asculţi?

— Altă scornească?... Nu.

— Iar eu nu sunt dispus să plec. Ne aflăm într-un impas.

Swanson se uită la Hansen care făcu o mişcare spre uşă.

— Dacă eşti prea încăpăţânat ca să mă asculţi, cheamă-ţi acoliţii, am zis. E o şansă că avem aici trei medici calificaţi.

— Ce vrei să spui?

— Asta.

Pistoalele arată foarte diferit. Unele par relativ inofensive, altele sunt urâte, altele ameninţătoare. În mâna mea, arma arăta pervers. Lumina lămpii Coleman dădea metalului un aspect agresiv şi sinistru. Era într-adevăr o armă capabilă să provoace teama.

— N-ai s-o foloseşti, zise Swanson.

— M-am săturat să vorbesc, să cer să fiu ascultat. Cheamă întăriri, prietene.

— Glumeşti, domnule! exclamă Hansen. N-ai îndrăzni.

— Atâtea lucruri sunt în joc pentru mine, încât n-am să ezit. Dar convingeţi-vă singuri! Nu fiţi laşi. Nu vă ascundeţi în spatele marinarilor voştri. Nu le ordonaţi

altora să moară în locul vostru.

Am tras piedica.

— Veniţi să mi-l luaţi chiar voi.

— Rămâi unde eşti, John, zise tăios Swanson. Vorbeşte serios. Presupun că ai un întreg arsenal în valiză?

— Exact! Carabine automate, tunuri navale cu calibru de 125 mm, o întreagă gamă distrugătoare. Chiar şi un tun mai mic, pentru situaţii obişnuite. Vreţi să mă ascultaţi?

— Vorbeşte.

— Trimiteţi-i de-aici pe Rawlings şi pe Murphy. Nu vreau să ştie şi ei. De altfel, cred că mor de frig.

Swanson încuviinţă. Hansen se duse la uşă, o deschise, spuse câteva cuvinte şi reveni. Am pus pistolul pe o masă, am luat lanterna şi m-am depărtat câţiva paşi.

— Veniţi să vedeţi, am zis.

Trecură pe lângă masa pe care se afla revolverul, dar nici măcar nu-l priviră. M-am oprit în faţa uneia dintre formele hidoase întinse pe sol. Swanson se apropie şi se uită. Se albise din nou la faţă şi din gât i se auzea un fel de bârâit.

— Acest inel, acest inel de aur... începu el.

Apoi se opri.

— Cel puţin în privinţa asta n-am minţit.

— Nu. Nu, n-ai minţit. Nu... nu ştiu ce să spun. Sunt îngrozitor de...

— N-are importanţă! Priveşte aici! La ceafă.

— Ceafa, murmură Swanson. E ruptă.

— Aşa crezi?

— Probabil că a căzut ceva greu, o grindă...

— Ai văzut barăcile. N-au grinzi. Îi lipsesc trei centimetri din vertebră. Dacă asta ar fi fost făcută de ceva greu, bucata ruptă ar fi rămas în gât. Nu-i nimic. Asta înseamnă că a fost dusă, prin faţă, pe la baza esofagului. Glonţul a ieşit prin ceafă. Un glonţ cu cap moale – după

cum indică mărimea găurii – tras de o armă puternică. Un Colt 38, un Luger sau un Mauser.

— Dumnezeule mare!

Pentru prima dată, Swanson părea profund emoţionat. Se uită la lucrul acela de pe podea, apoi ridică ochii spre mine.

— Asasinat?... Vrei să spui că a fost asasinat?

— Cine a făcut asta? izbucni Hansen cu o voce răguşită. Cine, spune-ne... Şi, mai ales, pentru ce?

— Nu ştiu.

— Acum ai descoperit această crimă? întrebă cu o privire ciudată.

— Nu. Am descoperit-o noaptea trecută”.

— Noaptea trecută, repetă el lent, apăsând pe fiecare cuvânt. Şi, în tot acest timp, la bord, n-ai spus... N-ai arătat nimic... Dumnezeule, Carpenter, nu eşti om!

— Cu siguranţă!... Vedeţi revolverul ăsta? Face mult zgomot, dar când mă voi folosi de el ca să-l ucid pe autorul acestui asasinat, nici măcar n-am să clipesc.

Swanson încerca să-şi recapete calmul. Se uită la revolver, apoi la mine, apoi din nou la armă.

— Nu poate fi vorba de răzbunare personală, Carpenter. Nimeni nu se poate substitui legii.

— Mă faci să râd! Şi nu e locul potrivit... Dar mai vreau să-ţi arăt ceva. Ceva ce-am descoperit acum, nu noaptea trecută. Examinează-l, te rog, pe celălalt om.

— Prefer să mă abţin. Spune-ne aşa.

— Poţi să vezi de unde te afli. Capul. L-am curăţat. O mică gaură în mijlocul frunţii, uşor spre dreapta. Gaură de ieşire mai largă în spate şi în creştetul capului. Aceeaşi armă... Acelaşi ucigaş.

Niciunul nu vorbi. Erau prea emoţionaţi, prea zguduiţi ca să poată pronunţa vreun cuvânt.

— Glonţul a parcurs un drum ciudat, am continuat eu.

Clar îndreptat în sus. Ca şi cum cel care a tras era culcat sau stătea pe scaun, iar victima în picioare în faţa lui.

— Două asasinate! zise Swanson, care părea că nu mă mai aude. Asta e treaba autorităţilor, a poliţiei...

— Bineînţeles! Poliţia! Telefonează la comisariat şi spune-le să trimită câţiva agenţi.

— Asta nu ne priveşte, insistă Swanson. În calitate de comandant al unei nave americane, însărcinat cu o misiune deosebită, trebuie, înainte de orice, să duc nava şi pe supravieţuitorii staţiei Cobra în Scoţia.

— Fără a compromite siguranţa navei... Prezenţa la bord a unui asasin nu ţi se pare că o pune în pericol?

— Nu ştim dacă e... sau dacă va fi la bord.

— Ştii foarte bine că va fi. Ştii la fel de bine ca şi mine de ce a izbucnit incendiul, şi că n-a fost un accident. Singurul element nepremeditat a fost amploarea pe care a luat-o incendiul. Incendiatorul avea împotriva lui condiţiile meteorologice, dar, presupun, nu a avut de ales. Nu putea să şteargă urmele crimei decât dând incendiului o amploare suficient de mare. Şi, dacă n-aş fi fost eu, ar fi reuşit. Dacă n-aş fi fost convins, înainte de plecare, că a avut loc un act criminal... Totuşi, a avut mare grijă să nu se distrugă pe el. Fie că-ţi place sau nu, comandante, ai la bord un asasin.

— Dar toţi aceşti oameni au fost arşi! Unii foarte grav...

— La ce te-ai fi aşteptat? Dacă acest X ar fi scăpat fără nimic, fără măcar o arsură de ţigară, ar fi fost ca şi cum ar fi strigat în gura mare că el a dat foc şi că apoi a stat prudent de-o parte. Ca să nu facă discordanţă, trebuia să fie şi el ars.

— Nu te mai înţeleg, zise Hansen. Cum s-ar fi putut gândi că cineva va avea unele bănuieli şi se va începe o anchetă?

— Ca şi comandantul, ai face bine să nu te amesteci în nicio acţiune poliţistă, am răspuns. Cei care se ocupă de acest caz sunt specialişti de primă mână, cu contacte extrem de dezvoltate, făcând parte dintr-o organizaţie criminală ale cărei tentacule sunt destul de lungi ca să saboteze submarinul la Holy Loch. Nu ştiu de ce-au făcut asta. Contează faptul că specialiştii de acest fel nu riscă niciodată. Acţionează totdeauna în ipoteza că pot să fie descoperiţi şi îşi iau toate măsurile de precauţie imaginabile, în toate eventualităţile. În plus, în mijlocul incendiului – încă nu ştim cum a fost – asasinul trebuie să fi intervenit ca să salveze oamenii înconjuraţi de flăcări. Orice altă atitudine ar fi părut inexplicabilă. Astfel a fost ars.

— Dumnezeule! zise Swanson ai cărui dinţi clănţăneau fără să pară că-şi dă seama. Ce întâmplare îngrozitoare!

— Nu-i aşa?... Şi regulamentul nu prevede astfel de cazuri.

— Ce-o să facem?

— Cheamă poliţia. Adică pe mine.

— Ce vrei să spui?

— Ce-am spus. Am mai multă autoritate, mai multă susţinere oficială, mai multe puteri şi mai multă libertate de acţiune decât oricare poliţist. Trebuie să crezi asta pentru că e purul adevăr.

— Încep să cred că da, zise Swanson gânditor. De douăzeci şi patru de ore mă gândesc foarte mult la dumneata. Mi-am zis că greşesc, chiar cu zece minute înainte de acţiunea de adineauri. Cine eşti?... Un poliţist?... Un detectiv?

— Un ofiţer de marină din Serviciul de Informaţii. Am în valiză actele de identitate, pe care am voie să le arăt în caz de urgenţă.

Aveam o întreagă colecţie de astfel de acte, dar asta nu i-am mai spus-o lui Swanson.

— Cred că ne aflăm într-un astfel de caz.

— Dar... eşti medic?

— Bineînţeles. Medic de marină, pe lângă toate celelalte. Specialitatea mea este descoperirea sabotajelor în cadrul forţelor armate ale Regatului Unit. Acoperirea de doctor legist se potriveşte cum nu se poate mai bine pentru acest gen de muncă. Atribuţiile mele sunt foarte vagi. Am puterea de a interveni în toate colţurile, în toate situaţiile, să vorbesc cu tot felul de oameni, prezentându-mă ca psiholog care face cercetări, ceea ce i-ar fi imposibil unui ofiţer obişnuit.

Urmă o tăcere destul de lungă, apoi Swanson murmură cu un ton amar:

— Ar fi trebuit să ne spui toate astea mai înainte.

— Aş fi putut. Dar de ce-aş fi făcut-o? Nu aveam chef să mă lovesc tot timpul de amatori. Întrebaţi pe orice poliţist. În acest domeniu, detectivii improvizaţi sunt lucrul cel mai periculos. În plus, nu puteam avea încredere, căci, înainte de a începe să te îngrijorezi în privinţa mea, puteam să mă tem că mă vei trăda, nu deliberat, ci din greşeală. Astăzi nu mai am de ales. Trebuie să-ţi spun care sunt puterile mele şi să accept consecinţele acestor dezvăluiri. De ce nu te-ai conformat pur şi simplu ordinelor comandantului Operaţiunilor Navale?

— Ordine? întrebă Hansen. Ce ordine?

— E adevărat că Washingtonul a cerut să i se dea mână liberă doctorului Carpenter, practic în toate privinţele. Înţelege-mă, Carpenter. Nu-mi place să acţionez în beznă şi sunt de felul meu bănuitor. Ai venit la bord în condiţii foarte echivoce. Ştiai multe lucruri despre submarine. Te arătai foarte evaziv. Aveai pregătită această teorie a sabotajului. Bănuielile mi-au venit cât se

poate de natural. N-ai fi făcut la fel?

— Presupun că da. Nu ştiu. Eu ascult de ordinele mele.

— Şi care sunt, în această situaţie?

— Să lămuresc complet acest caz. Acum pot să-ţi spun. Şi vei înţelege de ce comandantul Operaţiunilor Navale dorea atât de mult să-mi acorzi tot ajutorul posibil.

— Putem să credem asta? întrebă Swanson.

— Puteţi. Nu tot ce v-am spus la Holy Loch era fals. Doar am brodat puţin, ca să fiu sigur că mă veţi lua. Aici exista într-adevăr un aparat cu totul deosebit, o minune electronică şi care servea la înregistrarea numărătorii inverse, cu ocazia lansărilor rachetelor sovietice, şi reperarea poziţiei lor în modul cel mai precis. Maşina se afla în una dintre barăcile distruse – a doua, pornind de la vest, în şirul sudic. Un balon captiv enorm se ridica la 9.000 m în aer, zi şi noapte, dar fără să fie legat la un emiţător radio. Nu era decât o antenă de ascultare. În treacăt fie spus, am găsit explicaţia faptului că benzina pare să fi fost proiectată pe o suprafaţă atât de mare: buteliile de oxigen care serveau la umflarea baloanelor au făcut explozie. Aceste butelii se aflau în baraca în care se găsea combustibilul.

— Toţi oamenii staţiei Cobra cunoşteau existenţa aparatului de înregistrare?

— Nu. Cei mai mulţi credeau că e un instrument pentru studierea radiaţiilor cosmice. Numai patru persoane cunoşteau adevăratul rol al baloanelor: fratele meu şi alţii trei, care dormeau în baraca în care se afla maşina. Această baracă a fost distrusă. Lumea liberă şi-a pierdut cel mai avansat post de ascultare. Încă te mai miri de îngrijorarea manifestată de comandantul Operaţiunilor Navale?

— Patru oameni? întrebă Swanson. Care, doctore

Carpenter?

— Mai trebuie întrebat? Patru din cei şapte pe care îi vezi aici, comandante.

Se uită în jos, dar îşi feri imediat privirea. Reluă:

— Erai convins, înainte de plecare, că a avut loc un act criminal, parcă aşa ai spus. De ce?

— Fratele meu dispunea de un cod foarte secret. Operator excelent, el a trimis mesaje dintre care unul semnala, dar fără să dea detalii, două tentative de sabotaj vizând aparatul înregistrator. După alt mesaj, fratele meu fusese atacat când, în timp ce făcea rondul de la miezul nopţii, a surprins pe cineva care golea hidrogenul din butelii. Fără antena plutitoare, aparatul nu mai funcţiona. Fratele meu a avut şansa să nu-şi piardă cunoştinţa multă vreme; astfel că n-a murit de frig. Aş fi putut oare să cred că incendiul nu avea vreo legătură cu aceste tentative de sabotaj?

— Dar cum putea să ştie cineva despre ce era vorba, în afară de fratele dumitale şi de cei trei oameni? întrebă Hansen. Aş pune prinsoare că toate astea sunt opera unui maniac, a unui nebun. Un criminal, calculând la rece, nu s-ar fi lansat în acest măcel. E opera unui maniac!

— În urmă cu trei ore, am zis, înainte de a încărca torpila în tubul III, ai verificat poziţia levierelor de manevră şi culoarea lămpilor de control care indicau poziţia uşilor exterioare. Ai constatat că levierele, în acest caz, se aflau în poziţia deschis; în celălalt caz, firele fuseseră inversate în cutia de joncţiune. Oare asta e tot opera unui maniac?... A unui alt maniac?

Hansen nu răspunse.

— Ce pot să fac ca să te ajut, doctore Carpenter? întrebă Swanson.

— Ce eşti dispus să faci, comandante?

— N-am să-ţi cedez comanda, răspunse el cu un

zâmbet forţat. Dar, în afară de asta, eu şi tot echipajul, suntem la dispoziţia dumitale. Va fi de ajuns să spui ce doreşti, doctore, atâta tot!

— De data asta crezi în povestea mea?

— De data asta cred.

Am fost încântat, căci aproape că şi eu credeam în ea.

Capitolul 8

Baraca în care îi găsisem pe supravieţuitorii staţiei Cobra era aproape pustie când ne-am întors. Nu mai era decât doctorul Benson şi doi oameni cu arsuri grave. Încăperea părea mai mare şi parcă era mai frig. Podeaua era plină de haine, de cuverturi mototolite, de mănuşi, de farfurii, de o mulţime de obiecte personale. Ceilalţi, în momentul plecării, erau prea bolnavi şi prea mulţumiţi că părăsesc acel loc ca să se mai preocupe de toate acele lucruri. Le era de ajuns că plecau de-acolo; nu-i puteam blama pentru asta.

Cei răniţi aveau întoarse spre noi feţele arse; dormeau sau erau în comă. N-am vrut să risc. I-am făcut semn lui Benson să vină lângă peretele estic.

Acolo i-am repetat ce le spusesem comandantului şi lui Hansen. Trebuia să fie informat deoarece el rămânea în contact permanent cu bolnavii. A fost puternic uimit şi emoţionat, dar nu a lăsat să se vadă nimic. Medicii au obiceiul să păstreze pentru ei exprimarea sentimentelor. Deci, trei oameni de pe *Delfin* cunoşteau situaţia, cel puţin o parte din ea. Era de ajuns. Speram să nu fie chiar prea mult.

— Unde i-ai instalat pe bolnavii trimişi la bord? îl întrebă Swanson pe Benson.

— În locurile cel mai puţin neconfortabile: în cuşetele ofiţerilor şi echipajului. Dar în momentul acela nu cunoşteam... ăăă... ultimele evoluţii. Acum lucrurile se prezintă cu totul altfel.

— Cu siguranţă. Jumătate în careu, ceilalţi în sala de mese... Nu, în sala de zi! Nu avem niciun motiv să nu-i instalăm confortabil. Dacă se miră, le vei spune că schimbarea are drept scop facilitarea tratamentului medical; vrei să-i ţii constant sub supraveghere, ca într-o

sală de spital. Ajută-te de doctorul Jolly, care pare dispus să colaboreze. Sunt sigur că va aproba măsura pe care o recomand acum: dezbrăcarea bolnavilor, spălarea lor, îmbrăcarea cu pijamale curate. Dacă nu se pot mişca, vor fi spălaţi în pat. După doctorul Carpenter, este esenţial, în cazul unor arsuri grave, să se împiedice un început de infecţie.

— Şi hainele lor?

— Toate vor fi luate şi etichetate, precum şi ceea ce conţin. Pentru ceilalţi, spune că vor fi dezinfectate şi spălate.

— Mi-ar fi de ajutor dacă am şti ce căutăm, zise Benson.

Swanson se uită la mine.

— Numai Dumnezeu ştie, am zis. Totul sau nimic. Un singur lucru e sigur. Nu vei găsi nicio armă. Etichetează mănuşile cu o grijă deosebită. La întoarcerea în Anglia, experţii vor căuta nitraţii produşi de împuşcături.

— Dacă cineva a adus la bord ceva mai mare decât un timbru poştal, îl voi găsi, ne asigură Benson.

— Eşti sigur? am zis eu. Şi dacă dumneata aduci la bord ceva?

— Eu? Ce naiba vrei să insinuezi?

— Că a putut să-ţi pună ceva în trusă, chiar în buzunare, când nu erai atent.

— Dumnezeule mare! exclamă Benson scotocindu-se imediat. Asta nici măcar nu mi-a trecut prin minte.

— Nu eşti destul de bănuitor, zise Swanson. Acum pleacă. Şi tu, John.

Am rămas cu Swanson. După ce am observat că cei doi bolnavi şi-au pierdut cunoştinţa, ne-am pus pe treabă. Swanson probabil că nu mai făcuse pe scotocitorul de ani de zile, dar se descurcă cu multă conştiinciozitate, fără să neglijeze nici cel mai mic detaliu. Nici eu. Am degajat un

colţ al barăcii şi am cărat acolo tot ce zăcea pe podea sau era agăţat pe pereţi. Totul a fost scuturat, întors pe toate feţele, desfăcut sau golit. Toată treaba dură un sfert de oră. Dacă ar fi fost ceva mai gros decât un capăt de chibrit, l-am fi găsit fără probleme. Dar nu am găsit nimic. Am readus obiectele pe podea, ca să redăm barăcii aspectul ei iniţial. Dacă unul dintre bolnavi şi-ar fi revenit, nu voiam să descopere urmele controlului nostru.

— Suntem detectivi destul de slabi, zise Swanson cu un ton descurajat.

— Nu avem ce găsi dacă nu-i nimic, am răspuns eu. Iar faptul că nu ştim ce căutăm nu ne uşurează munca. Acum să căutăm arma. Ar putea să fie oriunde, chiar aruncată pe banchiză, deşi e foarte improbabil. Unui ucigaş nu-i place să fie lipsit de instrumentul cu care omoară, căci nu e sigur că nu va mai avea nevoie de el. Nu sunt prea multe locuri de scotocit. Mai mult ca sigur că aici nu-i nimic, din cauza circulaţiei. Mai rămân biroul meteorologic şi laboratorul unde au fost duse cadavrele.

— Poate că asasinul a folosit ruinele unei barăci arse.

— Nici vorbă. Omul se află aici de câteva luni. Cunoaşte efectul furtunilor de gheaţă: particulele se aglomerează în jurul oricărui obiect pe care îl întâlnesc. Şarpanta metalică a barăcilor distruse e tot aici, iar podelele – cel puţin locul unde se aflau – sunt acoperite de o gheaţă de vreo zece centimetri. Ar fi fost ca şi cum ar fi pus arma într-un ciment cu priză rapidă.

Am început cu biroul meteorologic. Am explorat fiecare etajeră, fiecare cutie. În momentul în care începeam să deschidem etuiurile metalice, Swanson exclamă:

— Am o idee! Mă întorc imediat.

Se întoarse foarte repede, într-adevăr, aducând patru obiecte care luceau în lumina lămpii şi miroseau puternic a

petrol: un Mauser automat, mânerul şi lama ruptă a unui cuţit, două pachete înfăşurate în cauciuc, care erau încărcătoarele de rezervă pentru Mauser.

— Iată, cred că asta căutai, zise el.

— Unde le-ai găsit?

— Pe tractor. În rezervorul de benzină.

— Şi cum ţi-a venit ideea?

— Din întâmplare. Mă gândeam la remarca pe care ai făcut-o, conform căreia tipul ar fi putut să mai aibă nevoie să se folosească de armă. Gheaţa ar fi putut s-o facă inutilizabilă dacă o punea într-un loc expus frigului. Metalul s-ar fi contractat, împiedicând intrarea gloanţelor, iar uleiul solidificat ar fi imobilizat mecanismul de aprindere. La temperaturile de-aici, numai două lucruri nu îngheaţă: alcoolul şi petrolul. Nu poţi ascunde un pistol într-o sticlă cu gin.

— N-ar fi reuşit. Metalul tot s-ar fi contractat... în timp ce petrolul rămâne la temperatura ambiantă.

— Poate că omul nu ştia asta. Sau s-a gândit poate că era o ascunzătoare foarte bună, comodă şi uşor de utilizat.

Am examinat mânerul şi încărcătorul gol demontându-le.

— Poţi să ştergi amprentele, zise Swanson.

— S-au dus amprentele după şederea în petrol. Oricum, asasinul purta probabil mănuşi.

— Atunci de ce ţineai atât de mult să găseşti acest pistol?

— Din cauza numărului, care poate permite identificarea ucigaşului. Poate că tipul avea chiar un permis de port-armă. Să ştii că s-a mai întâmplat! Nu uita că omul ăsta crede că nu a lăsat loc pentru niciun fel de bănuială, că n-a făcut nicio greşeală şi că nu bănuia că arma va fi căutată.

— În orice caz, acest cuţit explică pistolul. Armele de

foc sunt indiscrete şi sunt surprins – am fost surprins – că ucigaşul a folosit aşa ceva. Risca să alarmeze întreaga tabără. A trebuit totuşi să accepte acest risc, pentru că a rupt cuţitul. E o lamă foarte fragilă, capabilă să se rupă dacă o foloseşti fără să fii foarte atent cu ea, cu atât mai mult cu cât frigul face metalul şi mai casant. Cuţitul a lovit probabil o coastă, sau poate că lama s-a rupt când ucigaşul l-a tras afară, la contactul cu un cartilaj sau cu un os.

— Vrei să spui că a mai fost comis un asasinat... cu acest cuţit?

— Ăsta a fost chiar primul asasinat. Partea care lipseşte din lamă a rămas probabil în interiorul unui piept. Dar n-am s-o caut. Ar fi inutil, şi nici nu ne-ar aduce elemente noi.

— Sunt destul de tentat să gândesc ca Hansen, zise Swanson. Evident, sabotarea navei e imposibil de explicat, dar tot ce a fost aici pare isprava unui nebun. Toţi oamenii ăştia omorâţi fără rost!

— Oamenii n-au fost omorâţi fără rost, din punctul de vedere al autorului. Nu mă întreba care putea să fi fost sau să fie şi acum acest punct de vedere. Ştiu, şi dumneata la fel, de ce omul a provocat incendiul. Nu ştim de ce mai întâi i-a omorât pe aceşti oameni.

— Să ne întoarcem la cealaltă baracă, zise Swanson perplex. Vreau să dau telefon să vină cineva să-i vegheze pe bolnavi. Nu ştiu cum te simţi, dar eu mor de frig. Şi n-ai dormit noaptea trecută!

— Îi voi veghea chiar eu la început, timp de aproape o oră. Vreau să reflectez.

— La elementele astea atât de puţine?

— Asta şi face lucrurile atât de dificile.

* * *

În realitate, nu aveam niciun element. De aceea n-am pierdut timpul cu reflecţii. Am luat o lanternă şi m-am întors în laborator, unde se aflau cadavrele. Îmi era frig, eram obosit, singur, iar gândul că mă voi duce în acel loc nu-mi plăcea deloc. Orice persoană sănătoasă la minte s-ar fi ferit de el ca de ciumă. Eu totuşi m-am dus acolo, nu pentru că nu eram întreg la minte, ci pentru că niciun om nu se putea duce în acel loc fără un motiv extrem de puternic, precum intenţia de a lua un obiect esenţial, ascuns de el în acel loc, având aproape certitudinea că nimeni altcineva nu se va duce acolo. Treaba părea complicată chiar şi pentru mine. Eram foarte obosit. Mi-am notat în minte ca, la întoarcerea pe *Delfin*, să întreb cine luase iniţiativa transportării cadavrelor în laborator.

Pereţii barăcii erau plini de etajere şi de dulapuri, unde se aflau diferite ustensile de chimie, cărora nu le-am aruncat mai mult de o privire. M-am dus în colţul barăcii, unde cadavrele erau mai numeroase, am luminat cu lanterna şi, în câteva secunde, am descoperit ce căutam: o scândură separată de vecinele ei. Două grămezi de carne carbonizată, care fuseseră doi oameni, erau culcate de-a latul acestei scânduri. Am dat la o parte cadavrele cu o greaţă crescândă, ca s-o eliberez, şi am ridicat-o de la un capăt.

În spaţiul de cincisprezece centimetri cuprins între podea şi baza barăcii se aflau zeci de cutii de conserve perfect rânduite. Supă, carne de vită, fructe, legume – un întreg sortiment, conţinând toate vitaminele şi proteinele dorite. Cineva nu avea deloc intenţia să moară de foame. Ba am găsit şi un reşou şi câţiva litri de kerosen pentru decongelarea cutiilor. Pe o latură se aflau două rânduri de pile electrice Nife – vreo patruzeci în total.

Am pus scândura la loc, am părăsit laboratorul şi m-

am întors în baraca meteorologică. Am petrecut acolo o oră, examinând toate cutiile, fără să găsesc nimic din ceea ce căutam. Am dat totuşi peste ceva foarte deosebit: o mică cutie verde de 15 x 10 x5 cm, cu o comandă circulară, care era un buton de aprindere şi de reglare totodată, plus două vizoare circulare din sticlă. Pe latura acestei cutii se putea vedea o gaură cu bordură de alamă.

Am răsucit comutatorul şi unul din vizoare s-a aprins în verde: un ochi magic ale cărui laturi erau foarte depărtate. Nimic nu s-a produs la celălalt vizor când am acţionat butonul de reglare. Era nevoie de ceva din exterior, de exemplu de un mesaj radio de o anumită lungime de undă. Gaura laterală putea să primească o priză de telefon obişnuit. Mai văzusem un aparat de acest gen. Folosea la reperarea direcţiei unui mesaj radio ca cele ale dispozitivelor „Sarah" americane, care permiteau găsirea capsulelor spaţiale căzute în ocean.

La ce putea să servească aici un astfel de aparat? Le vorbisem lui Swanson şi Hansen despre un înregistrator de semnale, referitor la rachetele aflate în Siberia. Era adevărat, dar fusesem nevoit să inventez o antenă gigantică, urcând foarte sus în aer, care n-ar fi acoperit a douăzecea parte din distanţa de la pol la Siberia.

Am examinat din nou emiţătorul portativ şi pilele Nife, acum descărcate, care îl alimentaseră. Rămăsese reglat pe frecvenţa pe care *Delfinul* auzise semnalele de ajutor. Acolo nu era nimic interesant pentru mine.

M-am întors în laborator, am ridicat din nou scândura desprinsă şi am luminat pilele Nife. Cel puţin jumătate purtau aceleaşi semne caracteristice; totuşi păreau să nu fi fost folosite; cu siguranţă că erau noi şi fără semne în momentul instalării staţiei Cobra. Unele se aflau atât de departe lateral încât a trebuit să întind braţul ca să ajung la ele. Am scos două şi, în spate, mi s-a părut că zăresc

ceva de culoare închisă, moale şi metalic.

Era prea întuneric ca să văd acel obiect, dar am mai ridicat alte două scânduri şi am văzut atunci că era vorba de un cilindru, lung de aproximativ 75 cm şi cu un diametru de 15 cm, un robinet de cupru şi un manometru de presiune care indica „Plin”. Alături, un pachet pătrat, cu o latură de vreo patruzeci de centimetri şi gros de zece centimetri, purta inscripţia: „Radio-sonde”. Hidrogen, pile electrice, baloane, carne de vită, supă... Un amestec destul de ciudat, care totuşi fusese ales cu grijă.

Când m-am întors în baraca principală, cei doi bolnavi încă mai respirau. Eu îngheţasem de frig; clănţăneam din dinţi chiar dacă strângeam din ei. M-am mai încălzit lângă marile radiatoare electrice, am luat lanterna şi am ieşit din nou în vânt, frig şi întuneric. Un fel de masochism!

În cursul următoarelor douăzeci de minute, am parcurs în tabără o duzină de circuite, depărtându-mă de fiecare dată cu câţiva metri. Am parcurs în total vreo doi kilometri şi nu m-am ales decât cu un început de degerătură la pometii obrajilor, singura parte a feţei mele expusă la frig, în afara ochilor. Pielea a devenit imediat insensibilă. Era destul şi aveam impresia că pierd timpul. M-am întors în tabără.

În momentul în care treceam printre baraca meteorologică şi laboratoare, aflându-mă la extremitatea estică a barăcii încălzite, am sesizat ceva ciudat cu coada ochiului. Am îndreptat fasciculul lanternei spre peretele estic şi am examinat cu atenţie stratul de gheaţă care se formase în timpul furtunii. Era, aproape peste tot, de un cenuşiu deschis. Dar în zeci de puncte se observau pete negre cu forme şi dimensiuni ciudate. Am încercat să le ating dar erau prea profund înfundate. Am examinat peretele estic al barăcii meteorologice fără să găsesc nimic asemănător, nici pe peretele laboratorului.

Am găsit destul de repede un ciocan şi o şurubelniţă. Am desprins o bucată din gheaţa pătată, am dus-o în baraca încălzită şi am pus-o în faţa unuia dintre radiatoare. Zece minute mai târziu, obţineam o mică băltoacă de apă în care pluteau fragmente de hârtie arsă. Faptul era destul de ciudat. În peretele estic al barăcii, şi nicăieri în altă parte, se afla o mulţime de bucăţi de hârtie arsă. Explicaţia putea să fie foarte banală. Sau nu...

M-am uitat la cei doi oameni inconştienţi. Tot ce se putea spune era că le era cald. Nu-i consideram transportabili în cursul următoarelor douăzeci şi patru de ore. Am ridicat receptorul telefonului ca să cer să fiu schimbat. Foarte curând au sosit doi marinari. Am pornit imediat spre *Delfin*.

* * *

La bordul submarinului domnea o ambianţă deosebită, sumbră, aproape funebră, ceea ce nu era deloc de mirare. Pentru marinari, membrii staţiei Cobra fuseseră, până atunci, nişte anonimi, nişte necunoscuţi. La sosirea lor la bord, cu rănile lor oribile, căpătaseră brusc o personalitate; vederea lor, îndoliaţi de pierderea celor opt camarazi, a făcut echipajul să înţeleagă oroarea care se petrecuse la staţia Cobra. În plus, Mills, ofiţerul torpilor, murise de mai puţin de şapte ore. Deşi misiunea reuşise, nu existau motive de bucurie. Tonomatul şi posturile de radio din sala de zi rămâneau mute. Nava te ducea cu gândul la un sicriu.

În cabina sa, Hansen, cu faţa palidă şi rece, stătea pe marginea cuşetei. Se uită la mine, fără să spună niciun cuvânt, cum îmi dădeam jos scurta de blană, cum desfac tocul revolverului prins în jurul pieptului, cum îl agăţ şi pun în el revolverul scos din pantalonii de karibu.

— În locul dumitale, eu n-aş scoate toate astea, doctore, zise el brusc, dacă vrei să vii cu noi.

Se uită la blănurile lui şi zise cu amărăciune:

— Nu e o ţinută potrivită pentru funeralii.

— Vrei să spui că...

— Comandantul e în cabina lui şi se ocupă de serviciul funebru. E vorba de Tom Mills şi de operatorul radio, Grant, care a murit azi. Oamenii sapă mormântul cu levierele la baza unui muncel.

— N-am văzut pe nimeni.

— La babord. Spre vest.

— Credeam că Swanson vrea să ducă rămăşiţele pământeşti ale lui Mills în Statele Unite. Sau măcar în Scoţia.

— E prea departe. Pe urmă mai e şi aspectul psihologic. Cu greu poate să fie ştirbit moralul oamenilor noştri de la bord. Dar nu e plăcut să transporţi cadavrul unui camarad mort. Comandantul a primit aprobarea de la Washington.

Se întrerupse şi mă privi pe furiş. Nu era nevoie de telepatie ca să ghicesc ce avea în minte.

— Cei şapte morţi ai staţiei Cobra? am zis dând din cap. Nu, ei n-au nevoie de serviciu funebru. Cum aţi putea?... Le-am adus omagiul în alt mod.

Hansen privi spre revolver, apoi zise cu un ton exasperat:

— Şi când te gândeşti că acest asasin îngrozitor se află la bord! Aici, Carpenter!... Pe nava noastră!

Dădu cu pumnul drept în palma stângă.

— N-ai idee ce se ascunde în spatele acestor lucruri, doctore? Nu bănuieşti pe nimeni?

— Dacă aş fi bănuit, n-aş fi fost aici... Ştii cum se descurcă Benson cu bolnavii şi răniţii?

— A terminat cu ei. Adineauri am plecat de lângă el.

Am dat din cap, am luat revolverul şi l-am pus în buzunarul pantalonilor.

— Chiar şi la bord? întrebă Hansen.

— Mai ales la bord.

* * *

M-am dus la infirmerie. Benson stătea la masa lui, cu spatele la fotografiile colorate, şi scria într-un registru. A ridicat ochii când am închis uşa.

— Ai găsit ceva? l-am întrebat.

— Nimic care să mi se pară interesant. Hansen a făcut cea mai mare parte a trierii. Poate că dumneata vei avea mai mult noroc.

Mi-a arătat grămezi de haine bine împăturite, câteva valijoare şi saci de polietilenă, toţi etichetaţi cu grijă.

— Uită-te. Ce fac cei doi oameni rămaşi în tabără?

— Rezistă. Cred că vor scăpa. Dar e încă prea devreme pentru o afirmaţie categorică.

M-am lăsat pe vine şi am scotocit conştiincios buzunarele hainelor. Nu am găsit nimic, după cum mă aşteptam. Hansen nu era omul să lase să scape ceva. Am examinat valijoarele, sacii, diferitele obiecte personale, necesare bărbieritului, scrisori, fotografii, două-trei aparate de fotografiat. Le-am deschis şi am constatat că erau goale.

— Jolly şi-a adus trusa la bord? l-am întrebat pe Benson.

— N-ai încredere nici măcar în confratele nostru?

— Nu.

— Nici eu, zise el zâmbind. Influenţat de dumneata! Am verificat conţinutul, articol cu articol. Absolut nimic... Chiar am măsurat grosimea fundului. Tot nimic.

— Îmi e de ajuns. Cum se simt bolnavii?

— Sunt nouă. Efectul psihologic al salvării a făcut bine mai mult decât orice tratament medical.

Îşi consultă fişele.

— Cazul cel mai grav e cel al căpitanului Folsom. Nicio primejdie, bineînţeles, dar arsurile feţei sunt de-a dreptul oribile. Am cerut ca la întoarcerea noastră la Glasgow să fim aşteptaţi de un specialist în chirurgie estetică. Gemenii Harrington, amândoi meteorologi, sunt mai puţin arşi, dar sunt foarte slăbiţi din cauza frigului şi a foamei. Alimentele, căldura şi odihna îi vor pune pe picioare în vreo două zile. Hassard, celălalt meteorolog, şi Jeremy, tehnician de laborator, au arsuri şi degerături fără gravitate; sunt cei mai puţin afectaţi din lot. E interesant să constaţi cât de diferit reacţionează oamenii la frig şi la foame! Ultimii patru – Kinnaird, operatorul radio, doctorul Jolly, Naseby, bucătarul, şi Hewson, conducătorul de tractor şi cel care răspundea de generator – n-au mare lucru. Suferă înainte de orice de degerături, mai ales Kinnaird. Toţi au arsuri moderate. Sunt slăbiţi, natural, dar îşi revin. Numai Folsom şi gemenii Harrington au rămas la pat. Ceilalţi stau întinşi dar se ridică din când în când. Toţi sunt tineri, rezistenţi şi fundamental sănătoşi... Pentru locuri precum staţia Cobra nu sunt aleşi nici copiii şi nici bătrânii!

Uşa se deschise şi apăru Swanson.

— Te-ai întors, doctore Carpenter?... Auzi, Benson, a apărut o mică problemă de disciplină medicală.

Se dădu la o parte, lăsându-ne să-l vedem pe Naseby, bucătarul staţiei Cobra, care purta uniforma unui ofiţer de marină american.

— Pacienţii dumitale par să fi auzit de funeralii. Vor să ia şi ei parte – cei care sunt în stare, bineînţeles – ca să aducă un ultim omagiu camarazilor lor. Înţeleg asta, firește, dar mă întreb dacă starea lor de sănătate...

— Sunt împotrivă, comandante. Categoric.

— Poţi să crezi ce vrei, bătrâne, zise o voce din spatele lui Naseby. Era cea a lui Kinnaird, şi el îmbrăcat în albastru. Îmi cer scuze! Nu vreau să ne arătăm grosolani sau ingraţi. Eu voi merge. Jimmy Grant era prietenul meu.

— Îţi înţeleg sentimentele, zise Benson. Dar am părerea mea despre starea sănătăţii dumitale. Nu eşti bun decât să stai întins. Nu-mi complica sarcina.

— Sunt comandantul acestei nave, interveni cu calm Swanson. Pot să vă interzic să ieşiţi şi să impun respectarea deciziei mele.

— Şi veţi complica lucrurile pentru noi, replică Kinnaird. Frăţia anglo-americană nu va fi deloc întărită dacă ne certăm cu salvatorii noştri la o oră-două după ce ne-au smuls din ghearele unei morţi sigure. În plus, gândiţi-vă ce-ar însemna asta pentru arsurile şi degerăturile noastre.

Swanson îmi aruncă o privire.

— La urma urmelor, sunt compatrioţii dumitale.

— Doctorul Benson are perfectă dreptate, am zis, dar asta nu merită declanşarea unui război intestin. Din moment ce au putut să supravieţuiască cinci-şase zile pe banchiza asta blestemată, câteva minute în plus cred că nu pot să le facă mult rău.

— Dacă le vor face, vei fi răspunzător, zise Swanson.

* * *

Dacă mai aveam ceva îndoieli, acestea mi-au dispărut după vreo zece minute petrecute afară. Banchiza nu e un loc potrivit pentru funeralii; dar un maestru de pompe funebre nu ar fi putut imagina un cadru mai propice pentru desfăşurarea unei puneri în scenă.

După căldura din submarin, frigul de afară părea mai

puternic. Toţi tremuram serios după cinci minute. Domnea un întuneric aproape total; începuse să bată vântul şi din beznă începuseră să se cearnă fulgi de zăpadă. Reflectorul nu făcea decât să sublinieze caracterul ireal, fantomatic al scenei. Asistenţa ţinea capul în jos; cele două giulgiuri erau depuse la baza muncelului. Vântul şi zăpada duceau în noapte cuvintele comandantului Swanson. Nu auzisem mai mult de un cuvânt din zece când totul se termină: fără salve, fără clopote; doar acea nemişcare, acea tăcere şi şirul de oameni depunând bucăţi de gheaţă peste cele două forme înfăşurate în pânză.

În mai puţin de douăzeci şi patru de ore, cadavrele vor fi pecetluite în mormântul lor de gheaţă, unde vor rămâne pentru totdeauna, descriind cercuri interminabile în jurul Polului Nord. Doar dacă nu cumva, într-o zi, poate peste o mie de ani, se va deschide un canal chiar sub ei, permiţându-le să coboare spre fundul Oceanului Arctic. Gânduri cum nu se poate mai macabre!

Aplecaţi în faţă în bătaia vântului, ne-am grăbit să ajungem la adăpostul submarinului. De la banchiză până în vârful pavilionului, erau mai mult de şase metri de escaladat pe pantele de gheaţă, aproape verticale, pe care submarinul le ridicase ieşind la suprafaţă. Fuseseră instalate frânghii, dar operaţiunea rămânea destul de dificilă. Oricând se putea întâmpla un accident. Şi el nu întârzie să se producă!

Mă căţărasem cam doi metri, ajutându-l pe Jeremy, tehnicianul de la laborator, pe care arsurile de pe mâini îl împiedicau să urce singur. Deodată am auzit un strigăt înfundat deasupra mea. Am ridicat ochii şi am avut vaga impresie că văd pe cineva legănându-se în vârful pavilionului, luptându-se să-şi recapete echilibrul. L-am tras cu violenţă pe Jeremy lângă mine, ca să nu fie antrenat de forma umană care se răsturnă pe spate şi

căzu, atingându-ne în trecere. M-am încruntat auzind zgomotul şocului, sau mai curând două zgomote, unul mai înăbuşit, altul mai clar, mai puternic – mai întâi corpul şi apoi capul. Mi s-a părut că percep un al treilea zgomot, dar fără să fiu sigur. L-am lăsat pe Jeremy în grija altuia şi mi-am dat drumul să alunec în jos, foarte îngrijorat de ceea ce voi vedea. Ceea ce se întâmplase semăna cu o cădere de la şase metri pe beton.

Hansen era deja acolo şi lumina cu lanterna, dar nu un corp, cum îmi închipuisem eu, ci două: Benson şi Jolly zăceau fără cunoştinţă.

— Ai văzut ce s-a întâmplat? l-am întrebat pe Hansen.

— Nu. A fost prea repede. Ştiu doar că Benson a căzut şi Jolly a încasat forţa şocului. Câteva secunde mai înainte, Jolly se afla lângă mine.

— În acest caz, probabil că Jolly i-a salvat viaţa lui Benson. Trebuie legaţi de brancarde şi duşi înăuntru. Nu pot fi lăsaţi aici.

— Brancarde? Dacă aşa zici. Dar pot să-şi vină în simţiri dintr-o clipă în alta.

— Adevărat pentru unul dintre ei, nu şi pentru celălalt. Ai auzit zgomotul capului lovind gheaţa? Acelaşi zgomot ca o lovitură de bâtă sănătoasă. Şi încă nu ştiu al cui cap a fost.

Hansen se depărtă. M-am aplecat spre Benson şi i-am tras gluga scurtei de blană. El primise lovitura de bâtă. O parte a capului, deasupra urechii drepte, era o masă însângerată, cu o crestătură de aproape opt centimetri. Sângele se coagula deja din cauza frigului. Cu cinci centimetri mai în faţă, lovitura i-ar fi fost fatală, osul subţire din spatele tâmplei ar fi cedat din cauza şocului. Poate că restul capului rezistase mai bine. Ăsta fusese zgomotul sec auzit de mine.

Benson abia mai respira; abia i se zărea mişcarea

pieptului. Pe de altă parte, răsuflarea lui Jolly era regulată. Am tras gluga hanoracului său, am examinat cu atenţie capul şi am găsit doar un cucui aproape de creştet. Concluzia părea evidentă. Nu mă înşelasem crezând că aud al doilea zgomot, după cel făcut de capul lui Benson lovind gheaţa. Probabil că Jolly se afla pe direcţia căderii, nu suficient ca să amortizeze şocul, dar destul ca să fie proiectat el însuşi pe spate şi să se lovească la cap.

A fost nevoie de zece minute ca să-i legăm pe răniţi de brancarde, să-i coborâm în interiorul submarinului şi să-i instalăm în paturi provizorii la infirmerie. Sub privirile neliniştite ale lui Swanson, m-am ocupat mai întâi de Benson, deşi n-am putut să fac mare lucru. În momentul în care treceam la Jolly, acesta clipi, îşi recăpăta lent cunoştinţa, mormăi puţin, duse mâna la spatele capului şi încercă să se ridice în capul oaselor, dar nu l-am lăsat.

— Oh! Capul meu! gemu el.

Strânse de câteva ori cu putere din ochi, îi deschise mari, se uită cu mirare la peretele pe care se lăfăiau personajele colorate ale lui Benson, apoi îşi feri privirea de parcă acel spectacol i s-ar fi părut ireal.

— Pe legea mea, am încasat o lovitură rea de tot! Cine a făcut asta, bătrâne?

— Ce? întrebă Swanson.

— Cine mi-a căzut în cap?

— Nu-ţi aminteşti?

— Să-mi amintesc?... Cum naiba vrei să-mi...

Se opri zărindu-l în patul vecin pe Benson, căruia numai capul, cu un bandaj enorm, i se vedea dintre cuverturi.

— Ah, da! Ah, da! Asta e! A căzut peste mine, nu-i aşa?

— Într-adevăr, am zis eu. Ai încercat să-l prinzi?

— Să-l prind? Nu, asta nu! Şi nici nu m-am ferit de el.

Totul s-a petrecut cât ai clipi din ochi. Nu-mi amintesc nimic.

Mârâi, apoi se uită din nou la Benson.

— O cădere afurisită, nu? A scăpat ca prin urechile acului!

— Aşa mi se pare. E rănit serios. Avem aici o instalaţie cu raze X şi îl voi examina imediat. Dar şi dumneata, Jolly, ai avut noroc cu carul.

— Mă descurc, mormăi el.

Îmi strânse mâna şi se ridică în capul oaselor.

— Pot să te ajut?

— Nici vorbă, zise calm Swanson. Te aşteaptă supa în careu.

— Asta e o veste bună! zise Jolly punându-se cu greu pe picioare.

Am aşteptat plecarea lui Jolly şi i-am spus lui Swanson:

— Ar trebui să afli cine se afla cel mai aproape de Benson când acesta a alunecat de pe marginea pasarelei, dar discret... Şi n-ar fi deloc rău să lăsăm să se înţeleagă că Benson se simte foarte rău.

— La ce te gândeşti?

— Benson a căzut în mod natural sau a fost împins? Asta aş vrea să aflu.

— A fost împins?... Dar cine ar fi putut dori să-l împingă pe Benson?

— Cine putea să dorească să omoare şapte persoane – acum opt – la staţia Cobra?

— Evident! zise Swanson şi plecă.

Radioscopia nu era specialitatea mea, dar nu era nici a lui Benson, căci scrisese, pentru uzul său, instrucţii foarte detaliate despre modul de folosire. Nu bănuia că el va fi primul beneficiar. Cele două clişee negative pe care le-am obţinut n-ar fi stârnit deloc entuziasmul Societăţii

Regale de Fotografie, dar erau bune pentru nevoile mele.

Comandantul Swanson se întoarse.

Pun prinsoare că n-ai găsit nimic, zisei eu.

— Ai câştigat. Chiar nimic. Nici şeful torpilor nu înţelege nimic, şi ştii ce fel de om e!

Patterson, în cadrul echipajului, răspundea de disciplină şi avea sarcina să menţină ordinea. Swanson îl considera – aşa îmi spusese – ca omul cel mai indispensabil la bord, chiar mai înaintea comandantului.

— Patterson a ajuns la pasarelă imediat înaintea lui Benson. L-a auzit pe acesta scoţând un strigăt. S-a întors şi l-a văzut începând să se încline în afară. Pe moment, nu l-a recunoscut, din cauza întunericului. A avut impresia că Benson, când a căzut, avea deja un genunchi şi o mână pe marginea pasarelei.

— Ciudată poziţie pentru o cădere pe spate! am zis. Cea mai mare parte a greutăţii se afla probabil în interior. Asta i-ar fi dat tot timpul să apuce marginea cu ambele mâini.

— Poate că a alunecat. Nu uita că marginea e acoperită de gheaţă.

— Imediat ce Benson a dispărut, Patterson a dat fuga la margine, ca să vadă ce s-a întâmplat cu el?

— Într-adevăr. După cum mi-a spus, în momentul căderii, nu mai exista altă persoană la mai puţin de trei metri de vârful pasarelei.

— Şi cine era la trei metri sub?

— Nu poate să precizeze. Nu uita că era foarte întuneric, iar ochii lui Patterson nu mai erau obişnuiţi, după ce ajunsese pe pasarela luminată ca ziua. De altfel, n-a aruncat decât o privire scurtă. A plecat după o brancardă mai înainte ca dumneata sau Hansen să ajungeţi lângă Benson. Lui Patterson nu e nevoie să-i spui ce are de făcut.

— În direcţia asta drumul se închide deci?

— Se închide.

Am luat dintr-un dulap cele două negative, încă umede în rama lor metalică, şi i le-am arătat lui Swanson în faţa lămpii.

— Benson? zise el.

Apoi, după gestul meu afirmativ, începu să examineze cu atenţie clişeele.

— Linia asta, zise el în cele din urmă, e o fractură?

— O fractură. Şi foarte clară, după cum poţi vedea.

— E grav? Când va ieşi din comă?... E în comă, nu-i aşa?

— Da. Dacă aş fi un medic începător, ţi-aş răspunde cu precauţie. Dacă aş fi un mare chirurg al creierului aş aprecia timpul între o jumătate de oră şi unu-doi ani. Însă cei care ştiu despre ce vorbesc ştiu şi faptul că nu cunoaştem mare lucru despre creier. Fiind doar ceea ce sunt, am să-ţi spun două sau trei zile, fără să mă înşel probabil în mod radical. Poate să apară o hemoragie cerebrală. Totuşi nu cred. Tensiunea arterială, respiraţia şi temperatura nu indică stricăciuni interne. Acum ştii la fel de mult ca şi mine.

— Confraţilor dumitale nu prea le-ar plăcea asta, zise Swanson, schiţând un zâmbet. Această mărturisire a ignoranţei nu e de natură să ridice prestigiul profesiei de medic. Şi ceilalţi bolnavi, cei rămaşi în tabără?

— Îi voi vedea după cină. E posibil să-i putem aduce la bord mâine dimineaţă. Îl poţi pune pe torpilorul Rawlings la dispoziţia mea? Şi ai avea ceva împotrivă să-i dezvăluim şi lui situaţia?

— Rawlings? Mă întreb de ce-l ceri chiar pe el? Avem la bord cei mai buni ofiţeri şi subofiţeri din marina americană. De ce nu unul dintre ei? în plus, comunicarea unor secrete care sunt refuzate ofiţerilor unui simplu matelot e un lucru care nu-mi place deloc.

— Aceste secrete n-au caracter naval. Problema gradului nu are niciun amestec aici. Pe Rawlings îl vreau. Are o minte promptă, reflexe rapide şi o expresie de nepăsare care e nepreţuită într-un joc ca acesta. În plus, în cazul – improbabil, sper – în care ucigaşul ar bănui că suntem pe urmele lui, nu se va feri de unul dintre marinarii dumitale.

— De ce ai nevoie de el?

— Ca să-l vegheze pe Benson în timpul nopţii.

— Benson?... Crezi deci că n-a fost un accident?

— Sincer să fiu, nu ştiu. Dar sunt la fel ca dumneata, când faci o sută de verificări diferite, ştiind că cele mai multe sunt inutile, înainte de a ieşi în larg. Nu vreau să risc. Dacă n-a fost un accident, cineva are tot interesul să nu mai rateze şi a doua oară.

— Cum ar putea să reprezinte Benson un pericol pentru cineva? Pun pariu că Benson nu deţine niciun indiciu. Altfel mi-ar fi spus. Aşa e el.

— Poate că a văzut sau a auzit ceva a cărei semnificaţie îi scapă. Poate că ucigaşul crede că, dacă Benson va avea timp să se gândească, va descoperi această semnificaţie. Dar poate că toate astea sunt doar roadele imaginaţiei mele. Poate că pur şi simplu a căzut. Totuşi aş vrea să-l am aici pe Rawlings.

— Îl vei avea, zise Swanson ridicându-se şi zâmbind. Nu vreau să mai invoci încă o dată împotriva mea instrucţiile de la Washington.

Rawlings sosi peste două minute. Purta o cămaşă maronie subţire şi un combinezon, uniforma marinarilor de pe submarine. De prima oară de când ne cunoşteam, nu mă salută cu un zâmbet. Nici măcar nu se uită la Benson, care zăcea întins pe pat. Faţa matelotului nu exprima niciun sentiment.

— M-aţi chemat, domnule?

— Stai jos, Rawlings.

Se aşeză şi remarcai în acel moment o umflătură mare în buzunarul lateral al combinezonului.

— Ce-ai acolo? l-am întrebat.

— Port totdeauna cu mine vreo două scule, răspunse el, tot fără să zâmbească. Avem buzunare speciale.

— Ia să vedem scula aia deosebită.

Avu o scurtă ezitare, dădu din umeri apoi, nu fără o oarecare dificultate, scoase o cheie mare tubulară. Am cântărit-o în mână.

— Mă uimeşti, Rawlings, am zis. Crezi că craniul unui om e din beton? O simplă lovitură cu acest obiect îţi poate aduce învinuirea de asasinat.

Am luat un rulou de bandaj.

— Înfăşoară zece metri din asta în jurul sculei tale, pentru ca învinuirea de asasinat să decadă în categoria loviturilor şi rănirilor.

— Nu înţeleg despre ce vorbiţi.

— Când eu, comandantul Swanson şi căpitanul Hansen ne aflam în interiorul laboratorului, azi după-amiază, dumneata şi Murphy aflându-vă la uşă, cu siguranţă că ai apropiat urechea de uşă şi ai auzit mai mult decât ar fi fost de dorit. Ştii că a avut loc o ceartă serioasă şi, pentru orice eventualitate, ţi-ai pregătit „măciuca”. Adevărat?

— Adevărat.

— Murphy ştie?

— Nu.

— Sunt ofiţer din Serviciul de informaţii. Cei de la Washington ştiu totul despre mine. Vrei să cer garanţia comandantului?

— Inutil.

O primă încercare de zâmbet.

— V-am auzit, când eraţi cu comandantul,

ameninţându-l cu un revolver. Dar din moment ce-aţi rămas liber, înseamnă că totul s-a lămurit.

— M-ai auzit ameninţându-i pe comandant şi pe căpitan cu un revolver, dar imediat după aceea ai fost trimis de-acolo. N-ai mai aflat nimic după aceea?

— Nimic.

— La staţia Cobra au fost asasinaţi trei oameni. Doi cu pistolul şi unul cu cuţitul. Pentru a ascunde urmele crimei, corpurile lor au fost arse. În incendiu au mai murit încă patru oameni. Ucigaşul se află la bordul navei noastre.

Rawlings nu scoase nicio vorbă. Făcuse ochii mari, iar faţa sa era palidă şi încordată. I-am spus tot ce le povestisem lui Swanson şi lui Hansen, insistând pe necesitatea păstrării secretului. La urmă am spus:

— Doctorul Benson a fost rănit grav. O tentativă deliberată la viaţa lui. Numai Dumnezeu ştie de ce. A fost un atac deliberat, dar a eşuat. Până acum!...

Rawlings îşi recăpătase sângele rece.

— Amicul nostru ar putea să repete vizita, zise el.

— E posibil. Niciun alt membru al echipajului, în afară de comandant, de secund şi de mine, nu trebuie să vină aici. Dacă vine altcineva... îl vei întreba de ce – după ce-şi va recăpăta cunoştinţa.

— Ai zis zece metri din acest bandaj, doctore?

— Va fi de ajuns. Şi să nu loveşti prea tare, pentru Dumnezeu! Deasupra şi în spatele urechii. Te poţi ascunde în spatele acestei perdele, unde nimeni nu te poate vedea.

— Mă simt cam singur în seara asta, murmură el.

Desfăcu bandajul, îl înfăşură după cheie şi se uită la peretele împodobit cu personaje de cinema.

— Nici chiar ursul Yogi nu-mi ajunge ca companion. Sper să am un vizitator.

L-am părăsit, îngrijorat pentru cel ce avea să vină, asasin sau nu. Credeam astfel că luasem toate măsurile de

precauţie posibile.

Totuşi, am făcut o mică greşeală, una singură: nu l-am pus pe Rawlings să-l păzească pe omul pe care ar fi trebuit să-l vegheze! Al doilea accident al zilei s-a produs atât de repede, atât de uşor, într-un mod atât de inevitabil încât putea într-adevăr să fie doar un accident.

La cină, am anunţat că, dacă comandantul îmi acorda permisiunea, voi face o mică operaţie a doua zi dimineaţă, la orele nouă, cele mai multe arsuri supurând şi cerând o curăţire continuă. În plus, consideram necesar să fac o radiografie gleznei lui Zabriński. Numărul medicamentelor de la infirmerie scădea. Unde îşi ţinea Benson stocurile? Swanson îi ceru lui Henry să-mi arate locul.

Pe la orele douăzeci şi două, la întoarcerea mea din tabără unde fusesem ca să-i văd pe cei doi bolnavi, Henry m-a condus. Traversând postul central, pustiu în acel moment, am pornit pe scara care ducea în localul în care se afla aparatul de navigaţie prin inerţie. Alături, în locul rezervat materialului electronic, ghidul meu desfăcu un panou greu de oţel şi, cu ajutorul meu – panoul cântărea probabil vreo şaptezeci de kilograme –, îl ridică până la fixarea de un cârlig rezistent.

Trei mânere, sudate la suprafaţa acestui panou, facilitau accesul la scara de dedesubt. Henry coborî primul, aprinzând lumina, iar eu l-am urmat. Magazia medicală, deşi de dimensiuni mici, fusese construită cu o risipă specifică acestui submarin. Benson, cu mintea lui meticuloasă, etichetase totul clar şi logic, astfel încât n-am avut nevoie de mai mult de trei minute ca să găsesc tot ce doream. Am urcat scara primul, m-am oprit sus, am întins mâna ca să iau pachetul pe care îl ducea Henry, l-am pus pe puntea de deasupra, apoi am ridicat mâna ca să apuc mânerul din mijloc al panoului, ca să mă ridic şi eu pe punte. Dar în loc să mă ridic, am închis panoul care se

desprinsese din cârlig nu ştiu cum, şi masa lui căzu peste mine mai înainte să fi înţeles ce se întâmpla.

M-am prăbuşit, jumătate pe o parte, jumătate în spate, trăgând panoul după mine. M-am izbit cu capul de rama metalică. Am împins capul înainte cu disperare – dacă ar fi rămas prins între panou şi ramă, s-ar fi făcut bucăţele – şi am încercat să duc şi braţul în interior. Cu capul am reuşit, astfel că şocul panoului a fost foarte amortizat, şi nu m-am ales mai târziu decât cu o migrenă. Dar nu la fel s-a întâmplat şi cu braţul. L-am tras prea încet. Dacă mâna şi încheietura ei ar fi fost legate de un bloc de oţel şi o gorilă ar fi apăsat pe ele cu toată greutatea ei, cred că efectul n-ar fi fost mai dureros. O clipă rămas aşa suspendat, apoi greutatea cor pului meu a smuls încheietura şi mâna şi am căzut pe puntea de jos. Am avut impresia că gorila sare din nou pe mâna mea şi mi-am pierdut cunoştinţa.

* * *

— N-o voi lua pe ocolite, bătrâne, zise Jolly. Fără fasoane cu un confrate. Încheietura mâinii e într-o stare groaznică. Ceasul ţi-a intrat pe jumătate în carne. Degetul mijlociu şi degetul mic rupte; degetul mijlociu în două locuri. Dar cred că treaba cea mai afurisită e cu mâna. Tendoanele degetului mic şi inelarului au fost rupte.

— Ceea ce înseamnă? întrebă Swanson.

— Că pentru tot restul vieţii, nu va dispune decât de două degete şi de degetul mare la mâna stângă.

Swanson trânti o înjurătură şi se adresă lui Henry:

— Cum ai putut să fii atât de neglijent? Un marinar atât de experimentat ca tine! Ştii foarte bine că, pentru toate panourile, trebuia să verificaţi înclichetarea. Ce-ai de spus?

— Comandante, răspunse Henry, cu un aer mai taciturn ca niciodată, am auzit înclichetarea şi am verificat cu mâna. Panoul era perfect fixat, pot să jur.

— Imposibil! Uită-te la mâna doctorului Carpenter. De ce Dumnezeu nu respecţi regulamentul?

Henry se uită la podea tăcut. Jolly, care – se înţelege – părea la fel de epuizat ca mine, îşi strânse instrumentele, îmi recomandă două-trei zile de repaus, îmi dădu câteva pastile, ne spuse bună seara şi urcă scara sălii aparatelor electronice unde mă pansase.

— Poţi pleca, îi zise Swanson lui Henry. Voi hotărî mâine dimineaţă ce voi face.

— Mâine sau poimâine, am zis după plecarea lui Henry, va trebui să-i ceri scuze. Şi eu la fel. Panoul acela era bine agăţat în cârlig. L-am verificat cu ochii mei, comandante.

S-a uitat la mine cu privirea lui rece şi nepăsătoare.

— Te înţeleg oare bine? zise el în cele din urmă.

— Cineva a riscat, i-am răspuns. Oh, nu prea mult!... Cei mai mulţi dormeau şi postul central era pustiu. Cineva m-a auzit cerând permisiunea să cobor la magazia de medicamente. Puţin după aceea, aproape toată lumea s-a dus la culcare. Cu excepţia unui om, care practic a aşteptat întoarcerea mea din tabără. S-a ţinut după noi. Norocul a fost de partea lui. Căpitanul Sims, ofiţer de cart, admira stelele de pe pasarelă, iar în postul central nu era nimeni... Omul a desprins panoul, lăsându-l deschis. Evident, era posibil să nu urc eu primul, dar, din simplă amabilitate, existau mari şanse ca Henry să mă lase să trec înaintea lui. În orice caz, omul a câştigat. Pe urmă a avut mai puţin noroc. Vreau să spun că se aştepta la răni mai serioase.

— Voi deschide imediat o anchetă, zise Swanson. Cineva trebuie să-l fi văzut pe acel om. Cineva trebuie să-l

fi auzit părăsind cuşeta...

— Nu-ţi pierde timpul, comandante. Avem de-a face cu o persoană foarte inteligentă, care nu neglijează nicio precauţie. În plus, ancheta dumitale are toate şansele să-l sperie, şi se va ascunde astfel încât n-am să-l mai pot prinde.

— În acest caz, zise cu amărăciune Swanson, voi păstra sub cheie tot acest grup blestemat până la întoarcerea noastră în Scoţia, în felul ăsta nu vom mai avea necazuri.

— În felul ăsta nu-l vom descoperi niciodată pe asasinul fratelui meu şi al celorlalţi şase – şapte acum. Trebuie să-i oferim destul câmp de acţiune ca să-l prindem.

— Nu putem totuşi să ne lăsăm atacaţi în felul ăsta!

Vocea indica iritare. Îl înţelegeam foarte bine pe Swanson.

— Ce... ce propui să facem?

— Să începem cu începutul. Mâine dimineaţă, vom deschide o anchetă printre supravieţuitori, încercând să aflăm tot ce vom putea despre incendiu. Doar o anchetă superficială, spunând că e pentru

Ministerul Aprovizionării. Cred că vom da peste ceva foarte interesant.

— Crezi? zise Swanson dând din cap. Eu nu cred. Nu pierde din vedere ce ţi s-a întâmplat. E clar că cineva ştie sau bănuieşte că eşti pe urmele lui. Acest cineva va avea grijă să nu aflăm nimic.

— Crezi că ăsta e motivul pentru care mi s-a întâmplat asta?

— Nu văd alt motiv!

— Şi tot pentru asta a fost lovit Benson?

— Nu ştim dacă a fost un atac deliberat. Poate că nu e decât o coincidenţă.

— Poate. Rămâne de văzut. După părerea mea, accidentul sau accidentele nu înseamnă că ucigaşul nu *bănuieşte* că ne aflăm pe urmele lui. Vom vedea ce ne va aduce ziua de mâine.

M-am dus în cabina mea la miezul nopţii. Inginerul mecanic era de serviciu. Hansen dormea. N-am aprins lumina de teamă să nu-l trezesc. Nu m-am dezbrăcat, doar mi-am scos încălţările, m-am întins şi am tras pe mine cuvertura.

N-am reuşit să adorm. Braţul stâng, începând de la cot, mă durea îngrozitor. De două ori am pregătit anestezicele şi narcoticele date de Jolly. De două ori m-am abţinut să le iau.

Am trecut în revistă situaţia. Prima mea concluzie, evidentă, a fost că la bordul *Delfinului* exista cineva care nu-i putea suferi pe cei care exercitau profesiunea medicală. Am căutat motivul. După o jumătate de oră, timp în care mi-am solicitat la maxim celulele cenuşii obosite, m-am ridicat fără zgomot şi, în şosete, m-am îndreptat spre infirmerie.

Am închis foarte încet uşa. O lampă roşie ardea într-un colţ, permiţându-mi să văd forma lui Benson pe pat. Am aprins lampa principală, am închis ochii orbit, apoi am privit la perdeaua de la celălalt capăt al încăperii. Nimic nu se mişcă.

— Nu strânge aşa tare în mână cheia aia, Rawlings, am zis. Eu sunt, Carpenter.

Rawlings trase perdeaua şi îşi făcu apariţia. În mână ţinea cheia înfăşurată în bandaj. Faţa lui exprima decepţie.

— Aşteptam pe altcineva, zise el cu regret. Speram... Dar ce-ai păţit la mână, doctore?

— Asta nu se întreabă, Rawlings. Amicul nostru s-a dat la mine în seara asta. Probabil că-l jenez. Nu ştiu dacă vrea să mă elimine definitiv, dar a fost gata să reuşească.

I-am povestit ce s-a întâmplat, apoi l-am întrebat:

— Există cineva la bord în care poţi avea o încredere absolută? Cunoşteam răspunsul dinainte.

— Zabriński, zise el fără ezitare.

— Crezi că poţi să-l aduci aici fără să trezeşti pe nimeni?

— Ştii că nu poate să meargă, doctore.

— Transportă-l. Eşti destul de puternic.

Zâmbi şi ieşi. După trei minute se întorcea, susţinându-l pe Zabriński. După trei sferturi de oră, după ce i-am spus lui Rawlings să înceteze supravegherea, m-am întors în cabina mea.

Hansen dormea. Am aprins o veioză, fără să-l trezesc. Încet, cu stângăcie, cu destulă greutate, mi-am îmbrăcat blănurile, am deschis valiza, am luat pistolul Mauser, cele două încărcătoare şi cuţitul rupt găsite de comandantul Swanson. Le-am pus în buzunar şi am ieşit. Trecând prin postul central, l-am anunţat pe ofiţerul de cart că mă duceam să-i văd pe cei doi bolnavi din tabără. Când am potrivit o mănuşă de blană pe mâna mea rănită, ofiţerul nici nu a clipit. Medicii ascultau de propriile lor legi; eram bunul samaritean în drum spre uşurarea celor nefericiţi.

I-am examinat cu atenţie pe cei doi bolnavi care mi s-au părut pe cale de a se vindeca destul de rapid. Le-am urat noapte bună celor doi marinari de p *Delfin* care îi vegheau. Nu m-am întors direct la bord. M-am dus la baraca unde se afla tractorul şi am pus la loc în rezervor revolverul, încărcătoarele şi cuţitul. Abia apoi m-am întors la submarin.

Capitolul 9

— Îmi pare rău că trebuie să vă plictisesc cu acest interogatoriu, am zis cu un ton de glumă. Dar asta e voia administraţiei. Mii de întrebări, în patru exemplare, unele mai agasante decât altele... Trebuie să fac treaba asta şi să telegrafiez rezultatele cât mai repede posibil. Vă cer deci întreaga colaborare. Mai întâi, ştie cineva cum a izbucnit acel incendiu îngrozitor?

Speram să am aerul a ceea ce pretindeam că sunt: un funcţionar de la Ministerul Aprovizionării, care primise sarcina să facă un raport pentru el. Acest ministeradăugasem eu ca să înlătur definitiv bănuielile – avea obiceiul să trimită un medic de fiecare dată când era vorba de pierderea unor vieţi omeneşti. Nu ştiam dacă mă crezuseră. Dar, de altfel, asta avea prea puţină importanţă.

— Ei bine, cred că eu am descoperit focul, spuse cu o ezitare Naseby, bucătarul staţiei Cobra.

Avea un accent de Yorkshire foarte pronunţat. Fără să ofere imaginea forţei şi sănătăţii, Naseby era radical diferit de omul pe care îl văzusem în ajun. Ca şi în cazul celorlalţi opt supravieţuitori, adunaţi în careu în acea dimineaţă, o noapte bună de somn şi hrana produseseră o ameliorare remarcabilă. Mai exact pentru şapte. Faţa căpitanului Folsom fusese arsă îngrozitor, încât era greu de spus dacă se simţea mai bine. În orice caz, consumase un mic dejun reconfortant, aproape în întregime lichid, înainte cu mai puţin de o jumătate de oră.

— Cred că era cam două dimineaţa, continuă Naseby. Destul de aproape de două. Tot locul ardea deja ca o torţă. Am...

— Care loc? l-am întrebat întrerupându-l. Unde dormeai?

— La bucătărie, care era şi sala noastră de mese. Baraca cea mai vestică din şirul dinspre nord”.

— Dormeai acolo singur?

— Nu. Hewson, aici de faţă, Flanders şi Bryce, dormeau şi ei tot acolo. Flanders şi Bryce... erau tehnicieni de laborator. Eu şi Hewson ne culcam în fundul barăcii. De fiecare parte se aflau două dulapuri mari în care se aflau rezervele noastre de alimente. Flanders şi Bryce se culcau în sala de mese, lângă bucătărie.

— Erau cei mai aproape de uşă?

— Exact. M-am sculat tuşind, sufocându-mă din cauza fumului, simţindu-mă destul de rău, şi am zărit flăcările care atacau peretele estic al barăcii. L-am scuturat pe Hewson şi am alergat la extinctor. Se afla lângă uşă. Dar n-a funcţionat, probabil blocat de ger. M-am întors înăuntru. De data asta n-am mai văzut nimic din cauza fumului gros. I-am scuturat pe Flanders şi pe Bryce, strigându-le să iasă afară, apoi m-am lovit de Hewson şi i-am spus să se ducă să-l trezească pe căpitanul Folsom.

— L-ai trezit pe căpitanul Folsom? l-am întrebat pe Hewson.

— Am dat fuga să-l trezesc, dar nu direct. Toată tabăra ardea şi flăcări de şase metri acopereau spaţiul dintre cele două şiruri de bараci. Aerul era plin de benzină, din care o mare parte ardea. Am fost obligat să fac un ocol mare pe la nord ca să scap de foc.

— Vântul bătea dinspre est?

— Nu chiar. Din sud-est, aş zice. Sau, mai exact, dinspre est-sud-est. În orice caz, am descris un cerc foarte larg în jurul barăcii generatorului – cea mai apropiată de sala de mese, din şirul dinspre nord – şi am ajuns la dormitorul comun principal, baraca în care ne-aţi găsit.

— Şi l-ai trezit pe căpitanul Folsom?

— Plecase deja. Cu puţin timp înainte de ieşirea mea

din sala de mese, butoaiele cu combustibil din magazie, baraca situată direct la sudul dormitorului principal, începuseră să facă explozie, ca nişte bombe mari, scoţând mult zgomot. Un zgomot care ar fi sculat şi morţii din groapă! În orice caz, îl treziseră pe căpitanul Folsom, împreună cu Jeremy, aici de faţă – arătă spre un om aşezat în faţa lui, de cealaltă parte a mesei – luase din cui extinctorul dormitorului principal şi încercase să se apropie de baraca maiorului Halliwell.

— Cea care se afla imediat la vest de magazia de combustibil?

— Exact. Era un adevărat iad. Extinctorul a funcţionat destul de corect, dar căpitanul nu a putut să se apropie îndeajuns ca să reuşească să facă ceva. Atât de mult petrol ardea în aer încât chiar şi spuma extinctorului părea că arde.

— O clipă, am zis. Să revenim la prima întrebare. Cum a izbucnit incendiul?

— Am discutat asta de o sută de ori între noi, interveni doctorul Jolly cu un ton plictisit. La drept vorbind, bătrâne, nu avem niciun indiciu. Ştim foarte bine de unde a început focul. După felul în care barăcile au fost distruse, punctul de pornire nu putea să fie decât magazia de combustibil. Dar cum? Fiecare poate să creadă ce vrea. De altfel, nu cred că asta mai are acum vreo importanţă.

— Nu e şi părerea mea. Asta are o mare importanţă. Dacă putem să descoperim cauza, asta va putea să evite repetarea unor astfel de tragedii. Pentru asta mă aflu aici. Hewson, aveai în sarcină baraca de combustibil şi baraca generatorului. Ai vreo părere în privinţa asta?

— Niciuna. Probabil un scurtcircuit – de unde să ştim? Poate că un butoi curgea şi în aer era vapori de petrol. În magazie se aflau două radiatoare, ca să menţină temperatura înjur de minus şaptesprezece grade Celsius,

pentru ca petrolul să nu îngheţe. Focul a putut să fie aprins de o scânteie, provocată de funcţionarea termostatelor. Dar asta e doar o ipoteză fără nimic la bază.

— Nu poate să fie vorba de cârpe arzând mocnit sau de chişţoace?

Hewson se roşi la faţă.

— Să ştii, domnule, că-mi cunosc bine meseria! Cârpe arzând mocnit, chişţoace!... Ştiu cum se ţine o magazie de combustibil!

— Nu te supăra, am zis. N-am vrut să te jignesc, îmi fac treaba, atâta tot. Naseby, ce-ai făcut după ce l-ai trimis pe Hewson să-l trezească pe căpitanul Folsom?

— Am dat fuga la baraca staţiei radio. Imediat la sud de bucătărie şi la vest de cea a maiorului Halliwell...

— Înainte de a pleca, probabil că te-ai dus să vezi dacă cei doi tehnicieni – Flanders şi Bryce – plecaseră?

— Din nefericire, nu, n-am făcut-o! zise el, lăsând ochii în jos şi pălind la faţă. Au murit şi e vina mea. Dar nu ştiţi cum era în acea sală de mese! Flăcările ţâşneau din pereţi şi aerul era plin de fum sufocant şi vapori de petrol. Nu vedeam nimic şi respiram cu mare greutate. I-am scuturat strigându-le să plece, şi am făcut asta cu destulă greutate.

— Pot să confirm asta, zise calm Hewson. Eram lângă el în acel moment.

— N-am aşteptat, continuă Naseby. Credeam că Flanders şi Bryce sunt în urma noastră. N-am vrut să mă salvez numai pe mine, ci şi să-i alertez pe ceilalţi. Abia după câteva minute am constatat că aceştia doi nu mă însoţeau. Dar era prea târziu.

— Ai dat fuga la baraca în care se afla staţia radio. Acolo dormeai dumneata, Kinnaird, nu-i aşa?

— Da, acolo dormeam eu. Şi colegul meu Grant, cel care a murit ieri. Doctorul Jolly dormea la extremitatea

estică a barăcii, în spatele unui perete. Acolo îşi avea infirmeria şi făcea teste asupra unor eşantioane de gheaţă.

— Această extremitate ar fi trebuit deci să ardă prima, i-am spus lui Jolly.

— Probabil. La drept vorbind, bătrâne, îmi amintesc de toată povestea ca de un vis. Ca de un coşmar... Probabil că am fost pe jumătate asfixiat în somn. Primul lucru de care-mi amintesc, e tânărul

Grant aplecat asupra mea, care mă scutura strigând nu ştiu ce, fără să bănuiesc că baraca ardea. Nu ştiu ce-am răspuns sau am făcut; probabil nimic. Căci următoarea mea amintire este aceea că am fost lovit peste amândoi obrajii. Cam tărişor, dar şi-a făcut efectul. M-am ridicat. Grant m-a târât afară din biroul meu în sala staţiei radio. Îi datorez viaţa. Mi-a rămas destulă prezenţă de spirit ca să iau trusa medicală, pe care o ţineam pregătită pentru cazurile de urgenţă.

— Cine l-a trezit pe Grant?

— Naseby, răspunse Kinnaird. El ne-a trezit pe amândoi, lovind puternic cu pumnii în uşă şi strigând. Fără el, eu şi doctorul Jolly am fi fost terminaţi. Aerul dinăuntru era otrăvit. Dacă Naseby n-ar fi strigat, nu ne-am mai fi trezit niciodată. I-am spus lui Grant să-l alerteze pe doctor, în timp ce eu încercam să deschid uşa.

— Era încuiată?

— Blocată, vreţi să spuneţi! Se întâmpladestul de frecvent. În timpul zilei, când radiatoarele funcţionau din plin ca să menţină temperatura potrivită, gheaţa prindea să se topească în jurul uşilor. Noaptea, când ne băgam în sacii de dormit, micşoram intensitatea radiatoarelor, şi atunci gheaţa se forma din nou, blocând zdravăn uşile. Asta se întâmpla în toate barăcile. Dimineaţa trebuia aproape totdeauna să forţăm uşile. Dar în noaptea aia pot

să spun că n-a durat mult!

— Şi pe urmă?

— Am alergat, zise Kinnaird. Nu vedeam absolut nimic. M-am depărtat vreo douăzeci de metri spre sud, ca să-mi fac o idee despre ce se întâmpla. Toată tabăra părea că arde. Când te trezeşti aşa la două noaptea, pe jumătate orbit, pe jumătate ameţit, mintea nu funcţionează perfect. A mea a funcţionat totuşi destul de bine ca să mă facă să înţeleg că numai un SOS mai putea să ne salveze. M-am întors deci la baraca unde se afla staţia radio.

— Toţi îi datorăm viaţa lui Kinnaird, vorbi pentru prima dată Jeremy, un canadian corpolent şi roşcat, tehnicianul şef al bazei. Şi dacă aş fi fost puţin mai vioi, acum toţi am fi fost morţi.

— Nu vorbim de asta, bătrâne, mormăi Kinnaird.

— Ba da! insistă Jeremy. De altfel, doctorul Carpenter trebuie să ştie totul. Am ieşit din dormitor în spatele căpitanului Folsom. După cum a spus Hewson, am golit extinctorul peste baraca maiorului Halliwell. Era o acţiune fără speranţă încă de la început, dar trebuia s-o facem. Patru oameni, după cum ştiam, se aflau în interior. Am spus că e pierdere de timp. Căpitanul Folsom a strigat că se duce să aducă alt extinctor şi mi-a spus să văd ce se petrecea cu baraca unde se afla staţia radio. Baraca ardea de la un capăt la altul. Apropiindu-mă cât am putut de uşa vestică, l-am văzut pe Naseby, aplecat asupra doctorului Jolly, care se prăbuşise când ajunsese în aer liber. Mi-a strigat să-l ajut să-l trag mai departe şi tocmai voiam s-o fac, dar în acel moment a sosit în fugă Kinnaird. Am văzut că se îndrepta spre uşă şi, crezând că şi-a pierdut minţile, am sărit în faţa lui ca să-l împiedic. Mi-a strigat să-l las să treacă. I-am spus să nu se prostească. A răcnit, ca să se facă auzit, că trebuia să ia emiţătorul portabil, că nu mai era combustibil, că generatorul şi bucătăria, cu toate

alimentele, ardeau. M-a doborât cu un pumn şi l-am văzut dispărând pe uşă. În urma lui au ieşit fum şi flăcări. Mă întreb cum a putut să mai iasă viu de-acolo.

— Atunci ai fost atât de grav ars la faţă şi la mâini? întrebă calm comandantul Swanson.

Aşezat în colţul cel mai depărtat al careulului, comandantul încă nu luase parte la discuţie, dar nu scăpase niciun cuvânt. Ăsta era şi motivul pentru care îl rugasem să fie prezent.

— Într-adevăr, comandante.

— Pentru asta ai putea să fii răsplătit cu o vizită la Buckingham Palace, zise Swanson.

— La dracu' cu Buckingham Palace! izbucni Kinnaird cu violenţă. Şi prietenul meu? Jimmy Grant?... Va putea să meargă şi el la Buckingham Palace? Nu, bietul de el! Ştiţi ce făcea? La întoarcerea mea, Grant era tot în baracă. Stătea în faţa emiţătorului şi transmitea un SOS pe frecvenţa noastră normală. Hainele lui ardeau. L-am tras de pe scaun strigându-i să ia câteva pile Nife şi să iasă. Eu am luat emiţătorul portabil, o cutie de Nife şi am ieşit pe uşă în fugă. L-am crezut pe Grant în spatele meu, dar zgomotul flăcărilor şi explozia butoaielor m-au împiedicat să aud ceva. Trebuia să fi fost acolo ca să-ţi închipui ce era! M-am depărtat destul de mult ca aparatul şi pilele să fie în siguranţă, apoi m-am întors. L-am întrebat pe Naseby, care încerca să-l târască pe doctorul Jolly, dacă Jimmy Grant ieşise. Mi-a răspuns că nu. M-am repezit spre uşă... Apoi nu-mi mai amintesc nimic.

— L-am lovit în cap, explică Jeremy, cu un aer plin de satisfacţie. Pe la spate!

— Te-aş fi putut ucide venindu-mi în fire, zise Kinnaird. Dar am înţeles că mi-ai salvat viaţa.

— Sigur, băiete, zise Jeremy cu o mică strâmbătură. Asta a fost marea mea contribuţie din noaptea aceea:

lovirea oamenilor! După ce Naseby l-a dus pe doctorul Jolly într-un loc sigur, a strigat: „Unde sunt Flanders şi Bryce?... Unde sunt Flanders şi Bryce?” Erau cei care dormeau cu el şi Hewson în bucătărie. Alţi câţiva ieşiseră din dormitorul principal, şi ne-a trebuit un anumit timp ca să constatăm că Flanders şi Bryce nu se aflau printre ei. Naseby a luat-o atunci la fugă spre bucătărie. Nu mai era uşă, ci doar un zid de flăcări. L-am lovit în trecere, a căzut şi s-a lovit cu capul de gheaţă... îmi pare şi acum rău, Johnny, dar nu mai judecai normal în acel moment.

— Mai simt şi acum lovitura, zise Naseby, frecându-şi maxilarul, dar Dumnezeu ştie câtă dreptate aveai!

— Căpitanul Folsom a revenit cu Dick Foster, care şi el se culca în dormitorul principal, continuă Jeremy. Căpitanul a spus că a încercat toate extinctoarele şi că erau îngheţate. Auzise că Grant era blocat în baraca unde se afla staţia radio şi, împreună cu Foster aducea cuverturi umede. Am încercat să-i opresc, dar căpitanul mi-a ordonat să stau liniştit şi, când dă un astfel de ordin, n-ai ce face, trebuie să-l execuţi. El şi Foster şi-au pus cuverturile ude pe cap şi s-au repezit în interior. Căpitanul a ieşit după câteva minute, ducându-l pe Grant. În viaţa mea n-am mai văzut aşa ceva; ardeau ca nişte torţe. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu Foster, dar n-a mai ieşit. În acel moment s-au prăbuşit acoperişul barăcii maiorului Halliwell şi cel al bucătăriei. Nimeni nu se mai putea apropia de aceste două barăci. De altfel era prea târziu. Maiorul Halliwell, cei trei colegi ai lui, Flanders şi Bryce, la bucătărie, probabil că erau deja morţi. Doctorul Jolly crede că n-au suferit prea mult... Au fost asfixiaţi înainte de a fi fost atinşi de flăcări.

— Bine, am zis. Avem un tablou destul de clar a ceea ce trebuie să fi fost o scenă extrem de confuză şi terifiantă. Deci nu a fost posibil ca cineva să se apropie de

baraca maiorului Halliwell?

— Era imposibil să te apropii la mai puţin de cinci metri şi să mai rămâi în viaţă, răspunse simplu Naseby.

— Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Am luat conducerea, bătrâne, interveni Jolly. Nu mai era mare lucru de condus, iar ceea ce mai era de făcut nu putea să fie făcut decât de mine: pansarea răniţilor. I-am pus să aştepte pe banchiză până când focul s-a domolit. Când n-a mai existat pericolul exploziei altor butoaie, ne-am dus în baraca-dormitor, unde am făcut tot ce mi-a stat în putinţă. Kinnaird, în ciuda arsurilor grave, mi-a fost un ajutor preţios. I-am culcat pe cei aflaţi în starea cea mai proastă. Cea a lui Grant a fost cea mai disperată încă de la început. Apoi... cam asta e tot ce-ar fi de spus.

— Nu mai aveaţi alimente?

— Nimic, bătrâne! în cele trei barăci rămase intacte erau lămpi Coleman. Am reuşit să ne procurăm puţină apă topind gheaţă, asta a fost tot. Conform instrucţiilor mele, toată lumea a rămas culcată şi înfăşurată în ceea ce am găsit, pentru a economisi energia şi căldura.

— Probabil că a fost foarte greu pentru dumneata, i-am spus lui Kinnaird. Din două în două ore, ca să transmiţi mesajele de SOS, trebuia să pierzi căldura atât de greu de obţinut.

— Nu eram singurul, răspunse Kinnaird. Nu rezist mai bine decât altul la degerături. Doctorul Jolly a insistat ca treaba asta să fie făcută de mai mulţi pe rând. Nu e greu. E destul să expediezi un apel automat şi să asculţi. Dacă sosea un mesaj, mă repezeam în biroul meteorologic cât ai clipi. De fapt, Hewson a luat contact cu operatorul din Bodoe şi Jeremy a intrat în legătură cu traulerul din Marea Barentz. Eu i-am schimbat în mod normal. Doctorul Jolly şi Naseby au dat şi ei o mână de ajutor. Deci n-a fost chiar

atât de greu.

— Ai păstrat comanda, doctore Jolly?

— Bineînţeles că nu! Căpitanul Folsom s-a simţit destul de rău în primele douăzeci şi patru de ore. Dar pe urmă şi-a revenit şi a preluat comanda. Eu nu sunt decât un negustor de pilule, bătrâne! Calitatea de conducător de oameni şi de om de acţiune nu prea mi se potriveşte!

— În orice caz, te-ai descurcat foarte bine, am zis uitându-mă pe rând la fiecare. Dacă cei mai mulţi nu vor rămâne infirmi pe viaţă, asta se va datora intervenţiei rapide şi competente a doctorului Jolly, făcută în împrejurări deosebit de dificile. Ei bine, s-a terminat... Probabil că v-a fost destul de penibil să vă reamintiţi acea noapte. Văd că n-am cum să descopăr cauza incendiului. Asta nu se întâmplă decât la un milion o dată. E ceea ce companiile de asigurări numesc „forţă majoră”. Hewson, nu ţi se poate face niciun reproş de neglijenţă, sunt sigur de asta, şi teoria dumitale despre originea incendiului probabil că e cea corectă. În orice caz, deşi preţul a fost cumplit de mare, asta ne va servi drept lecţie. Niciodată nu va trebui plasat un depozit de combustibil la mai puţin de o sută de metri de tabără.

Toţi plecară. Jolly se îndreptă spre infirmerie, fără să-şi poată ascunde complet satisfacţia că rămăsese singurul medic care „nu fusese scos din luptă”. Câteva ore va fi foarte ocupat cu schimbarea pansamentelor, îngrijorarea lui Benson, radiografia lui Zabriński şi refacerea ghipsului.

M-am întors în cabina mea, am deschis valiza şi am scos un mic portofel, am închis valiza şi m-am dus la Swanson. Nu mai zâmbea la fel de des ca la întâlnirea noastră în Scoţia. Se uită la mine şi zise direct:

— Dacă cei doi oameni rămaşi în tabără sunt transportabili, aş vrea să fie aduşi imediat la bord. Cu cât ne vom întoarce mai repede în Scoţia, cu atât justiţia va

interveni mai repede şi eu voi fi mai mulţumit. Te-am prevenit că această anchetă n-o să ducă la nimic. Dumnezeu ştie cât timp va mai trece înainte ca altul dintre noi să fie atacat! Avem printre noi un asasin în libertate, Carpenter.

— Trei lucruri, am zis. Mai întâi că nimeni nu va mai fi atacat, e aproape sigur. Al doilea, justiţia nu va fi autorizată să intervină. Al treilea, adunarea din această dimineaţă a fost utilă. Ea permite eliminarea a trei suspecţi.

— Probabil că mi-a scăpat ceva.

— Nu. Eu ştiu lucruri pe care dumneata nu le ştii. Ştiu că sub podeaua laboratorului se aflau vreo patruzeci de pile Nife în stare excelentă... care au fost folosite.

— Ai uitat să-mi spui asta.

— În astfel de cazuri, nu spun nimănui nimic, dacă nu e strict necesar.

— Cred că ai o mulţime de prieteni şi influenţezi enorm oamenii.

— Uneori e stingheritor. Cine a putut să folosească acele pile? Numai cei care părăseau periodic dormitorul ca să transmită SOS-uri. Asta îi elimină pe căpitanul Folsom şi pe gemenii Harrington. Nimeni nu a spus despre ei că ar fi părăsit dormitorul. Nu erau în stare. Rămân Hewson, Naseby, doctorul Jolly, Jeremy, Hassard şi Kinnaird. Alege. Ucigaşul e unul dintre ei.

— De ce aveau nevoie de acele pile suplimentare? Şi dacă le aveau, de ce şi-au riscat viaţa folosindu-le doar pe celelalte, deja epuizate? Crezi că are un sens?

— Totul are un sens.

Am scos din portofel cărţile de identitate pe care le-a examinat şi mi le-a înapoiat.

— Aşa deci, zise el cu calm. Ţi-a trebuit mult timp până când să te hotărăşti să-mi spui adevărul. Ofiţer MI6.

Contraspionaj... Ei bine, asta nu mă surprinde în mod deosebit, Carpenter. Ştiu de ieri că nu puteai să fii altceva. Oameni ca dumneata nu-şi dezvăluie identitatea decât atunci când sunt obligaţi.

Nu puse întrebarea care se impunea în mod logic.

— Îţi dezvălui identitatea mea din trei motive. Ai dreptul să cunoşti până la un punct despre ce e vorba. Am nevoie să fii de partea mea. Şi, pentru ceea ce-ţi voi spune, ai fi aflat oricum. Ai auzit de camera Perkin-Elmer-Roti pentru urmărirea rachetelor?

— Nu.

— Şi de Samos? De Samos III?

— Sistemul de observare a sateliţilor şi rachetelor? Da. Dar ce legătură poate avea asta cu un asasinat petrecut la staţia Cobra?

— Am explicat care putea să fie legătura, legătură nu numai imaginabilă, nu numai probabilă, ci absolut sigură. Swanson m-a ascultat cu mare atenţie, fără să mă întrerupă. După ce-am terminat, se sprijini de speteaza scaunului şi zise:

— Cred că ai dreptate. Problema e de a afla cine e. Sunt nerăbdător s-o văd pe canalia asta sub pază bună.

— O să-i pui imediat cătuşele?

— Bineînţeles! Dumneata, nu?

— Nu ştiu. Da, cred că m-aş abţine. Omul ăsta nu e decât o verigă dintr-un lanţ lung. Dacă-i lăsăm destul câmp de manevră, nu numai că-l vom prinde, dar ne va duce la alte verigi. În plus, nu sunt deloc sigur că e singur. Se întâmplă ca asasinii să aibă complici, comandante.

— Doi? Crezi că la bordul navei mele se află doi asasini?

Strânse din buze, îşi prinse bărbia cu o mână, semn de agitaţie violentă, apoi dădu din cap cu hotărâre.

— Se poate să nu fie decât unul singur, zise el. În

acest caz, dacă l-aş cunoaşte, l-aş aresta pe loc. Nu uita, Carpenter, că avem de parcurs sute de mile sub gheaţă înainte de a ieşi la aer liber. Nu-i putem supraveghea pe toţi şase în acelaşi timp, şi un om – chiar puţin familiarizat cu submarinele – poate să facă o mulţime de lucruri ca să ne pună în pericol de moarte. Lucruri care n-ar avea nicio importanţă în împrejurări obişnuite, dar care sub gheaţă pot să fie fatale.

— Gândeşte-te că tot ce va face împotriva noastră se va întoarce şi împotriva lui.

— Nu cred, ca dumneata, că e neapărat întreg la minte. Toţi ucigaşii sunt puţin nebuni. Indiferent de motive, faptul că au ucis face deja din ei nişte anormali. Nu pot fi judecaţi după normele obişnuite.

Avea dreptate numai pe jumătate dar, din nefericire, asta se putea aplica cazului nostru. Cei mai mulţi asasini ucid într-o stare emoţională extremă şi nu mai repetă gestul. Dar omul pe care îl căutam părea străin oricărui gen de emoţie şi omorâse de mai multe ori.

— Poate. Da, sunt de acord cu dumneata, am zis cu un ton ezitant, fără să precizez cu ce elemente eram de acord. Pe cine bănuieşti, comandante?

— La naiba dacă ştiu! Am ascultat tot ce s-a spus dimineaţă. Am observat expresia de pe feţele tuturor celor care au vorbit. Şi pe cea a celorlalţi... De atunci numai la asta mă gândesc, dar nu găsesc nici cel mai mic indiciu. Ce zici de Kinnaird?

— Este evident cel mai suspect. Dar numai pentru că e un operator radio foarte antrenat. În două-trei zile cineva poate să înveţe să transmită şi să primească mesaje în morse. O va face lent, cu stângăcie, fără să cunoască ceva despre instrumentul lui, dar o va face. Toţi ar fi putut să fie în stare să acţioneze staţia. Abilitatea lui Kinnaird pledează chiar în favoarea lui.

— Pilele Nife au fost luate din baraca staţiei radio şi transportate în laborator, zise Swanson. Kinnaird ar fi avut cel mai uşor acces la ele, în afară de doctorul Jolly, care îşi avea biroul şi dormitorul în aceeaşi baracă.

— Asta i-ar acuza pe Kinnaird şi pe Jolly?

— De ce nu?

— Bineînţeles. Dar trebuie să observăm că prezenţa alimentelor conservate sub podeaua laboratorului îi face suspecţi pe Hewson şi Naseby, care se culcau în bucătărie unde se aflau alimentele, în vreme ce existenţa, în acest laborator, a balonului-sondă şi a hidrogenului îi acuză pe Jeremy şi Hassard, unul meteorolog, celălalt tehnician, care aveau cel mai uşor acces la ele.

— Asta face lucrurile şi mai confuze, zise Swanson cu iritare, şi erau şi aşa destul de încurcate.

— Nu caut confuzia. Dar dacă admiţi o posibilitate pentru un anumit motiv, trebuie să accepţi o posibilitate asemănătoare pentru un motiv asemănător. În plus, trebuie subliniate câteva puncte în favoarea lui Kinnaird. Şi-a riscat viaţa ca să ia emiţătorul portabil. A fost gata să moară intervenind pentru salvarea ajutorului său, Grant, şi cu siguranţă că ar fi murit dacă Jeremy nu l-ar fi culcat la pământ. Nu uita ce-a păţit acel Foster, care a intrat cu o cuvertură pe cap şi n-a mai ieşit! Kinnaird ar fi vorbit de pilele Nife, dacă ar fi avut vreun complex de culpabilitate referitor la ele? în paranteză fie spus, cu siguranţă că ăsta e motivul morţii lui Grant. Kinnaird îi spusese să ia şi celelalte pile Nife. Grant a căutat prea mult nişte lucruri care fuseseră deja scoase din baracă. Şi încă ceva, Naseby spune că uşa barăcii în care se afla staţia radio era blocată, probabil de gheaţă. Dacă Kinnaird s-ar fi jucat cu chibriturile cu puţin timp mai înainte, atunci uşa n-ar fi fost blocată.

— Dacă îl dai de-o parte pe Kinnaird, zise lent

Swanson, asta înseamnă că-l dai la o parte mai mult sau mai puţin şi pe doctorul Jolly.

Zâmbi.

— De altfel, nu prea pot să-mi închipui un medic băgând cuţitul în oameni. Treaba lor e să închidă găurile, nu să le facă. N-ar fi pe placul lui Hippocrate.

— Nu-l elimin pe Kinnaird, am zis. Dar nici nu sunt dispus, fără alte elemente, să-i lipesc eticheta de asasin. În ceea ce priveşte moralitatea profesiunii mele, sunt gata să-ţi ofer o întreagă listă de buni samariteni care au apărut în boxa acuzaţilor. Adevărul e că nu avem nimic împotriva lui Jolly. În acea noapte fatală, rolul său pare să fi constat în a ieşi clătinându-se din baraca staţiei radio, a cădea la pământ şi a rămâne acolo până aproape de sfârşitul incendiului. Bineînţeles, asta nu înseamnă nimic faţă de rolul pe care l-ar fi putut juca înainte de incendiu. Totuşi, această posibilitate este pusă la îndoială de blocarea uşii şi faptul că Kinnaird sau Grant i-ar fi remarcat fatalmente activităţile – se culca la capătul barăcii şi, ca să iasă, trebuia să treacă prin faţa lui Kinnaird şi Grant. Fără a mai pune la socoteală că ar fi trebuit să se oprească ca să ia pilele Nife. Încă un punct în favoarea lui, cel puţin în aparenţă: nu cred că a fost un accident căderea lui Benson. În acest caz e greu de demonstrat că totul a fost provocat de Jolly, care se afla la baza pavilionului, iar Benson în vârful lui.

— Îi aperi foarte bine pe Kinnaird şi pe Jolly, murmură Swanson.

— Nu. Spun doar ce-ar spune un avocat.

— Hewson, zise lent Swanson. Sau Naseby, bucătarul... Sau amândoi... Nu ţi se pare ciudat că aceştia doi, care dormeau la capătul estic al barăcii, unde focul s-a năpustit în primul rând, au putut să scape, în timp ce ceilalţi doi – Flanders şi Bryce –, care dormeau la mijloc, au

fost asfixiaţi? Naseby declară că i-a strigat şi că i-a scuturat. Poate că ar fi putut s-o facă toată noaptea fără rezultat, dacă erau deja inconştienţi... sau morţi. Poate că-i văzuseră pe Naseby sau Hewson luând alimentele şi trebuia să fie reduşi la tăcere. Sau poate că au fost loviţi mai înainte să fi fost luat ceva. Nu uita de revolver. Era ascuns în rezervorul tractorului, ascunzătoare destul de ciudată pentru ceilalţi, cu excepţia lui Hewson care conducea tractorul. De asemenea, pare să nu se fi grăbit să-l alerteze pe căpitanul Folsom. A declarat că a fost nevoit să facă un ocol ca să evite flăcările; dar, după toate aparenţele, i-ar fi fost mai uşor să ajungă la baraca în care se afla staţia radio. Alt lucru important, aşa cred. După spusele lui, atunci au început să explodeze butoaiele cu petrol din magazie. În acest caz, cum puteau barăcile – cele cinci distruse, fireşte – să fie deja cuprinse de flăcările unui incendiu incontrolabil? Ar fi trebuit ca aerul să fi fost saturat de petrol în flăcări, deci primele explozii trebuia să se fi produs cu mult timp înainte. În afara avertizării lui Folsom – care era deja alertat – Hewson nu pare să fi făcut mare lucru după începutul incendiului.

— Ai fi un judecător de instrucţie excelent, comandante. Dar nu crezi că aceste acuzaţii împotriva lui Hewson sunt puţin cam superficiale? Un om inteligent nu s-ar fi expus la ele. În orice caz, ar fi putut să joace ceva mai mult pe eroul ca să atragă atenţia asupra lui.

— Nu. Hewson nu avea niciun motiv să se aştepte la o anchetă asupra cauzelor incendiului, să prevadă că el – sau altcineva – va trebui să dea explicaţii despre felul în care s-a comportat.

— Ţi-am mai spus deja că aceşti oameni nu riscă niciodată. Pornesc de la ipoteza că pot să fie descoperiţi.

— Cum ar putea să fie? protestă Swanson. Cum se puteau aştepta că vor stârni bănuieli?

— Nu crezi că e posibil să ne simtă pe urmele lor?

— Nu.

— Nu asta spuneai ieri seară, după ce panoul a căzut peste mine. Ai declarat că, cu siguranţă, fusesem urmărit de cineva.

— Slavă Domnului, sarcina mea constă doar în a comanda un submarin nuclear! Drept vorbind, nu mai ştiu ce să cred despre acest Naseby.

— Îl crezi în cârdăşie cu Hewson?

— Dacă admitem că oamenii care dormeau în bucătărie şi nu erau complicii asasinilor trebuia să fie eliminaţi, atunci Naseby trebuia să facă parte din complot. Dar, la naiba, cum se explică atunci tentativa lui de a-i salva pe Flanders şi Bryce?

— Poate un risc calculat. L-a văzut pe Jeremy lovindu-l pe Kinnaird când acesta a vrut să intre în baraca în care se afla staţia radio şi şi-a zis că acelaşi Jeremy îi va face şi lui acelaşi serviciu.

— A doua tentativă a lui Kinnaird poate că era şi ea tot o prefăcătorie, zise Swanson. În fond, Jeremy încercase să-l mai oprească o dată.

— Poate. Dar Naseby? Dacă el e vinovatul, de ce-a spus că uşa era blocată şi a fost nevoit s-o forţeze? Asta îi scotea din cauză pe Kinnaird şi pe Jolly, iar un ucigaş face în aşa fel ca să nu-i scoată din cauză pe ceilalţi suspecţi.

— Nu putem afla nimic din toate astea, zise calm Swanson. Să-i punem pe toţi sub cheie.

— N-ar fi deloc abil! E cel mai bun mijloc de a nu-i descoperi niciodată pe ucigaş... în orice caz, înainte de a renunţa, aminteşte-ţi că lucrurile sunt foarte complicate şi că-i uiţi pe cei mai suspecţi. Jeremy şi Hassard, dacă ei sunt incendiatorii, au fost destul de inteligenţi ca să nu lase niciun indiciu. Doar dacă nu cumva, natural, Jeremy a vrut să împiedice descoperirea unor lucruri despre

Flanders şi Bryce, acesta fiind motivul pentru care l-a oprit pe Naseby, când acesta a încercat să intre în bucătărie.

Swanson se uită la mine cu un aer furios. Nu-şi pierduse sângele rece când îşi văzuse submarinul incontrolabil la o adâncime de trei sute de metri, dar acum era vorba de cu totul altceva.

— Foarte bine, zise el. Îl vom lăsa pe asasin în libertate, liber să saboteze *Delfinul* după pofta lui. Trebuie să am o foarte mare încredere în dumneata, doctore Carpenter! Ştiu că n-ai să mă dezamăgeşti. Încă ceva. Nu pun niciun moment la îndoială talentele dumitale de anchetator, dar am fost frapat că n-ai pus unele întrebări, o întrebare pe care o consider esenţială.

— Cine a sugerat transportarea cadavrelor în laborator, ştiind că va face astfel inviolabilă ascunzătoarea?

— Scuză-mă. Probabil că ai avut unele motive.

— Natural. Nu îndrăzneşti să afirmi că ucigaşul se simte pândit de noi. Eu sunt sigur că bănuieşte. Or, dacă aş fi pus această întrebare, ar fi înţeles imediat motivul anchetei şi ar fi ştiut că sunt pe urmele lui. Eu cred că ordinul a fost dat de căpitanul Folsom, dar la sugestia cuiva, sub o formă camuflată cu mare abilitate ca să se poată sesiza că vine din altă parte.

*** *:**

Cu câteva luni în urmă, cu soarele Arcticii, ziua ar fi fost o adevărată splendoare. În acea perioadă nu era soare, dar timpul era frumos, atât cât putea să fie în acel ţinut. Cele treizeci şi şase de ore – atât cât trecuse de la întoarcerea mea şi lui Hansen la submarin – provocaseră o schimbare aproape miraculoasă. Vântul se oprise complet; nici urmă de particule ascuţite de gheaţă; temperatura

crescuse cu cel puţin cinci grade; vizibilitatea pe banchiză era ideală.

Swanson, care era de acord cu Benson în ceea ce priveşte viaţa prea sedentară a echipajului, recomandase întregului personal care nu era de serviciu să iasă la aer ca să-şi dezmorţească picioarele. La unsprezece dimineaţa, *Delfinul* era, ca să zicem aşa, pustiu; echipajul, pentru care cuvintele „Staţia în derivă Cobra” nu-însemnau nimic concret, dorea în mod natural să vadă tabăra, sau ce mai rămăsese din ea.

Am luat loc la coada răniţilor care aşteptau să fie îngrijiţi de doctorul Jolly. Nu se ocupa deloc de arsurile şi de degerăturile personale, dar, în mare formă, se comporta la infirmerie de parcă acolo ar fi fost casa lui de ani de zile.

— Ei bine, am zis, până la urmă concurenţa dintre negustorii de pilule n-a fost chiar atât de sălbatică! Sunt tare bucuros că am avut şi un al treilea confrate printre noi. Cum se prezintă situaţia pe frontul medical?

— Nu prea rău, bătrâne! răspunse el jovial. Benson evoluează bine. Pulsul, respiraţia, tensiunea sunt aproape normale; gradul de inconştienţă este acum foarte mic, dacă pot să spun aşa. Căpitanul Folsom suferă încă foarte mult, dar e în afara oricărui pericol. Ceilalţi beneficiază de o ameliorare de sută la sută, pe care n-o datorează medicinei. Hrana excelentă, paturile calde, certitudinea că sunt salvaţi le-au făcut mult mai bine decât orice medicament. Începând cu mine, în orice caz.

— Foarte bine. Toţi camarazii dumitale, cu excepţia lui Folsom şi a gemenilor Harrington, au ieşit împreună cu echipajul pe banchiză. Dacă le-ai fi spus, în urmă cu patruzeci şi opt de ore, că se vor reîntoarce atât de repede în tabără, cu siguranţă că te-ar fi considerat nebun.

— Puterea de recuperare fizică şi mentală a lui *homo*

sapiens este uneori incredibilă, bătrâne, zise el pe acelaşi ton jovial. Şi acum să-ţi vedem aripioara vătămată.

Cum eram un confrate, teoretic călit împotriva durerilor, n-a umblat deloc cu mănuşi. M-am agăţat de braţul fotoliului şi am făcut apel la mândria mea profesională ca să rezist.

— Gata, am terminat, zise el. Îi mai am pe Brownell şi pe Bolton, tipii rămaşi pe banchiză.

— Te însoţesc. Comandantul Swanson aşteaptă cu mare nelinişte ceea ce vom spune. Vrea să plece de-aici cât mai repede posibil.

— Şi eu, zise Jolly, cu convingere. Dar pentru ce e aşa de îngrijorat?

— Din cauza gheţii. Nu se ştie niciodată când se va închide. Ai avea chef să petreci aici un an sau chiar doi?

Jolly zâmbi, se gândi, apoi zâmbetul îi dispăru şi întrebă:

— Cât timp vom rămâne sub gheaţa asta blestemată? Cu alte cuvinte, când vom ajunge la marea liberă?

— Swanson crede că în douăzeci şi patru de ore. Nu lua aerul ăsta dezolat, Jolly. Te rog să mă crezi că suntem mai în siguranţă sub banchiză decât în mijlocul ei.

Cu un aer puţin convins, Jolly îşi strânse instrumentele şi ieşi din infirmerie. Swanson ne aştepta la postul central. Am urcat în pavilion, am coborât afară şi ne-am îndreptat spre staţie.

Ne-am întâlnit pe drum cu mulţi marinari care se întorceau; aveau un aer abătut şi abia dacă ne priveau. Nu mi-a fost deloc greu să ghicesc motivul acestei atitudini: deschiseseră uşi care ar fi trebuit să rămână închise...

Deoarece temperatura crescuse, iar radiatoarele funcţionau de douăzeci şi patru de ore, baraca-dormitor era acum aproape supraîncălzită şi orice urmă de gheaţă interioară dispăruse. Unul dintre bolnavi, Brownell, îşi

recăpătase cunoştinţa; ridicat în capul oaselor, mânca supa adusă de cei doi supraveghetori.

— Bine, zise Swanson. Acesta e pregătit să plece.

— Fără îndoială, răspunse Jolly. Se aplecă asupra celuilalt, Bolton, se ridică şi dădu din cap.

— Acesta e foarte bolnav, comandante. Nu mi-aş lua răspunderea să-l transport.

— Aş putea să fiu forţat să-mi iau această responsabilitate, răspunse Swanson puţin cam tăios. Să ascultăm o altă părere.

Mi-am zis că ar fi putut să ia un ton mai diplomatic şi mai conciliant. Dar, dacă la bordul *Delfinului* erau doi asasini, existau şanse de 33% ca Jolly să fie unul dintre ei, şi Swanson nu uita asta niciun moment.

Am dat din umeri ca să mă scuz faţă de Jolly, m-am aplecat asupra lui Bolton şi l-am examinat cât am putut de bine, cu o singură mână.

— Jolly are dreptate, am zis în cele din urmă. Se simte destul de rău. Totuşi cred că va suporta transportul la bord.

— E o presupunere, atrase atenţia Jolly, care, în mod normal, nu poate să servească drept bază pentru o astfel de decizie.

— Ştiu, dar împrejurările nu sunt normale.

— Îmi asum această responsabilitate, hotărî Swanson. Doctore Jolly, v-aş fi recunoscător dacă aţi supraveghea transportarea acestor doi oameni la bordul submarinului. Vă voi oferi tot ajutorul necesar.

Jolly protestă încă o dată, apoi cedă. Supraveghe transportul cu multă competenţă. Am rămas afară ceva mai mult timp, privindu-i pe Rawlings şi pe camarazii lui care demontau materialul american. Când am rămas singur, m-am dus la baraca unde se afla tractorul.

Cuţitul se afla tot în rezervor, dar revolverul şi

încărcătoarele dispăruseră. Cine le luase? Nu doctorul Jolly, în orice caz, căci nu-l pierdusem din ochi mai mult de două secunde între plecarea de la submarin şi întoarcerea la bord.

La orele cincisprezece am coborât sub gheaţă şi am pornit spre marea liberă.

Capitolul 10

După-amiaza şi seara au trecut repede şi destul de agreabil, închiderea panourilor şi desprinderea din gheaţă au căpătat o semnificaţie simbolică, cel puţin la fel de importantă ca faptul că plecam. Plafonul gros de gheaţă era ca o perdea trasă în faţa ochilor minţii. Am întrerupt orice legătură materială cu staţia Cobra, tabăra morţilor, care probabil că avea să se rotească timp de secole în jurul polului.

Această ruptură atenua oroarea care plana, ca un baldachin funebru, asupra navei şi a echipajului de douăzeci şi patru de ore. O uşă sinistră se închisese în urma noastră şi îi întorsesem spatele. Misiunea fusese îndeplinită, ne întorceam acasă, iar uşurarea, bucuria pe care o simţeau marinarii la gândul întoarcerii pe uscat era aproape tangibilă. Ambianţa devenise aproape veselă.

Eu însă nu le împărtăşeam nici veselia nici pacea; lăsam prea multe lucruri în urma mea. Pacea nu putea să existe nici pentru Swanson, Hansen, Rawlings şi Zabriński, care ştiau că la bord se afla cel puţin un ucigaş. Doctorul Benson ştia şi el asta, dar, deocamdată, el nu conta; rămânea inconştient şi, contrar a ceea ce ar fi trebuit să gândesc din punct de vedere profesional, speram că va rămâne tot aşa un anumit timp. În starea intermediară dintre conştienţă şi inconştienţă omul riscă să vorbească prea mult.

Câţiva supravieţuitori ai staţiei Cobra cerură să viziteze nava şi Swanson îşi dădu acceptul. Refuzul ar fi fost periculos, iar toate secretele *Delfinului* se aflau bine ascunse de ochii profanilor. Nu acesta fusese însă adevăratul motiv. Refuzul ar fi provocat bănuieli cuiva.

Hansen era pe post de ghid iar eu l-am însoţit ca să pot urmări reacţiile fiecăruia. Am făcut un tur complet,

pornind de la sala reactorului, interzisă pentru toată lumea, şi localul sistemului de navigaţie prin inerţie, unde nu putusem să intru nici eu. Supravegheam în mod special doi oameni, pe cât de aproape puteam ca să nu mă trădez şi, după cum mă aşteptam, n-am aflat nimic. Speranţa era zadarnică. Necunoscutul care intrase acum în posesia revolverului avea o mască bine pusă la punct.

* * *

După cină, l-am ajutat pe Jolly, pe cât îmi era cu putinţă, să dea îngrijirile de seară. Indiscutabil, era un medic excelent. Cu rapiditate şi eficacitate, confratele meu verifică şi schimbă pansamentele bolnavilor aflaţi pe picioarele lor, se ocupă de Benson şi de Folsom, apoi îmi ceru să-l însoţesc în partea din spate, la laboratorul nuclear, unde fuseseră instalaţi ceilalţi patru pacienţi: gemenii Harrington, Brownell şi Bolton. Benson şi Folsom ocupau cele două paturi de la infirmerie. Bolton nu suferise din cauza transportului, datorită grijii cu care Jolly îl condusese. Se plângea de dureri mari în antebraţul drept. Toată pielea dispăruse şi se vedeau câteva puncte de supurare. Jolly îl înveli într-o foaie de aluminiu dată cu unguent, îi injectă un calmant, îi dădu câteva somnifere şi îi recomandă marinarului de gardă să-l anunţe de orice schimbare survenită în starea bolnavilor. O scurtă examinare a celorlalţi trei, o schimbare de pansament şi totul se termină.

La fel şi pentru mine. Practic nu mai dormisem de două nopţi şi durerea din mâna stângă contribuia şi ea la starea de epuizare. Când am ajuns în cabină, Hansen sforăia iar inginerul mecanic era plecat.

Nu am avut nevoie de somniferele doctorului Jolly.

* * *

M-am trezit la orele două, tot obosit, cu impresia că mă culcasem numai de cinci minute. Dar am devenit brusc conştient.

Zgomotul ar fi trezit şi un mort. Provenea dintr-un difuzor, situat deasupra cuşetei lui Hansen. Era un fel de şuierat ascuţit, pe două note, care m-a deranjat la urechi şi care probabil că semăna cu ţipătul unei vrăjitoare în agonie.

Hansen se îmbrăca cu o grabă disperată.

— Ce dracu' se întâmplă? am întrebat.

— Foc! Foc la bord! Şi chiar sub gheaţa asta afurisită!

Îşi termină de încheiat cămaşa şi se năpusti afară.

Şuieratul diabolic încetă brusc şi am simţit tăcerea ca o lovitură de bâtă. Am devenit conştient de încă ceva. Nava nu mai vibra, maşinile fuseseră oprite. M-am înfiorat. De ce fuseseră oprite? Pentru care motiv se putea opri aşa de repede o maşină nucleară şi ce se va întâmpla după aceea? „Dumnezeule mare! mi-am zis. Poate că focul a izbucnit chiar în camera reactorului!"

Mă uitasem chiar în inima pilei atomice prin hubloul gros de la babord, şi văzusem lumina indescriptibilă, neterestră, o fosforescenţă de coşmar-verde, violet, albastră –, noua „lumină" a omenirii. Ce se va întâmpla dacă această lumină scăpa de sub control? Nu ştiam, dar nu ţineam deloc să mă aflu pe aproape când se va întâmpla una ca asta.

M-am îmbrăcat în grabă. Nava putea să fie în flăcări, dar dacă grozavul echipaj al lui Swanson nu era în stare să facă faţă pericolului, sosirea doctorului Carpenter n-ar fi schimbat cu siguranţă nimic.

* * *

Am intrat în postul central după trei minute de la plecarea lui Hansen. Norişori de fum înţepător treceau pe lângă mine. O voce – cea a lui Swanson – zise tăios:

— Închide uşa aia.

Am închis-o şi m-am uitat în jurul meu. Cel puţin am încercat, căci nu era uşor. Ochii îmi lăcrimau de parcă mi-ar fi aruncat cineva cu piper în faţă. Un fum diabolic de negru, mult mai gros şi mai iritant ca o ceaţă londoneză, umplea localul. Nu se vedea mai departe de vreo zece centimetri. Am văzut totuşi oamenii la posturile lor; unii gâfâiau şi tuşeau, alţii înjurau cu glas scăzut; tuturor le curgeau lacrimi din ochi, dar nici urmă de panică.

— Ar fi fost mai bine să stai dincolo de această uşă, zise Swanson. Scuză-mă că m-am răstit la dumneata, doctore, dar vrem să limităm cât mai mult posibil spaţiul ocupat de acest fum.

— Unde se află incendiul?

— În camera maşinilor, răspunse el cu acelaşi ton de parcă ar fi vorbit de vremea de afară. Dar nu ştim punctul precis. E destul de complicat, mai ales din cauza fumului. Nu cunoaştem întinderea deoarece nu putem preciza locul incendiului. Nu-ţi poţi vedea nici mâna în faţa ochilor, spune inginerul mecanic.

— Şi maşinile? am întrebat. Sunt oprite. S-a rupt ceva?

Îşi frecă ochii cu o batistă, vorbi unui om care purta un combinezon gros de cauciuc, cu o mască împotriva fumului, apoi se întoarse spre mine.

— Nu vom fi volatilizaţi, dacă la asta te gândeşti.

Aş fi jurat că zâmbea.

— Pila atomică rămâne sigură indiferent de ce s-ar întâmpla. Dacă ceva nu e în regulă, barele de uraniu îşi opresc reacţia într-o miime de secundă. În cazul de faţă,

noi am întrerupt-o. Oamenii din camera de manevră nu mai vedeau cadranele de control. N-am avut de ales. Echipa a trebuit să părăsească maşinile şi camerele de manevră şi s-a adăpostit în postul din spate.

În sfârşit astea erau informaţii! Nu aveam să sărim în aer, volatilizaţi pe altarul progresului nuclear. Ne aştepta asfixierea!

— Ce vom face? am întrebat.

— Ar trebui să ieşim imediat la suprafaţă. Dar nu e uşor cu patru metri de gheaţă deasupra noastră. Te rog să mă scuzi.

Vorbi omului mascat, care purta o cutie mică prevăzută cu un cadran. Amândoi se îndreptară spre uşa grea care se deschidea spre coridorul ce ducea la camera de manevră, pe deasupra compartimentului reactorului. Au deschis-o. Un nor gros de fum negru intră în postul central, în timp ce omul păşea pe culoar. Închise uşa în urma lui. Swanson consolidă închiderea, se întoarse în post, momentan orbit, şi căută pe bâjbâite un microfon.

— Aici, comandantul, zise el. Focul e localizat în camera maşinilor. Nu ştim dacă are un caracter electric, chimic sau se datorează petrolului; focarul nu a fost reperat cu exactitate. Pentru a preveni ceva mai rău, verificăm acum ca nu cumva să existe o scurgere de radiaţii.

Omul cu costum de cauciuc ducea deci cu el un contor Geiger.

— Dacă rezultatul e negativ, vom căuta o scurgere de vapori. Dacă şi acest rezultat va fi negativ, vom trece la o investigaţie mai amplă. Nu va fi uşor, deoarece mi se semnalează că vizibilitatea e aproape nulă. Am întrerupt deja toate circuitele electrice din camera de manevră, inclusiv iluminatul, ca să prevenim o explozie, în cazul în care în atmosferă s-ar afla combustibil atomizat. Am închis

vanele de admisie a oxigenului şi am izolat maşinile de ventilaţie, în speranţa că focul se va stinge de la sine, după epuizarea oxigenului. Fumatul interzis până la noi ordine. Opriţi radiatoarele, ventilatoarele, întrerupeţi toate circuitele electrice, cu excepţia celor ale liniilor de comunicaţie – dar inclusiv cele ale tonomatului şi ale maşinii de îngheţată. Toate lămpile neesenţiale trebuie stinse. Mişcările vor fi reduse la minimum. Vă voi ţine la curent cu evoluţia situaţiei.

Am simţit că cineva se afla lângă mine. Era doctorul Jolly, a cărui faţă, în mod natural jovială, era acum crispată.

— Situaţia e destul de proastă, bătrâne, nu? zise el cu un ton îngrijorat. Nu mai sunt chiar atât de sigur că am avut într-adevăr noroc să fiu salvat! Iar aceste interdicţii – de a nu fuma, de a nu folosi energia, de a nu ne mişca – au într-adevăr semnificaţia pe care le-o dau eu?

— Mi-e teamă că da, răspunse Swanson. Coşmarul oricărui comandant de submarin pentru mine s-a realizat: un incendiu sub banchiză. Ajungem brusc cu două trepte mai jos decât submarinul convenţional. Mai întâi că acesta nu s-ar afla sub gheaţă. Apoi are acumulatori enormi. Şi, chiar dacă e sub gheaţă, i-ar rămâne destulă putere ca să iasă. Bateria noastră de rezervă e atât de slabă încât nu ne-ar permite să parcurgem decât o mică parte din drum.

— Da, zise Jolly. Dar să nu fumăm, să nu ne mişcăm...

— Această mică baterie reprezintă unica noastră sursă de energie pentru aparatele de purificare a aerului, iluminat, ventilaţie şi încălzire – mi-e teamă ca nu cumva *Delfinul* să se răcească foarte repede. Trebuie deci să economisim cât se poate de mult. Cu cât va fi mai puţin oxid de carbon în aer, cu atât va fi mai bine. Dar principalul motiv e că vom avea nevoie de energia electrică ca să acţionăm încălzitoarele, pompele şi

motoarele care vor servi la relansarea reactorului. Dacă această baterie se epuizează mai înainte să putem relansa reactorul... ei bine, nu e nevoie să vă dau mai multe explicaţii.

— Nu ne spui deloc lucruri încurajatoare, comandante! zise cu amărăciune Jolly.

— Bineînţeles că nu. Dar nu văd niciun motiv să fiu încurajator.

— Cred că ai da pensia ca să găseşti în momentul ăsta un canal drăguţ, bine deschis, deasupra noastră, am zis eu.

— Aş da toată pensia amiralilor americani, răspunse el cu un ton calm. Dacă am găsi o *polynya*, aş ieşi la suprafaţă, aş deschide panoul maşinilor, ca să fac să iasă cea mai mare parte a aerului contaminat, aş porni dieselul – aspiră direct din sala maşinilor – şi m-aş debarasa cât ai clipi de restul fumului. De fapt, acest diesel nu-mi e acum mai util decât un pian.

— Şi busolele? am întrebat.

— Şi asta e o idee interesantă, răspunse Swanson. Dacă energia bateriei ajunge sub un anumit nivel, cele trei busole giroscopice Sperry şi N6A – aparatul de navigaţie prin inerţie – se vor opri. După care vom fi pierduţi cu desăvârşire. Busola noastră magnetică e complet inutilă la aceste latitudini – nu face decât să se rotească continuu.

— Deci, ne vom învârti şi noi în cerc, zise gânditor Jolly. Pentru totdeauna sub această drăguţă banchiză! La naiba, comandante, chiar că încep să regret că am părăsit Cobra!

— Încă n-am murit, doctore... Ce-i, John?

Aceste ultime cuvinte se adresau lui Hansen, care tocmai îşi făcuse apariţia.

— Sanders, comandante. La maşina de gheaţă. N-am putea să-i dăm o mască împotriva fumului? îi lăcrimează

rău ochii.

— Dă-i tot ce vrei, numai să poată continua să citească graficul. Pune un om care să-l schimbe. Dacă e un canal sus, îl vom folosi. Anunţă-mă imediat ce gheaţa va fi sub 2 m, 2, 50 m.

— Torpilele? zise Hansen. Nu a mai fost gheaţă atât de subţire de trei ore şi, dată fiind viteza cu care mergem în derivă, n-o să fie nici peste trei luni. Voi prelua veghea. Cu mâna mea nu sunt bun la altceva.

— Mulţumesc. Mai întâi spune-i mecanicului Harrison să oprească aparatele de absorbţie a gazului carbonic şi arzătorul de oxid de carbon. Trebuie să economisim cel mai mic amper. În plus, asta le va arăta oamenilor noştri, care sunt răsfăţaţi, cam ce simţeau vechii marinari de pe submarine când erau constrânşi să stea la fund vreo douăzeci de ore.

— Va fi foarte greu pentru bolnavii noştri, am atras eu atenţia. Benson şi Folsom la infirmerie, gemenii Harrison, Brownell şi Bolton în laboratorul nuclear, în partea din spate a navei. Le e destul de greu şi fără aer viciat.

— Ştiu, răspunse Swanson, şi îmi pare rău. Mai târziu, dacă se simt foarte rău, vom repune în funcţiune sistemul de purificare a aerului la infirmerie şi în partea din spate.

Se întrerupse. Uşa se deschisese şi pătrunsese un nou val de fum. Omul cu combinezonul de cauciuc se întorsese şi, în ciuda lipsei de vizibilitate, mi-am dat seama că nu era într-o stare prea bună. Swanson şi alţi doi alergară înaintea lui ca să-l susţină şi să închidă uşa.

Swanson scoase masca. Am văzut că omul cu combinezon de cauciuc era Murphy, cel care mă însoţise cu ocazia incidentului petrecut la postul de torpile. El şi Rawlings erau specializaţi în treburi de acest gen.

Era alb la faţă, gâfâia şi aproape că-şi pierduse cunoştinţa. Dar, faţă de tot ce îndurase, atmosfera din

postul central îi păru probabil la fel de pură precum cea de pe munte, căci faţa i se lumină repede şi reuşi chiar să zâmbească pe scaunul unde fusese aşezat.

— Îmi pare rău, comandante, zise el, dar masca asta nu e suficientă ca să suport ce-am găsit în sala maşinilor. Vă spun că e urât de tot... Vestea bună e că nu sunt scurgeri de radiaţii.

— Unde e contorul Geiger?

— L-am pierdut. Acolo e întuneric beznă, nu vezi la zece centimetri. Era gata să vin de-a berbeleacul. Contorul mi-a scăpat din mână, dar am avut timp să fac verificările. Nu indica nimic.

Desprinse medalionul pe care îl purta la umăr.

— Asta vă va confirma realitatea, comandante.

— Să fie developat imediat acest film, ordonă Swanson. Te-ai descurcat excelent, Murphy. Acum du-te în sala de mese. Acolo vei găsi un aer mai pur decât aici.

Filmul fu developat cât ai clipi şi adus lui Swanson, care se uită repede la el, zâmbi şi fluieră prelung de uşurare.

— Mmphy avea dreptate. Nici urmă de radiaţii. Mulţumesc, Doamne! în caz contrar, cred că eram terminaţi.

Uşa din faţă a postului central se deschise. Cineva intră şi o închise imediat. Am ghicit cine era mai înainte de a-l fi văzut pe noul sosit.

— Maistrul torpilor Patterson mi-a permis să vin la dumneata, comandante. L-am văzut pe Murphy. Nu arată deloc bine. Eu şi şeful meu credem că boboci de felul lui n-ar trebui să...

— Trebuie să înţeleg că vă oferiţi voluntari ca să mergeţi acolo, Rawlings?

Grijile responsabilităţii îl copleşeau pe Swanson, dar am văzut că a fost nevoie să facă un efort ca să-şi

păstreze calmul.

— Voluntar, nu chiar, comandante. Dar... pe cine altcineva aveţi?

— Pe acest vas, serviciul de torpile a avut totdeauna despre el o idee fenomenal de bună.

— Să-l punem să încerce un costum de scafandru autonom, am zis. Măştile de fum au limitele lor.

— Scurgerea unor vapori, comandante? întrebă Rawlings. Asta vrei să caut?

— S-ar părea că te-ai numit singur pentru misiunea asta. Da, o scurgere de vapori.

— Ăsta a fost costumul pe care l-a purtat Murphy? întrebă Rawlings, arătând spre costumul de cauciuc care zăcea pe podea.

— Da. De ce?

— Cred că s-ar vedea urme de condensare, dacă ar fi vorba de o scurgere de vapori.

— Poate. Poate că funinginea şi particulele de fum reţin umiditatea în suspensie... Poate că temperatura ridicată a uscat umiditatea depusă pe acest combinezon. O mulţime de lucruri sunt posibile. Nu sta prea mult.

— Doar atât cât va fi nevoie ca să văd ce se întâmplă.

Se întoarse spre Hansen zâmbind.

— Ai râs de mine pe banchiză, căpitane, dar de data asta o să-mi câştig medalia, asta e sigur. Voi onora această navă.

— Dacă torpilorul Rawlings ar binevoi să înceteze cu divagaţiile un moment, zise Hansen, aş avea o sugestie de făcut, comandante. În interior, nu va putea să-şi scoată masca, dar dacă face să sune telefonul din sala maşinilor sau acţionează telegraful de răspuns din cinci în cinci minute, am şti că totul e în regulă cu el. Altfel am trimite pe cineva după el.

Swanson aprobă. Rawlings luă combinezonul, butelia

de oxigen şi ieşi. Era a treia oară, în câteva minute, când se deschidea uşa din spate a compartimentului şi, de fiecare dată, intrau nori de fum; dar ni se aduseseră ochelari împotriva zăpezii şi unii dintre noi purtau o mască.

Sună un telefon. Hansen răspunse, zise câteva cuvinte, apoi închise.

— Era Jack Cartwright, comandante.

Şeful serviciului maşinilor se afla în camera de manevră, şi fusese nevoit să se retragă în spate.

— Se pare, continuă Hansen, că a fost pe jumătate asfixiat de fum şi transportat în compartimentul din spate. Acum spune că şi-a revenit complet. Dacă îi trimitem măşti şi aparate de respirat, pentru el şi pentru unul dintre oamenii lui, crede că poate să ajungă la cei din sala maşinilor. I-am răspuns afirmativ.

— Aş fi mult mai liniştit dacă cercetarea ar putea să fie condusă de Jack Cartwright personal, zise Swanson. Te rog să-i trimiţi pe cineva.

— Mă voi duce chiar eu. Mă va schimba altcineva la maşina de gheaţă.

Swanson se uită la mâna rănită a lui Hansen, ezită, apoi încuviinţă.

— De acord. Dar te vei duce până la sala maşinilor şi te vei întoarce imediat.

Hansen plecă. Se întoarse după cinci minute şi îşi scoase aparatul de respirat. Avea faţa palidă şi era lac de sudoare.

— E într-adevăr foc în sala maşinilor, zise el sumbru. Aerul e fierbinte ca în iad. Nu sunt scântei şi nici flăcări, dar asta nu înseamnă nimic, căci n-ai vedea un tăciune la cincizeci de centimetri.

— L-ai întâlnit pe Rawlings? întrebă Swanson.

— Nu. N-a sunat?

— De două ori, dar...

Sună telefonul de la sala maşinilor.

— Bun. Se simte bine. Şi compartimentul din spate, John?

— Nu arată deloc grozav. Bolnavii se simt destul de rău, mai ales Bolton. Probabil că fumul a intrat acolo înainte de a fi putut să închidem uşa.

— Spune-i lui Harrison să pună în funcţiune aparatul de asanare a atmosferei, dar numai în laborator.

Trecură cincisprezece minute, timp în care telegraful sălii maşinilor sună de trei ori, cincisprezece minute în care aerul deveni şi mai greu de respirat, cincisprezece minute în care în postul central a fost adunată o echipă de incendiu. Apoi alt nor de fum indică faptul că uşa din spate se deschidea.

Era Rawlings. Era foarte slăbit şi a fost nevoie să-l ajutăm să-şi scoată combinezonul. Avea faţa foarte palidă şi plină de sudoare; hainele şi părul erau atât de ude de sudoare încât aveai impresia că ieşise din apă. Dar zâmbea triumfător.

— Nicio scurgere de vapori, comandante. E sigur. Focul e jos, în camera maşinilor. Scânteile zboară în toate sensurile. Câteva flăcări, nu multe. Am reperat focarul. Turbina de mare presiune de la tribord. Arde căptuşeala.

— Ţi-ai câştigat medalia, Rawlings, zise Swanson, şi, dacă va fi nevoie, o voi face cu mâinile mele.

Se întoarse spre echipa de incendiu.

— Aţi auzit. Turbina de la tribord. Acţionaţi patru deodată, nu mai mult de un sfert de oră fiecare echipă. Locotenentul Raeburn o va conduce pe prima. Cuţite, ciocane cu dinţi, leviere, acid carbonic. Saturaţi căptuşeala, apoi smulgeţi-o. Pe urmă urmăriţi evoluţia flăcărilor. Nu mai e nevoie să vă pun în gardă în privinţa tuburilor de vapori. Plecaţi.

Ieşiră.

— Cât timp le va lua? Zece, cincisprezece minute? l-am întrebat pe Swanson.

— Minim trei-patru ore... dacă avem noroc. În acel compartiment e un amestec cumplit. Vane, conducte, condensatori şi kilometri de tuburi de aburi care te ard dacă le atingi. E aproape imposibil să lucrezi acolo, chiar şi în condiţii normale. Apoi mai e şi turbina enormă cu cămaşa ei groasă care o izolează caloric. Muncitorii care au montat-o nu credeau că va fi atinsă vreodată, înainte de a începe, focul va trebui stropit cu extinctoarele, şi asta nu va fi de prea mare ajutor. Imediat ce vor smulge o bucată din căptuşeală, focul, din cauza contactului cu oxigenul, se va înteţi dedesubt, în materialul îmbibat cu ulei.

— Cum aşa?

— Asta e partea proastă, explică Swanson. Orice maşină are nevoie de gresare. Iar acel compartiment nu duce lipsă nici de maşini, nici de ulei pentru lubrifiere! Aceste afurisite de căptuşeli calorifuge au o adevărată afinitate pentru ulei. Imediat ce apare în jurul lor, fie fluid, fie în suspensie în aer, îl atrag aşa cum magnetul atrage pilitura de fier, şi îl absorb cum absoarbe sugativa cerneala.

— Care poate să fie cauza incendiului?

— O combustie spontană. Au mai fost cazuri de acest gen. Nava a parcurs acum peste optzeci de mii de kilometri şi presupun că învelişul s-a saturat în acest timp. Mergem cu mare viteză de la plecarea noastră din tabără şi excesul de căldură a declanşat... John, tot nimic de la Cartwright?

— Nimic.

— Trebuie să fie acolo de vreo douăzeci de minute.

— Poate, dar când am plecat, abia începuse să-şi pună combinezonul – împreună cu Ringman. Asta nu

înseamnă că s-au dus direct în sala maşinilor. Voi întreba în spate.

Telefonă şi închise, încruntat la faţă.

— Au plecat de douăzeci şi cinci de minute. Să-i căutăm, comandante?

— Rămâneţi aici. N-am să...

Uşa se deschise şi doi oameni intrară clătinându-se, unul susţinându-l pe celălalt. După închiderea uşii, cei doi îşi scoaseră măştile. L-am recunoscut pe unul dintre marinarii care îl însoţea pe Raeburn; celălalt era Cartwright, şeful serviciului maşini.

— Locotenentul Raeburn m-a trimis cu căpitanul, zise marinarul. Căpitanul nu se simte prea bine.

Diagnosticul era cât se poate de exact. Cartwright nu mai era pe deplin conştient şi făcea eforturi să mai reziste.

— Ringman, zise el în cele din urmă. În urmă cu cinci minute...

Ne întoarcem.

— Ringman? întrebă Swanson domol. Ce-a păţit?

— A căzut... în sala maşinilor. L-am urmat. Am încercat să-l ajut să urce scara... Ţipa! Dumnezeule, ţipa ca un apucat!...

Fu gata să alunece de pe scaun.

— Ringman, am zis, are o fractură importantă sau contuzii interne?

— Dumnezeule mare! izbucni Swanson cu glas scăzut. O fractură! Jos! John, duceţi-l pe Cartwright în sala de zi a echipajului. O fractură!

— Pregătiţi un combinezon şi o mască pentru mine, zise cu vioiciune Jolly. Mă duc să iau trusa lui Benson de la infirmerie.

— Dumneata? zise Swanson scuturând din cap. E foarte frumos din partea dumitale, Jolly. Apreciez mult gestul, dar nu te pot lăsa...

— La naiba cu regulamentele, bătrâne! Nu uita, comandante, că ne aflăm pe aceeaşi navă. Vom eşua sau vom scăpa împreună. Nu glumesc.

— Dar nu ştii să te foloseşti de aceste aparate...

— Sunt în stare să învăţ.

Jolly plecă. Swanson se uită la mine. Purta ochelari dar ei nu-i ascundeau îngrijorarea.

— Crezi...? zise el cu o ezitare ciudată.

— Jolly are natural dreptate. N-ai de ales. Dacă Benson ar fi fost disponibil, l-ai fi şi trimis deja. Pe de altă parte, Jolly e un medic excelent.

— N-ai coborât niciodată în sala maşinilor, Carpenter. E o adevărată junglă de metal. Aproape că n-ai loc să te învârteşti...

— Nu cred că Jolly are de gând să se învârtească. Se va mulţumi cu o injecţie, care va pune capăt ţipetelor lui Ringman până când îl vor scoate de-acolo.

Swanson dădu din cap, strânse din buze şi se duse să examineze maşina de gheaţă.

— Merge prost, nu? l-am întrebat pe Hansen.

— Exact, prietene. Ba chiar mai mult decât prost! în mod normal, ar trebui să avem destul aer în submarin ca să rezistăm cel puţin şaisprezece ore. Dar jumătate din acest aer este deja practic irespirabil. Ceea ce a mai rămas nu va dura mai mult de câteva ore. Comandantul e încolţit din trei părţi. Dacă nu pune în funcţiune purificatorii de atmosferă, oamenii care acţionează în sala maşinilor se vor găsi în condiţii imposibile. Lucrând în întuneric aproape total, cu aparatele de respirat, e ca şi cum ai fi orb... Reflectoarele n-ar avea niciun efect. Dacă pune în funcţiune, purificatoarele în sala maşinilor, oxigenul va înteţi focul. Şi, dacă o va face, îi va rămâne evident mai puţină energie pentru pornirea reactorului.

— Tot ce-mi spui e foarte liniştitor. De cât timp e

nevoie pentru pornirea reactorului?

— Cel puţin o oră după ce incendiul va fi stins şi totul va fi fost verificat. Cel puţin o oră.

— Swanson estima la trei-patru ore timpul necesar pentru stingerea incendiului. În total ar fi cinci. Ceea ce e destul de mult. De ce nu folosiţi puţină energie de rezervă ca să găsiţi un canal?

— Ar fi un joc şi mai periculos. Gândesc la fel ca Swanson. Să ne luptăm cu demonul pe care-l cunoaştem, în loc să ne jucăm cu cel pe care nu-l cunoaştem.

Jolly îşi făcu din nou apariţia cu trusa, tuşind, şi îşi puse combinezonul şi aparatul de respirat. Hansen îi dădu explicaţii despre felul în care trebuia să le folosească. Jolly păru că înţelege rapid. Brown, marinarul venit cu Cartwright, primi sarcina să-l însoţească. Jolly nu ştia unde e locul în care se afla scara care ducea la sala maşinilor.

— Mişcă-te cât poţi de repede, zise Swanson. Nu uita, Jolly, că nu eşti antrenat pentru acest gen de treburi. Sper să te văd întors în mai puţin de zece minute.

S-a întors exact peste patru minute. Fără Ringman. Doctorul Jolly era pe jumătate inconştient. Brown a trebuit aproape să-l care în postul central.

— Nu ştiu exact ce s-a întâmplat, zise Brown, încă gâfâind şi tremurând din cauza efortului făcut, căci Jolly cântărea cel puţin cincisprezece kilograme mai mult decât el. Tocmai închisesem uşa postului central. Mergeam în faţă. Doctorul Jolly a căzut brusc peste mine. Cred că şi-a agăţat piciorul de ceva. M-a făcut să cad şi eu. Când m-am ridicat, el a rămas jos. L-am luminat cu lanterna. Dăduse ochii peste cap. I-am aranjat masca cât am putut mai bine şi l-am adus înapoi.

— Pe legea mea, doctorii sunt ciuca accidentelor la bordul *Delfinului*!

Se uită la Jolly care era dus spre partea din faţă, unde

aerul era ceva mai respirabil.

— Toţi trei doctoraşii noştri sunt scoşi din luptă. Foarte comod, nu-i aşa, comandante?

Swanson nu răspunse.

— Ringman are nevoie de o injecţie, am zis. Ai şti ce să faci, cum să faci şi unde?

— Nu.

— Alt membru al echipajului ştie?

— Nu sunt în stare să discut, Carpenter.

Am deschis trusa lui Jolly, am căutat printre flacoane, am găsit ce doream, am potrivit un ac şi l-am înfipt în antebraţ, în locul unde se termina bandajul.

— E un anestezic, am zis. Sunt solid, dar vreau să pot folosi arătătorul şi degetul mic al acestei mâini.

M-am uitat la Rawlings, restabilit atât cât se putea în acea atmosferă viciată.

— Cum te simţi?

— Mă odihneam puţin.

Se ridică şi luă aparatul de respirat.

— Nu-ţi fie teamă, doctore. Cu prim-torpilorul Rawlings alături de dumneata...

— Avem mulţi oameni disponibili în spate, doctore Carpenter, zise Swanson.

— Nu, îl iau pe Rawlings. În propriul său interes. Poate că în seara asta va câştiga două medalii.

Rawlings zâmbi şi îşi puse masca. Peste două minute eram ieşiţi din postul central.

Era îngrozitor de cald şi, chiar şi cu o lanternă puternică, vizibilitatea nu depăşea cincizeci de centimetri. În rest, lucrurile nu erau chiar atât de rele. Aparatul de respirat funcţiona bine şi n-am fost conştient de nicio indispoziţie, cel puţin la început.

Ţinându-mă de mână, Rawlings m-a dus în capătul de sus al unei scări care cobora în sala maşinilor. Am auzit

şuieratul caracteristic al unui extinctor şi i-am căutat originea!

Păcat că în Evul Mediu nu au fost submarine! Ceea ce vedeam i-ar fi oferit lui Dante o inspiraţie cu totul nouă pentru Infern. La tribord fuseseră instalate două reflectoare puternice, deasupra turbinei uriaşe, oferind o vizibilitate de unu până la doi metri, în funcţie de cantitatea de fum care ieşea din izolaţie.

În acel moment, o bucată destul de mare de izolaţie fusese acoperită cu un strat de spumă albă. Omul cu extinctorul se dădu înapoi şi trei oameni înaintară ca să smulgă bucata de izolaţie. Imediat, partea de dedesubt scoase flăcări de vreo douăzeci de centimetri, luminându-i în mod ciudat pe oamenii care săriră înapoi ca să nu fie arşi. Omul cu extinctorul se întoarse, şi treaba fu luată de la început. Mişcările, aproape stilizate, ale operatorilor, te duceau cu gândul la preoţii unui cult demult dispărut, oferind, cu gesturi rituale, un sacrificiu pe altarul divinităţii lor.

Asta m-a făcut de asemenea să înţeleg ce-mi spusese Swanson, în ritmul ăsta, o durată de patru ore nu era deloc exagerată. Am încercat să nu mă gândesc cum va fi atunci atmosfera în interiorul submarinului.

Omul cu extinctorul – era Raeburn – ne zări, veni la noi şi ne conduse la locul unde zăcea, într-o grămadă de tuburi, Ringman, tăcut, dar pe deplin conştient. M-am aplecat şi mi-am atins masca de masca lui.

— Piciorul? am strigat.

A dat din cap.

— Stângul?

A dat iar din cap şi atinse un punct la jumătatea tibiei. Am deschis trusa, am luat foarfecele şi am tăiat stofa. Apoi i-am făcut injecţia. După două minute rănitul dormea. Cu ajutorul lui Rawlings, am pus atele şi i-am făcut un

pansament grosolan. Doi membri din echipa de incendiu ne-au ajutat să-l târâm pe rănit până la scară, unde îl coborârăm până pe coridorul de dedesubt. Am băgat atunci de seamă că gâfâiam, că picioarele îmi tremurau şi că aveam tot corpul scăldat de sudoare.

Când am ajuns în postul central, mi-am scos masca şi am început imediat să tuşesc şi să strănut, în timp ce pe obraji mi se rostogoleau lacrimi mari. În cele câteva minute de absenţă, atmosfera din postul central se viciase îngrozitor.

— Mulţumesc, doctore, îmi zise Swanson. Cum e situaţia jos?

— Nu prea grozav. Suportabil, dar foarte penibil. Zece minute ar fi de ajuns pentru membrii echipelor de incendiu.

— Vom respecta această durată.

Doi marinari trecură, transportându-l pe Ringman la infirmerie. Rawlings primi ordinul să se ducă să se odihnească în sala de zi, dar preferă să mă însoţească la infirmerie. Se uită la mâna mea bandajată şi zise:

— Trei mâini fac mai mult decât una singură, chiar dacă două sunt ale lui Rawlings.

Benson se agita şi delira puţin. Căpitanul Folsom dormea profund ceea ce m-a mirat, dar Rawlings mi-a explicat că la infirmerie nu exista aparat de alarmă şi că uşa oprea sunetele.

L-am aşezat pe Ringman pe masa de examinare. Rawlings a tăiat cracul stâng al pantalonilor cu o foarfecă mare de chirurg. Era mai puţin grav decât mă temusem: o fractură simplă de tibie, fără complicaţii. L-am pansat repede, însoţitorul meu făcând cea mai mare parte din treabă. N-am încercat să pun piciorul în tracţiune, După ce avea să-şi revină, Jolly avea să facă asta mai bine decât mine.

În momentul în care am terminat a sunat telefonul, Rawlings răspunse imediat, ca să nu-l trezească pe Folsom, spuse câteva cuvinte şi închise. Expresia de pe faţa lui în a făcut să înţeleg că lui era vorba de o veste bună.

— De la postul central, pentru dumneata, zise el, Bolton, bolnavul din laboratorul nuclear, cel pe care l-ai adus de la staţia Cohm ieri după-amiază, a murit în urmă cu aproape două minute! încă un deces!

— Nu, am zis. Încă un asasinat!

Capitolul 11

Delfinul era un mormânt îngheţat.

La orele şase şi jumătate dimineaţa, la patru ore şi jumătate de la începutul incendiului, nu era decât un singur mort la bord: Bolton. Dar, când am privit cu ochii injectaţi, oamenii aşezaţi sau culcaţi în postul central – nimeni nu mai stătea în picioare – mi-am dat seama că în cel mult o jumătate de oră Bolton nu va mai fi singurul... Cel mai târziu la zece, dacă împrejurările se menţineau, submarinul nu avea să mai fie decât un sicriu de oţel, fără viaţă în interior.

Ca *navă*, *Delfinul* era deja mort. Toate grijile care se asociau unei nave vii, duduitul maşinilor principale, zgomotul ascuţit al generatoarelor, al aparatului de aer condiţionat, zgomotul caracteristic al sonarului, clinchetele staţiei radio, muzica tonomatului, şuieratul ventilatoarelor, mişcarea ustensilelor la bucătărie, conversaţiile, totul pierise. Toate sunetele vitale ale unei nave, bătăile inimii sale, încetaseră; în locul lor apăruse ceva mai rău decât tăcerea, care evoca moartea, nu viaţa: respiraţia răguşită a oamenilor care luptau cu disperare să introducă aerul în plămâni.

Ce ironie! Şi când te gândeşti că la bord existau butelii gigantice care însemnau câteva zile bune de oxigen! Şi mai existau şi aparate asemănătoare *cu Builtin Breathing System*, care dădeau un amestec de oxigen şi azot; dar oamenii nu se gândeau la ele, decât preţ de un minut sau două. Restul timpului era agonia epuizantă, care va duce la moarte. Mai rămăseseră câteva aparate portabile, dar erau rezervate membrilor echipei de incendiu.

Uneori se introducea oxigen în compartimente; dar singurul efect părea să fie creşterea dificultăţii de a

respira, din cauza creşteri presiunii. Totul rămânea inutil atâta vreme cât conţinutul în gaz carbonic nu înceta să crească cu fiecare minut. Un aparat de aer condiţionat de două sute de tone putea să introducă aer pur în navă la fiecare două minute, dar consuma o cantitate enormă de electricitate, iar electricienii estimau că rezerva de energie, indispensabilă pentru pornirea reactorului, era deja periculos de scăzută. Conţinutul în gaz carbonic creştea deci implacabil spre o valoare mortală, iar noi nu puteam să facem nimic.

Aerului periculos de viciat i se adăugau aburii de freon ai frigiderului şi aburii de hidrogen ai bateriilor. Fumul devenise atât de gros încât, chiar şi în părţile din faţă ale navei, vizibilitatea era redusă, iar acest fum se menţinea, căci lipsea energia pentru acţionarea aparatelor de precipitare electrostatică. Se încercase acest lucru, dar aceste aparate se dovediseră complet incapabile să ştirbească din concentraţia de miliarde de particule de carbon în suspensie aflate în aer. De fiecare dată când se deschidea uşa sălii maşinilor – şi asta se întâmpla din ce în ce mai frecvent, pe măsură ce se diminua forţa membrilor echipei de incendiu –, nori noi din acel cumplit fum acid se rostogoleau în submarin. În sala maşinilor, focul încetase de peste două ore; dar izolaţia turbinei de la tribord continua să se consume, producând în continuare fum.

Totuşi, cel mai mare duşman rămânea oxidul de carbon – un gaz mortal insidios, incolor şi inodor – din cauza afinităţii sale mortale pentru globulele roşii din sânge, de cinci sute de ori mai mare decât cea a oxigenului. La bordul submarinului, procentul tolerat era de treizeci milionimi. Acum ajunsese la patru-cinci sute de milionimi. Dacă ajungea la o mie, am mai fi avut de trăit doar câteva minute.

Şi mai era şi frigul. După cum anunţase comandantul

Swanson, deoarece nu mai erau aburi şi radiatoarele fuseseră oprite, nava luase temperatura mării exterioare. Din punct de vedere absolut, nu era grav; doar două grade sub zero; dar efectul asupra corpului uman era enorm. Cei mai mulţi din oamenii de la bord nu aveau haine groase. În împrejurări normale, temperatura din interiorul *Delfinului* se menţinea la douăzeci şi două de grade Celsius. Le era interzis să se mişte, şi, de altfel, nici nu mai aveau destulă energie ca s-o facă, cea care le mai rămăsese servea la acţionarea muşchilor pieptului pentru a absorbi acel aer viciat care nu mai putea să dea naştere la destulă căldură animală. Oamenii puteau să fie literalmente auziţi tremurând, clănţănind din dinţi; un geamăt domol; zgomotul dominant rămânea totuşi cel al respiraţiei, răguşită şi înspăimântătoare.

Cu excepţia mea şi a lui Hansen – care nu dispuneam practic decât de o mână – şi a bolnavilor, toată lumea coborâse pe rând în sala maşinilor, ca să se lupte cu demonul roşu care ameninţa să ne nimicească. Numărul oamenilor din echipe ajunsese de la patru la opt, dar timpul de activitate fusese redus la trei-patru minute, pentru o mai bună concentrare a eforturilor.

Progresele rămâneau totuşi exasperant de lente, din cauza grosimii fumului şi a îngustimii spaţiului. În plus, acum intervenea faptul că oamenii nu mai aveau decât forţa unui copil, ca să smulgă izolaţia blestemată, într-un efort care părea de acum înainte inutil.

Am coborât încă o dată în camera maşinilor, la cinci şi jumătate, ca să-i dau îngrijiri lui Jolly care alunecase şi căzuse ajutând un marinar să urce scara. Niciodată nu voi uita ce-am văzut atunci: forme spectrale, într-o lume spectrală bântuită de vârtejuri de fum, agitându-se ca într-un coşmar, împiedicându-se, prăbuşindu-se, pe o punte acoperită de spumă carbonică şi bucăţi de izolaţie din care

mai ieşea încă fum; oameni la capătul puterilor, ajunşi la ultimul prag al epuizării. O mică scânteie fusese de ajuns ca să distrugă toate strălucitele progrese tehnologice ale secolului XX, reducând într-o clipă la bezna preistoriei frontiera efortului uman, transportată în epoca nucleară.

Toate momentele dificile dau la iveală un om şi, pentru marinarii de pe *Delfin*, în noaptea aceea sumbră revelaţia a fost doctorul Jolly. Restabilit cu rapiditate, după intervenţia dezastruoasă din sala maşinilor, Jolly revenise în postul central la câteva secunde după ce-l pansasem pe Ringman. Vestea morţii lui Bolton păru că îl emoţionează; dar, nici cu vorba, nici cu privirea nu a exprimat vreun reproş faţă de Swanson sau faţă de mine, pentru că îmbarcasem, împotriva avizului său, acest bolnav a cărui viaţă se ţinea numai într-un fir.

Cred că Swanson i-a fost recunoscător pentru asta, şi probabil că i-ar fi prezentat scuze lui Jolly dacă un membru al echipei de incendiu n-ar fi venit să-l anunţe că unul dintre colegii săi îşi luxase sau îşi rupsese o gleznă. Jolly a luat aparatul de respirat cel mai apropiat mai înainte să-l fi putut convinge să nu plece.

În curând am încetat să-i mai numărăm ieşirile. Cel puţin vreo cincisprezece. Pe la orele şase, mintea mea începu să devină puţin cam nebuloasă. Nu ducea lipsă de clienţi pentru talentele mele medicale. Fapt paradoxal, cele mai frecvente genuri de răni din noaptea aceea au avut un caracter opus: arsuri, provenind de la izolaţia ajunsă la roşu şi de la ţevile de abur mai înainte de degerături, provocate de un jet de gaz carbonic, care atingea accidental feţele sau mâinile. Jolly răspundea mereu la apeluri, chiar şi după ce se lovi rău de tot la cap. Se plângea cu amărăciune în glas comandantului că fusese smuls din atmosfera plină de siguranţă a staţiei Cobra, spunea o glumă, îşi punea masca şi pleca. O duzină

de discursuri în Congres şi în Camera Comunelor n-ar fi cimentat mai bine prietenia anglo-americană.

Pe la orele şase şi patruzeci şi cinci de minute, prim-maistrul torpilor Patterson veni în postul central. Presupun că a intrat în mod normal pe uşă, dar nu era decât o presupunere, căci, din locul în care mă aflam, între Swanson şi Hansen, nu vedeam acea uşă.

Când l-am zărit, înainta în patru labe, capul i se bălăngănea şi se târa respirând cu greutate. Nu avea mască şi tremura tot timpul.

— Trebuie făcut ceva, comandante, pronunţă el cu o voce răguşită. Şapte oameni au leşinat în postul torpilelor sau în sala de zi. Sunt într-o stare foarte proastă.

— Mulţumesc. Vom acţiona cât mai repede posibil.

Nici Swanson nu purta mască şi se afla într-o stare la fel de proastă ca Patterson, respirând foarte greu, cu lacrimi şi picături de sudoare care i se rostogoleau pe obrajii cenuşii.

— Oxigen, am zis. Trebuie să introduci oxigen în navă.

— Presiunea ambiantă e deja prea puternică, răspunse el dând din cap.

— Presiunea nu-i va ucide.

Am fost conştient că vocea mea răsuna la fel de ciudat precum cea lui Swanson şi cea a lui Patterson.

— În timp ce oxidul de carbon îi omoară. Importantă e proporţia în raport cu oxigenul. E prea ridicată, mult prea ridicată. Din cauza asta vom pieri.

— Daţi oxigen, ordonă Swanson.

Robineţii se deschiseră; oxigenul şuieră în postul central şi, ştiam foarte bine, în compartimentele echipajului. Am simţit în urechi creşterea presiunii, dar niciun fel de ameliorare a respiraţiei. Ceea ce confirmă şi Patterson care, mult mai slab de data asta, se întoarse ca să anunţe că acum avea vreo doisprezece oameni leşinaţi.

Am plecat cu el spre partea din faţă, ducând puţinele aparate respiratoare în funcţiune. Le-am fixat pe rând pe feţele oamenilor. Asta i-a făcut să-şi revină, dar cei mai mulţi leşinau din nou imediat ce le luam masca.

M-am întors în postul central. Cei de acolo, şi ei, abia dacă mai erau conştienţi, ca şi mine de altfel. Mă întrebam dacă simţeau acelaşi lucru ca şi mine, dacă fierbinţeala plămânilor se întinsese la restul corpului, dacă vedeau primele modificări de culoare pe feţe şi pe mâini, pata purpurie, primul indiciu de otrăvire cu oxid de carbon.

Am băgat de seamă că Jolly nu se mai întorsese din sala maşinilor. Rămăsese acolo ca să vină în ajutor oamenilor care riscau din ce în ce mai mult să se rănească, pe măsură ce slăbiciunea creştea şi concentrarea se micşora.

Swanson era tot în locul unde îl lăsasem, stând pe podea, sprijinit cu spatele de masa hărţilor. Schiţă un zâmbet când m-am trântit lângă el şi Hansen.

— Cum te simţi, doctore? murmură el.

Calmul său monolitic nu-l părăsise. Am înţeles în mod confuz că omul acela nu va ceda în nicio împrejurare. Un astfel de om nu găseşti decât la un milion, sau o dată în viaţă.

— Destul de rău, am răspuns.

Ceea ce nu era foarte precis, dar făceam economie de energie.

— În mai puţin de o oră vor apărea primii otrăviţi cu oxid de carbon.

— Aşa de repede? zise el cu un ton surprins. E imposibil, doctore... Efectul abia a început să se producă!

— Atât de repede, am răspuns. Acest gen de otrăvire este extrem de rapid. Cinci morţi în prima oră, cincizeci în a doua. Cel puţin cincizeci.

— Nu-mi dai posibilitatea să aleg şi îţi sunt

recunoscător pentru asta. John, unde e şeful serviciului maşini? A venit ora lui.

— Mă duc după el.

Hansen se ridică cu greutate, ca un bătrân care încearcă să se scoale de pe patul morţii. În acel moment, uşa se deschise. Doi oameni înnegriţi intrară clătinându-se. Alţii veneau în urma lor. Swanson întrebă pe unul dintre primii:

— Tu eşti, Will?

— Da, comandante.

Sublocotenentul de marină Raeburn, ofiţer de navigaţie, îşi scoase masca şi începu să tuşească. Swanson aşteptă să-i treacă accesul.

— Cum se prezintă situaţia, Will?

— Nu mai iese fum, comandante. Cred că am acoperit complet cu spumă izolaţia.

— De cât timp mai e nevoie ca să smulgem ce-a mai rămas?

— Dumnezeu ştie. În mod normal, zece minute. În condiţiile de faţă, cel puţin o oră.

— Mulţumesc. Ah!

Îşi făcuseră apariţia Hansen şi Cartwright.

— Domnule Cartwright, mi-ar părea bine dacă ai putea să repui totul în funcţiune. Care e recordul pentru reaprindere, ca să avem abur şi să pornim turbo-generatorul?

Cartwright, cu ochii roşii, tuşind penibil, evident într-o stare destul de proastă, îndreptă totuşi umerii şi reuşi să zâmbească.

— Nu ştiu, comandante, răspunse el. Dar puteţi considera acest record deja bătut.

Plecă.

Swanson se ridică cu o slăbiciune evidentă. Cu excepţia celor două inspecţii făcute în sala maşinilor, nu

folosise aparate de respirat pe parcursul acelor ore interminabile. Ceru să se dea drumul curentului pe circuitul difuzoarelor, luă microfonul şi vorbi cu o voce clară şi puternică, uimitoare manifestare a controlului de sine, un adevărat triumf al spiritului asupra plămânilor care agonizau, din lipsă de aer!

— Aici comandantul, zise el. Incendiul din sala maşinilor a fost stins. Începem să repunem în funcţiune aparatele de propulsie. Deschideţi toate uşile etanşe de la bord. Vor rămâne deschise până la noi ordine. Puteţi considera că am scăpat de ce-a fost mai rău. Mulţumesc pentru tot ce-aţi făcut.

Închise şi se adresă lui Hansen:

— Am scăpat de ce-a fost mai rău, John, dacă ne-a mai rămas destulă energie pentru a pune din nou în mişcare maşinile.

— Încă n-am scăpat de ce e mai rău, am atras eu atenţia. E nevoie de cel puţin trei sferturi de oră, poate o oră întreagă, pentru a fi puse în mişcare turbinele şi sistemul de purificare a aerului. Cât timp crezi că le trebuie purificatoarelor ca să producă un efect apreciabil asupra acestui aer otrăvit?

— Cel puţin o jumătate de oră.

— Asta e. Cel puţin o jumătate de oră! Şi consideri că ce-a fost mai rău a trecut! Nici măcar n-a început.

Am dat din cap încercând să nu-mi scape firul gândirii.

— Peste o oră şi jumătate, am continuat eu, un om din patru va fi mort.

Swanson zâmbi. Da, de necrezut!

— Nu cred, doctore, cum îi spunea Sherlock lui Moriarty. Nimeni nu va muri otrăvit cu oxid de carbon. Peste cincisprezece minute vom avea aer respirabil în toată nava.

Am schimbat o privire cu Hansen. Tensiunea fusese

prea puternică, comandantul îşi pierduse capul. Swanson sesiză această privire şi începu să râdă – un râs care se transformă rapid în tuse convulsivă, pentru că respira prea mult aer viciat. Tusea se calmă cu destulă greutate.

— Uite cu ce m-am ales! zise el. Dar nu m-am putut abţine. Expresia de pe feţele voastre!... De ce-am ordonat să se deschidă toate uşile, doctore?

— Habar n-am.

— Tu ce zici, John?

Hansen scutură din cap. Swanson îl privi cu un aer dubitativ.

— Telefonează în sala maşinilor să pornească dieselul, zise el.

— Bine, comandante, răspunse Hansen fără să se mişte.

— Căpitanul Hansen se întreabă dacă nu cumva ar trebui să aducă o cămaşă de forţă, continuă Swanson. Ştie că niciodată nu se porneşte dieselul pe un submarin care nu se află la suprafaţă – doar cu un schnorkel, inutilizabil sub gheaţă – căci motorul consumă o cantitate enormă de aer şi va absorbi foarte repede tot aerul navei. Asta şi vreau. Avem în partea din faţă aer comprimat sub presiune. Aer curat. Vom porni dieselul în partea din spate – va demara lent, din cauza penuriei de oxigen, dar va demara. Va aspira cea mai mare parte din această atmosferă viciată, evacuând gazele afară. Presiunea va scădea şi aerul curat va ajunge în partea din spate. O astfel de manevră, executată mai devreme, ar fi însemnat o adevărată sinucidere, căci ar fi revigorat flăcările înainte de stingerea incendiului. Acum însă e posibil. Dieselul va funcţiona doar câteva minute, evident. Va fi însă de ajuns. Mă urmăreşti, căpitane Hansen?

Acesta îl urmărise cu siguranţă, dar nu răspunse, căci plecase deja.

Trecură trei minute, apoi am perceput zgomotul unui diesel care demarează cu greu. Mai târziu am aflat că mecanicii au fost nevoiţi să golească mai multe butelii cu eter în apropierea lui pentru a asigura pornirea. Timp de un minut-două, motorul funcţionă fără să pară că produce vreun efect asupra aerului viciat, apoi, pe nesimţite la început, apoi din ce în ce mai evident, fumul din postul central, luminat de singura lampă care rămăsese aprinsă, se scurse treptat spre uşa din spate. Fu înlocuit de alt fum, mai limpede, venind din partea din faţă, unde aerul comprimat era introdus în compartimente.

Mai trecură câteva minute, şi miracolul se împlini. Dieselul funcţionă din ce în ce mai regulat, pe măsură ce conţinutul de oxigen creştea şi fumul din postul central era înlocuit de un fel de ceaţă bătând în cenuşiu, venind din partea din faţă, care abia dacă merita numele de fum. Această ceaţă aducea aer cu un conţinut acceptabil de gaz carbonic şi oxid de carbon. Cel puţin asta a fost impresia.

Reacţia echipajului a fost aproape incredibilă. Ai fi zis că un vrăjitor parcursese toată lungimea navei, atingându-l pe fiecare cu bagheta lui magică şi dătătoare de viaţă. Oamenii leşinaţi, la o jumătate de oră de moarte, începură să mişte; unii deschiseră ochii. Bolnavii, la capătul puterilor, culcaţi în atitudini disperate, se ridicară, faţa lor exprimând o mirare aproape comică, aspirând adânc ceea ce nu mai era aer viciat; cei care, cu câteva minute mai înainte, nu mai aşteptau decât moartea, se întrebau cum de putuse să le treacă asta prin minte. Probabil că atmosfera nu era nici acum prea grozavă; totuşi nici aerul de munte cel mai pur nu ni s-ar fi părut mai plăcut.

Swanson examina cu atenţie manometrele care indicau presiunea interioară. Aceasta scăzu treptat până la normal, apoi sub. Atunci ordonă să se dea drumul la aer comprimat. Când presiunea reveni la o valoare apropiată

de cea normală, comandantul ordonă oprirea dieselului punând capăt introducerii compensatoare.

— Comandante, am zis, dacă doreşti vreodată stele de amiral, poţi conta oricând pe sprijinul meu.

— Mulţumesc, zise el zâmbind. Am avut noroc.

Cu siguranţă, faptul că navigam cu Swanson constituia pentru noi un noroc.

În acel moment am auzit zgomotul motoarelor şi al pompelor pe care Cartwright le acţiona ca să pună în funcţiune reactorul.

Toată lumea ştia că energia rămasă ar fi putut să nu fie suficientă, dar, lucru ciudat, nimeni nu punea la îndoială succesul. Veneam prea de departe ca să ne mai imaginăm un eşec.

Şi nici nu a fost. Exact la orele opt, Cartwright telefonă ca să anunţe că avea abur pe aripioarele turbinelor şi că *Delfinul* redevenise mobil. Puţine veşti mi-au produs vreodată o plăcere atât de mare.

* * *

Timp de trei ore am înaintat cu viteză mică, în timp ce aparatul de condiţionat aerul funcţiona la presiune maximă ca să normalizeze atmosfera. Apoi Swanson acceleră progresiv, până la jumătatea vitezei de croazieră, şeful serviciului maşini considerând prudent să nu se meargă mai departe. Din diferite motive tehnice, trebuia să folosească toate turbinele simultan, ceea ce îl făcea să se deplaseze cu viteza celui mai lent submarin. Iar de la smulgerea izolaţiei, Cartwright nu îndrăznea să forţeze turbina de la tribord. Deci, avea să treacă ceva mai mult timp până să ajungem în marea liberă.

Dar comandantul anunţă echipajului că, dacă limita banchizei se afla tot acolo unde o găsisem – nu putuse să

se deplaseze cu mai mult de câteva mile –, vom trece de ea a doua zi dimineaţă la patru.

La orele şaisprezece, echipele reuşiseră să cureţe camera maşinilor, strângând toate resturile care se acumulaseră acolo în timpul nopţii. Apoi Swanson reduse serviciul la minim, pentru a da oamenilor săi posibilitatea să doarmă. Exaltarea victoriei, certitudinea că nu vom muri înăbuşiţi în acel sicriu de oţel, sub banchiză, a provocat reacţia inevitabilă. Oboseala cumplită se făcu imediat simţită. Marinarii căzură pe cuşetele lor ca morţi.

Eu însă n-am dormit în acel moment. Mi-a fost imposibil. Trebuia să mă gândesc la prea, multe lucruri, trebuia să înţeleg, de exemplu, cum din greşeli de calcul sau din cauza stupidităţii mele, eram principalul vinovat de situaţia îngrozitoare în care se aflase submarinul şi echipajul său. Mă întrebam ce va spune comandantul Swanson descoperind că îi ascunsesem multe lucruri. Totuşi, după ce-l ţinusem atâta timp în ignoranţă, nu vedeam niciun rău dacă îl mai ţineam încă puţin. Dimineaţa puteam să-i comunic tot ce ştiam. Oricum, reacţia lui avea să fie foarte interesantă! Poate că îl va cita pe Rawlings pe ordin de zi, dar eram sigur că în privinţa mea lucrurile vor sta cu totul altfel. Mai ales după cei voi fi povestit tot ce ştiam...

Rawlings. Iar aveam nevoie de el. M-am dus la el, i-am spus ce aveam în minte şi i-am cerut să sacrifice câteva ore de somn. Ca totdeauna, Rawlings a fost amabilitatea întruchipată.

În timpul serii am aruncat o privire asupra câtorva bolnavi. Jolly, epuizat de eforturile supraomeneşti, se prăbuşise într-un somn de plumb. Swanson îmi ceruse să-l înlocuiesc, ceea ce am şi făcut, dar asta nu m-a costat cine ştie ce. Cu o singură excepţie, toţi bolnavii dormeau profund şi starea în care se aflau nu impunea trezirea lor.

Excepţia era Benson, care îşi recăpătase cunoştinţa pe la sfârşitul după-amiezii. Se simţea indiscutabil mai bine, dar declară că îşi simţea capul ca un bostan în care acţiona o maşină de nituit. M-am limitat să-i dau un calmant. L-am întrebat dacă ştia cum se produsese căderea lui, dar nu ştia sau nu a putut să-şi amintească. De altfel nu avea importanţă; cunoşteam răspunsul.

Am dormit după aceea timp de nouă ore, ca un egoist, căci îi cerusem lui Rawlings să stea treaz jumătate din noapte. E adevărat că trebuia să îndeplinească o sarcină esenţială care era mai presus de posibilităţile mele.

În timpul nopţii, am ieşit de sub banchiză şi am ajuns în Oceanul Arctic.

* * *

M-am trezit puţin după orele şapte, m-am spălat, m-am bărbierit, m-am îmbrăcat cum am putut ajutându-mă doar cu o mână, căci consideram că un doctor trebuie să arate decent când trebuie să conducă un proces. Apoi m-am dus la masă în careu. Pe la orele nouă am intrat în postul central. Hansen era de cart.

— Unde e comandantul? am întrebat.

— În cabina lui.

— Aş vrea să-i vorbesc, ca şi dumitale de altfel. În particular.

Îmi aruncă o privire întrebătoare, încuviinţă clătinând din cap, transmise serviciul ofiţerului de navigaţie şi mă conduse la cabina lui Swanson. Nu am luat-o pe ocolite.

— Ştiu cine e asasinul, am zis. N-am dovezi, dar le voi obţine acum. Aş vrea să fiţi de faţă, dacă timpul vă permite.

În cursul precedentelor treizeci şi şase de ore, aceşti

doi oameni îşi uzaseră toată puterea de emoţie, drept pentru care nu-şi manifestară uimirea într-un mod deosebit. Swanson se uită gânditor la Hansen, se ridică de la masă, împături harta pe care o studiase şi zise cu asprime:

— Să nu pierdem timpul, doctore Carpenter. N-am întâlnit niciodată un asasin. Mă interesează foarte mult să văd faţa unuia care are opt victime pe conştiinţă.

Vorbea cu un ton impersonal, dar ochii lui căpătaseră culoarea rece a oţelului.

— Numai opt? Ieri seară a fost gata să depăşească suta.

De data asta Swanson fu impresionat.

— Ce vrei să spui?

— Că omul cu pricina are în posesia lui şi o cutie cu chibrituri, cu care s-a distrat ieri, la primele ore ale dimineţii, în sala maşinilor.

— Cineva a vrut în mod deliberat să incendieze nava? zise Hansen cu un aer de incredulitate totală. Niciodată n-ai să mă faci să cred asta, doctore.

— Eu cred, interveni Swanson. Cred tot ce spune doctorul Carpenter. Avem de-a face cu un nebun. Numai un nebun ar fi putut accepta să-şi sacrifice propria viaţă, ca să distrugă altele o sută.

— A făcut o greşeală de calcul, am zis. Veniţi cu mine.

Ne aşteptau în careu, după cum le cerusem. Unsprezece: Rawlings, Zabriński, căpitanul Folsom, doctorul Jolly, gemenii Harrington, Naseby, Hewson, Hassard, Kinnaird şi Jeremy. Cei mai mulţi stăteau la o masă, cu excepţia lui Rawlings care deschisese uşa lui Zabriński. Acesta, tot cu piciorul în ghips, se aşezase pe un scaun într-un colţ al încăperii şi începuse să citească un exemplar din *Delfin Daze*, ziarul de la bord. La intrarea noastră, câţiva se ridicară în picioare. Swanson le făcu

semn să se aşeze. Toţi erau tăcuţi, cu excepţia doctorului Jolly care zise vesel:

— Bună ziua, comandante. Iată o adunare foarte ciudată! Pentru ce ne-ai convocat?

Mi-am dres glasul.

— Îmi cer scuze pentru această mică înşelătorie. Eu v-am convocat, nu comandantul.

— Dumneata? zise Jolly strângând din buze şi privindu-mă cu atenţie. Nu pricep, bătrâne. De ce dumneata?

— Din cauza unei alte mici înşelătorii. Nu sunt, aşa cum am pretins, ataşatul Ministerului Aprovizionării. Sunt un agent al guvernului britanic, un ofiţer MI6, serviciul de contraspionaj.

Am obţinut reacţia la care mă aşteptam. Se uitară la mine cu gurile căscate. Ca totdeauna, doctorul Jolly fu primul care îşi reveni.

— Contraspionaj, la toţi dracii! Contraspionaj!... Spioni, capă şi spadă, blonde adorabile sufocate în dulapuri!... Dar de ce... de ce te afli aici? Ce motiv ai avut ca să ne chemi aici, doctore Carpenter?

— Un caz banal de asasinat, am răspuns.

— De asasinat? se auzi vocea răguşită a căpitanului Folsom, care vorbea pentru prima oară de la sosirea lui la bord.

— Doi dintre oamenii care se află actualmente în laboratorul staţiei muriseră înainte de izbucnirea incendiului. Li s-a tras un glonţ în cap. Al treilea a fost înjunghiat. Eu numesc asta asasinate. Dumneata, nu?

Jolly se prinse cu mâinile de masă şi se lăsă să cadă greoi pe scaun. Celorlalţi le părea bine că stăteau deja pe scaun.

— Mi se pare inutil să mai adaug, am continuat eu, că asasinul se află în această încăpere.

Nu era nevoie să-i priveşti ca să înţelegi că niciunul dintre aceste personaje nu putea să fie un ucigaş!... Toţi erau la fel de nevinovaţi ca pruncul care abia s-a născut, puri ca zăpada dusă de vânt.

Capitolul 12

Dacă aş spune că reţineam toată atenţia asasinului ar fi fost un eufemism. Poate că dacă aş fi fost o fiinţă cu două capete, venită de pe altă planetă, sau aş fi anunţat rezultatele unei mari loterii la care ei ar fi avut chiar biletele câştigătoare, sau dacă i-aş fi tras la sorţi ca să văd care dintre ei va ajunge în faţa plutonului de execuţie, această atenţie ar fi fost mai mare, dar până la urmă mă îndoiesc, căci n-ar fi fost posibil.

— Dacă aveţi bunăvoinţa să mă urmăriţi, am zis, voi începe cu o mică conferinţă despre optică. Nu mă întrebaţi ce legătură poate să aibă asta cu un caz de asasinat. Veţi constata imediat legătura. Menţinând sensibilitatea emulsiei şi calitatea lentilelor la aceeaşi valoare, claritatea fotografiei depinde de distanţa focală, adică de depărtarea dintre obiectiv şi film. În urmă cu cincisprezece ani, distanţa focală a unei camere de luat vederi, în afara unui laborator, nu depăşea 125 cm. Aceste aparate erau folosite pe avioanele de recunoaştere, spre sfârşitul celui de al doilea război mondial. Se putea astfel fotografia, de la o altitudine de cincisprezece mii de metri, o valijoară aşezată pe sol, ceea ce nu era deloc rău pentru epoca aceea. Dar aviaţia americană dorea camere de luat vederi aeriene mai mari şi mai bune; singurul mijloc de a le obţine era creşterea distanţei focale. Exista fireşte o limită, această cameră trebuind să fie montată la bordul unui avion – sau a unui satelit. Dacă doriţi o distanţă focală de să zicem, şapte metri, este evident imposibil să se instaleze o cameră de această lungime, ieşind vertical dintr-un avion sau dintr-un mic satelit. Dar savanţii au descoperit un alt gen de cameră de luat vederi, unde raza luminoasă, în loc să urmărească o carcasă lungă, este frântă şi reflectată de un anumit număr de oglinzi, ceea ce

permite creşterea distanţei focale fără a fi necesară lungirea camerei de luat vederi. În 1950 exista un aparat cu o distanţă focală de 254 cm, capabil să fotografieze un pachet de ţigări la cincisprezece mii de metri. Zece ani mai târziu, a fost realizat ceea ce se numeşte „detectorul de sateliţi şi de rachete Perkin-Elmer-Roti”, cu o distanţă focală de 1270 cm, aparat echivalând cu o cameră de luat vederi obişnuită de 12 m. El fotografiază o bucată de zahăr la o distanţă de cincisprezece mii de metri.

Am privit în jurul meu ca să văd dacă toată lumea mă urmărea cu atenţie. Nu ştiu dacă a existat un conferenţiar cu o asistenţă mai atentă.

— Trei ani mai târziu, am continuat eu, o altă companie americană a transformat acest aparat într-o cameră de luat vederi fantastică, care putea să fie montată chiar şi pe un satelit de mici dimensiuni. N-a fost timp pierdut. Distanţa exactă nu a fost niciodată dezvăluită. Ştim totuşi un lucru: dacă condiţiile atmosferice sunt favorabile, o farfurie albă, pe o suprafaţă întunecată, se distinge cu claritate de la o distanţă de 500.000 altitudine. Imaginea se înregistrează pe un film relativ minuscul, care poate fi mărit oricât. Savanţii au realizat o emulsie complet nouă, încă foarte secretă, de o sută de ori mai sensibilă decât cele ale celor mai bune filme disponibile în comerţ. Această cameră de luat vederi trebuia să fie folosită pe satelitul american de două tone numit Samos III. Numele venind de la *Satellite and Missile Ohm* VvWew I Ml Îl H fost. Această cameră de luat vederi, unică în genul ei, a dispărut. A fost furată în plină zi, demontată şi, după cum am aflat mai târziu, transportată de la New York la Havana cu un avion cu reacţie polonez, care a pretins că zboară până la Miami, sustrăgându-se astfel controlului vamal. În urmă cu patru luni, această cameră a fost lansată în spaţiu pe un satelit sovietic care

parcurgea o orbită polară, traversând Middle Westul american de şapte ori pe zi. Aceşti sateliţi pot să se rotească la infinit şi, în trei zile, în condiţii meteorologice perfecte, sovieticii aveau toate imaginile pe care le doreau, cele ale bazelor de lansare a rachetelor de la vest de Missouri. De fiecare dată când această cameră de luat vederi făcea o fotografie a teritoriului american, o alta, îndreptată la verticală, fixa poziţia după stele. Asta trebuia să le ofere ruşilor posibilitatea de a trage asupra tuturor bazelor de lansare din această parte a Statelor Unite. Dar mai întâi trebuiau să fie recuperate fotografiile. Transmisia prin radio nu face două parale, pentru că, în felul ăsta, calitatea şi detaliile imaginii sunt alterate. Nu uitaţi că era vorba de un film relativ minuscul. Trebuia recuperat chiar acest film. Există două moduri de a proceda: aducerea satelitului la sol sau ejectarea unei capsule care să conţină filmul. De la încercările făcute cu *Discoverer*, americanii au perfecţionat arta de aprinde cu avioanele capsulele care cad. Asta însă nu e şi specialitatea ruşilor, deşi, ştim asta, deţin o tehnică pentru ejectarea capsulelor dacă un satelit o ia anapoda. Trebuia deci să se procedeze la aterizarea acestui satelit, şi la început chiar asta au avut de gând să facă, la aproximativ trei sute de kilometri est de Marea Caspică. Ceva n-a mers. Nu ştim ce, dar, după părerea specialiştilor noştri, retrofuzeele, de pe o parte a capsulei, nu au funcţionat când s-a dat semnalul prin radio. Aţi început să înţelegeţi, domnilor?

— Da, zise Jeremy cu o voce calmă. Satelitul a intrat pe altă orbită.

— Exact. Fuzeele care au funcţionat n-au încetinit suficient aparatul, ci i-au deviat ruta. Noua orbită a trecut peste Alaska, Pacific, Peninsula lui Palmer, în Antarctica, imediat la sudul Americii de Sud, deasupra Africii şi Europei Occidentale, apoi deasupra Polului Nord, la

aproximativ trei sute de kilometri în punctul ei cel mai apropiat. Singurul mijloc care le mai rămânea ruşilor de a recupera filmele consta în ejectarea capsulei, căci, dacă reuşeau să încetinească suficient deplasarea satelitului ca să-l facă să iasă de pe orbită, nu puteau să prevadă unde va cădea. Punctul capital şi vexant era că acest satelit nu trecea nicăieri pe deasupra Uniunii Sovietice, nici deasupra unei ţări supusă influenţei sale. Şi mai rău, nouăzeci la sută din parcurs se situa deasupra mării, iar capsula este atât de abundent construită din aluminiu şi piroceram, ca să suporte încălzirea provocată de intrarea în atmosferă, încât s-ar fi dus instantaneu la fund. După cum v-am spus, ruşii n-au pus la punct un sistem de prindere a capsulelor în aer, şi nici nu le puteau cere americanilor s-o facă în locul lor. Au luat deci hotărârea să facă să cadă capsula în unul dintre singurele locuri accesibile lor, fie pe banchiza nordică, fie în Antarctica. Ruşii au acolo două staţii geofizice şi, în urmă chiar cu câteva zile, am crezut că acolo ar putea să cadă capsula. Dar ne înşelam. Staţia cea mai apropiată se afla la 450 km de orbită şi nicio echipă nu a părăsit URSS-ul.

— În consecinţă, ruşii au luat hotărârea să facă acea capsulă să cadă în vecinătatea staţiei Cobra? sugeră calm Jolly. Dar lipsa lui „bătrâne” era un semn de tulburare.

— Staţia Cobra nu exista când satelitul s-a dereglat, deşi pregătirile erau terminate. Le-am cerut canadienilor un spărgător de gheaţă pentru a instala staţia, dar ruşii, într-un frumos elan de colaborare internaţională, ne-au oferit spărgătorul de gheaţă Lenin, care foloseşte propulsie nucleară, cel mai bun spărgător de gheaţă din lume. Ţineau ca instalarea staţiei Cobra să nu fie întârziată. A fost totuşi. Deriva est-vest a banchizei a fost excepţional de lentă în acest an. Au trecut aproape opt săptămâni mai înainte ca staţia să ajungă direct sub traiectoria satelitului.

— Cunoşteaţi intenţiile ruşilor? întrebă Hansen.

— Le cunoşteam. Dar ruşii nu bănuiau că suntem pe urmele lor. Nu ştiau că unul dintre aparatele instalate la staţia Cobra era un înregistrator capabil să indice maiorului Halliwell momentul în care satelitul va primi ordin să ejecteze capsula.

Am privit în jur.

— Pun prinsoare că niciunul dintre cei de faţă nu ştia. Dar maiorul Halliwell ştia, precum şi cei trei oameni care dormeau în baraca lui, unde se afla aparatul. Nu ştiam însă identitatea membrului echipei Cobra care fusese cumpărat de ruşi. Eram siguri că cineva fusese cumpărat, dar nu ştiam cine. Fiecare dintre cei de faţă ofereau garanţii perfecte din punct de vedere al siguranţei, iar unul de-aici ar fi fost bogat până la sfârşitul zilelor sale după întoarcerea noastră în Marea Britanie. În afara agentului lor, ruşii au introdus în staţia Cobra un înregistrator portabil – aparat electronic, reglat pe lungimea de undă a semnalului care comanda ejectarea. O capsulă poate să fie ejectată de la o altitudine de 450 km cu destulă precizie ca să cadă la mai puţin de doi kilometri de punctul dorit, dar banchiza nu e un teren uşor şi majoritatea timpului acolo e noapte. Capsula trebuia să continue să emită timp de să zicem, douăzeci şi patru de ore, un semnal care, astfel înregistrat, trebuia să permită agentului sovietic să descopere această capsulă. A găsit-o într-adevăr, a debarasat-o de accesorii şi a dus-o la staţie. Sper că mă urmăriţi în continuare, domnilor?... în special unul dintre cei de faţă?

— Cred că toţi te urmărim cu foarte mare atenţie, doctore Carpenter, zise cu un glas domol comandantul Swanson. Toţi cei care ne aflăm aici.

— Foarte bine. Din nenorocire, maiorul Halliwell şi cei trei colegi ai săi ştiau şi ei că satelitul ejectase capsula. Să

nu uităm că urmăreau acest satelit douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Ştiau că cineva se va ocupa de el fără întârziere, dar nu ştiau cine. Maiorul şi-a pus unul din oameni să supravegheze. Noaptea era cumplit de frig, furtuna făcea ravagii, dar această supraveghere a fost totuşi eficace. Omul s-a lovit de agentul care se întorcea cu capsula; sau, mai probabil, a văzut o lumină într-o baracă, s-a dus acolo, şi l-a găsit pe agent scoţând filmul din capsulă. În loc să se ducă liniştit să-i dea raportul maiorului Halliwell, supraveghetorul a intrat şi l-a interpelat pe agent. A fost ultimul ceas al vieţii sale. A fost înjunghiat între coaste.

M-am uitat la cei de faţă.

— Mă întreb cine a făcut asta. În orice caz, a fost un ucigaş neîndemânatic. A rupt lama în pieptul victimei. Am găsit cuţitul rupt.

M-am uitat la Swanson, care nici nu clipi. El găsise cuţitul în rezervorul tractorului; dar aveam tot timpul să spunem asta.

— Văzând că omul pus să supravegheze nu se mai întoarce, maiorul Halliwell a început să se îngrijoreze. Probabil că aşa s-au petrecut lucrurile. Nu cunosc detaliile, şi asta nici nu are importanţă. Personajul cu cuţitul rupt era de acum înainte alertat; se ştia descoperit – asta trebuie să fi fost pentru el un şoc destul de puternic –, iar când maiorul a trimis pe altcineva, era pregătit să-l primească. Era obligat să-l ucidă şi pe al doilea nepoftit, deoarece cadavrul primului se afla în baracă. În afara cuţitului, respectivul avea şi un revolver. S-a folosit de el. Ucigaşul ştia că cei doi oameni fuseseră trimişi de maiorul Halliwell, ştia deci că acesta şi ultimul său coleg nu vor întârzia să-şi facă apariţia, constatând că nici al doilea om nu se mai întorcea. A luat hotărârea să nu-i mai aştepte. S-a dus în baraca maiorului, l-a găsit culcat, ca şi pe colegul

său, şi i-a omorât. Ştiu deoarece gloanţele au intrat prin frunte şi au ieşit prin ceafă. Cred că a venit momentul să vă spun că nu mă numesc Carpenter, ci Halliwell. Maiorul era fratele meu.

— Dumnezeule mare! murmură doctorul Jolly.

— Ucigaşul ştia că era esenţial să facă să dispară urmele crimei sale. Nu exista decât un singur mijloc: arderea cadavrelor pentru a le face de nerecunoscut. A scos deci din magazie unul două butoaie de petrol, le-a vărsat pe pereţii barăcii maiorului – unde le târâse şi pe primele două victime – şi a dat foc. Ca să nu pară ciudat, a dat foc şi la magazie. E o persoană conştiincioasă! Cineva care nu face lucrurile pe jumătate.

Oamenii din jurul mesei erau stupefiaţi, nu le venea să creadă, doar pentru că enormitatea faptelor îi depăşea. Nu pe toţi, totuşi...

— Am o minte mai ciudată, am continuat eu. M-am întrebat de ce nişte oameni bolnavi, arşi, epuizaţi, irosiseră timp şi forţe ca să transporte morţii în laborator. Probabil că cineva a sugerat că trebuia să se facă asta, că era mai decent aşa. În realitate, evident, trebuia să se facă în aşa fel încât nimeni să nu mai vrea să intre în acea baracă. M-am uitat sub podea. Şi ce-am găsit? Patruzeci de pile Nife în stare excelentă, conserve, un balon-sondă şi o butelie de oxigen pentru umflarea balonului! Mă aşteptam să găsesc acele pile Nife – Kinnaird ne-a spus că nu existau rezerve importante, iar focul nu le-a distrus. Nu m-am aşteptat la celelalte descoperite, dar ele explicau totul. Ucigaşul a avut două ghinioane: a fost surprins şi s-a stricat timpul. Asta i-a dat peste cap toate proiectele. Avea de gând, dacă împrejurările ar fi fost favorabile, să trimită filmele în aer, ataşate de balonul-sondă, de unde ar fi fost luate de un avion rusesc. E destul de dificil să prinzi din zbor o capsulă, dar recuperarea ei de la bordul unui balon

este o joacă de copii. Pilele Nife intacte trebuiau să servească amicului nostru ca să rămână în contact cu ruşii şi să-i anunţe momentul în care, timpul ameliorându-se, va lansa balonul-sondă. Pentru că discreţia în eter nu este asigurată, respectivul a folosit un cod special, iar când acesta nu i-a mai fost util, l-a distrus prin singurul mijloc sigur în Arctica: focul. Am găsit bucăţi mici de hârtie încrustate în peretele uneia dintre barăci, unde au fost duse de vânt, de la baraca meteorologică de unde, ucigaşul le aruncase. A făcut în aşa fel încât numai pilele Nife deja uzate să fie folosite la transmiterea SOS-urilor şi pentru menţinerea contactului cu *Delfinul*. Pierzând frecvent acest contact şi transmiţând doar mesaje trunchiate, omul nostru încerca să întârzie sosirea noastră, în aşteptarea unei schimbări a vremii, care să-i permită lansarea balonului. În treacăt fie spus, aţi putut citi în ziare că avioane ruseşti, americane şi britanice au explorat această regiune imediat după incendiu. Ruşii căutau balonul, ceilalţi căutau Cobra. Aşa s-a întâmplat şi cu spărgătorul de gheaţă *Dvina*, în urmă cu câteva zile, care a încercat să-şi deschidă un drum. Dar avioanele sovietice au dispărut repede, deoarece agentul lor de la staţia Cobra le-a prevenit că nu era nicio speranţă de îndreptare a vremii, că *Delfinul* sosise, că era constrâns să ducă filmele cu submarinul.

— Un moment, doctore Carpenter, mă întrerupse Swanson cu o voce tulburată. Asta înseamnă că aceste filme se află acum la bordul navei mele?

— Contrariul m-ar surprinde foarte mult, comandante. Pentru a ne întârzia, s-a trecut la un atac chiar împotriva *Delfinului*. Când s-a aflat că acesta va încerca să ajungă la staţia Cobra, s-a trimis în Scoţia ordinul de a-l paraliza. Regiunea în care se află Clyde nu e mai roşie decât celelalte centre maritime din Marea Britanie, dar găseşti

comunişti practic în toate şantierele navale, şi, de cele mai multe ori, nici măcar colegii lor nu cunosc această apartenenţă. Fireşte, sabotorii nu aveau intenţia să provoace un accident fatal. Cel care a făcut în aşa fel încât să deschidă uşile tuburilor lansatoare de torpile conta pe faptul că consecinţele vor fi limitate. Pe timp de pace, spionajul industrial evită violenţa. De aceea personajul nostru, aici de faţă, nu va fi deloc privit cu ochi buni de şefii lui. Ca şi britanicii şi americanii, ruşii folosesc orice tactică, legitimă sau nu, ca să-şi atingă obiectivele; dar şi unii şi ceilalţi se opresc în faţa asasinatului. Asasinatele nu făceau parte din planul sovietic.

— Cine e, doctore Carpenter? întrebă Jeremy foarte calm. Pentru Dumnezeu, cine e? Suntem nouă aici... îl cunoşti?

— Îl cunosc. Dar numai şase, nu nouă, pot să fie bănuiţi; cei care au făcut cu schimbul de serviciu la staţia radio după dezastru. Căpitanul Folsom şi fraţii Harrington erau complet imobilizaţi, avem mărturiile voastre în această privinţă. Au mai rămas deci Jeremy, Kinnaird, doctorul Jolly, Hassard, Naseby. Şi Hewson. Asasinat premeditat şi înaltă trădare. Un singur răspuns. Procesul se va termina chiar în ziua în care se va deschide; peste trei săptămâni totul va fi rezolvat. Eşti foarte inteligent, amice; ba chiar ai fost strălucit. Mi-e teamă totuşi că ăsta va fi pentru dumneata capătul drumului, doctore Jolly!

N-au înţeles imediat, fiind prea stupefiaţi, prea şocaţi. Mi-au auzit vorbele, dar nu le-au sesizat imediat sensul. Totuşi, în curând, ca nişte marionete, toţi întoarseră privirile spre Jolly. Acesta se ridică lent şi făcu doi paşi spre mine, cu privirea în gol, faţa crispată, buzele tremurătoare.

— Eu? zise el cu o voce joasă, răguşită, de parcă nu-i venea să creadă. Eu? Cumva... cumva ţi-ai pierdut minţile, doctore Carpenter? Pentru Dumnezeu...

L-am lovit Nu ştiu de ce, dar parcă aveam un voal roşu în faţa ochilor. A căzut pe spate, ducând mâinile la gură şi la nas, mai înainte de a fi înţeles ceea ce făcusem. Dacă aş fi avut o armă, cred că l-aş fi ucis, aşa cum aş fi ucis un şarpe, un păianjen veninos, orice animal oribil şi îngrozitor, fără să mă mai gândesc şi fără milă. Voalul se risipi treptat. Nimeni nu făcuse vreo mişcare. Jolly se ridică cu greutate în genunchi, apoi în picioare şi se trânti greoi pe scaun. Ţinea în faţă o batistă pătată de sânge.

— Pentru fratele meu, Jolly, am zis, şi pentru toţi morţii din grupul Cobra, ştii ce sper? Ca la momentul potrivit, călăul să aibă probleme cu frânghia şi să nu mori uşor.

Îşi luă batista de la gură.

— Eşti nebun, murmură el. Nu ştii ce spui.

— Juriul va rezolva această problemă. Te urmăresc de mai bine de şaizeci de ore.

— Ce? întrebă Swanson. Ştii de şaizeci de ore?

Lucru ciudat, începusem să simt o mare oboseală. Toată povestea asta mă scârbea.

— Ai dreptul să fii supărat, comandante, am răspuns. Dar, dacă te-aş fi prevenit, l-ai fi pus imediat pe asasin sub cheie, după cum mi-ai spus de mai multe ori. Iar eu voiam să văd unde duce pista în Marea Britanie; voiam să-i cunosc complicii şi oamenii de legătură. Mă şi vedeam distrugând o întreagă reţea de spioni. Dar tare mi-e teamă că pista se termină aici. Dă-mi voie să continui.

Am făcut o scurtă pauză apoi am zis:

— Nu e ciudat că Jolly, ieşind din baraca lui, când aceasta a luat foc, a leşinat şi a rămas nemişcat? Pretinde că era asfixiat. Nu era însă şi în baracă, unde s-a deplasat singur. Apoi a leşinat. Ciudat! în general, aerul curat îi înviorează pe oameni. Probabil că Jolly face parte dintr-o rasă aparte. Dorea să arate tuturor că nu avea niciun

amestec în incendiu. Ca să sublinieze acest lucru, a declarat de mai multe ori că nu e un om de acţiune. Şi dacă nici el nu e, atunci nu ştiu cine ar mai putea fi!

— Nu poţi numi asta o dovadă de culpabilitate, atrase atenţia Swanson.

— Nu prezint dovezi, scot doar în evidenţă un anumit număr de puncte, am răspuns cu un ton ostenit. Acum punctul numărul doi. Naseby, ai fost deosebit de frapat de faptul că n-ai reuşit să-ţi trezeşti prietenii, pe Flanders şi Bryce. Şi ai avut dreptate!... Jolly, aici de faţă, a folosit eter sau cloroform ca să-i elimine. Asta s-a petrecut după moartea maiorului Halliwell şi a celor trei colegi ai săi, dar mai înainte de a fi început să se joace cu chibriturile. După incendiu, ajutoarele puteau să sosească foarte, foarte târziu, iar ucigaşul nu avea de gând să moară de foame în acest interval. Voi ceilalţi puteaţi să muriţi, nu-i păsa! Dar Flanders şi Bryce se aflau între el şi alimente. N-ai fost surprins, Naseby, că apelurile tale n-au avut niciun efect? Explicaţia: cei doi fuseseră drogaţi. Or numai o persoană avea acces la droguri. Ai spus că împreună cu Hewson aţi simţit o ameţeală puternică. Nu e de mirare. Aţi tras şi voi pe nas vapori de eter sau de cloroform. În mod normal, ar fi trebuit să simţiţi aceşti vapori când v-aţi trezit, dar mirosul petrolului care ardea a fost mai puternic. Ştiu că nici asta nu e o dovadă. Punctul trei. L-am întrebat azi dimineaţă pe căpitanul Folsom cine a dat ordinul de transportare a morţilor în laborator. Mi-a răspuns că el, dar îşi aminteşte că la propunerea lui Jolly, care, cu toată autoritatea sa medicală, recomanda transportarea cadavrelor carbonizate în laborator ca să nu afecteze moralul supravieţuitorilor. Punctul patru. Jolly a spus că nu are nicio importanţă felul în care a izbucnit incendiul, încercând astfel să-mi abată atenţia, ştiind la fel de bine ca mine că ăsta era însă lucrul esenţial. Apropo, Jolly,

presupun că ai scos din uz în mod deliberat extinctoarele, înainte de a aprinde focul! L-ai bănuit pe Hewson, comandante, pentru că, după spusele lui, butoaiele de petrol n-au început să facă explozie decât atunci când se îndrepta spre baraca-dormitor. Spunea adevărul. Cel puţin patru butoaie din magazie n-au explodat, cele pe care Jolly le-a folosit ca să stropească barăcile. Ce spui de expunerea mea, doctore Jolly?

— E un coşmar, zise el foarte calm. Un coşmar. Jur în faţa lui Dumnezeu că toate astea sunt străine de mine.

— Punctul cinci. Dintr-un motiv pe care nu-l cunosc, Jolly voia să întârzie întoarcerea *Delfinului*. Cel mai bun mod era să-i declare netransportabili pe Bolton şi pe Bromwell, cei doi oameni grav bolnavi din tabără. Numai că mai existau încă doi medici care îi putea declara transportabili. Prin urmare, a încercat, cu un oarecare succes să ne elimine. Mai întâi pe Benson. Nu ţi s-a părut ciudat, comandante, că cererea de a asista la funeraliile lui Grant şi ale căpitanului Mills a fost formulată mai întâi de Naseby, apoi de Kinnaird? Ea ar fi trebuit făcută de Jolly, având în vedere indisponibilitatea căpitanului Folsom, dar nu voia să atragă prea mult atenţia asupra lui. Totuşi, fără nicio îndoială, el a inspirat acest demers. Remarcând cât de alunecoase sunt marginile pavilionului, a făcut în aşa fel încât Benson să urce pe frânghie în faţa lui. Amintiţi-vă că era foarte întuneric şi Jolly abia dacă distingea capul lui Benson detaşându-se pe fondul fasciculului de lumină care provenea de pe pasarelă. O scuturare a frânghiei l-a făcut pe Benson să-şi piardă echilibrul, părând că a căzut în capul lui Jolly, dar părând numai. Trosnitura puternică pe care am auzit-o, o fracţiune de secundă după ajungerea jos a corpului lui Benson, nu a fost provocată de izbirea capului de gheaţă, ci de Jolly care l-a lovit cu piciorul. Te-au durut degetele de la picior, Jolly?

— Eşti nebun, zise el ca un automat. Înşiri numai absurdităţi. De altfel, chiar dacă ar fi adevărat, n-ai putea să dovedeşti nimic.

— Asta o să vedem. Jolly a pretins că Benson a căzut peste el. Chiar s-a aruncat pe gheaţă şi s-a lovit cu capul ca să dea mai multă veridicitate poveştii lui. Amicul nostru nu neglijează niciun detaliu! Am auzit şocul, dar s-a prefăcut leşinat. Şi-a revenit însă cam repede şi prea uşor după ce a ajuns la infirmerie. Acolo a făcut prima greşeală, care mi-a îndreptat atenţia asupra lui... şi ar fi trebuit să mă facă să prevăd un atac îndreptat împotriva mea. Erai acolo, comandante.

— N-am remarcat nimic, zise Swanson cu un ton amar. Continuă.

— La infirmerie, Jolly l-a găsit pe Benson culcat. A văzut doar o cuvertură şi un pansament mare acoperind partea din spate a capului. Pentru Jolly, bolnavul acela ar fi putut să fie oricine, pentru că era foarte întuneric în momentul accidentului. Ce-a zis el totuşi? îmi amintesc exact. „Bineînţeles, bineînţeles! Asta e! A căzut peste mine, nu?” *Nici măcar nu s-a gândit să întrebe cine*, întrebarea normală în acest caz. Ştia deci despre cine e vorba!

— Da, ştia, zise Swanson, aruncându-i lui Jolly o privire sfredelitoare, care arăta că acum era convins. Ai dreptate, doctore Carpenter. Ştia.

— Apoi m-a atacat pe mine. N-am nicio dovadă, bineînţeles. Dar era de faţă când te-am întrebat unde se află magazia medicală. Ne-a urmărit hoţeşte pe mine şi pe Henry şi a desfăcut cârligul panoului. Operaţia nu a reuşit la fel de bine ca precedenta. Totuşi, a doua zi, Jolly a încercat din nou să împiedice transportarea la bord a lui Bolton. Dar ai hotărât dumneata în locul lui.

— Aveam dreptate, zise Jolly cu un ton ciudat de

calm. Bolton a murit.

— A murit, am răspuns, dar asta pentru că l-ai asasinat, şi numai pentru asta poţi să fii sigur că vei fi spânzurat. Din motive pe care nu le cunosc, Jolly a luat hotărârea să oprească submarinul; măcar să-i întârzie mersul. Cred că avea nevoie de un răgaz de o oră-două. S-a gândit deci să provoace un mic incendiu, doar cât să ne îngrijoreze şi să provoace oprirea temporară a reactorului. A ales sala maşinilor, singurul loc unde putea să lase să cadă pe nevăzute ceva, care avea să rămână ascuns timp de mai multe ore, dacă era necesar, în jungla de ţevi. A fabricat, la infirmerie, un fel de fuzee cu efect întârziat, care să producă mult fum şi puţine flăcări. Amicul nostru e un specialist, şi nu lipseau combinaţiile de acizi şi de produse chimice capabile să obţină acest rezultat. Era nevoie de un pretext ca să treacă pe deasupra sălii maşinilor în mijlocul nopţii, când compartimentul ar fi fost practic pustiu. Jolly a rezolvat şi asta. Poate să aranjeze orice. E într-adevăr foarte inteligent, dar şi o canalie josnică.

Am făcut o scurtă pauză apoi am continuat:

— Cu o seară înaintea incendiului, bunul samaritean a consultat toţi bolnavii. L-am însoţit. L-a consultat pe Bolton, în laboratorul nuclear. Or, ca să ajungă acolo, trebuie neapărat să treci pe deasupra sălii maşinilor. Un marinar îi veghea pe bolnavi. Jolly i-a spus să-l cheme, indiferent de oră, dacă lui Bolton îi va fi mai rău. Şi a fost chemat. Am verificat acest lucru. Inginerul mecanic de cart şi alţi doi oameni se aflau în camera de manevră, dar un om care făcea o gresare l-a văzut trecând pe Jolly pe la unu şi jumătate. Acesta s-a folosit de ocazie ca să lase să cadă mica fuzee. N-a putut să prevadă că jucăria va cădea lângă izolaţia impregnată cu ulei şi că va degaja destulă căldură ca să-i dea foc.

Swanson se uită lung şi cu răceală la Jolly, apoi se întoarse spre mine.

— Ceva îmi scapă, doctore Carpenter. Jolly nu putea să depindă de un telefon. Nu e omul care să lase ceva la voia întâmplării.

— Într-adevăr, am răspuns. În frigiderul infirmeriei păstrez o dovadă pentru Old Bailey[3]: o foaie de aluminiu, plină de amprentele digitale ale lui Jolly. Pe ea au rămas urme de unguent. Jolly a pus această foaie pe antebraţul lui Bolton în acea seară, după ce i-a injectat un anestezic, căci rănitul suferea cumplit. Dar, înainte de a întinde unguentul, Jolly a pus un strat de clorură de sodiu, sarea noastră obişnuită. Ştia că anestezicul îşi va păstra efectul trei-patru ore. În acel moment, căldura corpului avea să topească unguentul aducând sarea în contact direct cu carnea vie. Bolton avea să scoată strigăte de agonie. Bolton a murit din această cauză puţin după aceea. Prietenul nostru e un bun samaritean, nu? Aşa e el! în paranteză fie spus, se poate face abstracţie de toate actele de eroism pe care le-a făcut în timpul incendiului. Fireşte, voia să supravieţuiască, ca noi toţi. Prima dată când s-a dus în sala maşinilor, era mult prea cald pentru el, de aceea s-a culcat pe podea şi s-a lăsat transportat la aer curat. Mai târziu...

— Nu purta mască, obiectă Hansen.

— A scos-o. Îţi poţi ţine respiraţia zece – cincisprezece secunde; la fel şi Jolly. Mai târziu, când a dat dovadă de eroism, asta s-a întâmplat pentru că condiţiile din compartimentul maşinilor deveniseră mai bune ca înainte... şi pentru că asta îi dădea dreptul la un aparat de respirat. În cursul nopţii, a aspirat mai mult aer curat decât oricare altcineva dintre noi. Nu-i păsa că cineva murea, din cauza lui, în chinuri atroce; era însă hotărât ca el să nu

3 Principala curte cu juri din Londra (n.red.).

sufere, cu excepţia unei necesităţi absolute. N-am dreptate, Jolly?

Nu răspunse.

— Unde sunt filmele?

— Nu ştiu despre ce vorbeşti, zise el cu o voce calmă, lipsită de expresie. În faţa lui Dumnezeu, am mâinile curate.

— Ce spui de amprentele tale digitale de pe foaia de aluminiu pe care e sare?

— Orice medic se poate înşela.

— Pretinzi că asta înseamnă a te înşela!... Unde sunt filmele, Jolly?

— Ah, la dracu'! Lasă-mă-n pace! zise el cu un ton ostenit.

— Cum vrei. Comandante, găseşte un loc sigur unde să-l închidem pe acest personaj.

— Bineînţeles, răspunse Swanson. Şi îl voi conduce acolo chiar eu.

— Nimeni nu va conduce pe nimeni! zise brusc Kinnaird.

Mă privea într-un mod care nu mă îngrijora deloc, după cum nu mă îngrijora nici obiectul pe care îl ţinea în mână: un Mauser cu aspect foarte agresiv! Arma părea să-i fi apărut brusc în mână şi era îndreptată între ochii mei.

Capitolul 13

— Frumoasă, foarte frumoasă treabă de contraspionaj, murmură Jolly. Norocul în război e foarte schimbător, bătrâne! Dar asta n-ar trebui să te surprindă. N-ai găsit nimic care să conteze cu adevărat, dar începuseşi totuşi să întreci măsura. Să nu încerci ceva. Kinnaird e unul dintre cei mai buni ţintaşi din câţi cunosc – şi poţi să remarci că s-a plasat strategic ca să poată nimeri toate persoanele prezente.

Îşi şterse delicat gura cu batista pătată de sânge, trecu rapid în spatele meu şi mă controlă.

— Nici măcar n-ai armă, pe legea mea! Chiar nu te-ai pregătit, Carpenter! întoarce-te, te rog, ca să fii cu spatele la revolverul lui Kinnaird.

Am făcut întocmai, iar el zâmbi, apoi mă lovi de două ori în faţă. Cu dosul mâinii drepte, apoi cu mâna stângă. M-am clătinat, dar n-am căzut. Am simţit un gust de sânge.

— Să nu crezi că fac asta dintr-un acces de furie, zise el cu satisfacţie. Te-am lovit deliberat, cu premeditare. Şi asta mi-a făcut plăcere.

— Ucigaşul e deci Kinnaird, am zis eu domol. El era cel care mânuia arma.

— N-aş vrea să-mi arog tot meritul, zise Kinnaird. Să zicem că am făcut-o juma-juma.

— Tu te-ai dus să aduci capsula. Iată de ce ai pe faţă degerături atât de grave.

— M-am rătăcit. Am crezut că nu mai găsesc niciodată afurisita aia de staţie!

— Jolly şi Kinnaird! zise Jeremy cu un aer uimit. Jolly şi Kinnaird! Propriii noştri camarazi!... Asasini!...

— Tăcere! ordonă Jolly. Kinnaird, nu răspunde la întrebări. Contrar lui Carpenter, nu simt nicio satisfacţie

expunând felul în care am acţionat şi explicând cât de inteligent am fost. După cum ai remarcat, Carpenter, sunt un om de acţiune. Comandante Swanson, te rog să ridici receptorul telefonului şi să ordoni postului central ieşirea la suprafaţă, apoi direcţia nord.

— Devii foarte întreprinzător, Jolly, zise calm Swanson. Doar nu-ţi imaginezi că vei răpi un submarin!

— Kinnaird, ţinteşte burta lui Hansen. Când voi ajunge la cinci, apasă pe trăgaci. Unu, doi, trei...

Swanson ridică pe jumătate mâna, ca să se recunoască învins, se duse la telefon, dădu ordinele necesare şi se întoarse lângă mine. Apoi mă privi fără respect şi admiraţie. Am aruncat o privire spre ceilalţi. Jolly, Hansen şi Rawlings stăteau în picioare; Zabriński rămăsese pe scaunul lui, cu ziarul pe genunchi; toţi ceilalţi stăteau în jurul mesei. Kinnaird stătea cu revolverul în mână. Nimeni nu se gândea să încerce vreo intervenţie eroică. Erau mult prea şocaţi, prea stupefiaţi ca să se gândească la ceva.

— Ar fi foarte interesant şi profitabil să răpeşti un submarin, comandante, zise Jolly. Dar îmi cunosc limitele. Nu, bătrâne, doar vă vom părăsi. La câteva mile de aici se află o navă de război, cu un elicopter pe puntea din spate. Peste câteva momente, vei transmite, comandante, pe o anumită frecvenţă, un mesaj în care vei indica poziţia noastră. Elicopterul va veni să ne ia. Chiar dacă maşinile voastre avariate ar putea să susţină viteza, nu v-aş sfătui să urmăriţi această navă, în intenţia de a o torpila, sau pentru a comite alt act la fel de dramatic. Mai întâi nu-ţi poţi asuma responsabilitatea declanşării unui război nuclear; pe urmă, nu vei reuşi să prinzi din urmă un astfel de vas. Nu vei reuşi nici măcar să-l zăreşti. Chiar şi în acest caz improbabil, asta nu va avea nicio importanţă: nu poartă niciun însemn al vreunei naţionalităţi.

— Unde sunt filmele? am întrebat.

— Se află deja la bordul acelei nave de război.

— Unde? întrebă Swanson. Cum ar fi posibil?

— Îmi pare rău, bătrâne! Repet, eu nu vorbesc verzi şi uscate cum face Carpenter. Un profesionist, dragul meu comandant, nu dă nicio indicaţie despre propriile lui metode.

— Te-ai debarasat deci de ele, am zis eu cu un ton plin de amărăciune.

— Nu văd ce ne-ar fi putut împiedica. Crimele nu se întorc totdeauna împotriva autorului lor.

— Opt oameni asasinaţi! Opt!... Şi recunoşti, aşa, cu zâmbetul pe buze, că porţi răspunderea morţii acestor opt oameni!

— Nu cu zâmbetul pe buze! Sunt un profesionist, iar un profesionist nu ucide niciodată fără să fie necesar. De data asta necesitatea impunea asasinatul. Asta e tot.

— Ai folosit cuvântul „profesionist” pentru a doua oară, am zis domol. M-am înşelat deci asupra unui punct. N-ai fost născut după formarea echipei Cobra. Activezi de multă vreme în meserie – eşti prea capabil ca să nu fie aşa.

— Cincisprezece ani, bătrâne, răspunse cu calm Jolly. Eu şi Kinnaird formăm cea mai bună echipă din Marea Britanie. Din nefericire nu vom mai putea acţiona în această ţară. Presupun că talentele noastre excepţionale vor fi folosite în altă parte.

— Recunoşti deci toate aceste asasinate? am întrebat.

Se uită la mine cu un aer uimit.

— Ciudată întrebare, Carpenter. Bineînţeles. Ţi-am mai spus deja. De ce?

— Şi tu, Kinnaird?

Îmi aruncă o privire bănuitoare.

— De ce mă întrebi asta?

— Răspunde la întrebarea mea şi voi răspunde şi eu la a ta.

Am văzut cu coada ochiului că Jolly mă observa cu mare atenţie.

Foarte sensibil la atmosferă, „profesionistul” simţea că ceva nu era în regulă.

— Ştii foarte bine c-am făcut-o, zise cu răceală Kinnaird.

— Aşa deci. În prezenţa a doisprezece martori, amândoi v-aţi recunoscut crimele. N-ar fi trebuit s-o faceţi. Acum îţi răspund la întrebare, Kinnaird. Aveam nevoie de o recunoaştere verbală din partea voastră, căci, în afară de foaia de aluminiu şi de altceva, despre care voi vorbi imediat, nu aveam probe solide împotriva nici unuia dintre voi. Acum avem mărturisirile voastre. Mi-e teamă că talentele voastre nu vor fi folosite în altă parte. Nu veţi vedea niciodată acel elicopter, nici acea navă de război. Veţi sfârşi spânzuraţi.

— Ce tot îndrugi! zise Jolly cu dispreţ, dar şi cu o nelinişte ascunsă. Ce păcăleală disperată încerci în ultima clipă, Carpenter?

Nu i-am răspuns.

— Mă aflu şi pe urmele lui Kinnaird de vreo şaizeci de ore, Jolly. Dar am fost nevoit să procedez astfel. Dacă n-aţi fi crezut că aţi reuşit, nu v-aţi fi mărturisit niciodată crimele. Acum aţi făcut-o.

— Nu te lăsa înşelat, bătrâne, îi zise Jolly lui Kinnaird. E o păcăleală... N-a bănuit că eşti şi tu amestecat.

— Înţelegând că eşti unul dintre asasini, Jolly, am dobândit aproape certitudinea că celălalt e Kinnaird. Stăteaţi în aceeaşi baracă şi, nefiind nici eliminat şi nici drogat, trebuia obligatoriu să fie amestecat în treaba asta. Când Naseby a dat fuga la baraca unde se afla staţia radio ca să vă alerteze, uşa nu era deloc blocată, împingeaţi în

ea din toate puterile ca să daţi impresia că fusese închisă de ore întregi şi că se formase gheaţă. În aceeaşi ordine de idei, tânărul Grant, al doilea operator, nu era în înţelegere cu voi. Trebuia deci redus la tăcere. Ceea ce aţi şi făcut. Când am înţeles că tu eşti vinovatul, m-am dus împreună cu Rawlings să-l dezgropăm pe Grant. Avea o contuzie puternică la ceafă. V-a surprins într-un anumit moment, sau s-a trezit când l-ai ucis pe unul dintre oamenii maiorului Halliwell. L-ai lovit ca să-şi piardă cunoştinţa, fără să-l omori definitiv, pentru că erai pe punctul de a da foc barăcii. Ar fi trebuit să ardă odată cu ea. Dar nu l-ai pus la socoteală şi pe căpitanul Folsom, care a intrat în baracă şi l-a scos de acolo viu. A fost o lovitură puternică pentru voi, nu-i aşa, Jolly? îşi pierduse cunoştinţa dar, revenindu-şi, ar fi putut să dezvăluie totul. Totuşi, nu-l puteaţi ucide pur şi simplu. Dormitorul era plin de bolnavi, cei mai mulţi neputând să doarmă din cauza arsurilor. Când am apărut şi noi, situaţia a devenit disperată pentru voi. Grant era pe punctul de a-şi veni în fire. Aţi riscat. Aminteşte-ţi cât am fost de mirat că ai folosit toată morfina! Mă întrebam ce putuseşi să faci cu ea. Acum ştiu. I-ai făcut lui Grant o injecţie cu morfină, având grijă să fie mortală. Am dreptate?

— Eşti mai inteligent decât îmi închipuiam, răspunse el calm. Poate că te-am judecat greşit. Dar asta nu are importanţă, bătrâne.

— Oare? Din moment ce cunoaştem complicitatea lui Kinnaird, de ce crezi că am lăsat să se creeze o situaţie în care să pară că voi aţi învins?

— „Să pară” nu e deloc o exprimare potrivită. Pe de altă parte, e uşor să-ţi răspund. Nu ştiai că Kinnaird are o armă.

— Zău? Eşti sigur că obiectul ăla din mâna ta funcţionează, Kinnaird?

— Nu pune astfel de întrebări, zise Kinnaird cu dispreţ.

— Mă întrebam şi eu, am zis domol. Îmi ziceam că benzina tractorului a dizolvat uleiul de gresaj.

Jolly se apropie de mine cu faţa crispată.

— Ştii şi asta? Unde vrei să ajungi, Carpenter?

— De fapt, comandantul Swanson a găsit revolverul în rezervor. L-aţi lăsat acolo deoarece prevedeaţi că, la bordul submarinului, veţi fi supuşi spălării şi unui examen medical, şi astfel arma ar fi putut să fie descoperită. Dar un ucigaş – un profesionist, Jolly – nu se desparte niciodată de arma lui, doar dacă e forţat. V-aţi fi dus s-o luaţi dacă s-ar fi oferit şi cea mai mică şansă, ştiam asta. Am pus deci la loc revolverul în rezervor.

— Ai făcut asta! exclamă Swanson pe care nu-l văzusem niciodată până atunci atât de aproape de un acces de furie. Şi nu mi-ai spus?

— Ar fi trebuit. Asta s-a întâmplat după ce am început să te bănuiesc pe tine, Jolly. Nu eram foarte sigur că aveai un complice, dar îmi ziceam că, dacă ai unul, nu putea să fie decât Kinnaird. Am pus deci revolverul la loc în rezervor în mijlocul nopţii şi m-am asigurat că nu te vei apropia de tractor. Dar a doua zi arma a dispărut, după ce toată lumea a coborât pe banchiză ca să ia aer. Asta era dovada că aveai într-adevăr un complice. Adevăratul meu motiv, totuşi, era că, fără acest revolver, n-aţi fi vorbit niciodată. Aţi vorbit şi totul s-a terminat. Kinnaird, pune revolverul pe masă.

— Destul cu şmecheriile! răspunse el ţintindu-mă cu arma.

— O ultimă şansă, Kinnaird, ascultă bine ce-ţi spun. Pune revolverul pe masă, dacă nu, peste douăzeci de secunde vei avea nevoie de îngrijiri medicale.

Zise ceva ce nu pot reproduce.

— Cu atât mai rău pentru tine! Rawlings, ştii ce-ai de făcut.

Toate capetele se întoarseră spre Rawlings, care se sprijinea nepăsător de perete, cu mâinile încrucişate în faţă. Kinnaird se uită şi el şi revolverul urmă direcţia privirii. În acel moment răsună o împuşcătură, detunătura unui revolver Mannlicher-Schoenauer. Kinnaird ţipă şi revolverul căzu din mâna lui rănită. Zabrinzki, ţinând într-o mână revolverul meu automat, în cealaltă ziarul, cu o gaură neagră în centru, îşi contemplă opera cu satisfacţie.

— Asta voiai, doctore? mă întrebă el.

— O treabă excelentă!

Rawlings luă revolverul de jos şi îl îndreptă spre Jolly.

— De la distanţa asta, Zabriński nu putea să rateze ţinta.

Băgă mâna în buzunar, scoase un bandaj şi îl aruncă lui Jolly.

— Prevăzusem că se va ajunge la asta şi am pregătit totul. Doctorul Carpenter a spus că amicul tău va avea nevoie de îngrijirile unui medic. Tocmai bine, eşti medic. Descurcă-te.

— N-ai decât s-o faci tu! se răsti Jolly.

„Bătrâne” dispăruse! Jovialitatea dispăruse pentru totdeauna.

Rawlings se uită la Swanson.

— Comandante, vă cer voie să-l lovesc pe doctorul Jolly în cap cu acest revolver.

— Loveşte-l, răspunse Swanson.

Dar acest gen de argument nu a fost necesar. Jolly desfăcu pansamentul înjurând.

Se făcu tăcere în timp ce Jolly pansa neglijent mâna lui Kinnaird.

— Tot nu înţeleg cum a putut Jolly să se debaraseze de film, zise în cele din urmă Swanson.

— A fost foarte uşor. Zece minute de gândire şi vei înţelege. Au aşteptat să ieşim de sub banchiză, au închis filmul într-un sac etanş, au ataşat un marcator care colorează apa în galben şi au pus totul în tubul care expulzează gunoiul. Nu uita că a vizitat submarinul şi a trecut pe la bucătărie. Cu toate astea, ideea le-a fost probabil insuflată de un specialist în submarine. L-am pus pe Rawlings să stea de pază la primele ore ale dimineţii. L-a văzut pe Kinnaird intrând la bucătărie pe la patru şi jumătate. Poate că nu dorea decât un sandviş cu jambon. Dar când a intrat avea sacul cu el şi la ieşire nu-l mai avea. Sacul probabil că pluteşte la suprafaţă şi marcatorul colorează în galben mii de metri pătraţi. Nava de război a calculat cu siguranţă drumul cel mai scurt dintre Cobra şi Scoţia şi probabil că se află la câteva mile de punctul în care am ieşit de sub banchiză. Probabil că a reperat obiectul fără elicopter, dar aceasta face lucrul mai sigur. În paranteză fie zis, n-am spus adevărul când am declarat că nu cunoşteam motivele pentru care Jolly voia să ne întârzie. Cunosc aceste motive de la început. Jolly fusese atenţionat că nava de război nu va putea ajunge în punctul nostru de ieşire decât după un oarecare timp, şi era vital, să fim întârziaţi până atunci. Jolly chiar a avut imprudenţa să mă întrebe despre momentul în care vom părăsi banchiza.

Jolly întoarse spre mine faţa lipsită de bunăvoinţă.

— Ai câştigat, Carpenter, şi chiar pe toată linia. Dar ai pierdut în singura privinţă importantă. Ruşii au filmele, cele care arată, după cum ai spus singur, amplasamentul tuturor bazelor de rachete americane. Şi numai asta conta. Această informaţie n-ar fi putut fi cumpărată nici cu zece milioane de lire sterline. Dar noi am obţinut-o!

Zâmbi cu sălbăticie.

— Desigur, am pierdut, Carpenter. Dar suntem

profesionişti. Ne-am îndeplinit misiunea.

— Ruşii au filmele, adevărat, am zis. Dar mi-aş da solda pe un an ca să văd mutra tipului care le va developa. Ascultă-mă cu atenţie, Jolly. Motivul principal, încercând să-l elimini pe Benson şi pe mine, nu era chiar faptul de a avea ultimul cuvânt în legătură cu transferarea lui Bolton, putând astfel să ne întârzii. Principalul tău motiv era că voiai să rămâi singurul medic disponibil care să facă radiografia lui Zabriński şi care să-i scoată ghipsul. De fapt, totul se învârtea în jurul acestui lucru, nimic altceva nu conta. Iată de ce ai încercat să mă paralizezi, aflând că aveam de gând să fac chiar eu această operaţiune a doua zi. A fost singurul moment în care te-ai aflat sub clasa ta obişnuită, dar presupun că erai la un pas de panică. În orice caz, norocul te-a favorizat. Ai scos ghipsul în urmă cu două zile, precum şi filmele pe care le-ai ascuns acolo, într-o pânză cerată, când i-ai dat primele îngrijiri lui Zabriński, în seara în care am sosit prima dată în tabără. O ascunzătoare ideală! Ai fi putut folosi pansamentele arşilor, dar ideea ghipsului a fost genială. Din nefericire pentru tine şi pentru amicii tăi, am scos ghipsul cu o noapte înainte, am luat filmele şi le-am înlocuit cu altele. Asta este a doua dovadă pe care o am împotriva voastră. Filmele sunt pline de amprentele tale şi de cele ale lui Kinnaird. Împreună cu foaia de aluminiu şi cu mărturisirile voastre, sunteţi numai buni de spânzurătoare. Ai eşuat, Jolly Nici măcar nu meriţi titlul de profesionist. Amicii tăi nu vor vedea niciodată aceste filme.

Proferând injurii greu de înţeles, cu faţa schimonosită de furie, fără să-i pese de cele două urme îndreptate spre el, Jolly se aruncă asupra mea. Nu făcu mai mult de doi paşi. Mânerul armei lui Rawlings îl atinse, cu brutalitate, într-o parte a capului. Se prăbuşi, de parcă podul Brooklyn s-ar fi prăbuşit peste el.

— N-am făcut vreodată ceva care să-mi facă mai mare plăcere, zise cu nonşalanţă Rawlings. Poate doar când am făcut, cu aparatul doctorului Benson, filmele pe care i le-am dat doctorului Carpenter ca să le pună în pânza cerată.

— Şi ce era pe filme? întrebă Swanson.

— Toate gagicile mişto de la infirmerie, răspunse Rawlings zâmbind cu toată gura. Ursul Yogi, răţoiul Donald, Pluto, Albă-ca-Zăpada şi cei şapte pitici... Pe toţi i-am fotografiat. Fiecare imagine e o operă de artă garantată, tehnicolor. Cred că şi eu mi-aş da solda pe un an ca să văd mutra celor care vor developa filmele!